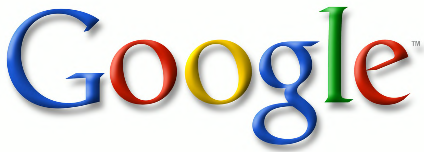
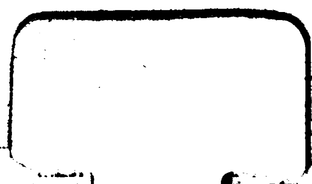

CARL EWALD

JEP AKELEJ

OG HANS KÆRESTE

EN HISTORIE FRA REFORMATIONSTIDEN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN 1905 KRISTIANIA

1. Fretson (Samuel).

JEP AKELEJ

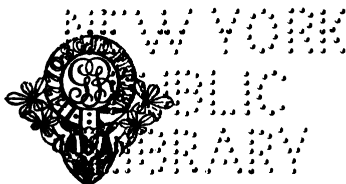
OG HANS KÆRESTE

CARL EWALD

JEP AKELEJ

OG HANS KÆRESTE

EN HISTORIE FRA REFORMATIONSTIDEN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN 1905 KRISTIANIA

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

INDHOLD.

Side

Tredie Bog.

Fjerde Bog.

Efterskrift.

FØRSTE BOG

FØRSTE KAPITEL.

Mikkel Pedersen Akelej.

I Begyndelsen af det sekstende Aarhundrede var Mikkel Pedersen Akelej den ene af Odense Byes to Borgermestre. Ved sin Side havde han saa en, saa en anden, hvem Døden bortkaldte, mens Hr. Mikkel blev i Live og sad for hvert Aar fastere og bredere i sin Stol og i sine Medborgeres Agtelse.

Han var en af Stadens rigeste Købmænd, og hans Velstand øgedes med Aarene. Da Kong Hans optog ham i Adelstanden, nyttede han skyndsomst sine nye Rettigheder og kunde snart skrive sig for Herre til Ulriksholm og Nordskov, to Gaarde med Taarn og Tind og anden Herlighed saa gode som nogen af den gamle Adels Herreborge.

Men derfor blev han ligefuldt i sin Gaard paa Østergade i Odense og styrede derfra sin Handel, som gik langt udenfor Byens Grænser, baade indenlands og udenlands.

Han fedede sine Øksne og skikkede dem til Tyskland og til Nordland, og saa navnkundig var han i det Stykke, at han alene veg for Biskoppen, Jens Andersen Beldenak, hvis Øksne var

rygtbare over det ganske Land. Fra sine Huse i Munkebo og Kærteminde sendte han Skibe, rigt ladede med Korn over Havet og tog mod andre, som bragte ham Manufakturvarer og ædel Vin fra Frankrig og Rhinen og kostelige Kryderier fra Østerland.

Og i Odense drev han Købmandskab, saadan som Byens Privilegier tillod ham. Han bryggede godt Øl og dyrt, og slet Øl, som var en Smule billigere. Han var til Rede med Laan, om nogen ønskede det, for god Sikkerhed. Han stiftede en Messe i St. Knuds Kirke, gav nogle fattige Peblinge Kost fra sit Køkken og ledede Byens Sager med megen Værdighed i Raadet.

Kong Hans døde, og det skadede ikke Hr. Mikkel saa lidt som de andre Odense Borgere, at den fromme Dronning Christine tog sit Enkesæde paa Næsbyhoved Slot, som laa ret udenfor Nørreport.

Mangen god Gang indlogerede Dronningen sine fornemme Gæster i hans rige Hus, og mangen god Handel slog han af med Hendes Naade, da hun stiftede og indrettede St. Clara Kloster i Byen, fordi hun aldrig kunde gøre nok for Guds Skyld. Intet var ham for stort og intet for smaat. Han laante Fru Christine hundrede Mark en Dag, hun var i Betryk, og glemte ikke at drage dem af Skatten, han skulde indbetale til hende paa Stadens Vegne. Og han solgte hende for otte Skilling Røgelse til Messen, hun lod læse for sin yngste Søn, den salige Prins Fransiscus.

Da saa der opstod Strid mellem Dronningen og Biskoppen, hvis Mænd havde dræbt hendes Hofsinde, Hr. Otto Porsfeld, kunde ingen fatte, hvorledes Hr. Mikkel snoede sig mellem de to. Men han gjorde det og beholdt deres begges Ven-

skab. Og saadan gik han bestandig sin Vej og og saa baade til højre og venstre.

En Gang timedes der ham den Ære, at Kong Kristian den Anden selv gæstede hans Hus.

Da sparede han ikke paa Mosten, saa det kunde kendes, han var Byens rigeste Mand, og Kongen sad glad og munter blandt Stadens fornemste Borgere og talte saa aabenhjertet, som det stundom var hans Vane. De lyttede ærbødige og betagne til hans sælsomme Ord, om hvordan han vilde rejse Borger og Bonde og knække Adelsvælden, og det hændte, at Michel Claussen, som vel af alle stod Borgermesteren næst i Rigdom og Anseelse, knælede for Hans Naade og kyssede hans Haand og svor ham Troskab i stærkere Ord, end de ellers faldt mellem sindige Mænd.

De andre stemmede i med. Men da Hans Naade var gaaet til Ro, og de blev sammen en Stund endnu, saa Michel Claussen længe og skarpt paa sin Vært og sagde:

„Jeg syntes ikke, jeg hørte din Røst blandt vores andres, da vi tilsvor Hans Naade Troskab“?

„Da var jeg der,“ svarede Hr. Mikkel. „Næppe nogen er Kongen mere tro end jeg.“

„Saa var du enig i Hans Naades Tale?“

„Hvorfor skulde jeg ikke være det,“ sagde Hr. Mikkel. „Hans Naades Tale var god nok. Blot tænker jeg, det baader os bedst ikke at fæste os for meget til Ordene, som de faldt om Adel og Borgerstand. Gud har sagtens indstiftet det, som det er, og vi er for smaa til at rokke ved det.“

De ældre gav deres Samtykke til hans sindige Ord. Men Michel Claussen rejste sig og spyttede foragtelig over Gulvet.

„Tvi dig, saa lunken en Sjæl, du er, Mikkel

Pedersen,“ sagde han. „Havde Kongen ikke bedre Mænd end du, stod det ilde til.“

De rejste sig alle og tænkte, det vilde tage en ilde Ende med Festen. Men Borgermesteren saa rolig paa Michel Claussen, endda han var en Kende rød i Panden.

„Det er onde Ord,“ sagde han. „Til og med i mit eget Hus. Ikke heller fortjener jeg dem. Sagen gaar mig mindre an end de fleste, saa sandt jeg er Borger og Købmand i Odense saa godt som nogen, der er her til Stede, og desuden nobiliteret af højsalig Kong Hans. Saa jeg hytter mig vel, hvordan det saa gaar.“

De lo alle. For det var en kendt Sag, at Michel Claussen forgæves havde søgt at opnaa den samme Naade, som var vederfaret Borgermesteren.

Men Michel Claussen satte sin Hat paa og gik uden Farvel.

„For de Ord skal du undgælde,“ sagde han blot.

Hr. Mikkel brød sig ikke derom, og hvis hans Uven forklagede ham, bar det i hvert Fald ingen Frugt. Da Hans Naade forordnede, at der i hver By skulde være en Præsident over Borgermester og Raad, gav han det hæderfulde Embede i Odense til Mikkel Pedersen Akelej, som beklædte det med al Ære og ikke tog sig nogen anden Mine paa for det.

Det gjorde derimod hans Hustru, Fru Magdalene Drage, som havde været saare skøn i sine unge Dage og født ham tre sunde Sønner, der nu var omkring de tyve Aar og tegnede godt til at betrygge hans Hus’ Magt.

Hun havde al Tid higet mod Ophøjelse og vidste ikke, hvad hun skulde med sit nye Adel-

skab, sin Rigdom og al den anden Herlighed, naar ikke hun maatte bære det til Skue. Hun førte sig i alleMaader som den gamle Adels Fruer og vilde en Dag i Raadhusstegerset ikke vige til Side for Fru Anna Oxe fra Rygaard, hvilket gav Anledning til mere Snak og Ufred, end Hr. Mikkel syntes om.

Da nu hendes Husbond blev Stadens Præsident, tog hun sig en Stadsmø eller Selskabsdame, hvilket gjorde en overordenlig Opsigt, eftersom saadant ikke før var set blandt Borgerne. Hun valgte en ung Kvinde, der hed Elsebe Hansdatter, som var frændeløs og saa fattig, at hun maatte tyet til Klostrets Barmhjertighed, om ikke Fru Magdalene havde taget hende. Og Barmhjertigheden var næppe bleven stor, da hendes Slægt aldrig havde havt Evne til at betænke den hellige Kirke.

Men naar Fru Magdalene med sin Stadsmø skred ned ad Gaden, gik Sladderen i hver en Dør.

„Som hun kror sig,“ sagde Henrik Skræp, som boede i en af Lejeboderne skraas for Borgermesterens Hus.

„Hun er da ogsaa den fornemste Kvinde i Staden,“ sagde hans Nabo, som hed Jens Tyndskæg og var saa fattig en Skomager, som Henrik var Skrædder. „Hendes Unger skaber sig, som var de rette Junkere. Om det saa er Elsebe, den Tiggertøs, sætter hun Næsen i Vejret og ved knap, om hun vil se til en ærlig Haandværker.“

„En Haandværker er ikke ærlig,“ sagde Skrædderen.

„Der sagde du et sandt Ord, Henrik,“ sagde Skomageren. „Det voldte Kong Hans, som bød, at ingen Haandværker mere kan blive Raadmand

eller Borgermester, uden han opgiver Professionen. Og hvem sætter Prisen paa Haandværkernes Varer?"

„Det gør Borgermester og Raad," sagde Skrædderen.

„Og hvem sætter Prisen paa Brød og Øl?"

„Borgermester og Raad," sagde Skrædderen.

Jens Tyndskæg tog fat paa Saffianskoen, han syede til Fru Magdalene, og Henrik Skræp gav sig atter til at bøde paa Hr. Mikkels Bukser.

„Jens," sagde han saa og saa frem for sig. „Den ene Konge er som den anden. Og Bispen og Borgermesteren og det hele Raad. Jeg kunde lide at se den Dag, jeg regerede i Odense."

„Du er drukken," sagde Jens Tyndskæg.

Men Aaret efter forfulgtes Kong Kristian saadan af sine Avindsmænd, at han maatte rømme Land og Rige. Adlen og Biskopperne satte hans Farbroder paa Tronen, og den nye Konge gjorde alt sin Forgængers Værk til intet. Mikkel Pedersen Akelej maatte nedlægge sin Værdighed som Byens Præsident og nøje sig med som før at være Borgermester.

„For en Jammer med Kong Frederik," sagde Michel Claussen i Raadet. „Han lader Herremændene skalte og bryder sig fejl om det hele. Da lover jeg Kong Kristian. Gerne gav jeg min halve Rigdom, om han var her igen."

„Var dig, at du ikke mister den hele " sagde Hr. Mikkel. „Kongen er Kongen."

Borgermesteren ramte Hovedet paa Sømmet, som han plejede, for alle vidste, at Michel Claussen holdt til med den landflygtige Konges Tilhængere. Der var nok af dem rundt om i Landet, om end de maatte skjule deres Tanker. Ikke heller var der faa i Odense, og mer end een af dem sad i

Raadet. Men ingen sagde noget, og det øgede kun Hr. Mikkels Anseelse, at han for saa varsomt med farlige Ting.

„Har du hørt, at nu kan enhver forløben Skrædder tage Næring i Odense By,“ sagde Jens Tyndskæg.

„Er det anderledes med Skomagerne?“ spurgte Henrik Skræp.

„Nej,“ sagde Jens. „Det er ét. Bare han bøder en Gylden til Stadens Kasse, saa er han saa god som en anden. Han er ikke en Gang pligtig til at gøre Gæstebud for Laugsbrødrene.“

„Lad dem blot regere,“ sagde Skrædderen. „Der trækker et Vejr op Syd fra, og det kan være her, før vi tænker. Jeg hørte i Aftes Peder Svendsen fra St. Knud tale i Munkemose Humlehave. Han sagde, at nu var det forbi med Pavedømme og Biskopper og Munkevæsen. Efter dem kommer Raden til Herremændene og Kongen.“

„Jeg ved ikke, hvor du vil lytte til den forløbne Munk,“ sagde Jens Tyndskæg.

„Den Dag, jeg er Herre i Odense, skal du blive Raadmand, Jens,“ sagde Skrædderen.

Jens Tyndskæg lo. Saa tog han sit Skødeskind af, satte sin Treben ind og stængede Døren.

„Jeg gaar til Byfogden og angiver gamle Else Guldsmed,“ sagde han. „Jeg saa hende i Morges kaste sit Skarn i Aaen, hvilket er strengelig forbudt og paany indskærpet.“

De onde Tider, som kom, traf ikke Mikkel Pedersen Akelej uforberedt.

Han sagde sjældnere sin Mening i Raadet end før og lod gerne Jep Ankersen, som var den anden Borgermester, tage Ansvaret for, hvad der skulde gøres.

„Vi faar krybe en Kende i Ly,“ sagde han til

Fru Magdalene. „Ondt er det, og værre bliver det. Det gærer indenlands og udenlands, og hverken Kongen eller Kirken er sikker paa sit. Klogest den, der holder sig lavt, saa ikke de store faar Øje paa ham.“

„Jesus Maria,“ sagde Fru Magdalene og slog Hænderne sammen. „Hvad vil du, at jeg skal gøre?“

„Du skal age til Messe i den gamle Karm,“ sagde Hr. Mikkel. „Om ikke du vil gaa paa dine Ben. Du skal forvare den Guldkæde, jeg gav dig i Fjor, til der kommer bedre Dage. Og du skal lade fare den Tant med Stadsmøen, som stikker saa mange i Øjnene. Skik Elsebe bort.“

„Jesus Maria,“ sagde Fru Magdalene.

Hun løb til Fruerstuen, hvor Elsebe sad, og fortalte, hvad der var i Gære.

Men Hr. Mikkel gik til Biskoppen over Fyens Stift, Jens Andersen Beldenak, for hvem han havde stor Respekt og Hengivenhed.

„Han saa ikke en Gang min Hilsen,“ sagde Jens Tyndskæg.

„Han gik ikke saa rank som vanlig,“ sagde Henrik Skræp.

Biskoppen sad i sin Residens, som han nys havde bygget paa Torvet tæt ved St. Knuds Kirke og Kloster og befæstet med Vold og Grav og Vindebro, som ventede han Fjenden i sin egen By.

„Hvad bringer Jer hid, Mikkel Pedersen,“ sagde han, da han havde meddelt Borgermesteren en hastig Velsignelse med to Fingre og budt ham til Sæde.

„Det er de onde Tider,“ sagde Hr. Mikkel. „Det kan vel times en enfoldig Borger, at han

maa søge Raad og Hjælp hos en erfaren Mand og mægtig Herre som Eders Naade."

Jens Beldenak lo, men holdt pludselig inde og saa paa Hr. Mikkel med sine smaa hvasse Øjne.

„Er I monstro saa enfoldig, som I giver Jer Mine af," sagde han. „Jeg ser Jer an for at være den klogeste Mand i Odense og længere endda. Jeg mindes nok, hvor snildt I snoede Jer, den Gang Dronningen og jeg stredes om Boden for Otto Porsfeld."

„Herre Bisp —" sagde Borgermesteren.

„Nok om den Sag." sagde Biskoppen kort. „Den er ikke endt endnu, og stundom tænker jeg, den ender først med min Død. Men I har intet mer med den at skaffe. Lad os snakke om de onde Tider. Er de værre end vanligt? Jeg er gammel nu og mindes ikke stort andet end ondt. I Fængsel har jeg været og paa Flugt og i Pine. Hvert Skridt jeg tog, mødte jeg mine Avindsmænds Anslag. Tre Konger har jeg set paa Danmarks Trone og ligget i Strid med dem alle, fordi jeg værgede den hellige Kirkes Ret. — Hvad er det nu, som er værre?"

Hr. Mikkel gav sig til at tale om den Fare, som truede Kirken fra Morten Luther og hans Tilhængere. Han nævnede Hans Tausen i Viborg, Hans Mikkelsen i Malmø og flere endnu, hvis Ry gik viden om Lande. Ogsaa her i Odense havde han formærket Røre blandt Almuen. Der var en af Knudsbrødrene, som var den nye Lære hengiven . . .

„Peder Svendsen," sagde Biskoppen, „jeg ved det nok. Jeg havde ham for mig i Gaar. Men sig mig nu først, Mikkel Pedersen . . . er det saadan, at I føler Tvivl i Eders eget Sind? hælder I mod den nye Lære?"

Hr. Mikkel blev forlegen under Biskoppens Blik, som syntes ham mere muntert, end Sagen gav Anledning til. Men han tog sig snart i det og nægtede bestemt at have mindste Maskepi med Kætterne.

„Den hellige Jomfru være lovet for det,“ sagde Jens Beldenak og lo. „Ja .... I maa jo ikke vredes paa mig, fordi jeg ler, Mikkel Pedersen. Jeg er en gammel Mand, og stundom løber mine Tanker med mig. Men I skal ingen Uro nære for den hellige Kirke. Den rider sagtens denne Storm af, som den har trodset dem, der var værre. Jeg tænker, de lutherske Kættere er sendte af Herren for at give de tykke Klostervomme en Lære, at de kan lade al kødelig Lyst fare og leve for Gud og hans Helgene, som deres Løfte forpligter dem til. Saaledes at alt vender sig til det gode. Selv har jeg nyssens skrevet et Brev til den mensvorne Munk, I nævnede før, Hans Tausen i Viborg, og gendrevet hans Vranglære, saa han skal have ondt ved at svare derpaa. Saa skal I ogsaa mindes, at Hans Naade, Kong Frederik, har svoret at vogte alle den hellige Kirkes Privilegier.“

„Men om nu Hans Naade dør,“ sagde Borgermesteren. „De siger, han er svag af Helsen. Og Hertug Christian, siger de, er luthersk.“

„Og hvem siger, at Hertug Chrisian skal være Konge,“ spurgte Biskoppen. „De danske valgte alle Dage deres Konge selv, og Kong Frederik har en Søn endnu, som hedder Hans og er en from Dreng, af hvem der kan blive en god katholsk Fyrste.“

„Da er alt vel,“ sagde Hr. Mikkel. „Jeg takker Eders Naade mangfoldigst, at I værdigedes at tale med mig om disse Ting. Saa bør jeg blot

fortælle Eder, at mange her i Staden som andre Steder i Landet hemmelig haabe, at Kong Christian atter skal komme tilbage."

„Lad haabe, hvo som vil," sagde Biskoppen. „Men hold I Eders Fingre fra den Leg, om ikke I vil brænde dem. Aldrig kommer Kong Christian mer til at raade i Danmark."

Borgermesteren takkede og stod op for at gaa. Han bøjede Knæ for at modtage Prælatens Velsignelse, men saa brast Biskoppen paa ny i en Latter, saa voldsom, at han slet ikke kunde holde op. Han holdt sig paa sin Mave, som ikke var af de slunkneste, stampede i Jorden og tørrede Taarerne af sine Øjne.

„Mikkel Pedersen, Mikkel Pedersen," sagde han.

Hr. Mikkel vidste ikke, hvad han skulde tro.

„Naa," sagde Jens Beldenak og fattede sig. „I faar, som sagt holde min Alder noget til Gode. — Hvor lider ellers Eders Sønner?"

Hr. Mikkel takkede.

„I skulde give en af dem i min Tjeneste," sagde Biskoppen. „Kan hænde, jeg kunde gøre en Prælat af ham. Se paa mig, Mikkel Pedersen. Jeg var intet uden en usselig Skomagers Søn, og mangt har jeg døjet af de hovmodige Adelsmænd for min ringe Fødsels Skyld. Men jeg tugter dem. Ingen Biskop i Fyen havde større Magt end jeg . . . Skomagerens Søn fra Brøndum."

„Det er sandt, Eders Naade," sagde Borgermesteren.

„Skik Eders Søn til mig," sagde Biskoppen. „Eller hør . . . skik ham til Knud Gyldenstjerne, Domprovsten i Viborg . . . ham har jeg givet Brev og Segl paa, at han skal blive min Eftermand i Odense, og Kongen har stadfæstet det. Skik ham

til Knud Gyldenstjerne. Om jeg en Dag er træt af bitre Fjender og lunkne Venner, da viger jeg Bispesædet og trækker mig tilbage til Kærstrup for at dø i Fred. Skik ham til Knud Gyldenstjerne."

Hr. Mikkel gik tankefuld hjem til sit. Han nikkede til Jens Tyndskæg og Henrik Skræp, da han gik forbi dem.

„Saa naadig den høje Herre er," sagde Skomageren.

„Gaa med til Munkemosen i Aften," sagde Skrædderen. „Saa skal du høre en Karl, som kan snakke fra Leveren."

„Nej," sagde Jens Tyndskæg. „Alle Helgene fri mig fra Kætteri og Gudsbespottelse."

Mikkel Pedersen Akelej skrev et Brev til Knud Gyldenstjerne, Domprovsten i Viborg. Det stod i Brevet om nogle Øksne, han vilde sælge ham, og intet mer. Men han tænkte, det kunde ikke gøre Fortræd at minde den vordende Odensebisp om sin Person.

Da han var færdig med Brevet, kom Fru Magdalene ind til ham. Hun vilde tale med ham om Elsebe og fandt ham uventet mild.

„Om du vil lægge dig de Ord, jeg sagde i Morges, paa Sinde, da lad Elsebe blive," sagde han. „Hun hører jo os til. Hvor skulde det stakkels Barn desuden gaa hen."

Fru Magdalene løb med det gode Budskab til Stuen, hvor Elsebe var og Husets tre Sønner.

Den unge Jomfru nejede sømmelig og kyssede hendes Haand. Den ældste Søn, som hed Jep, slog sine store Øjne op fra Bogen, han læste i, og som var en Krønikebog, han havde laant af Broder Hennichin i St. Knud. Saa slog han Øjnene ned i Bogen igen og havde intet hørt. Den

anden Søn, som hed Peder, gav et Fryderaab, saa Elsebe blev rød og bleg og Dødsens angst, at det skulde komme for en Dag, som ingen maatte vide.

Men den yngste, som hed Knud, reddede hende af Forlegenheden. Han slog Knips med Fingrene og sagde vredt:

„Er vi mon rige nok til at føde al Verdens Stoddere?“

Elsebe græd, og Peder fo'r mod ham med løftet Haand. Fru Magdalene lagde sig mellem dem, de skreg op, Elsebe græd stærkere, og saa kom Hr. Mikkel til Stede ved Larmen.

Han spurgte om intet, sagde intet, saa fra den ene til den anden. Paa den Maade havde han alle Dage holdt Hustugt, og de tav ogsaa nu og gik fra hinanden.

Kun Jep sad med sin Bog og hørte intet.

ANDET KAPITEL.

I Michel Claussens Æblehave.

Foruden Urtegaarden ved sit Hus paa Vestergade havde Michel Claussen ligesom de fleste andre store Købmænd lejet et Stykke af St. Knuds Klosterjord udenfor Byen ved Vejen til Dalum. Der havde han i særskilte Haver sin Humle, sine Æbler og sin Kaal, røgtede og vogtede af en gammel Humlemester, der var vaagen baade Dag og Nat, og hvem ingen nogen Sinde havde set udenfor Havemuren.

Michel Claussen havde sjælden Stunder til selv

at se efter sin Frugt, som han vidste i gode Hænder hos Humlemesteren. Des oftere kom hans eneste Barn derud, og bedre Venner end hun og Humlemesteren fandtes ikke i Verden.

Hun hed Veronica og var den kønneste Pige i Odense. Der var ikke den Ungersvend, han følte jo sit Hjerte varmt under hendes Smil. Og hun smilede til dem alle.

Hun smilede saa meget, at Byens agtbare Kvinder korsede sig over det. Men hun tog sig ikke deraf. Hendes Moder var død forlængst, og den rige Michel Claussens Datter kunde tillade sig mer end de fleste.

Hun smilte ogsaa, da Bodsvenden, Emmerich, hængte sig udenfor hendes Dør, fordi han aldrig kunde vente sin taabelige Elskov bønhørt.

Naar hun var i Æblehaven, trak hun rundt med Humlemesteren, som var han en ung Page.

Hun bed i Æblerne og kastede dem bort. Hun flettede Humleranker om Skulder og Haar, hun løftede Kjolen og trippede for den gamle de sirligste Dansetrin i Græsset. Hun sang skønne Viser for ham og fortalte ham sælsomme Krøniker, hun digtede i det samme og glemte, før hun havde endt dem.

Han lod hende gøre, hvad hun vilde. Mindst glad var han, naar hun aabnede Lugen i Haveporten og stak sit Hoved ud og raabte de vejfarende an med lystig Skæmt. Han vidste nok, det sømmede sig ilde for en tugtig Jomfru. Men han vidste ikke, hvordan han skulde hindre hende i det.

Hændte det — og det hændte baade en Gang og flere — at en af de unge Adelsmænd fra Herreborgene i Omegnen red hen under Lugen og gav

hende Svar paa Tiltale, da drog han hende hastig til Side og stak sit eget gamle Fjæs ud i Stedet.

Tale sammen gjorde de aldrig. Hun snakkede og lo og sang. Han hørte paa og skinnede af Fornøjelse. Hun fortalte ham alt muligt nyt fra Staden og betroede ham sine lønligste Tanker, sikker paa, at han aldrig aabnede sin Mund til nogen Moders Sjæl.

„Inden Nytaar vil jeg i Brudeseng,“ sagde hun. „Siger du det til nogen, Humlemester?“

Hun rykkede ham i hans lange hvide Skæg og satte hans fillede Hat paa sit viltre Haar.

„Du skal sige det til alle, Humlemester,“ sagde hun. „Lad Trommerne røre og Piberne, og forkynd det over den ganske Stad, at nu vil Veronica Michelsdatter giftes. Saa kommer de fra fjern og nær . . . for Veronica Michelsdatter er fager . . . den fagreste Jomfru i Odense. Og saa stiller du dem op paa Rad, og saa vælger jeg mig den skønneste.“

Hun hoppede videre i Haven og han stolprede grinende efter hende.

En Vaardag kom hun til Haveporten og havde Jep Akelej med sig.

Den gamle studsede, da han lukkede op. Han kendte Jep godt nok, saa tidt han var reden forbi, især paa det sidste. Og han vidste, som alle Mennesker i Byen, om Fjendskabet mellem de to Huse.

Veronica drog Jep efter sig ved Haanden.

„Se,“ sagde hun og pegede paa Humlemesteren. „Eders Fader raser i hans ene Øje og min i det andet. Om han ser paa os en Stund endnu, bliver han vindøjet for Livet.“

De gik ind under Æbletræerne, som blomstrede skønt. Hun beholdt hans Haand i sin. Han var

forlegen og skottede urolig til hende. Hun mødte hans Blik med sit skønne Smil.

„Som I ser!“ sagde hun. „Saa I mig aldrig før? har I glemt, da vi legede sammen som Børn ... ja, det er knap tre Aar siden, vi var begge til Gilde hos Jacob Mule. Men da turde I ikke byde mig op til Dans.“

„Det er længe siden,“ sagde Jep.

„Tre Aar,“ sagde hun. „Og i den Tid er jeg bleven langt mere fager og I en ung Junker trods nogen Adelsmand paa Nørregade. I er reden her forbi hver Morgen i den sidste Uge alene for at se mig.“

„Jeg havde Ærinde i Dalum.“

„Saa heldigt for Eder,“ sagde hun og lo. „Og hvilket Ærinde havde I, da I forgangen Aften fulgte efter mig, som jeg gik til Messe i St. Knud med min Pige?“

Jep tav.

„Jep Akelej,“ sagde hun. „Jeg havde Lyst at sende Pigen bort, men jeg vovede det ikke. Og nu har jeg antastet Eder, som I kom paa Vejen og lokket Eder med herind ... aldrig saa I en Jomfru med saa uhøviske Lader, nægt det, om I kan.“

Jep saa paa hende, saa skøn hun var.

Hun var klædt anderledes end andre Jomfruer. Hendes Klæder sad mere frit og passede bedre til hendes Legeme. Udskæringen i hendes Kjortel var dybere, saa mere saas af Brystet end vanligt hos Jomfruer. Hendes Haar brast ud af alle Baand og Spænder, men hendes Smil var lyst og muntert og slet ikke frækt.

„I er saare skøn, Jomfru Veronica,“ sagde han.

„Naa, Gud være lovet,“ sagde hun. „Jeg har standset Eder paa Vejen og slæbt Eder herind mod

al Anstand og Høviskhed ... saa kom I omsider i Tanker om at sige mig noget smukt."

Hun satte sig i Græsset, hvor Æbleblomsterne dryssede, og han lagde sig ved hendes Fod.

„Jep Akelej," sagde hun. „Nu skal I høre en Krønike, jeg har hørt om Eder. Saa maa I sige mig bagefter, om den er sand."

„Hvad véd I om mig?"

„Tys," sagde hun. „Det var forgangen Aar, Eders Fader skikkede Eder til Kærteminde at ordne Sagen med en engelsk Skipper, som vilde bedrage ham for hans Ret. Hans Ret var god, men I kunde ikke faa den. Saa løftede Skipperen Haand mod Jer, og saa drog I Eders Kaarde og stak ham ihjel."

„Det er sandt," sagde Jep.

Hun bøjede sig hen mod ham, saa han maatte se hende i Øjnene.

„Hvad tænker I saa, naar I ser paa Klingen?" sagde hun.

„Derom kan jeg ikke tale med Kvinder," sagde han.

„Kan I tale med andre end Kvinder?" sagde hun. „Jeg kan kun tale med Mænd. Véd I, Jep Akelej ... jeg er ikke levende, uden der er en Mand hos mig. — Er det sandt, at I sidder timevis og læser i de gamle Krøniker?"

„Iblandt," sagde han. „Broder Hennichin har laant mig en skøn Fortælling om Riddere og Damer og deres Elskov."

„Længes I, naar I læser den?"

„Nej," sagde han. „Saa tykkes jeg, jeg har alt."

Hun smilte spodsk, rakte saa sine Hænder ud og fangede de flyvende Æbleblomstblade.

„Saa skønne de er," sagde hun.

„Ja," sagde han — „tusindfold skønnere end Mosten."

»Mosten er ogsaa skøn," sagde hun. „Jeg begærer Mosten i en gylden Skaal, kranset af Æbleblomster."

„Det kan blive svært nok," sagde Jep.

„Er noget umuligt for en ung?" sagde hun.

Han blev rød helt op i Panden og saa glad paa hende.

„Nej, Jomfru Veronica," sagde han. „Det er just min Tro."

De gik sammen i Haven og talte friere end før.

„Jeg fortalte ikke Historien om den engelske Skipper til Ende," sagde Veronica.

Jep Akelej saa' paa hende, og hans Ansigt blev mørkt.

„Det gjorde I ikke," sagde han saa.

„Da I havde dræbt Skipperen . . . om Aftenen paa den samme Dag, kom den Kvinde, han havde hos sig, til Eder med sin Klage. Hun var skøn. Og hun blev hos Eder den Nat og mange Nætter siden."

„Det er sandt," sagde Jep. „Men saa vel underrettet I er, véd I dog ikke alt."

„Hvad kan der være mere," sagde hun og lo. „Har I hende endnu?"

Han stod stille med et pludseligt Ryk og saa paa hende. Hun smilte. Saa gik han hastig mod Havens Port. Veronica blev staaende.

„Har I hende endnu?" raabte hun efter ham.

Han vendte sig om. Hun gik langsomt hen imod ham, brød en Æblegren og blæste paa den, saa Blomsterne fløj i Luften.

„Jomfru Veronica," sagde han.

„Junker Jep?"

„Jeg saa Kvinden, inden jeg stødte Skipperen ned med min Kaarde."

Hun blæste paa Grenen, til det sidste Blad var borte. Han stirrede paa hende . . . saa rolig legede hun med Æbleblomsterne, som havde hun ikke hørt hans Ord.

„Hvad tænker I saa, naar I ser paa Klingen?" sagde hun saa.

„Jeg tænker paa Livet, der rinder."

„Livet rinder, mens man tænker, Jep Akelej," sagde hun.

Hun strøg ham pludselig over Ansigtet med sin Haand, saa han skjalv.

„Jep Akelej," sagde hun. „Jeg er en Klinge. Der er Blod paa min Glans. Min Faders Bodsvend hængte sig for min Dør af Elskov."

„En Træl," sagde Jep.

„Nej, nej, nej," sagde hun og smilte. „Han elskede mig."

De stod ved Porten. Humlemesteren tog Stangen fra.

„Om I har Ærinde til Dalum i Morgen, da kom herind," sagde hun.

„Stryg mig over min Kind, som I gjorde før," bad han.

„Jeg har ikke rørt Eders Kind," sagde hun. „Det har I læst i Broder Hennichins Krønike om Ridderen og hans Dame."

Jep Akelej løste sin Hest, han havde bundet ved Portstolpen, steg op og red i Skridtgang bort og kom ikke hjem før Aften.

Men Jomfru Veronica ruskede Humlemesteren i hans Skæg og sagde:

„Lad det bie med de andre en Stund endnu. Kan hænde, den første var den bedste."

TREDIE KAPITEL.

Jep Akelej og hans Kæreste.

Saa længe Æbletræerne blomstrede, mødtes Jep Akelej og Jomfru Veronica hver Morgen i Haven.

Michel Claussen var i Lybæk og Mikkel Pedersen i København. Elsebe og Peder stjal sig selv til hemmelige Møder, naar de kunde komme af Sted med det, Fru Magdalene havde travlt i sit Hus og Knud i Købmandsboden. Humlemesteren sagde ingen Ting.

En Aftenstund knælede Jep i Skriftestolen i St. Knuds Kirken og bekendte for Broder Hennichin den Elskov, han bar til Michel Claussens Datter.

„Nu," sagde Munken. „En retsindig Elskov er god nok, om ikke det største."

„Hvad er det største?" spurgte Jep.

„Det største er den enlige Stand," sagde Broder Hennichin. „Intet er at ligne i Hellighed med Klosterlivet. Men kun faa er det givet at leve det. Gud bedre det for Skalke og Skørlevnere, som nu om Dage smykker sig med Hellighedens Krans."

„Jeg tænker, du har Ret," sagde Jep.

„Det gør du sagtens, siden du elsker," sagde Broder Hennichin og smilte vemodig.

Men Jep Akelej saa paa ham med sine store Øjne, der brændte, saa Munken studsede.

„Det er ikke saadan," sagde han. „Jeg véd, hvor Vellystens Torne stinger."

Saa skriftede han sin Synd med den engelske Skippers Kvinde. Broder Hennichin lyttede tavs med halv bortvendt Ansigt.

„Visselig var det en svær Synd,“ sagde han, da Jep Akelej tav. „Er dit Blod saa tykt, da kan du ikke gøre bedre end træde i et kristeligt Ægteskab med den Jomfru, du har kær.“

„Jeg vil gøre det,“ sagde Jep.

Tredie Dagen derefter sad han i Æblegaarden hos Veronica.

„Jeg har fortroet mig til min Moder,“ sagde han. „Hun har sagt mig, at jeg ingensinde faar Fader til at bejle for mig hos Michel Claussen, saa stort Uvenskab der er mellem dem.“

„Kan hænde det,“ sagde Veronica. „Du faar forsøge. Om det ikke lykkes, sætter du mig paa din Hest og rider med mig ud i den vide Verden.“

„Du er en dristig Jomfru,“ sagde han.

Hans Ord lød koldsindig, og hun mærkede det.

„Jep,“ sagde hun. „Jeg vilde, jeg var den engelske Skippers Kvinde.“

„Er det Skipperen, du attraar, eller mig?“ spurgte han.

„Eder begge,“ sagde hun og saa fast paa ham og anderledes af sine Øine, end hun før havde gjort. „Visselig Eder begge.“

„Jeg tænker, du er galen,“ sagde han.

„Det er jeg. Og min Galenskab hedder Elskov“.

Hun rykkede nærmere til ham, støttede Hovedet i sine Hænder og smilte.

„Jeg ved ikke af, at der er andet i Verden,“ sagde hun. „Jeg elsker dig. Kan hænde, du véd at øge min Elskov, saa jeg bliver glad ved at brede din Dug og stoppe dine Hoser og kede mig til Døde som værdig Borgermesterfrue i Odense. Men saa højt elsker jeg dig ikke endnu. Nu vil jeg intet uden tage dig i Favn og gøre dig galen ved min Skønhed og følge dig til Verdens Ende, om det er nødvendigt. Men vogt dig. Kommer

den, som er stærkere end du og ærer mig højere, da er jeg hans i det samme".

„Om du saa synes, lader vi Snak fare og taler Alvor," sagde han. „Du er min Fæstemø, og om vi ikke kan komme sammen nu, faar vi bie til bedre Tider".

Veronica smilte.

„Jep Akelej," sagde hun. „Læg Mærke til, hvad jeg siger nu. I Aften, naar Mørket falder, vil jeg være her. Da kommer du, og jeg tager dig i Favn. Og om du ikke kommer . . ."

Hun blev ved at smile og lo saa overlydt af det Ansigt, han satte op.

„Min Moder var spansk," sagde hun. „Deraf kommer det."

„Hvad er det for Snak?"

„Det er Snak, som du siger," sagde hun.

Hun sad med Hænderne som sine Knæ, gyngede frem og tilbage, saa ikke paa ham og sang. Han stirrede, saa skøn hun var.

„Jeg ved ikke, om det var min Moder," sagde hun. „Kanske var det en anden af min Slægt. Véd du det ikke fra dig selv . . . det, man ikke raader for . . . har du ikke dunkle Tanker i dig, som bærer dig langt bort fra dem, du er hos . . ."

„Aldrig hørte jeg en Kvinde tale som du," sagde han.

„Der er heller ingen Kvinde som jeg. Og der er ingen Mand som du. Er det Mikkel Pedersens Sind du har? er det Fru Magdalenes?"

„Nej," sagde han.

„Nu . . . jeg har mit Sind, som du har dit," sagde hun. „Min Villie er til Livet, det gør mig stærkere end du kan skønne."

Saa sprang hun op og gik mod Porten. Han fulgte hende tavs.

„I Aften i Æblehaven,“ sagde hun, da hun stængede Porten efter ham.

Jep Akelej sad i sit Kammer og skrev et Brev til sin Fæstemø. Han besvor hende, at han ikke kunde være, som hun vilde, for den Agt og Æres Skyld, han bar for hende, saa vel som for den Kærlighed, der var dem imellem, og som skulde forene dem i et ret og kristeligt Ægteskab, naar Tiden kom. Han vilde tale med sin Fader, saa snart han kom hjem. Han vilde bede Jomfru Maria og alle Helgene, at de vilde være deres Elskov naadig og god.

Han skikkede Brevet af Sted med sin Svend og lagde sig paa sit Leje og kunde ikke sove. Den hele Nat kastede han sig hid og did og stod op med Solen og gik til Michel Clausens Æblehave.

Han bankede paa Lugen, men ingen lukkede ham op. Han satte sig ved Vejen og biede til Middag, men Veronica kom ikke. Han gik hjem og skikkede nyt Brev, men Svenden kom tilbage og meldte, at Jomfruen var ikke til Huse, og Michel Clausen kommen hjem fra Lybæk.

„Jep,“ sagde Elsebe, de sad ene i Stuen — „betro dig til mig. Du bærer Elskov til Veronica, vi ved det alle vel. Strengt bliver det for Eder at komme sammen, men trofast Elskov lønnes en Gang, det tror jeg vist.“

Han saa paa hende, saa mild hun var, som hun sad der og tænkte paa sin Kærlighed til Peder, hvem Forældrene aldrig vilde give hende. Hun syntes ham saa fattig. Det fo'r i ham som Ild, at han maatte til Veronica. Han løb til Æblehaven, men ingen kom, og ingen svarede paa hans Kalden.

Dagen efter var Borgermesteren hjemme igen,

og Jep sad hos ham og berettede sin Kærligheds-historie.

Mikkel Pedersen strøg sig om Hagen og tog ikke Sagen, som hans Søn havde ventet det. Han havde hørt baade det ene og det andet i København og var vaklende i sin Tro paa Fremtiden. Saadan gærede det blandt Borgerne derovre, og saa mange djærve Venner havde Kong Kristian blandt Borgerskabet, at det kunde se ud til alle Haande. Det hed sig ogsaa, at Kejser Karl omsider havde besluttet at hjælpe sin Svoger, som havde afsvoret enhver Forbindelse med Lutherdommen. Om Rygtet talte sandt, stod Kong Kristian i Holland med en stærk Hær, hvis han ikke allerede havde indskibet sig til København, hvor Borgerne var rede til at rejse sig og aabne Byens Porte. I alt Fald var det baade sikkert og vist, at Kong Frederik og hans Rigsraader skjalv af Frygt for den afsatte Konge.

Borgermesteren vilde ønske, han kunde talt med Jens Beldenak. Men den kloge Biskop var paa Kærstrup paa Taasinge og var ikke ventendes til Byen med det første. Hr. Mikkel tænkte, det var ikke saa fejl at gribe den Haand, Skæbnen rakte ham ved Jeps Elskov til Veronica. Kom Kong Kristian til sin Magt igen, da kunde Michel Claussen beskytte ham og hans. Og han skulde vel vide at holde sig udenfor, saa han friede sit Skind, om det gik Kongen ilde.

At Michel Claussen vilde tage mod hans Bejlen, var han sikker paa. Saa mægtig var hans Rigdom og Anseelse, at den anden straks vilde glemme Fjendskabet over det ærefulde Tilbud.

Saa gav han Jep Løfte om at bejle for ham i Morgen den Dag og meddelte Fru Magdalene sin Beslutning.

„Jesus Maria!“ sagde hun og løb til Elsebe med Nyheden.

Elsebe græd over Jeps Lykke og tænkte med Sorg paa sin egen og Peders. Knud drøftede Michel Claussens Formuesomstændigheder med Borgermesteren. Jep sendte sin Svend til Veronica med jublende Brev og Bud om den gode Nyhed.

Men samme Aften kom Jens Tyndskæg og begærede en lønlig Samtale med Borgermesteren. Han fortalte ham, at hans Søn mødtes hemmelig med Michel Claussens Datter, og begærede en god Skilling for en god Spejdertjeneste.

„Det véd jeg helt vel, lille Jens,“ sagde Mikkel Hansen og gned sig i Hænderne. „Om den hellige Jomfru vil, da kan I hente en Kande godt Øl den Dag, min Søn trolover sig med Jomfru Veronica“.

Jens beklagede sig til Henrik Skræp over sin mislykkede Spekulation.

„Jeg har jo sagt dig det“, sagde Skrædderen. „Det er Hip som Hap med det fornemme Rak“.

FJERDE KAPITEL.

Rivaler.

Dagen efter begav Borgermesteren sig i stor Højtidelighed til Michel Claussens Gaard. Han vilde erkyndige sig, om hans Søn var velkommen som Bejler. Derefter skulde det egentlige Frieri foregaa med en saadan Pomp, som anstod sig for den ypperste Mand i Odense.

Mange Folk kom frem i deres Gadedøre, da de saa, hvorhen Mikkel Pedersen stilede sine

Fjed, og sære Rygter gik fra Mund til Mund i den Anledning. Saa mange, som vidste om Jeps og Veronicas Møder i Æblehaven, gættede paa et alvorligt Opgør mellem de to Fjender. Ingen faldt paa, at Hr. Mikkel gik Friergang til sin Uven.

Imidlertid fik Snakken ikke en Gang Fart, saa hurtig kom Borgermesteren ud igen af Michel Claussens Dør. Han var overmaade rød i Hovedet, og hans Skridt var ikke helt sikre, da han gik ned ad den store Stentrappe. Ikke heller saa han hverken til højre eller venstre, men skyndte sig hjem, hvor Jep ventede ham i stor Spænding

„Min Bejlen blev afvist“, sagde han. „Den blev afvist saadan, at kan jeg nogen Tid ramme Michel Clausen til Gengæld for den Tort, han har vist mig, da skal han faa at føle, hvad Mikkel Pedersen Akelej er for en Mand“.

Jep sad og vidste intet at sige. Borgermesteren gik frem og tilbage i Stuen i voksende Oprør.

„I Dag om et Aar er han kanske en Stodder“, sagde han. „Kanske fængslet eller i Landflygtighed for Landsforræderi. Endda jeg vidste det, bød jeg ham et ærefuldt Svogerskab, og han viste mig sin Dør, som var jeg en Tigger og ikke Byens Borgermester og Adelsmand tillige“.

„Fader —“, sagde Jep.

Men Mikkel Pedersen stampede i Gulvet.

„Ti“, sagde han. „Du fatter vel, at du maa slaa den Elskov af Hovedet. Forgæves har jeg ydmyget mig for din Daarskabs Skyld. Gaa din Vej og kom mig ikke for Øje mer i Dag. Og dersom du eller nogen nævner den Mands Navn mere i mit Hus, da skal han faa min Haand at føle“.

Da Fru Magdalene saa sin Husbonds Ansigt,

slog hun Hænderne sammen med sit „Jesus Maria“ og løb derfra uden at spørge. Peder gik til Faderen og tilbød ganske jævnt og ligefrem at overfalde Michel Claussen og prygle ham læsterligt igennem. Men da havde Borgermesteren allerede saa vidt vundet sin Rolighed igen.

„Nej, min Søn“, sagde han. „Den Mand rammer vi nok endda uden at bruge Vold, som ikke anstaar sig for en forstandig Købmand“.

„Om I vilde lade mig blive Krigsmand, Fader“, sagde Peder, som han havde sagt mangen god Gang før. „Lad mig tage Tjeneste hos en Krigsøverste til min Uddannelse. Der bliver ingen Tid en Købmand af mig“.

„Vi faar se, vi faar se“, sagde Borgermesteren utaalmodig.

Men Knud rystede paa sit Hoved.

„Det er ilde, at det gik som det gik“, sagde han. „Det havde været godt, om vi fik Jep lagt i Baand, at der kan komme Ro paa ham, saa farende han er og flyvende. Michel Claussen er rig, og det var godt at have ham til Ven, om hans Parti sluttelig skulde fange Sejr“.

„Du er min Søn, Knud, du og ingen anden“, sagde Borgermesteren rørt.

Men Jep Akelej ledte sin Hest ud ad Bagporten og red langsomt mod Sønderport.

Jens Tyndskæg saa ham og smed Skødeskindet i en Fart.

„Hov“, sagde han. „Han rider ad Dalum til og stopper nok et Sted forinden. Nu er det Tid at tjene den Skilling hos Michel Claussen, som Borgermesteren nægtede mig“.

Fod for Fod red Jep Akelej ad Dalumvejen. Han var borte i sine Tanker og kunde knap give Tankerne Navn. Han følte en saadan Længsel

efter Veronica, som han aldrig havde følt før. Og der var andet i hans Sind, som stod imod hans Længsel, og som han ikke kunde raade.

Fod for Fod red han frem og saa ned for sig. Tøjlen hang løs paa Hestens Hals. Den stod stille og græssede paa Vejkanten, uden at han mærkede det.

Først da han var ved Haveporten, saa han op, og da saa han et Syn, der med ét gjorde ham vaagen.

Haveporten var aaben, den gamle Humlemester stod ved den og lo. Veronica stod helt ude paa Vejen. Hun klappede en skøn sort Hest paa Halsen. Paa Hesten sad en ung Mand, der holdt hendes ene Haand i sin og bøjede sit Ansigt tæt ned mod hendes.

Jep Akelej saa ikke, hvem det var, før han i et Spring var af Hesten og stod hos med dragen Kaarde og Blod i Øjnene. Veronica traadte tilbage, Humlemesteren kom truende nær, den unge Mand paa Hesten vendte sig i Saddelen og saa stolt paa Jep. Han saa da, det var den unge Hans Podebusk, om hvis Elskovsæventyr der gik Sagn over hele Fyens Land.

„Slip straks min Fæstemøs Haand“, sagde Jep. „Og stig saa ned, at jeg kan tugte Jer for Eders Uforskammethed“.

Hans Podebusk lagde Haanden paa sit Sværd og smilte spodsk, men rørte ellers ikke paa sig.

„Er den Ungersvend Eders Fæstemand, Jomfru Veronica?“ spurgte han.

Veronica smilte blot. Hun saa paa Jep, men han havde ikke Øjnene fra den unge Junker.

„Nu fort, eller jeg jager Jer mit Sværd gennem Livet“, skreg Jep Akelej.

Hans Podebusk saa, det var Alvor. Langsomt

steg han af Hesten og bøjede sig høvisk for Veronica, mens han drog sit Sværd og saa omhyggelig paa Klingen.

„I maa tilgive os denne lille Holmgang for Eders Øjne, skønne Jomfru“, sagde han. „Den skal snart være endt, og I skal se denne Kræmmerdreng tugtet for hans Uforskammethed“.

„Fort, fort!“ skreg Jep.

Sværdene sang mod hinanden. Veronica lænede sit Hoved mod Havemuren og smilte. Jep saa ikke til hende, men det gjorde Junkeren, og det blev hans Ulykke.

Hans Fod gled ud, og han styrtede til Jorden. Endnu i Faldet slog hans Modstander Sværdet af hans Haand, saa det røg henad Vejen.

Han gjorde intet Forsøg paa at rejse sig op, men blev liggende og sagde rolig:

„Saa smudsig min skønne Vams blev. Lykken stod Eder bi, Jep Akelej. Jeg vil give Bøder for mit Liv, om I vil tage derimod. Kun maa I naturligvis gøre Jomfruen en Undskyldning for Eders Uskikkelighed“.

Jep Akelej stirrede paa ham med sit Sværd løftet over hans Bryst.

Da saa han for første Gang til Veronica.

Hun smilte.

„Dræb ham og tag mig“, sagde hun.

Jep Akelej forskede i hendes Øje. Han fandt ikke andet end Smilet.

Saa stak han langsom sit Sværd i Balgen og vendte sig uden et Ord med sin Hest.

Da lød der et højt Brøl fra Vejen ind imod Porten.

Det var Michel Claussen, som som løbende, mørkerød i Hovedet, rasende som en Tyr med

Fraaden om Munden. Ham fulgte tre af hans Svende med tunge Knipler.

„Grib ham . . . til Taarnet med ham . . . før ham til Byfogden . . . den Kvindeskænder . . ."

Han kunde knap faa Ordene frem for Raseri. Hans Podebusk rejste sig og smilte til Jep Akelej, som ingenlunde gengældte Smilet. Saa vendte han sig mod Købmanden og sagde i en hovmodig Tone:

„Hvad skader Jer Michel Claussen, at I laver et saadant Postyr paa alfar Vej og udsætter Eders skønne Datter for hendes Rygtes Fortabelse. Gaa I hjem til Eders Bod og glem ikke at skikke mig den Silkekofte, jeg bestilte forleden".

Michel Claussen stirrede paa ham, paa Veronica, paa Jep Akelej.

De to unge Mænd steg til Hest og red hver sin Vej, Jep uden at gengælde Adelsmandens Hilsen. Ikke heller fik han Hilsen til Tak for sit høviske Buk for Veronica. Hun saa kun paa Jep.

Da saa de to var et Stykke borte, løstes Michel Claussens Raseri.

Han slog sin Datter paa hendes Kind, Slag efter Slag, saa Blodet sprang af hendes Næse og Mund.

„Jep! Jep!" skreg hun.

Men Jep var langt borte. Han hørte ingen Ting og saa sig ikke tilbage.

FEMTE KAPITEL.

I Klostercellen.

Broder Hennichins Celle i St. Knuds Kloster var en af de faa, som havde Glarrude. Den laa afsides, ned mod Klosterhaven, der rakte til Aaens Bred, mens alle de andre Celler laa samlede ind imod Gaarden i den Fløj, der var Byen næst. Den havde en Gang været Fængselscellen, hvori Munkene udsonede deres Straf og gjorde deres Bod.

„Lad mig faa den Celle“, havde Broder Hennichin sagt. „Mit Liv er en evig Bod og Straf“.

Jep Akelej havde ofte spurgt ham, men aldrig faaet Rede paa hans Skæbne. Han forstod kun, at en svær Brøde havde drevet ham i Klosteret, og at der intet Haab var for ham her i Livet, saa ung han var. Tre Gange ugentlig piskede han sin Ryg, til Blodet randt. Men han var altid mild og venlig og havde fattet et varmt Venskab for Borgermesterens Søn med de store, tungsindige Øjne.

Og Jep Akelej var gladere end nogen anden ved Munkens Selskab og tilbragte ofte hele Dagen i hans Celle. Han var lykkelig over dens kølige Ro. Den var lille, men højt hvælvet, saa den syntes rummelig. Ind ad den høje Rude faldt Sollyset . . . Jep tænkte, det blev skønnere ved at gaa gennem Rudens Glas. Han elskede Klostergangenes Stilhed og den skyggefulde Have og Aaen, som randt og randt mellem sivklædte Bredder. Ofte sad han timevis i dyb Tanke. Saa skottede Broder Hennichin til ham, men spurgte ham aldrig.

Til de andre Munke saa han kun lidt. Portneren modtog ham med Velvillie, og mødte han nogen

i Gangene eller i Haven, velsignede de ham i Forbigaaende. Han var jo Søn af den rige Borgermester, som havde gjort Klostret meget godt og kunde yde det mangen god Tjeneste endnu.

Spurgte han Broder Hennichin om Brødrene, rystede Munken blot paa Hovedet og vilde intet sige. Men var det let at mærke, at han agtede dem saare ringe. Han gik heller aldrig til deres fælles Maaltid i Refektoriet, men fik ved Priorens Gunst sin tarvelige Kost bragt i Cellen.

Naar Køgemesteren, der var Munk som de andre, skubbede Træbrædtet med Brød og Vand og en Smule tør Fisk hen til Eneboeren, saa han haanlig paa ham. Hans egen tykke Vom og blussende Ansigt viste til Overflod, at han satte bedre Mad til Livs. Men Broder Hennichin takkede ham med en Velsignelse og lod ikke til at mærke noget".

„Hvorfor hader Brødrene dig?" spurgte Jep.

„Hader de mig", sagde Hennichin. „Jeg gør dem intet ondt. Kan hænde, de fejlagtigen tror, det er Hovmod, at jeg holder mig saa meget for mig selv. Gud og den hellige Jomfru véd, hvor ydmyg jeg stakkels Synder er i mit Skjul".

En Dag sad Broder Hennichin i sin Celle og afskrev en Krønike med sin sirlige Skrift, hvor hvert Bogstav stod som et helt lille Maleri. Jep Akelej sad paa Briksen ved Siden af ham og saa til.

„Et unyttigt Arbejde, Broder Hennichin", sagde han. „De trykker skønne Bøger nu i Lübeck og i København med ringe Umag og Bekostning".

„De gør saa", sagde Munken uden at se op fra sit Arbejde. „Jeg har sét de Bøger, men ikke læst dem. Det synes mig ikke, der kan være nogen Glæde ved at eje en Bog, som hver og en har Magen til. Saa er det jo da ogsaa allermest

gennem de nye Bøger, at Luthers gruelige Kætteri har faaet sin Udbredelse".

De sad lidt tavse. Saa sagde Hennichin:

„Først naar jeg saadan sidder og maler Bogstav efter Bogstav, faar jeg ret Bogen kær. Véd du det, Jep . . . jeg tror ikke, man forstaar en Bog, før man har skrevet den af".

„Da er der kun faa, som forstaar Bøgerne".

„Det er der ogsaa", sagde Hennichin. „Saare faa".

Han prentede. Jep saa paa hans milde Ansigt og sukkede.

„Ak, Broder Hennichin, om jeg vandt din Fred," sagde han saa.

„Min Fred er som en kalket Grav at skue," sagde Munken. „Gud bevare dig for den."

„Jeg forstaar det ikke," sagde Jep Akelej. „Saa skønt her er og saa tyst. Saa mildt dit Øje ser og roligt, endda du er en ung Mand.«

„Gud hjælpe mig," sagde Munken.

„Se op fra din Bog en liden Stund og hør paa mig," sagde Jep. „Det er min Agt at give mig i St. Knuds Kloster. Maa jeg uværdig dele din Celle?"

Hennichin saa paa ham og saa', det var hans Alvor. Han skød Bogen fra sig og rystede paa Hovedet. Saa brød han med ét de syv Segl, der havde lukket hans Mund, og talte med stor Sorg og Vrede om Klostrets Forfald.

„Ve de Fraadsere og Skørlevnere", sagde han, og hans milde Øjne skød Lyn. „Bugen er deres Gud . . . der er ikke en Last, de er jo hengiven til den, og ikke en Synd, de begaar den jo syv Gange hver Dag".

Han talte, som Jep aldrig havde hørt ham tale før. Da han omsider tav, knælede han og

korsede sig og bad i en Uendelighed. Jep vovede intet at sige, før han var falden i Ro og sad ved sin Afskrivning.

„Luther kan da ikke tale ringere om Munkelivet end du“, sagde han saa.

„Jeg taler ikke om Munkelivet“, svarede Hennichin. „Jeg taler om St. Knuds Kloster i Odense og St. Hans og Dalum Nonnerne og mange mange fler i dette Land og i andre Lande ogsaa sagtens, Gud bedre det. Visselig er der ingen skønnere Stand i Verden end Munkens, om ellers han frygter Gud og følger Klosterreglerne. Men kommer Fordærvelsen blandt de hellige, da gives ikke værre Skalke end de . . . Hør!“

Han løftede Pegefingeren i Vejret og lyttede. Der lød Sang fra Refektoriet, som Jep maatte indrømme havde ingen synderlig hellig Klang.

„De er svirende“, sagde han saa. „Solen staar højt paa Himlen, men de er allerede svirende og véd ikke mere, hvad de siger og gør. Prioren lader, som om han ikke ser det. Han er selv en renlivet Mand, men svag og forknyt“.

„Hvorfor bliver du her, Broder Hennichin,“ spurgte Jep.

„Jeg bliver her heller ikke længe“, sagde Munken. „Om kort Tid har jeg været her min Tid ud, og da drager jeg bort. Jeg vil vandre paa min Fod, til jeg finder et Kloster, hvor den hellige Benedikts Regler holdes i Ære. Dér vil jeg bede om den ringeste Plads, og dér vil jeg dø“.

„Du er ung endnu“, sagde Jep.

„Gud bedre det, ja“, svarede han og sukkede dybt.

„Lad mig drage med dig, Broder Hennichin“.

„Hvad skulde du drage af Lande for?“ sagde Munken. „Din Hjertesorg glemmer du . . . tykkes

det dig ikke stundom, som elskede du den Kvinde endnu, der sveg dig?"

„Jeg véd ikke, om hun sveg mig", sagde Jep. „Kan hænde det var mig, som sveg hende".

„Ja saa", sagde Munken. „Og hun synes dig endnu skøn?"

„Saare skøn", sagde Jep.

„Der sér du det . . . saa er det", sagde Broder Hennichin. „Hvad vil du da i Klosteret med dine syndige Tanker. Drag ud i Verden paa din Hest som en kristelig Riddersmand. Drag til Tyskland og kæmp mod de kætterske Fyrster. Eller bliv herhjemme . . . her vil det sagtens snart gaa løs, og da bliver der Brug for enhver, som vil forsvare den hellige Kirke".

„Min Hu staar ikke til at stride", sagde Jep Akelej.

Broder Hennichin kom pludselig i stor Bevægelse.

„Den hellige Jomfru tilgive mig, at jeg holder nogen fra at give sig Klosteret og Kirken i Vold. Har jeg da selv alene dér fundet den Fred, jeg ikke kunde finde andetsteds, hvorhen jeg saa for i den vide Verden. Giv dig i Kloster, om dit Sind staar dertil. Giv dig i Kloster. Giv dig i Kloster".

Han rejste sig og lukkede Bogen brat.

„Nu", sagde han saa . . . „agt ikke paa mit Raad, men beraad dig med dem, der er bedre end jeg. Gak til Prioren . . . nej, det nytter intet. Gak til hans Naade Biskoppen. Han er visselig en troende Kristen, om ogsaa han strider mere for Kirkens verdslige Goder, end jeg synes om. Han er Manden for at tale med dig".

„Hvorfor kan jeg ikke tale med dig, som er min Skriftefader og min Ven", sagde Jep.

„Det er jeg“, sagde Broder Hennichin i dyb Bevægelse. „Jeg var din Ven, fra første Gang jeg saa dig i Skriftestolen. Der var det i dit Blik, som drog mig, jeg ved ikke selv, hvordan og hvorfor. Du syntes mig bestemt til en Skæbne, større end andre unge Mænds jeg kendte. Det kommer mig stundom for, at du skal naa det, jeg selv forgæves stræbte efter“.

„Hvad stræbte du efter, Broder Hennichin?“

„Spørg mig ikke“, sagde Munken. «Gaa til Biskoppen. Han véd, hvad der er at vide om mig, om ellers han mindes det endnu. Lad ham sige dig, hvad han vil. Men gaa nu . . . det er den Time, hvor jeg skal være ene og tugte mit genstridige Kød“.

Jep Akelej rejste sig og vilde gaa. Da lagde Munken sine Hænder paa hans Skulder og saa fast paa ham.

„En Lykke er der faldet i din Lod“, sagde han. „Hun, der daarede dig, er en daarlig Kvinde“.

„Kalder du det en Lykke“, sagde Jep.

„Jeg gør saa“, sagde Munken. „Om ikke hun blev din i et kristeligt Ægteskab, da Held dig, at hun var slet“.

„Og hvor véd du det fra, at hun er slet?“

Broder Hennichin smilte tungsindigt.

„Saadan du siger det“, sagde han. „Ak, Jep, du har langt igen, før du naar Klosterets Fred. Og vogt dig for at krybe i Kutten, før dit Hjerte er Herrens. Jeg sagde intet, som jeg ikke vidste. Jomfru Veronica er en ond Kvinde. Jeg havde et Skriftebarn, hvem hun røvede Forstanden, saa han sluttelig lagde Haand paa sig selv. Det var ikke uden hendes Faders Bodsvend, en uselig

Karl. Men hun havde ikke forsmaaet at daare ham, til han hængte sig paa hendes Dør".

„En Træl", sagde Jep foragtelig.

„Nu", sagde Broder Hennichin, „han elskede hende dog".

Jep Akelej stirrede paa ham. Han havde sagt nøjagtig de samme Ord som Veronica den første Dag i Æblebaven.

Men Broder Hennichin saa ikke mere til ham.

„Gaa nu", sagde han mildt og stødte ham mod Døren. „Det er min Andagtstime".

Jep Akelej stod i Gangen og lagde Haanden paa sin Pande. Han hørte Slagene af Svøben derinde.

SJETTE KAPITEL.

Broder Hennichin.

Jep Akelej gik som i en Drøm, vidste kun lidt, hvad der foregik om ham, men syslede des mere med sig selv og sit.

En Dag mødte han Veronica paa Gaden. Han stod stille foran hende, uden selv at vide, hvordan det var gaaet til, eller hvad han vilde. Hans Øjne brændte som i Feber, hans Mund talte imod hans Villie.

„Veronica ... Veronica ... du er min Fæstemø", sagde han.

Hun nejede spodsk for ham og smilte.

„Æblehaven blomstrer ikke mer, Jep Akelej", sagde hun. „Og Ridderen lever, som I skulde dræbt, og elsker sin Dame. Gak til Eders Kammer

og se paa den rustne Klinge og tænk paa, hvordan Livet rinder. Og sid hos Broder Hennichin og spæg Eders Kød. — Er det sandt, I tænker paa at klostergive Eder?"

„Ja", sagde han.

Da strøg hun ham med Haanden over hans Ansigt og smilte og gik hastig bort. Han vilde kalde hende tilbage, men hans Tunge kunde ikke sige hendes Navn. Han vilde løbe efter hende, men hans Fødder var groede fast i Jorden.

Saa løb han til Broder Hennichin og udøste sin Sjæl for ham. Og saa gik han hjem for at tale med sin Fader.

Men der blev han standset af Peder og Elsebe, som drog ham til Side og under megen Jammer og Veklage bad ham hjælpe dem til at komme sammen.

Det var gaaet dem saa ilde, at Elsebe var med Barn, og de vidste ikke deres levende Raad for, hvad de skulde gøre. Om de fortroede sig til Fru Magdalene, da vilde hun sikkert jage Pigen paa Gaden for den Skams Skyld. Og Borgermesteren vilde ingen Sinde give sit Samtykke til hans Søns Giftermaal med den fattige Kvinde.

Jep saa paa dem, som de fortalte det altsammen i Munden paa hinanden i stor Hast og med bange Øjne. Han lededes ved dem og sagde dem det. Han stødte dem fra sig med haarde Ord. Han havde Munden fuld af Formaning og Fordømmelser over Menneskenes Ugudelighed og Vellysts Skændsel, alt imens Længslen efter Veronica græd i hans Hjerte. Han vidste godt selv, hvor ilde det var, og Fornemmelsen af hans Afmagt og Løgn gjorde ham endnu mere rasende, saa ingen fanatisk Munk kunde skælde værre end han.

Til sidst blev det Peder for galt.

„Kære Elsebe“, sagde han og tog hendes Haand. „Du skal ikke længer høre paa den Skarns Tale. Stol paa, jeg svigter dig ikke, hvor ilde det saa gaar. Skal du jages paa Porten, da gaar jeg med. Og gaa du nu ind til Fader, Jep, og forklag din Broder og hans Kvinde“.

Det gjorde Jep nu ikke. Men han var saa forvirret og fortvivlet, da han stod for Mikkel Pedersen, at Borgermesteren blev alvorlig forskrækket. Og bedre blev det ikke, da Jep erklærede, at det var hans fulde Agt at forsage Verden og give sig i Kloster.

„Du er syg, min Søn,“ sagde Hr. Mikkel. „Jeg skal skikke dig paa en Rejse i det tyske, saa glemmer du Grillerne.“

Jep blev ved sit og stod saa fast derpaa, at Borgermesteren tænkte, han vilde gaa til Biskoppen og give sin Søn i hans Brød. Jens Andersen Beldenak kunde vel finde en Gerning for en ung og velhavende Mand af god Byrd uden just at putte ham i et Kloster. Jo mere han tænkte derover, des sikrere blev han i sin Sag og besluttede straks at sætte den i Værk.

Men som han belavede sig til at gaa til Bispegaarden, tog Knud ham til Side og besvor ham at lade Jep faa sin Villie.

„Du kan affinde dig med Munkene mod en ringere Sum, end den Jep vil ødelægge for os i et Aar,“ sagde han. „Han er syg og galen og bliver kun værre, om ikke han faar sin Villie. Vil du se din Velstand ødet og din Magt forspildt for den Drømmers Skyld?“

Tvivlraadig vandrede Mikkel Pedersen over Torvet, og tvivlraadig var han endnu, da han stod i Biskoppens Kammer.

Det havde holdt haardt for ham at faa Ad-

gang. Vindebroen var hejst, som om Fjenden var i Byen, Gaarden var fuld af bevæbnede Krigsfolk, og Borgermesteren maatte bie en god Stund, før han blev ført ind.

Jens Beldenak saa træt og gammel ud, som han sad der i den store Armstol. Det kostede ham aabenbart Besvær at løfte Haanden til den sædvanlige Velsignelse. Bare Øjnene saa hvast og lige paa som før.

„Jeg kommer med min Søn til Eders Naade“, sagde Hr. Mikkel. „I lovede en Gang at tage ham til Eder, om jeg skøttede derom“.

„Rigtigt“, sagde Biskoppen. „Køn Dreng, jeg mindes ham. Hvad vil han? Vil han være Præst?“

„Han ønsker at træde i Kirkens og Eders Naades Tjeneste“.

„Godt. Lad ham saa komme til mig. — Kender I det gamle tyske Ord om Præsten?“

„Der er mange Ord om Præsterne i alle Lande“, sagde Borgermesteren med Lune.

„Det er der“, sagde Biskoppen og nikkede. „Og flere onde end gode. I Schwaben siger man: vil du have dig en god Dag, da skal du slagte dig en Høne, vil du have dig et godt Aar, skal du tage dig en Kone, vil du have det godt alle Tider, skal du blive Præst“.

Mikkel Pedersen lo pligtskyldigst, men Biskoppen lo ikke.

„Hvor lider Fru Magdalene Drage?“ spurgte han.

Hr. Mikkel takkede.

„En skøn og statelig Dame“, sagde Jens Beldenak. „Jeg saa hende forgangen Dag i St. Knud, da jeg selv læste Højmessen. Hun knælede og bad med megen Fromhed, og hendes kostbare Dragt kunde friet tre Sjæle fra Skærsilden. Hvor gaar det saa den lille Pige, jeg an-

STANDARD
OG FOLKEUDGAVE

ST. ST. BLICHER'S
SAMLEDE NOVELLER
OG SKITSER

UDGIVNE AF HANS HANSEN

GARANTERES IKKE AT VILLE OVERSKRIDE
36 HEFTER à 25 ØRE.

Efter at P. Hansens Udgave af Blichers samlede Noveller og Skitser allerede nogen Tid har været udsolgt, saa at kun et Udvalg ved samme Udgiver har været i Handelen, har Forlaget ønsket at udsende en ny, meget billig *Folkeudgave*, der bliver besørget af Hr. Hans Hansen, som fra sin store Blicherbiografi og flere Afhandlinger har gjort sig bekendt som en ivrig Dyrker og fortrinlig Kender af Blicher.

Skønt Udgaven som sagt vil blive meget billig, vil den dog i højere Grad end nogen tidligere tilfredsstille alle Fordringer til Nøjagtighed og Paalidelighed. Som det vil ses af det straks nedenfor anførte, bliver den endog fuldstæn-

digere end nogen tidligere Udgave, og for første Gang vil *filologisk-kritiske Principer* gøre sig gældende ved Udgivelsen.

Udgaven vil omfatte alle de hidtil kendte Noveller og Skitser, foruden ganske enkelte, aldrig optrykte Skitser, ordnede i Grupperne

Jyske Noveller.
Peer Spillemands Historier.
Andre Noveller.

Med Hensyn til Teksten er de to første Tryk (det i de periodiske Skrifter og det i Forfatterens egen Udgave 1833—36) helt igennem spurgt til Raads.

Da Blichers Retskrivning baade i sig selv er inkonsekvent og meget forskellig i de to Udgaver, der foreligger fra hans Haand, er Ortografien i nærværende Udgave læmpet efter en virkelig Folkeudgaves Tarv. I en Efterskrift vil der blive givet en ganske kort Oversigt over Forfatterens Retskrivning og enkelte Ejendommeligheder ved hans Stil.

Udgaven vil nyde godt af de senere Aars ivrige Blicherstudier, idet Novellerne vil blive forsynede med *talrig oplysende Noter*, for en Del

STEEN STEENSEN BLICHER
Af »Dansk Pantheon« 1845.

hvilende paa Forfatterens ikke-digteriske Arbejder, navnlig hans Beskrivelse af Viborg Amt.

Med sidste Hefte vil følge en Gengivelse af Gertners Blicherbillede.

Blichers Samlede Noveller og Skitser, udgivne af Hans Hansen, udkommer i 36 Hefter à 25 Øre. Der ydes Garanti for, at Subskribenterne ikke kommer til at betale for flere Hefter.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

Hr. Boghandler...

Undertegnede ønsker at subskribere paa

St. St. Blichers Samlede Noveller og Skitser

i Hefter à 25 Øre.

Navn...

Adresse...

FR. BAGGES KGL. HOF-BOGTRYKKERI. KØBENHAVN

befalede Jer i sin Tid, da Fru Magdalene skulde have sig en Stadsmø?"

„Elsebe skikker sig helt godt", sagde Mikkel Pedersen. „Hun er stor og fager".

„Om nogen Tid en Ungersvend vil føre hende i et ret kristeligt Ægteskab, da kan hun forvente en sømmelig Medgift af mig", sagde Biskoppen. „Om ellers jeg er oven Mulde og ikke ganske udplyndret af mine Fjender. Drag Eder det til Minde, Mikkel Pedersen, naar Lejligheden er der".

Borgermesteren saa forundret paa Biskoppen. Han vidste jo, at hans Naade havde vist Elsebe Interesse, men dette var mere end venteligt, saa meget mere som Jens Beldenak ikke var kendt for sin Rundhaandethed.

„Om I ikke vredes for min Nyfigenhed, da lad mig det vide, om Elsebe er i nogen Slags Slægt med Eders Naade?"

Biskoppen havde vendt sig mod Ruden, og der blev han staaende.

„Det er hun ikke", sagde han. „Hendes Far ydede mig en ringe Tjeneste en Gang i vor Ungdom. Det er alt".

Saa vendte han sig brat mod Borgermesteren.

„For I mindes nok, jeg er Søn af en usselig Skomager oppe fra Limfjorden", sagde han. „Blev ingen Sinde nobiliteret. Sidder paa Fyens Bispestol alene formedelst min egen Kraft og paa Trods af alle de hovmodige adelige Herrer i Riget".

Mikkel Pedersen bøjede sig dybt. Jens Beldenak velsignede ham med to Fingre, og saa gik han.

En Time efter stod Jep Akelej foran den gamle Prælat og slog sine Øjne ned under hans forskende Blik.

„Du vil træde i min Tjeneste?" sagde Biskoppen.

„Nej,“ sagde Jep. „Saa højt et Maal har jeg ikke. Min Hu staar til Klostret“.

Jens Beldenak vidste intet om denne unge Mand, men han læste i hans forvirrede Ansigt, og han havde levet længe i Verden.

„Nu, min Søn“, sagde han. „Sig mig det først, hvad hendes Navn er, som har forvoldt dig en saadan Sorg, at du vil sige Farvel til Livet“.

Jep for sammen og saa forskræmt paa Biskoppen.

„Nej“, sagde Jens Beldenak. „Din Fader har intet sagt, og jeg ved intet. Der er, Gud bedre det, formeget at skøtte i Fyens Stift, til at jeg kan bekymre mig om de unge Mænds Elskovssager. Men jeg talte saadan, for at du kan vide, at du trygt kan fortro dig til mig, om du derved kan lette dit Hjerte. Hvem er din Skriftefader?“

„Broder Hennichin.“

„Hennichin,“ sagde Biskoppen og studsede. „Du har da visselig valgt den frommeste Mand i Odense. Ved du om hans Skæbne?“

„Nej,“ sagde Jep, der var glad ved, at Biskoppen ikke gentog sit Spørgsmaal fra før. „Jeg har ikke vovet at spørge ham rent ud derom, men han har sagt mig, at Eders Naade vidste det og kunde sige det, om I vilde.“

Jens Beldenak sad i Armstolen og saa hen for sig. Der kom et andet Udtryk i hans Ansigt end før, mildere, mere sømmeligt for en from Herrens Mand og Kirkens Fyrste.

„Visselig ved jeg det,“ sagde han. „Sæt dig her tæt hen til mig, saa skal du høre, hvorledes Gud kan føre et Menneske.“

Han pegede paa en lav Træbænk, der stod ved hans Fødder, og Jep satte sig.

„Broder Hennichin har en Gang forset sig saadan, at han var skyldig til Døden,“ sagde Biskoppen. „Eller rettere sagt, hans Dom var den, at han skulde miste alt undtagen Livet, hvilket er værre end Døden efter de strenge Klosterregler. Det kan lyde sælsomt nu, da Kirkens Forfald raaber mod Himlen, og Klostrene er fulde af Skalke og Skelmer, hvad jeg véd saa vel som nogen. Har jeg blot ikke Tid for min Kamp med de verdslige Ulve til at skille de sorte Faar i Flokken fra de hvide. Men kommer Tid, kommer Raad. Naar denne Storm er reden af, og den hellige Kirke paany er i sin Magt og den mensvorne Munk i Wittenberg knust, da skal vi atter skærpe Kirketugten i Danmark.“

Han glemte sig i sine kirkepolitiske Syner, men da hans Øje faldt paa Jep, kom han til Besindelse igen.

„Deraf forstaar du intet, min unge Ven,“ sagde han. „Kan hænde du en Gang bliver en Kirkens Fyrste som jeg og kommer til at stride Striden. Men det var Broder Hennichin, vi talte om. Han aflagde Klosterløftet, da han var tyve Aar — det er nu saa vel tredive Aar siden.“

Jep studsede. Biskoppen nikkede til ham.

„Broder Hennichin har halvhundrede Aar paa Bagen, om ikke mer,“ sagde han. „Han ligner en ung Mand. For hvert Aar, der gaar, bliver hans Hud friskere, hans Lemmer spændstigere, hans Øjne mere klare. Det er hans Straf. Hør nu, at du forstaar det. Han gik i Kloster, fordi han havde mistet en Kvinde, han havde kær. Jeg mindes ikke, om hun bedrog ham, men det gjorde hun vist. Om ikke Manden bedrager Kvinden, da bedrager hun ham. Saa var det en Gang, han var sendt i et Ærinde fra sit Kloster, at han ufor-

varende traf paa hende, han havde haft kær. Han traf hende i et Værtshus, hvor han søgte Ly. Hun lokkede ham til sit Kammer, eller han fandt hendes Dør selv, hvad ved jeg."

„Broder Hennichin!" sagde Jep.

„Just ham," sagde Biskoppen. „Saa vilde Skæbnen det saadan, at de blev forraskede i Kammeret, som de sov sødelig i hinandens Arme. Om ikke det var sket, da kunde Sagen sagtens været dysset ned, eller ingen havde faaet om den at vide, hvis ikke Broder Hennichin havde meldt sig selv. Men det er troligt nok, at han havde gjort det, for han var fuldkommen knust under sin Brøde og tænkte sidst paa at frelse sig fra Straffen."

„Broder Hennichin!" sagde Jep igen.

„Ja," sagde Biskoppen. „Det maa du tro, at han var en from kristen, førend Djævlen fristede ham, som han var det bagefter. Saadan som du kender ham nu, saa mild og kærlig var han alle Dage. Men Djævlen tog ham endda. Véd du det, Jep Akelej . . . naar jeg sér tilbage paa mit lange Liv og mindes, hvad der er hændt i den Del af Verden, jeg har færdedes i, kommer det mig stundom for, at Djævlen tager snarere de gode end de onde. Vide maa du, at Helligheds Krone er svær at forsvare, selv for den fromme."

Jep bøjede Hovedet, og Biskoppen fortalte videre.

„Da nu hans Brøde var saa stor og saa aabenbar, at den tilmed blev til uhyre Skændsel og Forargelse for Klostret, saa var der intet andet at gøre, end at han maatte ifalde Reglens højeste Straf. Kapitlet dømte ham da med Sorg til at indemures, saadan som det er bestemt. De satte ham ind i en liden Celle, som var bygt i Klostermuren ud imod Søen, hvor ingen kom, og ingen

kunde høre hans Raab. Saa murede de den til, saa nær som et lidet Hul, hvorigennem der hver Morgen blev stukket et lidet Brød og en lille Krukke med Vand. Der skulde han saa bo, til Døden friede ham. Han gjorde ingen Indvendinger, men lod det lydig ske og takkede Gud. Om Aftenen samme Dag, da hans Brødre vandrede i Haven, kunde de høre, hvor han sang og bad, at han snart maatte befries ved Døden."

Jep lyttede med Øjnene paa Biskoppens Ansigt.

„Jeg var selv i Klosteret den Gang," sagde Hr. Jens. „Kapitlet havde tilkaldt mig, fordi det var saa sælsom og ulykkelig en Sag, da han, der havde begaaet Brøden, havde levet saa fromt, at der gik Ry af ham over hele Stiftet. Jeg talte de sidste Ord med ham, forinden Stenen blev sat i. Derfor er det, han er kommen hid til min Residens, om ogsaa kun for en Stund. Han er misfornøjet med Knudsbrødrenes Vandel og har begæret sig bortsendt. Jeg har ogsaa et Ærinde til ham. Maaske skikker jeg ham bort en af Dagene."

„Men hvordan gik det til, at han ikke døde?" spurgte Jep.

„Det var et Guds Mirakel," sagde Jens Beldmak. „Da Brødrene næste Morgen kom ned i Haven, var de indmurede Sten udtagne. Broder Hennichin sad i Cellen — den var for snever, til at han kunde ligge ned — og sov. Solen skinnede paa hans Ansigt — jeg saa det selv — jeg ser det endnu, saa tidt jeg tænker derpaa."

„Nogen havde vel befriet ham," sagde Jep.

„Saadan tænkte vi ogsaa. Menneskene er lidet troende, Jep Akelej. Gud maa tilkendegive dem sin Villie Gang paa Gang og eftertrykkelig, om den skal vorde adlydt. Men hør nu. Først kunde vi jo nok se, at Hennichin selv ingen Finger havde

haft med i Spillet, thi saa var han jo flygtet. Vi tænkte paa Kvinden, han havde bolet med, og hendes Hjælpere, for hun var rig og kunde købt sig Hjælp. Men hun var dragen af Lande, efter at hun først var strøget til Kagen og havde baaret Sten af By. Det var heller ikke nemt tænkeligt, at hun eller nogen skulde kunne krybe over de høje Havemure, uden at de var bleven sønderrevne af Klosterets Hunde, som gik løse den ganske Nat.“

„Hvad skete der saa?“

„Vi murede ham ind igen,“ sagde Biskoppen. „Og saadan gjorde vi samfulde syv Gange. Hver Morgen var Stenene udtagne. Han kunde intet sige selv derom, for han sov, fast og godt, trods den ubekvemme Stilling. Vi satte Vagt dernede ... den syvende Nat sad vi der alle fire og tyve Brødre, saa mange som var i Klostret, og Prioren og jeg selv. Vi knælede og bad og messede. Og Broder Hennichins Stemme blandede sig skønt med vores. For han ønskede intet hellere end at dø og lide sin Straf. Men hen imod Solopgang gik det os alle, som det var gaaet de enkelte Brødre, der havde vaaget Nætterne forud. Der kom over os en Søvnighed, som det var os plat umuligt at modstaa. Vi sovnede alle ind, og Broder Hennichin sov. Da vi vaagnede, sang Fuglene i Lunden, og Stenene var udtagne, og Fangen sad og sov med saa roligt et Ansigt, som var der intet paa Færde.“

„Hvad gjorde I saa,“ sagde Jep.

„Ja — saa indsaa vi jo, at her raadede en større Magt end vi,“ sagde Biskoppen. „Vi kunde ikke længer tage fejl af, at det var Guds Villie, at Hennichin skulde leve og sone sin Brøde. Han forstod det selv som en langt haardere Straf, end om han havde lidt en Stund i Cellen og saa

var gaaet gennem Skærsildens Pine til Herligheden. Hans Ydmyghed var større end nogen Sinde tilforn. Han drog til Jerusalem og Rom paa sine bare Fødder. Den hellige Fader stedte ham til Haandkys og trøstede ham med, at Gud snart vilde befri ham af Pinen. Men Guds Veje er uransagelige. Jo mere han hudfettede sin Ryg, des hurtigere lægedes Saarene. Jo mødigere han var om Aftenen, des friskere stod han op ved Morgengry. Jo mer han fastede, jo mer han læste og studerede Dag og Nat, — des yngre og friskere blev hans Legeme. Du har set ham og taget ham for en ung Mand, endda han sagtens kunde være din Fader. Du skønner, der kan være langt igen, før Gud Herren henter ham.“

„Det var en sælsom Skæbne,“ sagde Jep Akelej.

„Visselig kan du kalde den Skæbne sælsom,“ sagde Biskoppen. „Den kan lære dig, hvor vanskeligt det er at vinde Helligheds Krone, og hvor lidet Munkekutten frelser for syndigt Begær, naar Satan har sine Garn ude. Om du har forstaaet Broder Hennichins Historie ret, da betænk dig tre Gange, før du aflægger Løftet. Om det staar til dig, da se til, om du kan ægte den, du har kær. Er Cølibatet end Gud velbehageligere, saa er et kristeligt Ægteskab visselig ogsaa efter hans Hjerte.“

„Jeg har ingen at ægte,“ sagde Jep Akelej sørgmodig.

„Der er mange Kvinder i Verden,“ sagde Biskoppen. „Jeg véd af mangt et Ægteskab, som blev sluttet uden det, I kalder Elskov, og som blev saare lykkeligt endda.“

„Eders Naade maa regne mig det til Gode, at jeg tænker anderledes,“ sagde Jep. „Det kommer

mig for, som var Verden fuld af Bolskab og Uskikkelighed. Endnu i Dag forsyndede jeg mig for min egen Sorgs Skyld mod min Broder, hvem jeg ellers har hjertens kær, da han bad, om jeg vilde hjælpe ham til at komme i Ægtestand. Jeg duer ikke til at leve i Verden."

„Vil Eders Broder træde i Ægtestand?" sagde Biskoppen. „Det glæder mig for Eders Fader. Han er ikke den Mand, hvem det vilde glæde at se alle sine Sønner i Kutten. — Hvem er den Kvinde, han vil ægte?"

„Det er en fattig Jomfru, min Moder tog sig til Stadsmø," svarede Jep. „Elsebe Hansdatter hedder hun og er uden Slægt og Venner."

„Elsebe," sagde Biskoppen og rejste sig brat af Stolen.

Han stod en Stund tavs og saa hen for sig. Jep Akelej saa forundret paa ham. Han vidste intet om eller havde glemt, at Elsebe var kommen i hans Faders Hus efter Biskoppens Anbefaling.

„Og tror I, Mikkel Pedersen vil give sit Samtykke til det Bryllup?" spurgte Jens Beldenak saa.

„Visselig tror jeg ikke det," sagde Jep.

„Jep Akelej," sagde Biskoppen. „Sig Eders Fader fra mig, at han mindes sit Løfte at tage Vare paa Elsebe og være god imod hende."

Jep Akelej bøjede sig tavs.

„Og gaa saa til Broder Hennichin og Prioren og tal med dem. Siden tales vi atter ved. Kan hænde vi finder en Sendelse, som kan gøre Eder baade Gavn og Ære."

„Jeg er Eders Naade mangfoldigst takskyldig," sagde Jep. „Men jeg beder Eder ikke glemme, at jeg søger intet uden Klosterets Fred."

„Godt, godt," sagde Biskoppen.

Jep Akelej knælede og fik hans Velsignelse.

Saa vendte han sig for at gaa. Men som han stod i Døren, kaldte Biskoppen ham tilbage.

„Jep Akelej,“ sagde han — „hvem af Eders Brødre er det, som bærer Elskov til Elsebe?“

„Det er Peder,“ sagde Jep.

„Er han en god Mand?“

„Visselig er han det, Eders Naade,“ sagde Jep. „Fremfusende er han og skøtter ikke mere om Købmandskabet end jeg. Men der er intet ondt i hans Sind.“

„Godt, godt,“ sagde Biskoppen. „Jeg vil tale med Eders Fader. Bed ham komme til mig i Morgen den Dag.“

Jep Akelej tænkte, om han skulde fortælle Biskoppen, hvor ilde det stod til med Elsebe. Selv tænkte hun nu intet uden mildt og godt. Broder Hennichins Historie havde taget al Brod af hans Sjæl og ladet idel Fred tilbage. Og det var aabenbart, at Biskoppen interesserede sig for Elsebe, hvordan det saa ellers hang sammen med den Sag.

Men saa kom han i Tanker om, at han stod overfor en høj og myndig Kirkefyrste, som han blot kunde ophidse til Vrede, hvis han meddelte ham Elsebes og hans Broders Synd.

Saa sukkede han, bøjede sig for Hans Naade og gik bort.

Og straks efter glemte han sin Broder for Tanken paa sig selv og sit.

SYVENDE KAPITEL.

Knud.

Elsebe sad i Fruerstuen og stred for at holde Taarerne tilbage.

Hver Dag kunde hun vente, at Fru Magdalene vilde opdage hendes Tilstand. Hver Aften talte hun og hendes Hjertenskær om en eller anden Udvej til Frelse men fandt ingen.

„Elsebe," sagde Knud.

Hun saa op og blev var, at hun og Knud var bleven alene i Stuen. Forskrækket rejste hun sig for at gaa, men Knud stillede sig foran Døren.

„Lad mig gaa, Knud," sagde hun. „Vi to har intet at tale om."

„Det mener du," sagde han. „Siden du afviste min Bejlen, flyede du mig, hvor jeg kom."

„Du gjorde mig ikke heller uden ondt," sagde Elsebe og lod Graaden strømme. „Du smædede mig for dine Forældre og vilde jaget mig paa Døren, om du havde Magt dertil. Og jeg har intet gjort uden, at jeg elsker din Broder og ikke dig."

„Hold op med at græde, Elsebe," sagde han. „Om du vil lade dig sige, kan det blive godt endnu. Lad Peder fare og bliv min."

„Jeg tænker, du er gaaet fra Vid og Sans," sagde hun.

Knud gik hen mod hende. Hun veg tilbage og strakte Hænderne frem.

„Rør mig ikke," sagde hun.

„Peder har rørt dig," sagde Knud. „Jeg véd det alt. Du er med Barn. Og hør nu, hvad jeg siger dig. Saa stor er min Elskov, at jeg vil ægte dig endda. Om du vil blive min, da skal

jeg gøre det saa, at ingen ved om din Skændsel. Jeg skal bringe dig derhen, hvor du kan føde dit Barn. Jeg skal faa Faders Samtykke til vort Ægteskab. Men om du holder fast ved Peder er du forloren. Alles Haand vil være mod dig og min mest. Stol trygt derpaa, at jeg helmer ikke, før du bliver jagen af Byen som den, du er."

„Gud se i Naade til mig," sagde Elsebe og sank i Knæ, der hvor hun stod.

Der kom nogen udenfor i Gangen.

„Tænk paa mine Ord," sagde Knud. „Jeg giver dig tre Dages Betænkningstid."

Saa gik han og satte sig i Hr. Mikkels Brevkammer og biede, til han kom hjem.

Borgermesteren var gaaet til Biskoppen for at forevise ham det Gavebrev, hvori han havde skænket Jeps Arvepart til St. Knuds Kloster. Haardt havde det holdt ham, og han havde knebet, hvad han kunde. Men nu var det gjort.

Da han kom til Torvet fandt han det fuldt af Hestfolk. Midt blandt dem holdt en statelig Rytter, i hvem han snart genkendte Viborg Domprovst, Hr. Knud Gyldenstjerne. Han spurgte en af Mængden, som var stimlet sammen om de fremmede Krigsfolk, og fik at vide, at Knud Gyldenstjerne kom for at tage Fyens Bispestol i Besiddelse. Jens Beldenak havde afstaaet den til ham og netop forladt Residensen. Det var lige nu bleven forkyndt af Knud Gyldenstjernes Herold.

„Og hvor er den gamle Biskop?" spurgte han.

„Han red for en halv Time siden med et stort Følge ud af Sønderport," sagde Manden. „De sagde, han agtede sig til Kærstrup, som han har forbeholdt sig af den nye Bisp."

Det var store Nyheder for Mikkel Pedersen

— saa store, at han glemte Jep og gik bort i dybe Tanker.

Han undredes, saa pludselig Jens Beldenak havde gaaet til Værks med Udførelsen af denne Sag, der havde været ordnet og aftalt i flere Aar. Der maatte være en eller anden hemmelig Grund. Det lignede kun lidt den stridbare gamle Biskop saadan at opgive Kampen med et. Kan hænde, der var faldet Dom i den store Sag, hans Fjender førte mod ham for Kongens Ting, og Dommen var saadan, at han maatte fly. Han kunde have faaet Ilbud om det og være dragen af Land, inden Dommen blev bekendt. Kan hænde ogsaa, det havde noget paa sig, hvad de sagde om hans Maskepi med Kong Kristians Tilhængere.

Mikkel Pedersen følte sig usikker og urolig.

Det var gaaet glat for ham hidentil. Hvert Aar havde øget hans Rigdom og Anseelse. Selv i de senere Aar, da Kong Frederik sad paa Tronen, og alt var Usikkerhed og Raadvildhed, havde han klaret sig saa vel, at hans Misundere misundte ham dobbelt.

Men nu havde han Fornemmelsen af, at der udenom ham og udenfor hans Magtsfære foregik det, som kunde blive farligt for hans Stilling. Han saa ingen Ting, men han anede des mer. Forgæves spejdede hans Tanke til højre og venstre, men kunde intet Holdepunkt øjne.

Først da han stod ved sin egen Dør, mindedes han, hvad det var, han var gaaet ud for. Der stod han saa en Stund og grundede.

„Hvad skader Borgermesteren?“ sagde Jens Tyndskæg til Skrædderen. Han havde bøjet sig ærbødig uden at faa mindste Genhilsen.

Henrik Skræp svarede ikke, men stirrede med sine stærke Øjne.

„Husker du, jeg skal være din Raadmand, naar du bliver Borgermester i Odense?“ sagde Skomageren.

„Jeg husker det,“ sagde Henrik Skræp. „Du skal følge mig i min Ophøjelse.“

Han lagde sit Arbejde til Side og korsede de lange Arme over Brystet.

„Der er Ugler i Mosen,“ sagde han.

„Har du set Junker Jep for nylig?“ sagde Jens Tyndskæg. „Han lister rundt som Tiggermunk“.

„Hvordan lider Jomfru Veronica?“ sagde Henrik Skræp.

„Hun er hver Morgen med Junker Podebusk i Æblegaarden,“ sagde Jens. „Michel Clausen tror sagtens, det bliver Bryllup. Men han forregner sig.“

„Det er Rak altsammen,“ sagde Skrædderen.

„Jomfru Veronica er den kønneste Pige i Odense,“ sagde Jens og smækkede med Tungen.

„Det er hun,“ sagde Skrædderen. „Du skal faa hende, naar jeg er Stadens Herre.“

Jens Tyndskæg lo, saa det klang i Gaden.

Mikkel Pedersen sad i sit Brevkammer med Knud og fortalte ham Nyheden om Biskoppen.

„Lad ham fare,“ sagde Knud. „Hans Tid er ude og forbi. Der falder flere end han af de store. Forresten vidste jeg det alt.“

„Du er da ikke bleven luthersk?“ spurgte Mikkel Pedersen forskrækket.

„Jeg ved det ikke, sagde Knud. „Den nye Lære er ikke ilde. Hvorfor tror du, saa mange af Borgerne er for den, uden fordi det vilde bringe dem stor Fordel, om der blev lukket op for Klostrenes Skatte og al den Jord, de fede Munke ruger over.“

„Vogt dig for, hvad du gør, min Søn," sagde Borgermesteren og rystede paa Hovedet. „Der skal klogere Folk end du til at rede sig i disse Tider, og ingen ved, hvad Vej det sluttelig bærer."

„Vær du kun rolig for mig," sagde Knud. „Jeg gør intet uden at se til og tage mine Tegn af, hvad jeg ser. Jeg hørte forleden St. Knudsbroderen Peder Svendsen. Han holder Møder ved Nattetid i Munkemosen og taler under stort Tilløb."

„Peder Svendsen er rømt i Dag fra Klostret," sagde Borgermesteren. „Han tog en Guldkalk med sig. Prioren har meldt ham til Byfogden."

„Stol paa, der kommer en anden i hans Sted," sagde Knud. „De evangeliske har større Tilhæng her i Byen, end du tænker. Mange af Adelen er ogsaa med dem, og Kong Frederik ynder dem i sit Hjerte, om ogsaa han ikke tør være det bekendt. De siger, at den nye Biskop har kaldet Jørgen Sadolin til Byen for at prædike og befalet ham at oversætte Luthers Bog paa Dansk."

„Guds Død! for alt hvad du ved, Dreng," sagde Borgermesteren beundrende. „Men om det ogsaa gaar, som du tænker, da er vi dog de smaa og maa følge Trop og kan ikke gaa i Spidsen."

„Jeg gaar intet Steds," sagde Knud. „Men om nu den nye Lære vinder Overmagt, da kan du vel kræve igen det skønne Gods, du i Dag har skænket St. Knudsbrødrene for Jep?"

„Det kan jeg vel," sagde Mikkel Pedersen. „Om ikke jeg derved berøver ham hans Underhold."

„Aa, han nøjer sig med Brød og Vand og fagre Drømme," sagde Knud.

„Dit Sind er ondt mod dine Brødre," sagde Borgermesteren.

„Nej,“ sagde Knud, „det er det ikke. Men vil du sige mig, naar de gjorde noget godt? Peder brød sig aldrig om vor Handel eller vort Hus. Hans Hu staar til Krigen, og du burde hellere lade ham drage af i Dag end i Morgen. Og Jep var aldrig et Haar bedre end han.“

„Det er sandt, som du siger,“ sagde Borgermesteren og sukkede.

„Det er det,“ sagde Knud. „Og jeg vil gerne holde sammen paa den Rigdom, du og din Fader og Farfader har samlet, og øge den, om jeg kan.“

Mikkel Pedersen nikkede mildt til ham.

„Var alle mine Sønner som du,“ sagde han.

OTTENDE KAPITEL.

St. Knudsbrødrene.

Jep Akelej sad paa en Stenbænk i Klostergaarden og saa hen for sig.

Nu og da gik et Par af Brødrene forbi. De skottede til ham og puffede til hinanden, men han saa dem ikke. De blev staaende lidt henne og lo og pegede Fingre ad ham, gik saa videre og gav Plads for andre, som behandlede ham paa samme Vis.

Han var bleven indskrevet i Klostret som *frater donatus*. d. v. s. han havde skænket alt sit Gods til Klostret, som derfor skulde give ham hans Underhold til hans Dages Ende. Han havde Ret til at anlægge Benediktinernes sorte Kutte, og han var efter eget Ønske bleven kronraget. Men han havde ikke aflagt noget Løfte og var

derfor ikke anderledes bundet til Klostret, end at han kunde gaa, naar han vilde.

„Men det kan enhver af os,“ sagde Broder Hennichin sørgmodig. „Det er ikke anderledes, siden Kongens og Herredagens Beslutning. Ingen Munk holdes mere tilbage af sit Løfte, ingen Nonne heller. Vil Munk og Nonne gifte sig, da har de Lov dertil.“

„Hvad angaar det os... hvad angaar det mig?“ sagde Jep og trykkede fast Broder Hennichins Haand. „Mit Løfte har jeg ikke givet til Mennesker, og Mennesker kan ikke løse mig fra det.“

Hennichin nikkede.

„Mennesker kan ingen Ting,“ sagde han.

Saa gik han ind og hudflettede sin Ryg. Jep havde ikke hentydet til, hvad han havde hørt af Biskoppen, men han kunde mærke paa mange Maader, at Hennichin forudsatte, at han kendte hans Skæbne, og tillige, at han nødig vilde tale derom.

Saa var det en Dag, at Hennichin pludselig forlod Klostret og Byen. Ingen vidste, hvorhen han drog eller i hvis Ærinde. Han havde haft en hemmelig Samtale med Prioren, og saa var han gaaet. De øvrige Klosterbrødre brød sig kun lidt derom, men Jep var fortvivlet. Det var ham ikke blot, som havde han mistet sin eneste Ven i Verden, men ogsaa, som havde han mindre Modstandskraft nu mod, hvad Livet kunde bringe ham.

Han gik til Prioren. Men han var en meget gammel og meget lærd Mand, der ikke vidste det mindste af, hvad der foregik omkring ham. Han lod Klosteret helt og holdent styre af Subprioren, som hed Broder Bonifacius og var den værste af alle Brødrene.

„Hennichin —“ sagde Prioren, da Jep spurgte ham, og stirrede hen for sig. „Jo, han gik bort i Gaar — han var hos mig og sagde mig det . . . jeg mindes det ikke mere, min kære Broder.“ Derefter havde han udstrakt de to velsignende Fingre og atter fordybet sig i sine Bøger. Forgæves søgte Jep Oplysninger i Byen, hvor han kunde tænke sig Muligheden af at faa noget at vide. Ingen kunde give ham Besked.

Nu var det saadan, at ingen havde vovet at komme den nye Klosterbroder for nær til at begynde med. Det Gods, han havde tilført Klostret var meget betydeligt, og saa meget mere paaskønnelsesværdigt, som Offervilligheden overfor Kirken naturligvis var mægtig aftagen, siden den evangeliske Lære var begyndt at trænge ind i Landet.

Dertil kom, at han var Broder Hennichins Ven, og for Hennichin bar selv den værste af dem stor Respekt til Skue, hvad han saa ellers mente i sit Hjerte. Hennichins Ry for Fromhed var saa stort, at det kom hele Klostret til Gode, Og var han end en Torn i Øjet paa Brødrene, fordi han holdt sig for sig selv og ikke alene ikke deltog i deres Orgier, men ogsaa aabenbart misbilligede dem, saa var hans Misbilligelse ikke af nogen synderlig højrøstet Art. Og mange Gange, naar han havde irettesat dem, tav han pludselig, korsede sig, bad dem tilgive, erkendte, at han var en langt større Synder end de, og gik til sin Celle for at tugte sig.

Var han saaledes en Tosse i Brødrenes Øjne, saa var Jep Akelej det i endnu højere Grad, og da Hennichin var borte, saa de intet til Hinder for at drive deres Spil med ham.

Skønt han formedelst de rige Gaver, han havde

medbragt, selvfølgelig var fritaget for enhver som helst Lægbrodertjeneste, søgte han i sin Trang til Ydmygelse og Bod selv det laveste Arbejde. Og Brødrene var ikke sene til at læsse det paa ham. Det morede dem at se denne Rigmandssøn bære Vand over Gaarden eller forrette anden Tjeneste, som ellers tilkom de fattige Lægbrødre eller Tjenerne, hvoraf der var en Vrimmel i Klostret. De gottede sig, naar han saaledes fornedrede sig, og da Jep opdagede deres Haan, blev Arbejdet ham kun kærere, fordi Ydmygelsen var større.

Han skulde spise med dem i Refektoriet, men saa til sin Forfærdelse, at Bordet var dækket langt mere rigt end hans Faders Bord selv paa Festdage. Han gjorde da som Broder Hennichin, der fik sin tarvelige Kost bragt til Cellen.

Det var især, naar de havde endt deres overdaadige Maaltid, at de fik Lyst til at drive Løjer med denne unge Mand, som gik iblandt dem som Asket og agerede deres daarlige Samvittighed. Saa flokkedes de om ham, som han sad i Gaarden og stirrede i sine aldrig hvilende Tanker. Og saa gik det løs, oftest under Subpriorens eller Kældermesterens Anførsel.

Kældermesteren hed Broder Andreas. Han havde Køkken, Fadebur og Vinkælder under sig og herskede uindskrænket over et stort Tjenerpersonale. Han var den tykkeste Munk i Klostret og kunde næppe gaa for Fedt. Naar han saa havde sat sig og pustet lidt, strømmede Ondskaben og Vittigheden fra ham, saa Brødrene holdt paa at daane af Latter. Og ingen kunde som han drive Spot med Jep Akelej.

Nu kom han netop ud fra Refektoriet, fulgt af de andre. En Lægbroder bar en Stol, hvorpaa han kunde hvile sig, naar han ønskede det. For

det var ham næppe muligt at gaa Klostergaarden rundt i et Træk.

„Lad os nu informere denne vor unge Broder, som sidder der og grunder paa sin egen Fromhed,“ sagde han og saa over mod Jep. „Ak, Broder Petrus . . . bed ham komme her over i Skyggen. Jeg taaler ikke godt at gaa saa langt efter Maaltidet . . . hvad er det, der staar hos den hellige Kirkefader . . . *post coenam stabis aut passus mille meabis** — ak, ja, de vise, gamle Fædre.“

Et skraldende Latterkor lønnede hans Vittighed. Lægbroderen satte Stolen i god Skygge, og Brødrene flokkedes om ham, spændte paa, hvad der skulde ske, naar Jep Akelej kom.

Og Jep adlød villig Broder Petrus' Anmodning.

„Se,“ sagde Broder Andreas — „hvor han vandrer sin Vej til Golgatha. Han ved, hvad der venter ham, og glæder sig til at flette et nyt Blad i sin Tornekrone.“

Jep kom til Stede og satte sig paa Flisen, et Stykke fra det Sted, hvor Kældermesteren tronede.

„Broder Jep“ — sagde Kældermesteren — „eller jeg tør jo næppe kalde dig Broder, endda du bærer vor hellige Ordensdragt og har anlagt den ikke mindre hellige Tonsur, som forresten klæder dig godt. Du er jo endnu kun en Convers eller Lægbroder, om end af en finere Slags end den brave Broder Petrus der staar, for saa vidt som hans Fader var arm, hvis han overhovedet har haft nogen Fader, hvad jeg ikke ved, mens din er overmaade rig og har betænkt Klostret rundeligt for dig.“

---

* Efter Maaltidet skal du sidde stille eller gaa tusind Skridt.

„Jeg beder jer ikke tage Hensyn til min Rigdom,“ sagde Jep. „Jeg ejer intet uden denne Kutte, hvori jeg gaar, og saa Haabet om Jomfru Marias og Hellig Knuds Forbøn hos Herren.“

„Rigtigt,“ sagde Kældermesteren. „Du hovmoder dig overordentlig formedelst din Fromhed. Véd du ikke, at Hovmod er en af de syv Dødssynder?“

„Jeg hovmoder mig ikke,“ sagde Jep. „Jeg kunde vel fristes dertil ved det uskikkelige Liv, jeg ser hver Dag her paa dette Hellighedens Sted. Men jeg lader Eder gøre, som I selv maa forsvare. Lad saa I mig blot gaa.“

„Hør ham,“ sagde Kældermesteren. „Ræber ikke Hovmodets Djævel ud af hans Hals? Og saa forsømmer han Klostrets simpleste Bud.“

„Sig mig, hvad jeg har forsømt, saa skal jeg gøre det godt og vide dig Tak til Trods for din Spot,“ sagde Jep.

„Hører I,“ sagde Kældermesteren. „Han ved det ikke . . . hvis ikke han anstiller sig uvidende, hvad jeg næsten tror. — Ved du ikke, hvad Dag det er i Dag, Broder Jep?“

„Det er St. Sebaldus’ Dag,“ sagde Jep.

„St. Sebaldus i al Ære,“ sagde Kældermesteren. „Han var en overordentlig fremragende Helgen, skønt jeg ikke i Øjeblikket erindrer, hvad det var, han gjorde. Men ham drejer det sig her ikke om. Hans Dag kender enhver Pebling og Bonden og Bodsvenden. Jeg maa da med Bedrøvelse fastslaa, at du, som vil optages i den hellige Benediktinerorden og kror dig fremfor disse gamle, ærværdige Brødre, som staar her og hvis Fromhed tydelig kan ses af deres trivelige Skikkelser — at du ikke en Gang aner, det i Dag er den velbyrdige Ridder Hans Olufsens Navnedag.“

Jep saa paa ham og forstod det ikke. Det gjorde de andre Brødre ikke heller, men trængte sig tættere sammen i sikker Forvisning om, at der nok kom Løjer ud af det.

„Jeg blues over dig," sagde Kældermesteren, og alt hans Fedt rystede af sædelig Harme. „Jeg blues over dig. Men jeg vil ikke nægte dig min Undervisning, skønt det er usundt at docere umiddelbart efter Maden, og Benedikt af Nursia udtrykkelig har paalagt sine Efterfølgere aldrig at overtræde hans Lov paa dette Punkt."

Brødrene lo. Jep Akelej rejste sig op.

„Jeg vil ikke længer høre paa din vanhellige Spot," sagde han.

„Grib ham," sagde Kældermesteren. „I Carceret med ham, hvis han gør Modstand."

Leende tog Munkene fat i ham og holdt ham fangen mellem sig. Han sukkede og stod tavs med nedslagne Øjne og bluedes paa deres Vegne.

„Altsaa Jep Akelej — forhen Junker af Odense, men for Tiden *frater donatus* af St. Knuds Kloster. Jeg overtræder vor Ordensregel, men jeg vil bagefter gaa til Broder Hennichins Celle, som jo staar tom, og piske mig med hans Svøbe for at faa Absolution . . ."

Munkene lo, saa det klang i Klostergaarden. Et Par kom løbende til ved Larmen. Forgæves saa Jep fra den ene til den anden, om ikke han i et Øje skulde kunne læse et Genskær af den Sorg og Forargelse, han selv følte. Men han saa intet og saa hengav han sig i sin Skæbne.

„Altsaa Jep Akelej," sagde Kældermesteren. „Denne Ridder Hans Olufsen, hvis Navnedag det er i Dag, levede for godt og vel to Hundrede Aar siden her paa Fyensland. Han var en stor Synder for Gud og Mennesker, overfaldt fredelige Vej-

fareude og udplyndrede dem, udsugede sine Bønder, tog Kvinder med Vold og satte sig op mod baade Pave og Konge. Men da han mærkede, det lakkede mod Hældingen, begyndte han at angre. Om han blev færdig med det, forinden Fanden tog ham, ved jeg ikke, for det var nok et stort Regnebræt. Men han naaede da til at skænke vort hellige Kloster tre gode Bøndergaarde. Det gjorde han i et Gavebrev, hvori han prentede sin Villie, som er tydelig nok at læse endnu den Dag i Dag. Og hans Villie er den, at hvert Aar paa hans Navnedag skal der anrettes et rigeligt Maaltid for St. Knudsbrødrene paa ikke under seks Retter Mad, paa det, at de ingen Sinde maa glemme at bede for hans Sjæl. Saaledes er det. Og i Dag er det den gæve Ridders Navnedag. Vi har erindret den og opfyldt vor Pligt og gjort vor Skyldighed. Jeg har som Kældermester draget Omsorg for, at de seks Retter Mad stod paa Bordet. Jeg satte endda to til, for at den salige Giver ikke skulde beskylde mig for Gerrighed. Jeg spørger Jer alle, mine Brødre, om Maden ikke var der, og om den ikke var god?"

„Jo, jo!" jublede Brødrene i Kor og lo, saa Taarerne trillede paa de tykke Kinder.

„Vel," sagde Kældermesteren og rejste sig med stort Besvær og megen Værdighed. „Saaledes er det. Og mens vi alle som en arbejdede os gennem de otte Retter, som det var vor Pligt ifølge vort hellige Løfte til Ridderens Sjæls Frelse, saa sad du, Jep Akelej, syndefuld i din Celle og aad Brød og drak Vand og bildte dig oven i Købet ind, at du var bedre end vi andre. — Tvi dig. Jeg skal bede Prioren diktere dig en Straf for din Forsømmelighed."

Det varede en Stund, før Latteren standsede.

Saa kom Prioren gaaende over Klostergaarden. Det var en lille, gammel, nærsynet Mandsling med visne Hænder, som altid var i Uro. Da Brødrene saa ham, blev de stille, mere af gammel Vane end af Respekt. Men Kældermesteren, hvis Ansigt blussede af Vin, og som vilde drive Spøgen saa vidt som muligt, vraltede hen foran ham og standsede ham.

„Ærværdige Fader,“ sagde han. „Vi talte sammen om Ridder Hans Olufsen, som betænkte vort Kloster . . .“

„Vel, vel,“ sagde Abbeden, som aldrig var gladere, end naar han kunde lade sin Lærdoms Lys skinne. „Ridder Hans Olufsen. Han døde salig i Gud Anno tretten Hundrede og syv og skænkede for sin Sjæls Frelse St. Knuds Klostret i Odense tre Gaarde, den ene i Korup, de to i Aasum, for at Brødrene dermed skulde forskaffe sig et Maaltid paa mindst seks Retter hvert Aar paa hans Navnedag, Gavebrevet med hans vedhængende Segl findes i Klostrets Arkiv.“

„Vi takker Eder, ærværdige Fader,“ sagde Kældermesteren.

Prioren strakte to Fingre ud til Velsignelse.

„*Ora et labora*“, sagde han og trippede videre.

„Jep Akelej,“ sagde Kældermesteren. „Du hørte Prioren bekræfte min Fortælling og angrer sagtens din Brøde. Du hørte ogsaa den ærværdige Faders sidste Ord. *Ora et labora*, sagde han. Det er udlagt: *bed og arbejd*. Gak du nu hen og arbejd, saa ville vi bede.“

En ny Latter fulgte paa hans Ord, Saa gik han bort med Brødrene, og Jep Akelej sad ene tilbage.

Der var i ham en Fornemmelse af, at han ikke i Længden vilde kunne udholde Livet i

al denne Forargelse. At ikke ogsaa Broder Hennichin var her og styrkede ham i hans Tro. Blot han saa hans stærke, milde Ansigt, vilde alt det andet være blæst bort. Han kunde døje, hvad det skulde være, blot han levede i Nærheden af denne hellige Klosterbroder, der gerne vilde lide Døden for sin Synd, men efter Guds Villie vandrede sin Pilgrimsgang paa Jorden, Dag efter Dag, Aar efter Aar, lige taalmodig og stille og from. Han dækkede over de andre Brødres Skrøbelighed og aabenbare Forargelse. Men naar han ikke var der, syntes det ham altsammen som en kalket Grav. Og han tænkte i enkelte Øjeblikke paa at gaa bort og søge sig et ensomt Sted og bo der alene.

Men han turde ikke.

Han vidste, hvor megen Plads Veronica endnu havde i hans Tanker, og det skyldtes først og sidst Broder Hennichin, at han vidste det. Atter og atter havde Munken holdt det op for hans Øje, hvor vanskeligt det var at sige sig fri for Kødets Lyst, hvor fast et Tag Djævelen havde i det arme Menneskehjerte. Om ikke han blev i Klostret, da kunde det hænde, han faldt paany i hendes Garn, der visselig ikke vilde andet end hans Sjæls Fortabelse.

Sørgmodig gik han ned i Klosterhaven og satte sig ved Aaens Bred og saa, som den randt og randt.

De store Linde skyggede over ham. Han saa tilbage op ad de lange Gange, der gik til Klostrets gamle Hus, saa lige og rene og skønne som fromme Haab og Tanker fra Himmel til Jord. Han tænkte, det var en Ulykke, han ikke havde levet i gamle Dage, da Klostertugten var streng, og Fromheden andet end Ord og tomme Lyde.

Og han tænkte, om Kirken nogen Tid vilde

rejse sig igen, eller om den vilde styrte sammen for Luthers og hans Mænds Basuner. For første Gang saa han anderledes paa den frafaldne Munk, af hvem der gik saa stort Ry og saa megen Forargelse. Han havde ofte talt med Broder Hennichin om ham, og den fromme Munks Ord blæste al Tvivl bort af hans Sind. Men nu var Hennichin her ikke.

Det faldt ham ind, at han kunde staa op og prædike mod disse mensvorne Munke, som ikke var bedre end Luther og hans Nonne. Maaske Gud havde det Formaal med ham, at han skulde drive Tempelskænderne bort med Svøbeslag og rense den hellige Kirke . . .

Men saa faldt han tilbage i Skamfuldhed og Jammer.

Han var nok den rette dertil, som havde Djævelen i sit Kød trods nogen. Om han vilde tilstaa det for sig selv, som det var, saa var der ingen Dag, hvor det ikke skreg i ham: hvorfor gik du ikke den Kvæld til Veronica i Æblehaven?

Jep Akelej gemte sit Ansigt i sine Hænder og græd.

NIENDE KAPITEL.

Mirakler.

Ugedagen efter kom Peder Akelej til Klosterporten og begærede at tale med sin Broder.

Han fandt ham i hans Celle, og saa vildt var det Blik, der mødte ham, at han forskrækket for tilbage.

„Alle Helgene staa mig bi, Jep . . . er du syg?“

„Min Sjæl er syg, og jeg tror ikke, der er Lægedom for den i Verden“, sagde Jep. Om ikke der sker et Mirakel, da forsynder jeg mig en skønne Dag mod Gud og kaster mig i Aaen“.

„Kom hjem til os igen“, sagde Peder. „Hvad vil du blandt de lede Munke.“

„Er I bedre?“ sagde Jep.

„Visselig er vi det“, sagde Peder. „Fader vil blive glad, naar du kommer, og Moder og Elsebe og jeg“.

„Lad os ikke tale om mig“, sagde Jep vredt. „Du er næppe kommen for at friste mig til at bryde mit Løfte. Hvad vil du mig?“

Peder satte sig paa Briksen og saa forlegen hen for sig, mens han drejede sin Hue i Haanden. Jep stod ved Ruden med korslagte Arme og slukte Øjne. Der gik en Stund, hvor ingen af dem sagde noget. Peder skottede til Broderen, der rokkede frem og tilbage, vred sine Hænder og stønnede.

„Hvad er det saa? hvad er det saa?“ sagde Jep. „Det er snart min Andagtstime, og saa maa du gaa“.

Da løftede Peder Hovedet, lænede sig tilbage mod Væggen og saa hjælpeløst paa Jep.

„Gaa med mig hjem og tal for mig og Elsebe,“ sagde han. „Hun forkommer af Angst og Ve. Du har sagt mig, at du angrede de onde Ord, du gav mig den Dag, jeg fortroede mig til dig. Du var min Ven fra Barndommen og al Tid Elsebe god. Derfor kom jeg til dig, om du ved Raad i vor Vaande. Knud er kommen under Vejr med det, og jeg gruer for hans Ondskab.“

Jep stirrede paa ham, som forstod han ikke straks. Saa slog han en høj Latter op.

„Haaner du din Broder i hans Nød?“ sagde Peder fortørnet.

„Min Broder!“ sagde Jep og lo fremdeles. „Ja, du er min Broder. Og her i Klostret har jeg fire og tyve Brødre, som alle er Skørlevnere som du. Der er ikke en i dette Helligdommens Tempel, han er jo en Horkarl, en Fraadser og en Drukkenbolt“.

„Tvi dig, at du vil ligne Elsebe og mig med de lede Munke“, sagde Peder og rejste sig. „Vor Elskov er saa redelig som nogens, og aldrig svigter jeg min Fæstemø. Jager de hende paa Porten, saa gaar jeg med, vær vis derpaa. Har vi saa sagtens ikke heller begaaet en Dødssynd. Hun er ikke Nonne, og jeg er ikke Munk. Vi vil intet uden komme sammen, som Gud har bestemt det for Mand og Kvinde. Haardt er det, at vi skal bøde med vor Lykke for den usalige Stund, vi glemte os i Æblehaven“.

„I Æblehaven . . .“

Jep Akelej satte begge Haandflader mod Muren, som var han bange for at falde. Han stirrede paa Broderen, Haarene strittede paa hans Hoved, hans Mund stod aaben.

„I Æblehaven . . .“

„Nu ja, hvad saa?“ sagde Peder.

Da skreg Jep Akelej op, saa det hørtes over hele Klostret.

„Ud med dig og dit Bolskab . . ud med dig . . ud med dig . . .“

Peder rystede paa Hovedet og gik. Han tænkte, Broderen var galen,

Men Jep stod midt i Klostergaarden med løftet Haand og flammende Øjne. Han skreg, og i næste Øjeblik var alle Brødrene uden Prioren samlede omkring ham.

„I Øgleunger!“ skreg han. „I Satans Børn og Djævlenes Udsendinger! Horkarle, Skørlevnere,

Fraadsere og Drukkenboldte! I rivende Ulve i Faareklæder! Under Helligdoms Klædebon begaar I hver en Last, som nogen Tid bragte Mennesker i Galgen her og i Helvedes evige Pine hisset. Menigheden bringer Jer Gaver, at I skal bede for dens Sjæle, og Eders Bøn er en Bespottelse af det hellige. I tager Tiende af den fattige og fraadser som den rige Vellystning. I forretter Messen for Alteret til Menighedens Opbyggelse, og I spotter i Eders Celler den Gud og de hellige Mænd, hvem I foregiver at dyrke".

Fraaden stod ham om Munden, men han blev ved. Subprioren, som stod bagest i Skaren, hviskede til nogle Lægbrødre, som hastig løb bort. Munkene var forbløffede over den unge Bodsprædikants Hidsighed og saa raadvilde paa hinanden. Der var kun en enkelt, som lo.

„Der var een iblandt Jer, som levede et helligt Liv", raabte Jep. „En eneste, som nu er gaaet bort fra dette Sodoma og Gomorra. I kender ham alle ... den fromme Broder Hennichin. Han var en Synder som I, som jeg, som vi alle. Han vilde givet sit Liv for at sone sin Synd. Men Gud sparede ham som ved et Mirakel. I ved det alle ... I kender hans sælsomme Skæbne og Guds underfulde Aabenbarelse. I havde ham gaaende blandt Eder .. I saa ham faste og bede .. I hørte Svøbeslagene paa hans Ryg .."

Der kom en Spand koldt Vand susende over Jep Akelejs Hoved. Han forstummede ved Slagets Styrke, tog for sig med Hænderne, blændet af Vandet. Der kom en Spand til og een til og een til. Han sank i Knæ og laa paa Jorden med Hænderne krampagtig foldede, vaad til Skindet, forvirret og stum.

Klosterbrødrenes Forbløffelse løste sig op i en

mægtig Latter. Men Subprioren skød dem til Side og sagde strengt:

„Her er ikke Stedet til Lystighed. Den Galnings Skrig kan høres over den halve By, og var han bleven ved meget længer, da havde vi haft Pøblen for Porten. I Carceret med ham, og lad ham faste, til han faar sin Fornuft. Bind ham, om han gør Modstand, knebl ham, om han skriger, pisk ham med Svøber og Skorpioner, om han gør mindste Mine til Ulydighed, den Kætter og Løgner, som sneg sig ind i vort hellige Kloster under Paaskud af, at han var træt af Verden, og som hidkalder Verden for at udlevere os til den vanvittige Hob“.

De traadte til og greb Jep Akelej. Men han gjorde ingen Modstand.

Skælvende rejste han sig og var falden til Jorden igen, om de ikke havde holdt ham oppe. Han sagde intet mere, svarede ikke paa de Haansord, de sagde ham, fandt sig uden at kny i de Spark, de gav ham for at faa ham fortere af Sted.

Faa Minutter efter sad han bag Bolt og Slaa i Carceret, som var et mørkt Hul, uden Briks med en Smule muggen Halm paa Gulvet og en Luft, som kunde kvæle en Hund. Det var ikke bleven benyttet i mange Tider.

Men ud paa Aftenen havde Subprioren trukket sig tilbage til sin Celle, hvor han skriftede en fornem Borgerkone fra Staden, der var meget smuk. Brødrene vidste, at han saa ikke viste sig i flere Timer, og ingen vovede at forstyrre ham. Prioren sad i Biblioteket og vilde intet hørt, om saa Klosteret var styrtet sammen.

Da besluttede Kældermesteren, at de skulde have salige Løjer med Jep Akelej.

Han og syv Brødre, som sad sammen i Re-

fektoriet og var temmelig drukne, gik til Carceret. De hidkaldte Broder Portneren, som forvarede Nøglen, og bød ham lukke op. Han var saa drukken, at han knap kunde faa Nøglen i Laasen. Med stort Besvær fik de udført deres Forehavende, og saa løftede Kældermesteren sin Lygte og lyste ind i Rummet.

Der laa Jep, sammenkrøben paa Stengulvet, gennemvaad og rystende af Kulde. Han saa op paa sine Plageaander, og hans Blik var tomt. Kældermesteren kunde ikke finde Spor af Vildskab eller Trods i det, og det ærgrede ham overordentligt.

Men derfor kunde han jo ikke faa sin Spas fordærvet.

„Broder Akelej“, sagde han. „Renlivede Broder, fromme unge Mand, Broder Hennichins værdige Stedfortræder. Vi har overlagt sammen, at en hellig Mand som du bør være delagtig i vort Klosters helligste Hemmeligheder. Derfor skal vi vise dig noget, som ingen har sét uden de indviede. Saa er vi ogsaa komne i Tanker om at styrke din Tro paa Mirakler, som du saa skønt lagde for Dagen før, da du talte om Broder Hennichins underfulde Redning. Visselig er der mange Menneskenes Børn i disse ugudelige Tider, som tvivler paa Guds underfulde Kraft. Vi, som staar ham nær, véd, at han endnu den Dag i Dag gør Undergerninger, som han gjorde i gamle Dage. Vi tier blot derom for ikke at hidse Mængden, den lidet troende. Men du er i Sandhed et Guds Barn. Du skal se og undres. Staa op og følg med os“.

Munkene tog fat i ham og slæbte ham af Sted, forrest Kældermesteren med Lygten. De kom gennem en Løndør, Jep aldrig havde set, gennem

en lang, hvælvet Gang og stod i en afsides Del af Klosteret, der vendte ud mod en Krog af Haven. Denne Krog var atter angivet ved en høj Mur, saa intet uvedkommende Blik kunde naa derind.

„Sandelig, jeg arbejder for din Skyld“, sagde Kældermesteren. „Jeg mindes ikke, jeg nogen Tid har gaaet saa langt paa en Dag“.

Han pustede og stønnede. Saa stod de foran en Dør, som han stødte op, og saa traadte hele Flokken ind i en stor Celle, der var udstyret anderledes overdaadigt end de andre Rum, hvor Munkene boede. Der hang Tæpper paa Væggene. Der stod Løjbænke med bløde Hynder langs alle Vægge og paa Bordet Kander og Stobe og tunge Sølvbægre.

„Nu er du i Klosterets allerhelligste“, sagde Kældermesteren. „Skjult for Verden forretter de udvalgte Brødre her en Andagt, der er noget ganske andet end Messen og alt det Stads i Kirken, som alene opføres for den gemene Hob, der ikke forstaar Tingenes dybere Væsen og Betydning. Og her fuldbyrdes Miraklerne“.

Han aabnede en lille Dør, og mens Munkene havde Møje med at bevare den Alvor, som var nødvendig for Spasen, traadte paa hans Kalden tre unge Mænd ind, hver med et lille Barn paa Armen.

De var klædte som Klostrets Tjenere, og Jep saa, at den ene var Kokken, den anden Bryggersvenden og den tredie Kældersvenden. Han havde mødt dem paa sin Vej i Klostret uden videre at lægge Mærke til dem. Nu saa han, de var lavstammede og rundkindede, de lo med frække Øjne ... de kastede Børnene, de bar, op og ned paa Armen ... det gik i det samme op for ham, at de alle tre var Kvinder.

„Ser du“, sagde Kældermesteren, hvis Rus voksede, saa han allerede talte med tykt Mæle. „Disse her er St. Knuds Klosters Mirakler, gjorte af Herren alene for vor Skyld og til Opbyggelse for vor Andagt og Styrkelse af vor Tro. Nu skal jeg forklare dig dem“.

Jep Akelej løftede Hænderne mod Kældermesteren.

„Lad mig gaa bort herfra“, sagde han. „Jeg skal ikke røbe Eder, om I vil lade mig gaa bort i Fred“.

„Raser du?“ sagde Kældermesteren. „Vil du gaa bort, forinden jeg har forklaret dig et Under saa stort, som ikke er sket, siden Guds Søn lod sig føde paa Jorden? Visselig skal du blive. Og naar du har hørt, hvad jeg har at sige dig, skal du tilbage i Carceret og ligge der og fryse og faste og misunde de rette Klosterbrødre i deres fromme Herlighed, som du for dit Vedkommende ganske har forskjærtset ved din Optræden i Dag“.

Han satte sig op paa Bordet og talte videre med svingende Arme og Ben og voksende Hikke. Brødrene afbrød ham hele Tiden med Jubel og Latter.

„Ser du, Junker Jep Akelej ... hvad vilde jeg sige *frater donatus* af St. Knuds hellige Kloster. Som du véd, er Ugudeligheden tiltagen saadan, at mange bekymrede Sjæle frygter for den hellige Kirke. De er bange for, at Synderne ikke mere skal betænke den med sit Gods. De frygter yderligere for, at de angergivne ikke længer skal tage Kutten, saaledes at Klostrene efterhaanden affolkes, og de skønne Synderinder ikke mere kan finde Skriftefædre, til hvem de kan betro deres Hjertes Skrøbelighed. Saaledes tænker Daarerne, der ikke kender Guds Magt og de

mangfoldige Veje, ad hvilke han opretholder sin Kirke. Se nu her, hvad han har ladet ske, for at vise de lidet troende, at der er ingen Fare. Disse tre, som du her ser for dig, og i hvilke du genkender Kældersvenden, Bryggersvenden og Kokken, alle hæderlige Tjenere af dette Kloster og under min særdeles Opsigt — de ere i dette mærkelige Aar nedkomne hver med et Barn til Guds Ære. Du vil se, at Gud paa denne Maade al Tid er i Stand til at befolke sine Klostre. Du vil begribe, at disse Børn, der har set Lyset ved et Mirakel, er ganske anderledes skikkede til Helligheden end du og jeg og de andre, som er avlede ved Mands og Kvindes Brynde. — Giv hid Børnene".

Under Brødrenes Jubel tog han de tre Børn paa sit svære Skød, mens Munkene og de forklædte Kvinder gav sig til at danse.

„Kok!" raabte Kældermanden. „Dit Barn skriger . . . giv det Bryst".

Kokken aabnede sin Kjortel og lagde Barnet til Brystet.

„Er det ikke et Mirakkel?" sagde Kældermesteren. „Se . . Herren gav ham et Barn . . og Herren gav ham Bryst til at amme det . . ."

Der lød tre Slag paa Døren.

„Tys", sagde Kældermesteren. „Subprioren er færdig med sit Skriftemaal . . . Broder Johannes advarer os, at vi bør slutte denne Sammenkomst, som alene er foranstaltet for at vise denne vor lidet troende Broder, hvorledes Gud er med os. Før ham tilbage til Carceret, at han kan tænke over, hvad han har set."

Jep Akelej sad i Carceret igen.

Han mærkede ikke mere Kulden, tænkte ikke paa Sult. Han var i en forunderlig blød Sinds-

stemning, som han ikke kunde gøre Rede for. Han følte ingen Vrede, ingen Ophidselse. Han tænkte ikke paa Veronica. Han tænkte paa Elsebe og Peder og paa de onde Ord, hvormed han havde jaget sin Broder fra sig.

Saadan fandt Subprioren ham, da han en Time senere aabnede Døren til hans Fængsel.

„Lad mig gaa bort herfra“, sagde Jep.

Broder Nicolaus saa paa ham. Det var en ganske anden Mand end ham, han om Morgenen havde ladet indespærre. Hvert Spor af Trods var borte. Subprioren havde faaet Nys om det Optrin, Broder Kældermesteren nys havde foranstaltet. Han vidste alt, hvad der gik for sig i Klosteret, men lukkede Øjnene, naar blot det blev holdt indenfor Murene, var det saa end de vildeste Udskejelser. Alene herpaa beroede hans Magt. Og han havde været alvorlig bange for, at Kældermesteren var gaaet over Stregen. Jep Akelej var ikke af dem, man kunde lade forsvinde, naar deres Viden blev farlig. Dertil var hans Slægt for anset. Men Subprioren havde været belavet paa en haard Tur og et langt Fængsel, inden han fik Bugt med denne Oprører. Des behageligere var det for ham at se, at Fangen lod ganske knust.

„Hvorfor vil I gaa, Jep Akelej“? sagde han. „Om I er kommen til Erkendelse af, at I ikke kan opføre saadanne Skuespil som det i Morges, da kan I helt vel blive her, hvor I jo er indkommen efter eget Ønske og uden nogen Tvang“.

„Lad mig gaa“, sagde Jep.

„I kan gaa, naar I vil“, sagde Subprioren. „Det ved I helt vel. I har intet Løfte aflagt, men er alene Convers. Dog maa I betænke, at Eders Gods ingenlunde kan blive givet Eder tilbage.

Dertil strækker sig ikke min Magt, om ogsaa jeg vilde".

„Jeg bryder mig ikke om mit Gods", sagde Jep. „Lad mig blot gaa herfra i Fred".

„Men Eders Fader bryder sig, kan hænde, om Godset", sagde Munken. „Mikkel Pedersen Akelej er ingen Taabe og vilde alle Dage have noget for sine gode Gylden. Om han saa spørger Eder, hvorfor I saa brat forlader Klosteret, hvor det var Eders Hensigt at blive til Eders Dages Ende — hvad svarer I da?"

„Jeg skal intet sige", sagde Jep. „Om jeg gaar hjem, da er det kun for at sige far vel. Det er min Agt at drage ud i Verden".

Subprioren overvejede. Han kunde beholde den genstridige unge Mand i Carceret en Uge, en Maaned, om det skulde være, men ikke mer. Han fik ham næppe gjort blødere, end han var i dette Øjeblik. Han forstod sig saa meget paa Mennesker, at han vidste, der aldrig blev en Munk efter hans Hjerte ud af ham. Kan hænde han var farligere at have indenfor Klosterporten end udenfor.

„Jep Akelej", sagde han. „I har set Ting i Klostret, som I ikke synes om. Var I ældre og kendte mere til Verden, da vilde I vide, det nytter ikke at stampe mod Brodden, som I har gjort. I vilde ogsaa forstaa, at Kirken til Trods for sin Brøst er Verdens Salt. Om Kirken ramler, da ramler alt. Om jeg nu lader Eder gaa herfra i denne Time, vil I da sværge mig til, at I intet vil røbe, som kan skade Klostrets Ære og Anseelse?"

„Det sværger jeg", sagde Jep. „Jeg bærer intet Nag og skal intet sige".

„Derpaa vil I give mig Eders Ord som Adelsmand? Og ligesaa lover I mig aldrig at kræve Eders Gods tilbage?"

„Det lover jeg“.

„Saa skal jeg aabne Eder Klosterets Port i denne Nat“, sagde Subprioren. „Jeg tager alt Ansvar paa mig og stoler paa Eders Ord. — Vil I ikke have andre Klæder?“

„Nej“, sagde Jep. „I kan vel ikke forstaa det, men jeg regner mig for saa god en Benediktinermunk som nogen, trods det, at jeg intet Løfte har aflagt. Jeg bliver i min Kutte . . den bliver saa det, jeg erhvervede mig for mit Gods“.

„Nu“, sagde Subprioren og smilede. „Kutten kan vel være en Formue værd, er den end ikke saa god som i gamle Dage“.

De gik sammen over Klostergaarden og standsede ved Porten. Broder Portneren sov sin gode Rus ud og lod sig ikke ruske vaagen. Subprioren gjorde ingen Bemærkninger i den Anledning, men løste Nøglerne af hans Bælte og aabnede Porten.

„Far vel, Jep Akelej“, sagde han. „Om I bestemmer Eder om, da staar Klostret Eder aabent“.

Jep Akelej svarede ikke.

Han stod paa Torvet og saa ud mod Byen, hvor der alle Vegne var lukket og slukket. Han vidste ikke, hvor han skulde gaa hen. Subprioren rystede paa Hovedet og lukkede Klosterporten efter ham.

Saa kom Jep i Tanker om sin Broder og Elsebe og gik hjemefter.

TIENDE KAPITEL.

Fred og Forlig.

Mikkel Pedersen stod i sin Stue og saa ud som den Mand, hvem en haard og uforskyldt Krænkelse var overgaaet.

I Stuen var Fru Magdalene, de to Sønner og Elsebe.

„Jesus Maria", sagde Fru Magdalene uafbrudt.

Elsebe sagde ingen Ting. Hun laa i en Krog og hulkede. Peder stod hjælpeløs og knyttede sine Hænder og aabnede dem igen.

Knud stod med korslagte Arme og et Haansmil paa Ansigtet. Han var sikker paa, at Elsebe ikke turde røbe ham. Blev hun ikke hans, saa skulde hun jages af Gaarde. Og jo ringere Kaar hun fik, des bedre, mente han, blev hans Udsigter.

Mikkel Pedersen havde talt længe, og han var ikke færdig endnu.

„Saa sandelig, om jeg ved, hvad her er at gøre", sagde han. „Aldrig tager jeg til Svigerdatter en fattig Kvinde, hvem jeg har taget op fra Gaden og vist stor Godhed, og som til Løn lokkede min Søn".

„Fader", sagde Peter og traadte et Skridt frem.

Men han havde ikke Ord at sætte mod Faderen. Han kunde ogsaa meget bedre redet for sig, om ikke Elsebe havde været til Stede. Nu laa hun der og græd, og hvert et Ord han sagde, kaldte flere Ukvemsord ned over hendes Hoved.

„Om jeg gjorde Elsebe hendes Ret, da viste jeg hende af Gaarde", sagde Borgermesteren. —

„Lod hende gaa derhen, hvor hun kom fra, som jeg ikke ved, hvor var. Jeg vil nu alligevel give hende en Tærepenge med paa Vejen, stor nok, til at hun kan fjæle sig i en eller anden Vraa og føde sit Barn. Derefter faar hun saa tage Tilflugt et Sted, hvor ingen kender hendes Brøde. Eller hun kan ty til Klostrets Barmhjertighed“.

„Om I jager Elsebe bort, da gaar jeg med“, sagde Peder.

„Gør du“, svarede Hr. Mikkel rolig. „Da lader jeg dig opsøge og indfange af Bysvendene. Du kan da i Taarnet tænke over, hvad det koster at være ulydig mod sin Fader. — Men hvad Elsebe angaar, da skal jeg endnu gøre en god Gerning mod hende. Det var hans Naade, den gamle Biskop, som anbefalede hende til mig. Jeg skal undlade at underrette ham om hendes Skam, hvis ikke han spørger mig. Og dertil er der liden Anledning, da han er paa Kærstrup og næppe kommer til Odense for det første“.

„Du er altfor god“, sagde Knud.

Men om Peder mistede Mælet overfor sin Fader, saa fandt han det igen til Knud. Han for løs paa ham, greb ham i Skulderen og kastede ham til Side, som om han var en Vidsk Halm.

„Peder, Peder“, bad Elsebe jamrende.

„Jesus Maria!“ sagde Fru Magdalene.

„Bruger du Vold mod din Broder i din Faders Hus?“ sagde Hr. Mikkel.

„Knud har intet med denne Sag at gøre“, sagde Peder. „Han er Elsebe ond og er min Fjende, fra vi var Børn, saa vel som Jeps. Knud er ond“.

Knud ordnede sine Klæder og tog Vejret.

„Jeg var efter dig, naar du gjorde Uret“, sagde han. „Sig mig en Gang, jeg gik dig for nær? Var det dig eller mig, som passede Boden og udførte vor Faders Befalinger?“

„Knud er den bedste af mine Sønner“, sagde Hr. Mikkel med Vægt.

Peder gik frem og rakte bedende Hænderne imod ham.

„Fader“, sagde han — „lad dit Hjerte røre. Jeg bar Elskov til Elsebe, fra hun kom hertil, og jeg har intet andet Ønske end at tage hende til min Hustru. Vi har forbrudt os, fordi vi er Mennesker, og vort Blod længtes mod hinanden. Vi kunde jo ogsaa kun veksle Elskovsord i Løndom, saa sandt vi vidste, du aldrig vilde give dit Minde til vor Forening. Fader . . lad dit Hjerte røre og giv os din Velsignelse Om du vil unde mig blot en liden Part af min Arvelod, da skal vi drage bort og skjule os et Sted ude i Landet, til du selv kalder mig tilbage“.

Det saa ud til, at Mikkel Pedersen var en Smule rørt, Fru Magdalene var det i hvert Fald. Men Knud bragte hurtig Tingen paa ret Køl igen.

„Du kaldte mig før din bedste Søn, Fader“, sagde han. „Er det saa, da maa jeg ogsaa have et Ord at sige i denne Sag. Det er aldrig din Mening at give dit Minde til et Ægteskab, som alene bringer os Skam og ingen Fordel. Det var alle Dage Skik i vor Slægt, at vi arbejdede haardt og handlede klogt og ægtede dydige Kvinder af hæderlig Herkomst, som bragte Gods til Huse. Nu har Jep taget sin Part forlods og skænket den til Munkene i St. Knud, som herefter til evig Tid skal æde og drikke, hvad du og dine Forfædre samlede med Nøjsomhed og Flid. Han gjorde saa for et Elskovslunes Skyld. I Dag kommer Peder, der

lige saa lidt øgede Husets Velstand som Jep. Han red Ring og skød til Maals og ødede Tiden med saadanne Narrestreger, mens Jep læste i gamle Krøniker og holdt Stævnemøder med vor Dødsfjendes Datter. Da fik du den Skam at maatte bære et Afslag fra Michel Clausens Hus. Nu vil Peter ægte en Tøjte, ingen ved hvem er, og som var ham til Villie uden Vielse og Sakrament. Han vil tage sin Arvelod ud . . . Fader, dette er for meget for vort Hus. Om du giver dit Minde dertil, da drager ogsaa jeg bort. Jeg gaar til Lübek eller Hamborg og tager Tjeneste i et godt, gammelt Købmandshus, hvor det gaar redeligt og ret til".

„Sandt, min Søn, sandt", sagde Mikkel Pedersen.

Peder knyttede Haanden og gik igen løs paa Knud.

„Lad saa ske, hvad der vil", sagde han. „Nu slaar jeg dig ihjel for de Ord, du sagde om Elsebe".

„Jesus Maria!" skreg Fru Magdalene og kastede sig mellem Brødrene.

Da lød Slag paa Døren, saa stærke, at de alle tav og lyttede. Nu lød de igen og stærkere.

„Svendene og Pigerne er gaaet til Kirke", sagde Fru Magdalene.

„Gaa, Knud, og se, hvad det er", sagde Hr. Mikkel. „Om ikke det er Bud fra Raadet eller Høvidsmanden paa Næsbyhoved eller Kongens Ærinde, da stæng Døren og sig, jeg er ikke at faa i Tale før i Morgen".

Knud gik og kom straks efter tilbage.

„Det er en Stodder, som sidder paa Trappen", sagde han.

I det samme lød Slagene igen. De lyttede og blev helt uhyggelige. Nu lød de igen . . .

Mikkel Pedersen rejste sig og gik mod Døren. Men da traadte Knud i Vejen for ham.

„Fader . . . det er Jep“, sagde han.

Peder for imod ham med løftet Haand.

„Stænger du din Broder ude, dit Udyr!“ raabte han.

Han løb saa af Stuen og kom tilbage med Jep Akelej, som stod paa Tærskelen og saa over dem alle.

„Guds Fred og god Aften“, sagde han.

Der var ingen, som svarede.

Elsebe løftede sit vaade Ansigt og gemte det igen, da hun mødte Jeps Blik. Mikkel Pedersen saa usikkert paa sin ældste Søn. Knud skulede. Og op i Peders Minde dukkede Erindringen om deres Samtale samme Morgen, saa han tænkte, han havde nu faaet en Fjende mer.

„Jesus Maria“, sagde Fru Magdalene.

Jep Akelej gik frem i Stuen og nu saa de først, hvorledes han saa ud i sine tilsølede Klæder, med smudsigt Ansigt og forrevne Hænder. Der hang Halmstraa i hans Haar, hans Gang var usikker. Men i hans Øjne var der et Udtryk, de aldrig havde set.

Han gik hen mod det gamle Egetræs Skab, hvor der altid stod en Kande Vin, skænkede sig et Bæger og tømte det til Bunden.

„Saa“, sagde han. „Nu har jeg Mælet og Kræfterne igen“.

Han satte sig paa Hyndebænken, tog Fru Magdalenes Haand og drog hende ned til sig.

„Tilgiv mig, hjerte Moder, at jeg har gjort dig forskrækket“, sagde han. „Stir ikke saadan paa mig. Jeg blev overfaldet af nogle Ildgerningsmænd og kastet i Aaen. Med Nød og næppe slap jeg derfra, men nu er jeg her med hele Lemmer og alt er godt“.

„Jesus Maria“, sagde Fru Magdalene.

„Knud kendte mig ikke. Han tog mig sagtens for en omstrejfende Gesel, siden han slog Døren i for mig“.

Jep smilede, da han sagde det, og Knud blev helt forbløffet over den uventede Venlighed.

„Jeg gaar for at faa fat i Voldsmændene“, sagde Peder.

„Nej, Peder“, sagde Jep. „Lad dem fare. Og bliv hos os. Jeg er kommen her for din Skyld . . . for din og Elsebes“.

Han nikkede mod Krogen, hvor den stakkels Pige laa. Hun græd stærkere. Saa rejste han sig, gik hen til hende, løftede hende op og bragte hende til Sæde paa Hyndebænken. Selv satte han sig mellem hende og Moderen og holdt deres Hænder i sine.

„Tilgiv mig de onde Ord jeg sagde dig i Morges, Peder“, sagde han saa. „Jeg var syg og ikke mig selv. Jeg kunde ikke komme før, ellers havde jeg været her for længst og afbedt min Synd. Nu er jeg her for at hjælpe dig og din Fæstemø“.

„En skøn Opgave har du paataget dig der“, sagde Knud.

„Ja“, sagde Mikkel Pedersen, som omsider kom til sig selv igen. „Jo mindre vi taler om den Sag, des bedre“.

„Vist saa“, sagde Jep og nikkede til Faderen. „Der er kun lidt at tale om. De to har forsyndet sig mod Guds og Menneskers Lov. Der er intet, som kan bøde paa deres Brøde uden at lade dem komme sammen“.

„Om det sker, da gaar jeg paa Timen bort herfra“, sagde Knud.

„Jeg giver aldrig mit Minde til det Bryllup“, sagde Mikkel Pedersen.

Men Jep Akelej bevarede det rolige Smil, der

laa om hans Mund. De undredes alle over hans forandrede Væsen, og der var ingen ret Art i deres Modstand. Elsebe saa helt fortrøstningsfuld ud og holdt fast paa hans Haand. Peder rettede sig og trak ned i sit Bælte og følte sig den Mand, han var. Fru Magdalene stirrede paa sin ældste Søn, som var han en Aabenbaring. Mikkel Pedersen rømmede sig og vidste hverken ud eller ind.

Jep selv havde en Fornemmelse, som var hans Legeme ikke til Stede blandt disse Mennesker, og som stod han dem ikke nærmere end andre og skyldte dem ikke anderledes Hjælp og Trøst end det ene Menneske al Tid skylder det andet. Han nærede ingen Tvivl om, at det vilde lykkes ham at bringe denne Sag i Orden, inden han gik ud i Verden. Han længtes efter at tiltræde sin Vandring og havde dog ingen Hast.

„Fader“, sagde han. „I faar tilgive mig, at jeg har glemt at bringe Eder et Bud fra Hans Naade, den gamle Biskop den Dag, jeg var hos ham. Han bad mig to Gange sige Eder, at I maatte vare Elsebe vel og skulde staa ham til Regnskab for hende.“

Mikkel Pedersen studsede.

„Hvad mener du med den Snak?“ sagde han.

„Hvad andet skulde jeg mene end det, mine Ord siger“, sagde Jep. „Og Ordene var Hans Naades. Hvad han mente dermed, ved jeg ikke, men at han ikke sagde det hen i Vind og Vejr, er sikkert nok“.

„Og hvad har saa det at sige for os?“ sagde Knud. „Hvad kan Biskoppen vide, som skulde udrette, at vi ser anderledes paa Elsebe, som har bragt Skam over vort Hus? Og hvad har det at sige, hvad Biskoppen mener, siden han har ned-

lagt sit Embede og muret sig inde paa Kærstrup, mens Knud Gyldenstjerne raader i Fyens Stift?"

„Ja, ved du det, Knud", sagde Jep uforanderlig rolig. „Jeg ved det ikke. Men om Jens Andersen Beldenak ikke er Odense Bisp, saa er han en mægtig Mand endda. Det er hændt før, at han den ene Dag flyede venneløs om Lande, den anden sad her i al sin fyrstelige Magt, den ene Dag sukkede i Fængsel, den anden var Kongens højre Haand".

Mikkel Pedersen nikkede. Det var netop, som Jep sagde. Saadan en Mand var Jens Beldenak.

„Hvad er der mellem dig og Biskoppen?" spurgte han Elsebe.

Hun for sammen.

„Intet er der mellem Biskoppen og mig", sagde hun forskræmt. „Jeg ved af Eder, at han sagde god for mig, da jeg kom hertil. Selv har jeg kun mødt ham en eneste Gang . . . paa Trappen, den Dag i Fjor, han var her".

„Hvad hændte der da?" spurgte Hr. Mikkel.

„Der hændte ikke uden det, at han stod stille foran mig, saa jeg ikke kunde komme forbi", sagde Elsebe. „Han saa mildt paa mig. Saa tog han mig under Hagen og saa mig længe i Øjnene. Saa du er Elsebe, sagde han. Derpaa velsignede han mig og gik bort".

„Pyt", sagde Knud haanlig.

„Ser I nu, kære Fader", sagde Jep. „Hans Naade var Eder en god Ven og Beskytter i den Tid han sad paa Odense Bispestol".

„Det var han", sagde Borgermesteren.

„Og I ved saa lidt som nogen, om ikke den Dag kommer, da han sidder der igen".

„Det er sandt", sagde Borgermesteren.

„Vel", sagde Jep. „Nu har I overtaget Om-

sorgen for denne unge Kvinde, om hvem vi intet andet ved, end at Biskoppen har Godhed for hende. Det gaar da ikke vel an, at I jager hende paa Porten, forinden I har beraadt Eder med Hans Naade om Sagen. Det er min Mening, og I vil give mig Ret".

Mikkel Pedersen gav ham Ret. Han sukkede, men syntes alligevel, det var godt, Jep var kommen med sin Mægling. Han holdt for en Ordens Skyld endnu en Formaningstale til Elsebe, men den havde en anden Klang end de tidligere. Han erklærede det for sin Villie, at der skulde skikkes Bud og Brev til Hans Naade paa Kærstrup og sige ham Sagen, som den var. Indtil der kom Svar herpaa, kunde Elsebe blive i Huset, dog at hun holdt sig sømmelig paa sit Kammer, og Peder svor paa intet Samkvem at have med hende.

Men nu traadte Peder frem og erklærede, at Biskoppen ikke skulde erfare, hvordan det stod sig med Elsebe, før hun var hans rette Ægtehustru for Gud og Mennesker. Saa kunde de forresten gøre, hvad de vilde. Mikkel Pedersen vilde give et heftigt Svar, men Jep lagde sin Haand paa Peders Arm og straks var han rolig.

„Tør du betro mig det Ærinde til Hans Naade, Peder?" sagde han.

„Visselig tør jeg det, om du drager selv derned", sagde Peder.

„Det gør jeg", sagde Jep. „Det var Bestemmelsen, at jeg skulde drage til Kærsgaard i Ærende til Biskoppen og gerne tager jeg mig af din Sag med. Lid trygt paa, at der er en eller anden Løndom ved Elsebe. Jeg kunde se det paa Hans Naades Ansigt, da han talte om hende. Hvem ved, hun er maaske en adelig Jomfru, som den

Odense Borgermester vil anse det for en Ære at komme i Svogerskab med".

„Tvi din Mund, at du spotter vor Ære", sagde Knud.

„Knud", sagde Jep.

Mere sagde han ikke, og Knud tav. Jep fik Hr. Mikkels Løfte, at han næste Morgen skulde faa en god Hest og en Svend til Følge. Saa vilde han ride til Kærstrup og komme tilbage med Besked, det forteste ske kunde.

Da alt saaledes var ordnet paa det bedste, lagde han sig tilbage paa Bænken, som om han var træt. En Stund efter sov han ind. Peder løftede hans Ben op og lagde et Dækken over ham. Fru Magdalene skød en Pude under hans Hoved. Elsebe stod med vaade Øjne og foldede Hænder og saa paa ham. Selv Hr. Mikkel kom til og stod hos de andre.

Jep Akelej var meget bleg og havde dybe Skygger under Øjnene. Men han sov sødt og fast og smilte i sine Drømme.

ELLEVTE KAPITEL.

Gensyn.

Jep Akelej vaagnede før nogen anden i Huset og vækkede Peder. Det var hans Agt at drage af uden Farvel, men saa kom Fru Magdalene, og saa kom Hr. Mikkel og sluttelig Elsebe, saa de var alle uden Knud forsamlede paa Stentrappen, da han steg til Hest.

Han bestemte i sidste Øjeblik, at han ingen Svend vilde have med, men ride alene, trods alle

Borgermesterens Indvendinger om, at Tiderne var usikre. Han stod ogsaa paa at ride i sin Benediktinerkutte, som i Nattens Løb var bleven nogenlunde tør, og som Fru Magdalene børstede og glattede endnu, mens han sad paa Hesten.

Forgæves søgte Peder at paanøde ham sit Sværd.

„Jeg kunde ikke bruge det, om ogsaa jeg havde det, Peder“, sagde han. „Men Hesten er god, og det takker jeg dig for, kære Fader“.

Saa smilte han under sin brede Hat og nikkede og bød far vel.

„Han sidder paa Hesten som en Junker“, sagde Fru Magdalene stolt.

„Han var da ogsaa kun Munk en stakket Stund,“ sagde Hr. Mikkel. „Give Gud, jeg havde det skønne Gods igen“.

Som nu Jep Akelej red hen ad Gaden i den tidlige Morgenstund, kom Henrik Skræp og Jens Tyndskæg løbende i fuld Fart og raabte ham an.

„Hvorhen saa tidlig, Junker Jep?“ raabte Skomageren.

„I skal sagtens se Fæstemøen age til Dalum“, sagde Skrædderen.

Jep saa fra den ene til den anden og forstod ikke Meningen. De løb med Latter og skadefro Blikke til ham, og han red sin Kaas. Men da han kom til Vestergade, var der et saadant Opløb udenfor Michel Clausens Hus, at han ikke kunde komme frem.

Foran den høje Stentrappe holdt en Rejsekarm og ved Siden af den tre væbnede Svende. I Døren til Købmandens Bod stod Bodsvenden og maabede, som forstod han intet af det hele. Og hele Gaden var spærret af Haandværkere og Bodsvende, Peblinge og anden Almue, der rakte Hals og snakkede op, om hvad der skulde foregaa.

Jep Akelej vilde dreje sin Hest om ad en anden Gade, men i det samme greb Henrik Skræp den i Tøjlen og saa op paa Rytteren med et ondt Blik.

„Tøv en Kende, naadige Herre“, sagde han. „Vil I ikke se, hvordan de fører Jomfru Veronica til Klosteret? Baade Jens Tyndskæg og jeg har dog set Jer kysse hende i Michel Clausens Æblehave. De fine Jomfruer er ikke bedre end en stakkels Haandværkertøs, naar det kommer til Stykket“.

Jep Akelej stirrede paa dem og forstod ikke straks. Saa vilde han rive Tøjlen løs fra den frække Karl, men følte sig pludselig slap og kraftesløs, som dengang St. Knudsbrødrene kastede det kolde Vand over ham. Han sank sammen i Sadlen ude af Stand til at røre sig. Og mens han hang der og stirrede paa Michel Clausens Dør, som var han troldgjort, raabte og skreg Mængden rundt om ham, saa han snart fik Rede paa, hvad der var hændt.

Veronica havde fortsat sine Stævnemøder med Junker Podebusk, og Michel Clausen var kommen over dem i Æblehaven. Han havde dræbt den gamle Humlemester, der havde vogtet hans Datter saa slet. Han havde forgrebet sig paa Junkeren, der havde slaaet ham med sin Hundepisk. Han var rejst til Hagenskov til Junkerens Fader og havde krævet Ægteskab som Oprejsning for sin Datter, men den gamle Herremand havde kastet ham paa Porten og pudset sine Hunde paa ham.

Da havde han klaget til Raadet og til Biskoppen og til Kongen selv, men intet Steds havde han fundet Gehør. Han var en simpel Købmand, der ingen Sinde kunde haabe paa at faa sin Datter gift

med en Adelsmand, var hun end aldrig saa skøn. Desuden vidste hele Staden om hendes Letfærdighed, og hvad der var værre end alt det andet, Michel Clausen var ilde anskrevet, fordi han trods alle Advarsler holdt til med Kong Christians Tilhængere. Der havde været talt om at forvise ham fra Byen og inddrage hans Gods, og det tog sikkert nok en Ende med ham med Forskrækkelse.

Saa var han omsider i sin Vaande gaaet til Priorinden i Dalum og havde skænket Klostret det halve af sit Gods og faaet Veronica indskrevet som Ungsøster. Men Jomfruen var ingenlunde til Sinds at tage Sløret og havde rent ud nægtet at lade sig klostergive. Hun havde spærret sig inde i sit Kammer, og i tre Dage havde de kæmpet, inden de overmandede hende. Nu i den tidlige Morgen skulde hun med Vold føres af Sted. Ternerne og Svendene havde fortalt det rundt om, og derfor var Gaden fuld af Almue, som med Begærlighed ventede paa Skuespillet.

Alt det og mer til fik Jep at høre, mens han holdt indeklemt i Hoben. Det regnede med Haansord og Forbandelser mod den rige Købmand og hans Datter, for det var kun Fattigfolk, der var til Stede, og den Odense Almue havde let til Optøjer især i disse Tider, hvor al Orden holdt paa at opløses, og det gærede oppe og nede.

Heller ikke de Dalum Nonner gik Ram forbi. De var fuldt saa berygtede som Brødrene i St. Knuds Kloster, og mange i Hoben var evangeliske. Værst af dem alle raabte Jens Tyndskæg og Henrik Skræp, som ikke et Øjeblik slap sit Tag i Jep Akelejs Tøjle og passede paa, at intet Ord undgik hans Fange, der kunde saare ham.

Som nu Larmen var paa sin Højde, var der

pludselig en Pebling, der raabte: „Se, se“. I samme Nu blev der dødsstille, og alle saa mod Huset.

Døren aabnedes, og frem paa Trappen kom Michel Clausen. Han var gusten i Ansigtet og uden Hat, og Haaret fløj om hans Hoved. Rasende løftede han de knyttede Hænder mod Mængden og skreg til sine Svende;

„Træk fra Læderet! slaa de Hunde ihjel!“

Hoben svarede med et Frydeskrig og klemte sig saaledes ind paa Svendene, at de ikke havde kunnet lyde deres Husbonds Befaling, om ogsaa de havde turdet. Købmanden skreg og rasede, og Mængden hujede paa ny. Saa gik han ind i Huset og lod Døren staa efter sig. Lidt efter kom han ud igen og havde med sig en Mand med stort, hvidt Skæg.

„Det er Bartolomæus Læge“, skreg Hoben.

Saa stod Veronica paa Stentrappen, og det var let at se, at hun ikke stod der med sin gode Villie. To af Lægens Haandlangere holdt hende hver i sin Arm og stødte hende frem. Hun var hvid som et Lagen, hendes store Øjne lynede. Og saa skøn var hun, som hun stod der, at de alle tav og stirrede.

Men som hun saa imod Mængden, kastede hun Hovedet tilbage og smilede.

I næste Nu rev hun sig løs. Hun saa sig om et Øjeblik og fik saa Øje paa Bodsvenden, der havde trængt sig frem til Trappen og gloede. Hun rakte Armene mod ham.

„Hans Suder!“ raabte hun, saa det hørtes af alle. „Vil du have mig til Ægte . . . kom herop Hans Suder . . . din Husbonds Datter byder sig til. Du er en ærlig Bodsvend og gjorde dig aldrig ulovlig Fordel . . . tog du af Skuffen, Hans Suder? . . . kom saa herop alligevel . . . hellere en skævbenet Bodsvend end i Kloster“.

Bodsvenden tumlede forfærdet tilbage, og Hoben jublede. Lægen og hans Haandlangere kastede sig over hende, men hun rev sig løs igen, slog dem i Ansigtet med sine knyttede Hænder og stødte Michel Clausen for Brystet, saa han nær var tumlet ned ad Trappen.

Nu stod hun igen øverst oppe, synlig for alle og bredte sine Arme ud.

„Vil ingen i Brudeseng med den skønne Veronica? . . . Er det ikke en Skændsel, at dette Legeme skal gemmes i det grove Nonnelin? . . . Er der ikke en Mand, som vil føre mig hjem og tage mig i Favn?“

Pludselig tav hun og stirrede ud i Hoben. Hun fik Øje paa Jep Akelej og udstødte et Frydeskrig.

„Jep Akelej, min Fæstemand . . . Saa kom du da . . . Hvad er det for en Narredragt, du er kommen i? Har du formummet dig som Munk, fordi jeg skal være Nonne? . . . Kast Kutten, Jep Akelej, og tag mig . . . Jeg ventede dig den Nat i Æblehaven . . .“

Saa for de ind paa hende og overmandede hende. De bandt hendes Arme og Ben og satte en Knebel i hendes Mund og kastede hende ind i Karmen.

Køresvenden piskede paa Hestene, Rytterne slog om sig til højre og venstre, og Toget satte sig i Bevægelse mod Sønderport. Hoben fulgte hujende og skrigende med et langt Stykke uden for Porten ud ad Dalumvejen.

De hjemvendende Skarer mødte Jep Akelej, som han kom ridende Fod for Fod med sænket Hoved. De raabte ham an og haanede ham og kastede Skarn efter ham.

Men han saa intet og hørte intet.

TOLVTE KAPITEL.

Den gamle Bisp.

Jens Andersen Beldenak sad i sit Brevkammer paa Kærstrup Gaard paa Taasinge.

Foran ham stod den evangeliske Prædikant Jørgen Sadolin, hvem Knud Gyldenstjerne havde indkaldt til Odense, men som havde maattet flygte fra Staden for at redde sit Liv fra de katholskes Efterstræbelser. Han havde da fundet Ly hos den gamle Biskop. Nu skulde han drage bort. Han var alt i Rejsedragt og i Færd med at sige sin Vært Farvel og Tak.

„Ja," sagde Biskoppen. „Nu er det Slut med vore Disputatser, og vi mødes sagtens ingen Sinde mer i Verden."

„Om det skulde hænde, da skal jeg visselig vide Eders Naade Tak," sagde Jørgen Sadolin bevæget. „I gav mig Ly og Frihed, endda jeg for Eder er intet uden en Kætter."

„Vi mødes ikke mer," sagde Bispen. „Jeg gaar mod Graven, og I har en skøn Fremtid for Jer. Ved I, at den vanvittige Hob tillægger mig Spaadomsgave?"

„Jeg har hørt det," sagde Jørgen Sadolin. „De sagde i Odense, at Eders Naade var forfaren i den sorte Kunst. Men jeg tror det ikke."

Jens Beldenak saa paa sin unge Gæst med et lunt Glimt i Øjet.

„Jeg forudsiger Eder, at I bliver Odense Bisp," sagde han. „Da vil Knud Gyldenstjerne bitterlig angre, at han indkaldte Eder."

„Gud forbyde, at jeg skulde hige efter jordiske Hædersposter," sagde Jørgen Sadolin. „Om blot

det forundes mig at udbrede Kendskaben til det sande Evangelium . . .“

Han stoppede op og bøjede sig mod Biskoppen som for at undskylde, at han nu ved Afskeden optog et Emne, hvorom de ikke kunde blive enige, og som maatte saare hans Vært.

Men Smilet bredte sig over Biskoppens Ansigt.

„Nu vel,“, sagde han — „I er en Kætter, og ingen Tid faar I mig til at bifalde de lutherskes Stormløb med den hellige Kirke. Knud Gyldenstjerne maa derom, at han har lukket Ulven ind i sin Faarefold. Og selv vil I en Gang bitterlig savne Kirkens Magt. Ser I, Hr. Jørgen . . . I er som jeg af ringe Stand . . .“

„Min Fader var Præst,“ sagde Jørgen Sadolin.

„Tilgiv mig,“ sagde Biskoppen muntert. „Jeg vilde ikke minde Eder derom, al den Stund Coelibatet er paabudt ogsaa her i Landet, saaledes at . . .“

„Coelibatet er et af Djævlens snedigste Paafund,“ sagde Jørgen Sadolin. „Som Morten Luther har paavist . . .“

„Vi vil ikke strides derom,“ sagde Jens Beldenak. „Efterdi vi har stridt derom, saa Væggene rystede i denne min gamle Gaard, som er alt, hvad jeg har tilbage af fordums Magt og Herlighed. Det lykkedes altsaa Eders Fader, at tilintetgøre dette Djævlens snedigste Paafund. Men hans Fader var sikkert Sejlmager, som Eders Tilnavn udviser. Og I maa ikke tro, jeg lægger Eder det til Last. Tvært om. Selv er jeg Søn af en ringe Haandværker og saa Lyset i en Hytte ved Limfjorden. Der har I Aarsagen til Adelens Had mod mig mer end noget andet. De stormægtige Herrer kunde ikke taale, at ikke en af deres svang Bispestaven. Derfor sloges jeg bestandig med dem. Derfor

fældede de endnu i dette Aar en skændig Dom over mig, som I véd, der gjorde mig, Jens Andersen, til Mindremand paa min Ære og røvede mig største Parten af mit Gods.“

Han rejste sig og gik frem og tilbage i Stuen, rystende af Harme som al Tid, naar han tænkte paa den forsmædelige Dom, der var overgaaet ham. Men saa tog han sig til det ene Ben, hvor Gigten værkede, og ømmede sig lydelig. Jørgen Sadolin hjalp ham til Rette i Armstolen, og da han først sad der og havde faaet Benet anbragt paa en Fodskammel, fandt han snart baade Traaden i Samtalen og sit gode Humør igen.

„Sér I, Hr. Jørgen,“ sagde han. „Naar nu det lykkes Eder med Djævelens og Luthers Hjælp at omvende Kirken, da giver I disse Adelsmænd frie Tøjler. Da vil I ret faa at fornemme, hvor ringe Folk I er. Hidindtil holdt Kirken Herremændene Stangen . . . nu vil baade Kongen og I andre faa deres Overmod at fornemme.“

Jørgen Sadolin trak paa Skuldrene, men svarede ikke.

„Svar mig det paa Eders Ære og Samvittighed,“ sagde Bispen — „tror I, den danske Adel, som er luthersk, har afsvoret Paven for Dr. Luthers Skyld, eller fordi den vil have Fingre i de rige Kirkegodser?“

„Gud bedre det,“ sagde Jørgen Sadolin. „Der findes skrøbelige Kar blandt Menneskene.“

„Mange,“ sagde Biskoppen. „Blandt de lutherske som blandt de katholske. Det var da bedre, om de bødede hinandens Skade og skjulte den, end at de lægger hinanden øde til Fordel for de verdslige Herrer, som de gør nu.“

Jørgen Sadolin vilde svare, men i det samme traadte en af Bispens Svende ind i Hallen.

„Jeg har jo sagt, jeg vil ikke forstyrres,“ sagde Jens Andersen gnaven.

„De siger, at Kong Frederik er død,“ sagde Svenden.

Biskoppen fo'r op af Stolen, og ogsaa Jørgen Sadolin vendte sig hastig om.

„Hvem siger det?“

„Her var ridende Bud fra Lensmanden paa Ørkild Slot,“ sagde Svenden. „Han raabte det bare og red saa af igen. Han skulde haste til Vemmenæs med Bud til Befalingsmanden paa Tranekær.“

Svenden gik igen, og Biskoppen og hans Gæst saa paa hinanden.

„Det var en stor Tidende,“ sagde Jens Andersen. „Nu kommer der Uaar over Danmark.“

„Deri tror jeg, Eders Naade tager fejl,“ sagde Jørgen Sadolin. „Kong Frederik var den nye Lære god i sit Hjerte, men han vovede ikke at støtte den til Gavns. Antagelig bliver nu Hertug Kristian Konge, og han og hans Adel er gode lutherske Mænd.“

„I glemmer Prins Johannes,“ sagde Biskoppen. „Danmark er et Valgrige, og Prælaterne og den katholske Adel vil sikkert samle sig om den unge Fyrste. Saa maa I ogsaa mindes, at Kong Kristian lever end, om ogsaa i Fangenskab. Hans Tilhæng blandt Almuen er saare stort.“

De var en Stund tavse, hver i sine Tanker. De følte begge, at der forestod store Ting, som vilde finde dem hver paa sin Side, saa der var intet mer at tale om.

Men Jens Andersen glemte sin Gigt og sprang op og rakte Hænderne i Vejret.

„Var jeg saa sandt i denne Stund Odense Bisp endnu!“ sagde han.

„Hvad vilde I da, Eders Naade?“ spurgte Jørgen Sadolin.

„Jeg vilde —“ sagde Biskoppen.

Han strøg sig over Panden og saa hen for sig.

„Jeg vilde ride til Sønderborg og fri Kong Christian af Taarnet,“ sagde han saa. „Han var en haard Herre, mod mig som mod de andre, men han var Mand for at kue Adelen. Han var Folkets Ven, og jeg er et Folkets Barn . . .“

Biskoppen brød pludselig af. Han gik et Par Gange over Gulvet, rank som i gamle Dage og ganske forglemmende Gigten. Han stod ved Ruden. De hørte en Hest stampe i Gaarden.

„Jeg opholder Eder for længe, Hr. Jørgen,“ sagde han saa. „Eders Hest er sadlet i Gaarden, og I higer sagtens efter at komme herfra og ud i Verden for at tage Eders Del i de Ting, som skal ske. Hav Tak for den Tid, I kortede mig min Ensomhed paa denne øde Borg, hvor jeg er fordømt til at vantrives. Og Lykke paa Eders Vej, hvorhen den saa gaar. Vil I have en katholsk Prælats Velsignelse med Eder, da under jeg Eder den vel.“

Jørgen Sadolin modtog knælende den gamle Herres Velsignelse. Han takkede ham endnu en Gang for det Tilflugtssted, han havde fundet paa Kærstrup. Men Biskoppen slog med Haanden og bad ham ikke tale derom.

„Og dog —“ sagde Jens Andersen — „kan hænde I kan gøre mig en Gengæld.“

„Da vil jeg hjertens gerne det, Eders Naade, om I vil sige mig, hvordan.“

Biskoppen aabnede sin Pult og tog et Pergament frem. Han satte sig igen i Armstolen og læste det igennem, sænkede det saa paa sit Knæ og saa paa Jørgen Sadolin.

„Dette er min Gravskrift," sagde han. „Jeg har forfattet den i stille Timer her. Vil I høre, hvordan den lyder?"

Jørgen Sadolin bøjede Hovedet, og Biskoppen læste et latinsk Digt. Da han var færdig, lagde han Dokumentet sammen.

„Jeg skal tilstille Eder en Afskrift," sagde han. „Naar jeg en Gang er død, vil I da, om I har Magt dertil, lade dette Vers afmale og ophænge i St. Knuds Kirkes Lektorium?"

„Visselig vil jeg det," sagde Jørgen Sadolin.

Saa skiltes han med en dyb Bøjning fra sin Vært. Faa Øjeblikke efter lød hans Hests Hovslag under Borgporten.

Men Jens Andersen Beldenak blev siddende i sit Brevkammer og tænkte.

Der steg frem for ham Syner, saa store, som han ikke havde set dem, siden han stod i sin fejreste Manddomskraft. Og alle Synerne samlede sig om den fangne Konge paa Sønderborg.

Af ham alene kunde han vente Oprejsning. Det var ikke at tænke paa, at de Rigsraader og Prælater, som nylig havde fældet den forsmædeligste Dom over ham, skulde gøre deres Gerning ugjort. Alene hvis Kristian den Anden vandt sine Riger igen, vilde der ske en saadan Omvæltning, som kunde bringe den gamle Biskop paa Fode.

Han knyttede Hænderne fast om Stolearmene og saa ind i Vokskærterne, der brændte paa hans Bord.

Hævn vilde han have . . . Hævn over alle dem, der havde bekriget ham og smædet ham. Hævn over dem, der havde taget hans Gods — og deres Gods til Gengæld. Saa borte var han i sine Tanker og Fremtidsdrømme, at han hviskede

Navne halvhøjt frem for sig . . . lod dem fremtræde i Rad, som han vilde ramme . . .

Saa løftede han Hovedet og lyttede.

Han syntes, han hørte Lyde, han ikke kendte.

Jens Andersen Beldenak var en modig Mand, og der var ikke mange Farer, han ikke havde set under Øjne uden at blinke. Men for første Gang i sit Liv blev han bange.

Han syntes, han var fuldkommen ene paa Slottet. Hvorfor han fik den Fornemmelse, kunde han ikke gøre sig Rede for. Her var fuldt op af Tjenere og Terner og væbnede Svende, alt hvad der hørte til en høj Herres Husholdning i saadanne urolige Tider. Han vidste med sig selv, at han havde intet forsømt for at gøre sit Tilflugtssted sikkert mod Overrumpling. Og han var en god Herre, der ikke havde nogen Grund til at tvivle paa sine Folks Troskab.

Hvor kom da den Angstfølelse fra, som mere og mere tog Magten fra ham . , .

Han vilde skikke Bud efter sin Famulus, at han kunde korte Tiden for ham. Han drog i Klokkestrengen, der hang saa tæt ved hans Stol, at han kunde naa den uden at rejse sig. Han lyttede efter Klokkens Gjalden i Gangen udenfor. Den ringede godt nok. Det var umuligt andet, end at nogen maatte høre den.

Men der kom ingen.

Han ringede igen og lyttede igen. Der kom ingen.

Naa . . . Svenden var sagtens i Borgerstuen med de andre. Og om han ogsaa var her, saa var sagtens Famulus gaaet i Seng. Det var sent. De sov sagtens alle paa Borgen uden Kuren i Taarnet. De havde vel blot biet, til Jørgen Sadolin var reden bort, med at gaa til Ro.

Ikke heller brød han sig om den Famulus' Selskab. Han var et Dumhoved, man ikke kunde tale med. Saa var Jørgen Sadolin en anderledes Karl. Og saa stiv han var i Latinen. Det havde været muntre Dage, da de to brød Lanser i dette Kammer. Han kunde rolig spaa Jørgen Sadolin en god Fremtid.

Biskoppen sad igen og lyttede.

Han kunde ikke blive Angsten kvit. Han ringede og ringede igen, men der kom bestandig ingen. Urolig flyttede han sig i Stolen, rejste sig, gik til Ruden, saa ud i Mørket og kunde intet se, satte sig igen og trommede med Fingrene paa Bordet.

Saa gav han sig til at gennemse Slotsfogdens Regnskaber, der just i Dag var bragt ham og laa paa Bordet. Det tog en Stund. Der var meget at udsætte og lidt at glæde sig over. Tienden og de andre Afgifter kom kun trevent ind, om ikke de helt udeblev. Almuen knurrede alle Vegne. Det blev ikke nemt for hans Efterfølger i Stiftet, Knud Gyldenstjerne. Var Tiderne slemme under ham, saa blev de værre nu. Det var klogt nok, at han var veget sit Sæde. Siden Herredagen i Odense var der ikke Ende paa de lutherskes Overmod.

Han tog et Dokument, der laa fremme og stirrede paa det.

Det var en Afskrift af den Dom, der var forkyndt ham, og hvorved han var dømt som Æreskænder og Bagvadsker til Tremarksbøden, saaledes at han var at anse herefterdags som Mindremand.

Det havde de andre Prælater og Rigsraaderne været med til. Saadan havde de brændemærket en af deres lige . . .

Han kastede Dokumentet paa Bordet og skar Tænder af Raseri.

Om Gud vilde, skulde han endnu . . .

Da fo'r han pludselig sammen og lyttede. Denne Gang var det vist ikke Indbildning . . .

Der gik Trin udenfor . . . nu aabnedes Døren, og der stod en Mand i Stuen. Biskoppen skyggede med Haanden over Øjnene.

„Hvem der?“ sagde han.

„Jep Akelej, Eders Naade,“ svarede Manden.

Biskoppen stirrede hen i Mørket mod Døren. Det varede en Stund, inden han kom hjem fra sine Drømme og mindedes Navnet.

Jep Akelej traadte frem i Kammeret.

„Eders Naade . . . jeg frygter for, der er noget galt paa Færde . . .“

„Hvad vil I, Mand . . . hvad mener I . . . hvordan kommer I umeldt i mit Kammer . . .“

„Vindelbroen var nede, Eders Naade . . . Porten aaben . . . jeg saa ikke et Menneske i Borgen paa min Vej herop . . . over Broen løb en Person . . . efter Dragten at dømme, var det Eders Famulus . . .“

„Og mine Folk?“ sagde Biskoppen og rejste sig hastig. „Jeg har tredive væbnede Karle paa Gaarden.“

„Jeg ved det ikke, Eders Naade,“ sagde Jep. „Jeg saa ingen. Borgen er ganske uddød. Og i Skoven heruden for saa jeg en Hoben væbnede Mænd . . .“

„Guds Død,“ sagde Biskoppen — „jeg er forraadt.“

Et Øjeblik stod han usikker og saa paa Jep Akelej. Saa løb han til Væggen, tog sit store Slagsværd ned og satte en Stormhat paa sit Hoved.

„Spring ned og luk Porten,“ sagde han. „Lad Vindebroen gaa ned. De ligger sagtens og sover et Sted i Borgen, de Murmeldyr . . .“

Han holdt inde og lyttede.

Der lød Bulder og Hestetramp i Gaarden, Vaabenklir og Raab.

„Det er for sent,“ sagde Jep Akelej.

De stod og lyttede. Biskoppen drog Sværdet halvt ud, men stødte det i Balgen igen.

„Det nytter intet,“ sagde han. „Men I kan fly, Jep Akelej. Gaa ind i Hallen her bag ved. Ingen vil falde paa at søge Eder, naar de finder mig.“

„Fly med mig, Eders Naade,“ sagde Jep. „Om I har Fjender, der vil Eder ondt, da er det Daarskab at bie.“

Jens Andersen Beldenak lo højt og haanligt.

„Ja, jeg har Fjender,“ sagde han. „Levede der nogen Tid den Mand, som duede og havde ingen Fjender? Og her skal de finde mig, om de kommer. Lad se, om de vover at lægge Haand paa en salvet og viet Prælat.“

Han satte sig i Armstolen, lænede sig tilbage og saa mod Døren. Jep Akelej stillede sig bag hans Stol. Larmen tiltog og kom nærmere. Biskoppen lyttede, om han kunde kende Stemmerne. Han tænkte nærmest, det maatte være Rønnow'erne fra Hvidkilde, som var hans gamle Fjender og nemt kunde sætte over det smalle Svendborg Sund.

Saa blev Døren stødt op med stort Bulder. Ind tumlede en halv Snes Krigsfolk og i Spidsen for dem en høj, storskægget Adelsmand, som holdt en Lygte i den ene Haand og sit dragne Sværd i den anden. Han lyste rundt i Kammerets Kroge for at se, om der lurede nogen, som kunde blive

farlig for ham og hans Mænd, gav saa Lygten til en af sine Folk og traadte frem foran Bispen, der sad fast i sin Stol og fulgte ham med Øjnene.

„Vel mødt, Jens Andersen Beldenak,“ sagde Manden.

Nu kendte Biskoppen ham. Det var en holstensk Adelsmand, Christoffer Rantzau til Quarnbeck, en Fætter til den Otto Porsfeld, hvem hans Folk havde dræbt i en Borgers Hus i Odense. Han havde staaet Ansigt til Ansigt med ham før, paa det Retterting, hvor han haardnakket fralagde sig al Del i Mordet og stod fast paa, at han ikke vilde give nogen som helst Bøde til Slægtningene. Da havde Christoffer Rantzau undsagt ham paa Liv og Død, og Biskoppen var ikke i Tvivl om, at her var ingen Barmhjertighed at vente.

„I kommer ubuden, Christoffer Rantzau,“ sagde han. „Er det Skik blandt Herremændene i Holsten at byde sig selv til Gæst med væbnet Følge og uden Melding? Saa har sagtens ogsaa Forrædere aabnet Eder Porten til min Borg. Havde mine Mænd været paa deres Post, skulde I faaet braadne Pander til Velkomst.“

„Forræderi mod Forræderi,“ sagde Rantzau. „I lokkede Otto Porsfeld i Baghold og lod Eders Folk dræbe ham. Nu sidder I selv i Saksen og slipper ikke.“

„Her er ikke stort, I kan tage,“ sagde Biskoppen. „Jeg har ikke dræbt Otto Porsfeld og kan ikke ansvare for mine Mænd. De traf ham i Gildehus, og jeg ved ikke, hvem der begyndte Klammeriet. Saa er ogsaa den Sag afgjort forlængst for højsalig Kong Hans' Domstol.“

„I løb med Kongen,“ sagde Rantzau. „I løb med Retten mangen god Gang siden. I nægtede

at give Bøder, som Sædvane er. Nu er det Eders Tur."

Han gav sine Mænd et Vink. Tre af dem traadte frem og vilde gribe Biskoppen. Da skød han Stolen tilbage med stor Kraft og traadte et Skridt frem i Stuen.

„Hvem vover at lægge Haand paa en viet og salvet Biskop?" sagde han.

Hans Øjne flammede, og hans Myndighed var saa stor, at Manden veg tilbage. Han gik endnu et Skridt frem og løftede truende Haanden:

„Ved I, hvem jeg er, og hvem I er?" sagde han med stærk Røst. „Ved I, at den hellige Fader i Rom har meddelt mig Magt til at løse og binde? I Kraft af mit hellige Embede lyser jeg Kirkens store Band over hver den, der vover at røre min Person . . ."

Christoffer Rantzau sprang til, greb ham i Skulderen og kastede ham tilbage i Stolen.

„Hold Munden i, din papistiske Skurk," sagde han. „Du har at gøre med en god evangelisk Adelsmand, som bryder sig Fanden om dine Bandbuller. Her er langt fra Kærstrup til Rom, og Morten Luther er imellem. — Grib ham og bind ham!"

Folkene nølede endnu. Biskoppen rejste sig, greb Vokslysene, som stod paa Bordet og slyngede dem mod Gulvet.

„Anathema!" raabte han med Tordenrøst. „Anathema! Anathema! Som disse Lys slukkes, Kristoffer Rantzau, skal din Fred være udslukt paa Jorden. Anathema . . ."

Kristoffer Rantzau slog Biskoppen over Ansigtet med den flade Klinge. Saa slog han ham med Sværdfæstet i Hovedet, saa han styrtede til Jorden.

Der kom flere af hans Folk til med Lygter.

Vokslysene blev stillede op igen og tændte. De lyste paa den gamle Prælat, som laa bagbunden mellem Krigsfolkene.

„Fort med ham til Skibet,“ bød Kristoffer Rantzau.

Men forinden de slæbte af med ham, lyste han med Lygten over hans Ansigt og spyttede ham i hans Øjne.

„Din gudsforgaaende Skalk,“ sagde han. „Nu skal du undgælde for Mordet paa Otto Porsfeld, der var saa god en Adelsmand som nogen Sinde blev overlistet af en Præst. Dø skal du. Men først skal du pines. Ikke alle de Helvedes Kvaler, min Bøddel kan opfinde, vil være nok til at sone dine Misgerninger.“

„Dø skal jeg, men ikke endnu,“ sagde Biskoppen og saa sin Fjende fast ind i Øjnene. „Jeg lever nok den Dag, jeg ser dig paa Stejle og Hjul, Kristoffer Rantzau.“

Biskoppen førte sine bundne Hænder op til sin Mund og bed i Rebet.

„Hid med en Dirk,“ sagde Kristoffer Rantzau. „Og Smeden med sin Tang . . . fort, skynd Jer.“

Jep Akelej gik imellem dem.

„For Guds Barmhjertigheds Skyld, betænk, hvad I gør, Herre,“ sagde han.

Kristoffer Rantzau saa i Vejret. Han havde ikke før lagt Mærke til den Mand.

„Bind den Munk,“ sagde han blot.

Saa brækkede han Bispens Tænder ud. Den gamle Mand bed ham i Fingrene, saa han brølede af Smerte. De to rullede rundt paa Gulvet, den holstenske Adelsmands Folk løftede Lygterne over dem.

„Nu kan du bide, Bisp,“ sagde Rantzau og rejste sig, da han havde fuldbragt sit Værk.

Han slængte Dirken og Tangen paa Gulvet.
„Nu fort til Skibet,“ sagde han.

Et Par af Mændene tog Biskoppen imellem sig og bar ham af Sted. Han sparkede og rullede sig og gjorde forgæves Modstand. De slog ham og stødte ham med deres Hellebarder. Vejen gik gennem Porten, som de lod staa aaben efter sig, og ind i Skoven, hvor flere stødte til dem. Omsider naaede de Udskibningsstedet ved Troense, hvor de bragte deres Fange om Bord i en stor Baad, som de straks roede ud til et Skib, som laa i Nærheden.

Saa satte de Sejl og fo'r ad Holsten til.

Biskoppen var kastet ned i Lastrummet. Jep Akelej laa paa Dækket mellem Tovruller og Troljer. De glemte ham, fordi han intet sagde og ingen Modstand gjorde. Men hans Hænder og Fødder var bundne.

Han kunde høre Biskoppen stønne nede i Lasten. Selv laa han stille og saa op mod de stille Stjerner.

TRETTENDE KAPITEL.

Dalum Kloster.

Priorinden i Dalum hed Søster Abelone og var af adelig Slægt som de fleste af Nonnerne i Klostret.

Hun var nær de fyrretyve Aar, men køn endnu, om end noget svær af Klosterets gode Dage. Blandt de unge fyenske Adelsmænd gik der vilde Sagn

om Nonnernes Liv i Dalum, men udadtil bevarede Priorinden Anstanden til det yderste. Mange havde hørt hende korse sig over Kirkens Forfald i disse gruelige Tider. Hun priste i høje Toner den ugifte Stand og viste baade Næb og Kløer, naar nogen traadte Klostret for nær paa Gods eller Ære.

Vejfarende kom aldrig forbi, uden de hørte Messer, Horaer og Vigilier tone fra Klosterkirken.

Og strengt var Søster Abelones Aasyn, da Veronica stod foran hende i hendes Kammer, befriet fra Knebel og Baand. Den unge Kvinde saa mod Døren, der havde lukket sig efter dem, der slæbte hende hid. Men Priorinden rystede paa Hovedet.

„I kan ingen Steder løbe, Jomfru“, sagde hun. „Kom I ogsaa ud af Cellen her, var der tyve Slaaer og Bolte, som skilte Eder fra Verden“.

„Lid paa, jeg rømmer“, sagde Veronica.

„I prøver maaske derpaa“, sagde Priorinden. „Men det lykkes Eder ikke. Og om det lykkes Eder, hvor vilde I da rømme hen?“

„Jeg ved den, der vilde tage imod mig“.

„Det ved jeg med“, sagde Priorinden. „Junker Podebusk hedder han“.

„De har forklaget mig for Eder“.

„Det har de ogsaa“, sagde Priorinden. „Men det kommer mig ikke an derpaa. Verden er ond mod en skøn ung Jomfru. Kun i Klostret er der Fred“.

„Jeg begærer ikke Klostrets Fred“, sagde Veronica.

„Kun en Taabe afslaar, hvad hun ikke kender“, sagde Priorinden. „Men se nu til, I faar iført Eder Klostrets Dragt“.

„Jeg vil ikke i de grimme Klæder“.

„Naa“, sagde Søster Abelone. „Jeg har set mangen smuk Nonne i mine Dage, og I vil blive en af de fagreste. Om ogsaa de hellige Søstre bør anlægge et ærbart og tarveligt Skrud, paa det at de kan kendes fra Verdens Børn og bevise deres Sinds Fromhed, saa er det dermed ikke sagt, at de skal for bestandig skjule de Yndigheder, Gud har givet dem“.

Veronica stirrede paa hende. Priorinden saa helt ærbar ud. Men Skælmen lo i hendes Øje. Da Veronica blev ved at stirre, brast hun i Latter.

„Veronica“, sagde hun. „I er et Barn og en Taabe. Men I er ung og skøn, og jeg synes om Eder. Vil I skikke Jer bravt i Klostret, da skal vi blive gode Venner. Inden I har været her mange Dage, vil I skønne, at en Søster i Dalum har det mere muntert end en fri og verdslig Jomfru i Odense“.

Hun tog Veronicas Haand og drog hende med sig.

„Kom nu, saa skal jeg vise Eder Eders Celle“, sagde hun. „Der ligger ogsaa Eders Dragt, som I fluks ifører Jer, for at I kan være i alle Maader som I skal, hvis Junker Podebusk aflægger Klostret et Besøg. — I stirrer paa mig? Ved I ikke, det er Klostrets Pligt at yde Gæstfrihed mod de vejfarende? Vi vilde svigte vort hellige Løfte, om vi nægtede en Ridder Adgang, fordi han er ung og smuk. Har saa da ogsaa Søstrene godt af at fristes en Gang imellem. Hvad var deres Standhaftighed værd, om den ikke var prøvet? Men jeg kan sige, at ingen Søster i min Tid har givet Anledning til Forargelse. Derfor tør jeg trygt lade dem være sammen med de Adelsmænd, som gæster os. Ja, de paalideligste af dem har jeg end ikke forment at underholde sig et Par Timer

i Tugt og Ærbarhed med en Gæst i deres Celle".

Veronica fandt pludselig sit Smil igen.

„Ej se . . nu brød Solen gennem Skyerne", sagde Priorinden. „Hvor er I fager, Veronica. Ogsaa jeg har været skøn en Gang. I bliver farlig for vor Skriftefader, Broder Johannes, som er en ung Mand, om end saare stiv i Troen. Og hvad Junker Podebusk angaar . . ."

„Jeg har intet med den Herre at bestille", sagde Veronica. „I vil tjene mig ved ikke at nævne hans Navn".

„Ja saa", sagde Priorinden. „Han tager ellers jævnlig herind, naar han kommer til Byen. I ved sagtens, hans Faders Gaard paa Nørregade brændte og er ikke opbygget endnu. Saa overnatter han her i Klostret . . . vi har indrettet Gæsterum i den nordre Fløj, langt fra Søsternes Celler naturligvis, bag Refektoriet. Man kan ikke komme dertil uden gennem den lange Gang og Lektoriet. Der findes en liden Dør, som Søster Anna skal opbevare Nøglen til. Desværre glemmer hun den ofte i Laasen, den Sludske".

„Er det saadan, da vil min Fader snarest tage mig hjem," sagde Veronica.

„Hvordan skulde Eders Fader faa at vide, at det er saadan?" sagde Priorinden og saa fast paa hende. „Er I en Taabe, Veronica, da faar I en Taabes Løn. Men jeg læser af Eders Øje og Eders Mund, at det har ingen Fare. Hvad Junker Podebusk angaar, vil det glæde Søster Martha højligen, at I ikke mere kerer Jer om ham".

„Hvem er Søster Martha?"

„Hun er ung som I, men ikke saa fager, mit Hjerte", sagde Priorinden. „Og nu har vi talt nok om disse verdslige Ting. Kom nu, at I kan blive sømmelig paaklædt. Saa begynder vi paa

Messen og Fasten og alle de andre fromme Gerninger, som er vor hellige, daglige Dont".

Saaledes blev Veronica indført i Klostret, og da hun havde været der en Maaned, var hun hjemme blandt Søstrene.

Hun skikkede Breve til Michel Claussen, men de kom ikke længer end til Priorindens Kammer. Hun skikkede Brev til Junker Podebusk og han kom, og hun vandrede tryggere med ham i Klosterets Have end i sin Faders Æblegaard. Hun spottede ham, frydede sig over Søster Marthas Skinsyge, gav hende ham, tog ham igen og lod ham fare.

Hun tog efter sin Tur Del i Messen og Vigilierne i Kirken, dem Priorinden ingen Tid forsømte for Verdens Skyld. Men Søster Abelone skaanede hende saa meget som muligt, og Nonnerne forgudede hende.

Hun pludrede og lo med dem, læste med dem i de saare verdslige Bøger, de havde fuldt op af, hørte paa deres drøje Spas og gav dem Svar paa Tiltale. Snart var hun den lystigste af alle ved Maaltiderne i Refektoriet. Og naar Omegnens unge Adelsmænd gæstede Klostret, og Vin og Øl skummede i Bægrene, sandede hun Priorindens Ord, at en Nonne i Dalum havde det mere muntert end en fri Jomfru i Odense.

Stundom faldt hun hen i mørke Tanker og sad ensom i sin Celle og knyttede Hænderne og græd. Men det blev sjældnere og sjældnere. Hun var fast bestemt paa, at hun vilde rømme, men tænkte, det kunde hun al Tid gøre. Og Søstrene var muntre og gode imod hende, og saa var det glemt.

Naar Skriftefaderen, Broder Johannes, kom fra St. Knud, blev der stor Opstandelse i Klostret.

Alle Søstrene stimlede om ham, trak i hans Arme, omfavnede ham og gav ham mangen Gang et Kys. Saa fik de ham bragt til Sæde i Refektoriet, diskede op for ham med alle Haande lækre Sager og pumpede ham for, hvad han vidste.

Hvem af Adelen der var kommen til Byen, og hvad der var hændt paa Skomagernes Laugsgilde, og hvordan de begyndte at hviske om, at det vist var galt fat med Fru Magdalenes Stadsmø. Hvem der kom til St. Knuds Marked i Aar, og om man havde hørt noget fra Hans Naade den gamle Biskop, og hvordan det hang sammen med Lybækkerne i København, og om Krigsfolket var ventendes til Odense.

Mem gladest var de, naar han fortalte Historier om sine Brødre i Klostret. Da lo de, saa Taarerne trillede dem ad Kinderne, og jo galere Historierne var, des mere lo de.

„I fortæller sagtens derinde om os, som I her fortæller om dem“, sagde Søster Anna.

„Hvor kan I tro, mine Duer“, sagde Broder Johannes. „Hvad skulde jeg desuden fortælle?“

Da lo de overlydt. Men Priorinden sagde med sin alvorlige Mund og sine leende Øjne.

„Al Tid er der noget at fortælle, om man vil forvanske Sandheden. Selv den frommeste Jesu Søster er udsat for Ondskab og Bagtalelse“.

De lo mere endnu. Broder Johannes kneb Søster Anna i Læggen, saa hun skreg.

„I er ond, at I tager saa haardt“, sagde Priorinden.

Og Lystigheden steg.

„Ser I, mine fromme Duer“, sagde Skriftefaderen. „Her hos Jer er ret egentlig mit Hjem.

Om ogsaa mit jordiske Hylster stundom dvæler hos St. Knud, saa er min Sjæl bestandig hos Eder".

„Snak", sagde Søster Martha. „I giver os en Sludder for en Sladder. Om vi kunde komme uforvarende over Eder en Dag, da vilde vi finde Eder i lystigt Lag derude som her".

„I gør mig Uret", sagde han. „Og det kan jeg bevise".

„Bevis! bevis!" skreg de.

„Mine Duer", sagde han. „Mine fromme Duer! Sandt at sige bestiller jeg aldrig andet i St. Knud end sove. Saa snart jeg kommer i min simple Celle, styrter jeg om paa min Briks og sover ind. Saa træt er jeg af min Virksomhed i de Dalum Nonners Tjeneste, at jeg ikke orker mere. Er det ikke bevist? Vil nogen beskylde mig for Uefterrettelighed i Tjenesten?"

De hvinede af Latter.

Veronica lo med de andre. Men naar Broder Johannes prøvede paa at være nærgaaende mod hende, afviste hun ham saadan, at han forklagede hende til Priorinden.

„Hvorfor er du saa uvenlig mod vor fromme Skriftefader?" spurgte Søster Abelone.

„En Munk er ingen Mand," sagde Veronica.

„Deri tager du sandelig fejl," sagde Priorinden muntert.

„Ikke heller er alle Mænd mig lige gode," sagde Veronica.

Hun saa saadan af sine Øjne, at Priorinden blev vred og tænkte, hun kunde maaske komme til at vise denne Ungsøster sine Kløer.

Men værre blev det en Dag, de vandrede sammen i Klosterhaugen, som gik helt ned til Aaen. Veronica stod stille ved Skarndyngen og sparkede til en Benknogle, der stak frem.

„Om ikke jeg vidste bedre, vilde jeg tro, det var Armen af et lidet Barn“, sagde Veronica.

Priorinden blev bleg som et Lig og greb hende i Armen.

„Tys“, sagde hun. „Var din Mund for alle Helgeners Skyld. Om nogen hørte dig . . . der kunde staa en bag Muren og styrte os alle i Fortabelse.“

Veronica saa maalløs paa hende.

Saa vendte hun hende brat Ryggen og gik op mod Huset. Priorinden vovede ikke at kalde hende tilbage.

Samme Dag tog Veronica Broder Johannes til Side.

„Sig mig, Broder Johannes“, sagde hun, „hvor gaar det Jep Akelej?“

Skriftefaderen satte en spørgende Mine op.

„Jep Akelej . . . Jep Akelej . . .“

„Stil Jer ikke saa uvidende an“, sagde Veronica, „I kender helt vel Borgermesterens Søn, som gav sig i Kloster“.

„O, ham“, sagde Broder Johannes. „Han er dragen bort, og ingen ved hvorhen. Han blev uklar med Brødrene . . . han vilde formane dem, tror jeg og slog dem Bægeret fra Munden . . . Han var en Taabe og Stivnakke“.

„Det var han“, sagde Veronica,

ANDEN BOG

FJORTENDE KAPITEL.

I Odense.

De onde Dage, Mikkel Pedersen Akelej ventede, kom over ham hurtigere og værre, end han havde tænkt sig det.

Først havde han den Tilfredsstillelse, at Michel Claussen maatte rømme af Byen. Paa Kongens Vegne beslaglagde han alt hans Gods, eftersom han havde konspireret mod Hans Naades Regering, og der forelaa klare Beviser for, at han stod i Forbindelse med Hr. Kristian, forhen Konge i Danmark, som den fordrevne Konge kaldtes af dem, der nu stod for Styret.

Det kom alt op, den Gang Knud Gyldenstjerne kom sejlende fra Norge med den fangne Fyrste, hvem han forræderisk havde lokket i sit Garn, og som nu blev indsat i Sønderborg Slotstaarn. Da tabte hans Tilhængere Modet og rømte rundt om i Landet for at undgaa den Hævn, der truede dem. For Rigsraaderne kendte ingen Skaansel mod den forhadte Konges Tilhængere, og Kong Frederik den Første gjorde, som Rigsraaderne vilde.

Alene Almuen, som ikke kunde rømme af Landet, viste endnu sin Kærlighed til Borgerkongen og sit Had til dem, der havde sveget ham. Det hændte den Odense Bisp, som var mest

forhadt af alle for sit Forræderis Skyld, at der fløj en Sten efter ham, naar han ved Nattetid red gennem Gaderne. Og det blev aldrig oplyst, hvem Misdæderen var, for de holdt alle sammen.

„Om vi havde Kong Kristian igen“, sagde Jens Tyndskæg.

Og skønt Henrik Skræp holdt ved sin Tro, at de store var alle ens, saa var han hjertens gerne gaaet med til en Rejsning mod Biskoppen. Men derpaa var der ikke at tænke, saa fast han sad i den Borg, Jens Andersen Beldenak havde bygget midt i Byen, og saa mange Krigsfolk han havde i sin Sold.

Imidlertid voksede Uroen saadan, at de, der herskede, passede paa. Lensmanden paa Næsbyhoved holdt streng Vagt, Byfogden øgede sine Svendes Tal, og alle lovlydige Borgere stængede med dobbelt Slaa for deres Dør, naar Skumringen faldt over Staden.

„Hvor mon Jep bliver af“, sagde Mikkel Pedersen en Dag. „Han burde være her alt. Det er ondt at se paa Peder og Elsebe. Og om ikke Sagen snart ordnes, da kan det ikke længer skjules“.

„Jag hende af Gaarde“, sagde Knud. „Der er ingen anden Ende paa den Ting“.

Borgermesteren rystede paa Hovedet. Og det var ikke den eneste Gang, han vakte sin Yndlingssøns Misfornøjelse.

Han førte paa Kongens Vegne Rettergang med Dalum Nonnerne. Hans Naade trængte al Tid til Penge og havde hittet paa, at han under Beslaglæggelsen af Michel Claussens Gods vilde inddrage den Part, der var skænket Klostret for Veronicas Optagelse.

„Om Hans Naade vinder Processen, da kan

vi tage Jeps Arvelod fra Knudsbrødrene,“ sagde Knud.

„Du farer for rask frem, min Søn,“ sagde Mikkel Pedersen. „Det er ikke Tider at trænge sig frem i. Lad os først se, hvor alt dette ender.“

„Kongen vilde hjælpe dig, om du stod derpaa,“ sagde Knud. „Og hvad man har, det har man.“

„Ja, om det var saa vel,“ sagde Hr. Mikkel og sukkede.

Saa kom Budskabet om Kong Frederiks Død, og Uroen i Staden voksede.

Det gik saa vidt, at Henrik Skræp en Dag stillede sig med skrævende Ben tværs for Mikkel Pedersen i Østergade, saa han spærrede ham Vejen.

„Hvem skal nu være Konge i Danmark?“ spurgte han i en brøsig Tone.

„Det bliver vel sagtens hverken dig eller mig, Henrik Skræp“, sagde Borgermesteren. „Saa vi gør nok bedst i at passe hver sin Haandtering, som vi gjorde før. Rør paa dig, at jeg kan komme frem“.

Men Skrædderen rørte sig ikke. Han saa frækt paa Borgermesteren og sagde:

„Vi vil have Kong Kristian, at du véd det, Mikkel Pedersen“.

Borgermesteren traadte et Skridt tilbage og saa stolt paa ham.

„Dutter du mig, Henrik Skræp?“ sagde han.

Skrædderen lagde sin Haand paa hans Skulder. Men Hr. Mikkel vinkede til to Bysvende, der belejlig kom nede i Gaden, og et Øjeblik efter var Henrik Skræp paa Vej til Raadhustaarnet. Der blev han kastet i et mørkt Hul og fik Stød og Spark tillige. Han tog Lygten fra den Bysvend, der holdt den, og lyste op i hans Ansigt.

„Bare for at jeg kan kende dig paa Regnskabens Dag“, sagde han.

Hans Blik var saa fælt, at Svenden for sammen.

„Det var ikke mig, som slog dig, Skrædder“, sagde han.

Henrik Skræp lo. De hørte ham le endnu, da Døren var slaaet i Laas.

Næste Dag havde Jens Tyndskæg foranstaltet et saadant Opløb af Almuen foran Raadhuset, at Raadet fandt det raadeligst at slippe Skrædderen løs. Han fik en Formaning om at opføre sig sømmelig mod sine Overmænd og lo de gode Herrer op i Ansigtet. Saa gik han hjem til sin Bod, fulgt af Hobens Hyldestraab.

„Hug de Hunde ned“, sagde Knud Gyldenstjerne.

Men Raadet turde ikke følge hans Opfordring, om ogsaa en og anden havde Lyst dertil. Raadmændene saa paa hinanden, men hver gjorde sit Ansigt til et Skjul for sine Tanker. Det hed sig, at de lybske rustede sig for at befri Kong Kristian af Sønderborg, og at Kejseren havde samlet en stor Hær for omsider at hjælpe sin Svoger. Ingen vidste, hvad Dagen i Morgen vilde bringe, saa det var raadeligst af alt at tie og se Tiden an.

De saa til Mikkel Akelej, som de var vant til, fordi han altid vejrede det rigtige. Men denne Gang vejrede Hr. Mikkels Næse ingen Ting, og han saa til den anden Side.

Saa rygtedes det, at Hans Naade, den gamle Biskop, var bleven overfalden og bortført fra Kærstrup. Ingen vidste, hvem Voldsmanden var, og alle Spor af ham syntes udslettede. Ti af Biskoppens Svende fandtes dræbte i Skoven, de øvrige af Gaardens Folk syntes sunkne i Jorden.

„Jesus Maria!“ sagde Fru Magdalene.

Hun tænkte paa Jep, fra hvem de intet havde hørt, og Familiens øvrige Medlemmer tænkte ligedan. Sandsynligst var det vel, at han var bleven bortført med Bispen, og det var da ogsaa den gunstigste Forklaring. Men hvor han var, kunde ingen tænke sig. Jens Andersen Beldenak havde saa mange Fjender, at der var nok at vælge imellem.

„Jeg drager ud at lede efter Jep“, sagde Peder.

Elsebe græd. Men Knud styrkede ham i hans Forehavende. Han tænkte, at naar han først blev af med Broderen, fik han bedre Raaderum. Peder var heller ikke i mindste Tvivl om hans Hensigter. Men han havde en besynderlig Tro paa, at der kom noget ud af Jeps Sendelse.

Saa lod han sin Fader sværge, at de ingen Krænkelse vilde tilføje Elsebe, og red af Gaarde med sit gode Sværd og en tro Svend.

„Der rider nok en Junker af By“, sagde Jens Tyndskæg.

„Jo færre, des bedre“, sagde Henrik Skræp. „Er de her ikke, naar Regnskabens Dag kommer, da søger vi dem op i deres Huler og ryger dem ud“.

„Peder Mikkelsen er ikke af de værste“, sagde Jens.

„De er alle ens“, sagde Skrædderen.

Peder holdt for Porten af St. Knuds Kloster. Han vilde spørge, om Brødrene ikke vidste noget fra Jep. Han maatte vente syv lange og syv brede. St. Knudsbrødrene var mere paa deres Post end nogen i Byen, for Almuen var luthersk, og gik det løs, vilde det først komme til at gaa ud over Kirker og Klostre. Broder Portneren stak sit fede Ansigt frem i Lugen og lukkede straks igen. Da Peder blev ved at slaa i Porten, blev Lugen atter aabnet, og Subprioren viste sig.

„Vi har intet hørt fra Eders Broder“, sagde han. „Han drog herfra i sit eget Ærinde, om end med Klostrets Samtykke, og sagde intet om, naar han kom tilbage“.

Saa red Peder Akelej sin Kaas.

Men Knudsbrødrene rystede i deres Kutter.

Forbi var den glade Tid, da de svirede og drak. Klosterbrødrene, som skulde bringe dem mangfoldige Afgifter i Naturalier, blev borte eller mødte kun trevent og med en ringe Del af det, de var pligtige at yde. Irettesatte Kældermesteren dem, gav de grove Ord til Svar. En Broder, som blev udsendt til en fjernt liggende Gaard, kom tilbage med Kutten sønderflænget og gennempryglet, saa han knap kunde slæbe sig af Sted.

Subprioren talte om at skærpe Klostertugten. Kældermesteren blev mager. Maaltiderne i Refektoriet forløb i sørgmodig Tavshed.

Alene Prioren mærkede ingen Ting. Han sad i sit Kammer blandt sine gamle Krøniker og vidste intet af det hele.

Men da Kældermesteren og Garderobemesteren som de fornemste af Brødrene en Dag begav sig til Bispegaarden for at raadføre sig med Hans Naade om, hvad der var at gøre, fik de kun ringe Trøst af Biskoppen.

Knud Gyldenstjerne var i Harnisk med Sværd ved Lænd og Handsker i Haanden. Hans Hest holdt opsadlet i Gaarden, og ti væbnede Svende var rede til Opbrud og sad allerede i Sadlen.

„I kan takke Eder selv for det“, sagde han, da Brødrene havde fremført deres Besværinger. „I aad for godt og for længe. Nu kommer Fastetiden“.

„Vel muligt, at Eders Naade har Ret“, sagde Kældermesteren. „Dog ved jeg ikke, at St. Knuds-

brødrene var værre end andre. Saa synes jeg ikke heller, det saa bedre ud i Viborg, hvor Eders Naade var Domprovst, før I kom hid. Der prædikede Hans Tausen, den mensvorne Munk, aabenlyst i Kirken og levede for alles Øjne med sin Nonne".

Knud Gyldenstjerne blev rød i Panden.

„Hold helst Eders Mening for Jer selv, til I bliver spurgt, Broder Andreas", sagde han. „Det er ikke rimeligt, at I skulde faaet Tid til overs fra Eders Gerning i Klosterkirken til at sørge over Religionens Forfald i Riget. Men spæg I blot Eders Kød og se til, I ikke volder Forargelse. Saa skal nok jeg og de øvrige Prælater opretholde Kirkens Ære og Magt".

„Gud give Eder sin Velsignelse dertil", sagde Kældermesteren uforknyt. „Vi beder daglig, at I og de andre høje Herrer maa vinde Sejer. Men Tegnene er slemme, og alle Haande onde Rygter gaar Mand og Mand imellem. Saadan kom det mig for Øre, at Eders Naade har befalet Jørgen Sadolin at oversætte Dr. Luthers Bog paa Dansk for Almuen".

„Ikke lader jeg Dr. Luthers Bog oversætte for Almuen", sagde Knud Gyldenstjerne. „Det er min Agt, at Munkene og Nonnerne skal læse den og derefter forbedre deres Levned, som Doktoren med Rette har lastet, er han end ellers en ful Kætter og Oprører mod den hellige Fader. En klog Mand lærer af sin Fjende".

„Om Eders Naade maa faa Held dertil", sagde Kældermesteren. „Saa vilde vi ogsaa bede Eder, at I forbliver her i Staden med Eders væbnede Magt. Almuen er urolig, og der kan hvert Øjeblik frygtes Oprør".

„Jeg drager bort i Rigets Anliggender", sagde

Biskoppen. „Og jeg frygter ikke Optøjer i Staden. Borgermester og Raad har forsikret mig, at de skal holde Hoben i Ave, mens jeg er borte. Saa efterlader jeg ogsaa tilstrækkelig Magt paa Bispegaarden“.

Munkene gik. Og Hans Naade red ad Nyborg til.

„De rømmer Staden“, sagde Jens Tyndskæg. „Men har ikke uden ti Svende med. Hvor mange mon der er tilbage i Bispegaarden?“

„Et halvt Hundrede, tænker jeg,“ sagde Henrik Skræp.

„Kors“, sagde Skomageren. „Da er den umulig at berende“.

„Tror du?“ sagde Henrik Skræp. „Man kunde vel stille Blider i Albani Kirketaarn og beskyde den derfra“.

„Henrik, du er stor“, sagde Jens Tyndskæg. „Jeg følger dig, ihvad du vover“.

„Naar Tiden kommer, kommer vi“, sagde Henrik Skræp.

Men da Peder kom hjem uden at have fundet Spor af Jep, erklærede Fru Magdalene Drage, at nu kunde Elsebe ikke længere blive i Huset. Stadens Folk talte allerede om, hvordan det var fat med hende. I Gaar havde Peblingerne raabt Smædeord efter hende paa Gaden.

„Da skikker vi hende til Ulriksholm,“ sagde Borgermesteren. „Der kan hun forblive, til hun har født det Syndens Barn, hun bærer under Hjertet. Har vi til den Tid intet hørt fra Biskoppen, faar hun tage den Vej, hun selv synes.“

Peder og Elsebe talte sammen og enedes om at skikke sig i det, der ikke kunde være anderledes. Hun agede ud af Nørreport i den gamle

Karm. Han red sønder paa for paa ny at lede efter Jep.

Men først red han uden om Staden, indhentede Karmen, hvori hans Fæstemø sad og græd og gav hende endnu et Ord til Trøst.

„Lid paa mig, Elsebe," sagde han. „Jeg ved for vist, det dages for os en Gang."

FEMTENDE KAPITEL.

Elsebes Herkomst.

En Tid lang slæbte Kristoffer Rantzau Biskoppen rundt i Holsten.

Han var bange for, at hans Voldsdaad skulde blive opdaget i Danmark og skjulte derfor sin Fange i Skove og Moser. Men Sagerne udviklede sig efter Kong Frederiks Død saadan, at han ikke længer behøvede at nære nogen Frygt.

Saa drog han ind paa Qvarnbeck med sin Fange.

Jep Akelej var bleven løst af sine Baand, saa snart Hr. Kristoffer var landet i Holsten og havde taget Rede paa, hvem han var. Men Jep vilde ikke forlade Biskoppen. Og Herremanden lod ham blive, idet han tænkte, han kunde bruge ham som Mellemhandler, naar Fangen skulde udløses.

Thi saa galt Hr. Kristoffer havde pint den gamle Biskop, var det dog ingenlunde hans Mening at tage Livet af ham. Han vilde tilfredsstille sin Hævn, og saa vilde han have gode Løsepenge.

Men hvad han saa gjorde, gav Jens Beldenak

sig ikke. Saa snart hans Plageaand slog paa den Streng, rystede han paa Hovedet.

„I kan tage mit Liv, som I tog mine Tænder og snart har taget min Forstand,“ sagde han, „men ikke en Gylden af mine skal falde i Eders Kasse.“

Saa kneb de ham med Tænger og bragte alle Torturens Grueligheder til Anvendelse imod ham, men lige meget hjalp det.

Kristoffer Rantzau lod da lægge Halsjern paa Biskoppen og lænkede ham til Hundehuset i Borggaarden, udsat for Slotsherrens og alle Svendenes Haan og Fornærmelser. En Gang daglig kom Hr. Kristoffer og spurgte, om han saa vilde give tabt.

„Nej,“ sagde Jens Beldenak.

Saa spyttede Adelsmanden paa ham og gik bort.

Jep Akelej sad bestandig hos den gamle Bisp.

„Hvorfor vil I ikke opfylde Eders Bøddels Begæring?“ spurgte han. „Hvad gælder Eders Mammon mod Friheden? Om først I slap løs, da kunde I drage til den hellige Fader i Rom. Han vilde sikkert lønne Eder for Eders Lidelser.“

„Den hellige Fader i Rom er langt borte,“ sagde Biskoppen. „Hans Arm rækker ikke mer til det kolde Nord. Og om jeg gav mit Guld til Kristoffer Rantzau, hvormed skulde jeg da købe Curien og Prælaterne?“

„Skal de købes?“ spurgte Jep.

Biskoppen lo bittert og haanligt.

„Alting skal købes,“ sagde han. „Guld er alt. Da jeg havde Guld, var Verden min. Da de ranede mit Gods, kom jeg i Vaade.“

Jep Akelej sukkede og sagde intet mere derom. Men en Dag talte han til Biskoppen i stor Bevægelse.

„Tilgiv mig, Eders Naade,“ sagde han, „at jeg, som kun er en ringe Lægbroder og en stor Synder, taler til Eder, som jeg gør. Men aldrig har jeg set Eder folde Eders Hænder i Bøn.“

„Hvad ved du om min Bøn,“ sagde Biskoppen hvast.

„Nej,“ sagde Jep Akelej. „Men jeg beder Eder aabenbare den for mig. Jeg er en søgende paa Jorden og kan intet Steds finde, hvad jeg har behov. Stundom tror jeg, jeg maa dø, for at min Sjæl kan finde Hvile.“

„I er et Barn, Jep Akelej,“ sagde Biskoppen utaalmodig. „Hvad taler I om sligt til mig, som ligger her i Fjendevold og Pine. Lad os drøfte den Slags Materier, naar vi sidder lunt igen i mit Brevkammer paa Kærstrup. Gud er i Himlen og skøtter sig nok. Menneskene er sat i Verden for at stride. Om han vil skaffe mig Hævn over Kristoffer Rantzau og dem, der staar bag ham, da skal jeg nok rede for mig paa Dommens Dag.“

Jep saa bedrøvet hen for sig. Jens Beldenak forstod, hvad han tænkte paa, og rystede utaalmodig i sin Lænke.

„Plag mig ikke,“ sagde han. „Her staar jeg bunden som Herremandens Hund, og I forlanger, jeg skal trøste en Ungersvend i hans Elskovskvide. — Tænker I endnu paa den Kvinde, som drev Eder i Klostret?“

„Ja,“ sagde Jep.

„Hvad tænker I om hende?“

Jep Akelej vred sine Hænder og sagde med skælvende Mund:

„Jeg tænker aldrig den ene Dag som den anden.“

„Hvad Ærinde havde I til mig den Kvæld paa Kærstrup?“ sagde Biskoppen.

Jep tog sig til Panden og saa forfærdet paa ham.

„Ak, Eders Naade,“ sagde han, „det har jeg glemt til denne Dag. Jeg ved ikke, hvordan det har sig med mig, men mit eget trænger sig bestandig frem og blænder mit Syn, saa jeg intet ser af, hvad jeg skulde. Nu kom jeg den Dag og blev Vidne til Eders Ulykke, og siden har jeg intet tænkt paa, uden hvordan en af Kirkens Ypperste bærer sin Skæbne . . .“

„Godt, godt,“ sagde Biskoppen. „Hvad var det saa, I vilde mig paa Kærstrup?“

Jep Akelej fortalte om Peder og Elsebe. Biskoppen hørte paa ham med voksende Uro.

„Guds Død,“ sagde han. „Om jeg havde Mikkel Pedersen her, da skulde jeg tugte ham for hans Overmod. Hvad bilder den Kræmmer sig ind? Er Elsebe ikke god nok til hans Søn?“

Jep sagde ingenting, og Jens Beldenak blev ved at udskælde Borgermesteren og opregne alle de Velgerninger, han havde vist ham.

„Det nytter alt sammen intet,“ sagde Jep, da han omsider tav. „Fader vil ikke lade sig sige. Og Elsebe og Peder har jo ogsaa forsyndet sig mod Guds Lov.“

„Har de?“ sagde Biskoppen tørt. „Da ved jeg ikke af, at nogen af dem har aflagt Klosterløfte.“

Jep Akelej saa paa ham. Biskoppen læste hans Tanker og kom i et sandt Raseri over dem.

„Er I rasende, Jep,“ sagde han, „Tosse og Taabe, at I kigger Gud Herren i Kortene og sætter Jer til Doms over hans Skabninger. Lad Præsten og Bispen prædike, som han kan for Altret i St. Knud — sæt ham med Halsjern paa i Kristoffer Rantzaus Hundegaard, og se til, om han ikke stryger Salvelsen af sig og giver Livet, hvad Livets

er. Men jeg vil ikke tale mer med Jer. Sig mig, hvad Mikkel Pedersen vil, jeg skal gøre for Elsebe, og gaa saa bort. Jeg vil prøve paa, om jeg kan sove.“

„Min Fader bad mig spørge Jer, hvad I ved om Elsebes Herkomst,“ sagde Jep.

Det gav et Sæt i Biskoppen.

„Hvad ved jeg derom. Hvad vil han vide?“ sagde han mistroisk.

Jep Akelej forklarede paa ny, og Biskoppen havde ikke Øjnene fra hans Ansigt.

„Jeg vil give hende en god Medgift,“ sagde han. „Halvparten af, hvad jeg efterlader mig, skal hun faa. Hun kan dele med min Søstersøn i Lübech. Nej . . . Fjerdeparten skal hun faa den Dag, jeg slipper løs.“

„Det gør det ikke ud,“ sagde Jep. „Fader giver aldrig sit Samtykke til, at hans Søn gifter sig med en Kvinde af ukendt Byrd.“

Biskoppen lo haanligt.

„Hvad er Byrd?“ sagde han. „Min Fader var en usselig Haandværksmand, og jeg er Prælat af det hellige romerske Rige.“

Han knejsede i sine Pjalter og med Jernet om sin Hals, og Jep tænkte, han saa visselig ud som den Herre, han var. Men saa faldt han sammen igen og saa sig urolig om. Jep talte om Elsebes Skønhed, og hvordan hun førte sig trods nogen fornem Kvinde. Saa havde de tænkt, at der maatte være en eller anden Løndom ved hendes Fødsel, og at hendes Moder maaske havde været en skøn og ædelbaaren Kvinde.

„Sandelig var hendes Moder skøn. Der var ikke fagrere Kvinde i Danmark end hun,“ sagde Biskoppen.

Men saa blev han end mere urolig. Han

flyttede sig saa langt fra Jep, som Lænken tillod og saa mistroisk til ham, krøb saa nærmere igen og lagde sin Haand paa hans Knæ og mumlede Ord, som ikke var til at forstaa.

„Elsebe,“ sagde han, Elsebe . . .“

Han saa hvast paa Jep, og i det samme løb hans Øjne over i Vand, og hans Læber skælvede.

„Tror I, Mikkel Pedersen vilde tage Elsebe til Sønnekone, om hun var af høj Byrd . . . om hun havde en mægtig Mand til Fader . . .“

„Det tror jeg,“ sagde Jep.

„Og ellers jager han hende med Skam af Gaarde?“

„Det gør han.“

Den gamle Prælat rykkede sig helt tilbage til Muren, lagde sin skaldede Nakke op imod den og korsede Armene over Brystet.

„Tvi være Mikkel Pedersen Akelej,“ sagde han og spyttede. „Elsebe er min Datter.“

„Eders Naade . . .“

„Naa . . . hvad saa?“ sagde Biskoppen og saa haanlig paa Jep, som tog sine Øjne til sig. „Let nok at give Kyskhedsløfte, mens man er Dreng endnu, men tungt at holde det i Manddommens Dage. Har jeg syndet, saa har jeg bødet. Har jeg overtraadt et af Kirkens Bud, saa har jeg holdt de andre. Ingen ved det uden I og hun, som gav mig sin Elskov og nu er død, saa det blev ingen til Forargelse. Min Synd skal jeg nok klare med Gud. Jeg tænker ikke, han dømmer mig, som stred et langt Liv mandelig for hans hellige Kirke.“

Jep havde gemt sit Ansigt i Hænderne.

„Hvad tænker I paa, Jep Akelej?“ sagde Bispen.

„Jeg tænker paa Broder Hennichin," sagde Jep.

Jens Beldenak blev bleg. Men han kom ikke til at svare, for i det samme fyldtes Gaarden med Larm og Raab, og i næste Øjeblik var de omringede af Kristoffer Rantzau og hans Gæster, der kom fra Drikkelaget, røde og muntre af fransk Vin og Mumme.

„Hvor gaar det, Bisp?" raabte Hr. Kristoffer. „Er I betænkt paa at betale Løsesummen?"

„Nej," sagde Jens Beldenak.

Kristoffer Rantzau lo.

„Godt," sagde han. „Visselig vil det være mig en stor Ære at huse Eders Naade en Stund endnu. Og eftersom Solen skinner smukt i Dag, og Vaaren er i Luften, vil jeg lade Eder iføre Eders Sommerdragt. — Hej . . . Oluf! Fribert!"

To Svende kom løbende.

„Klæd hans Naade af!" bød Hr. Kristoffer.

De rev Pjalterne af den gamle Bisp, saa han stod fuldkommen nøgen i sit Halsjern. De forsamlede Herrer hilste ham med høje Raab og haanede hans affældige, mishandlede Legeme.

„Hid med Honningkrukken," raabte Slotsherren.

En Svend kom med en Krukke Honning fra Fadeburet. De smurte nu Biskoppens Legeme ind fra hans Hoved til hans Fødder.

„Sødere Blomst stod aldrig i min Urtegaard," sagde Hr. Kristoffer. „Nu faar vi se, om Bierne kommer."

„Din Sjæl skal brænde til evig Tid i Helvedes Pine," sagde Biskoppen.

Kristoffer Rantzau lo, og Herrerne lo, og Svendene lo. Jep Akelej løftede sine magtesløse Hænder mod Himlen.

Saa kom en Bi og satte sig paa Jens Beldenaks Kind. Og der kom en og stak ham paa hans Laar og en i hans Øje. Da det gik for langsomt, bar de to Bikuber ind, og snart mylrede og kravlede det over hele den ulykkeliges Legeme.

Han vred sig, og Bierne stak værre endnu og fløj tættere paa ham. Han sukkede, og de holstenske Herrer lo.

„Hvad siger Paven i Rom?“ spurgte Kristoffer Rantzau.

Da brast den gamle Mands Styrke.

„Jeg giver mig, Kristoffer Rantzau,“ sagde han.

„Ej, ej,“ sagde Hr. Kristoffer. „Og I vil betale de seks Tusind Gylden?“

„Jeg skal forsøge at bringe dem til Veje.“

„Og hvad Sikkerhed giver I mig?“

„Lad Jep Akelej, som staar der, drage til min Søsterdatters Mand, Henrik Skepping, som er Borger i Lübeck. Om det staar i hans Magt, da vil han og hans Slægtninge udfri mig.“

„Vel talt,“ sagde Hr. Kristoffer. „Jep Akelej skal faa en Hest fra min Stald, for at han kan røgte sit Ærinde des hurtigere. Og for at vise Jer min Tillid skal I paa Timen blive løst af Halsjernet og indsat i Taarnet, som det sømmer sig en Fange, hvis Liv er Guld værd.“

Tre Dage efter red Jep Akelej ind paa Quarnbeck ledsaget af Henrik Skepping og tre andre Lübecker-Borgere, som havde den forlangte Løsesum med sig.

Henrik Skepping græd, da han saa, hvad der var tilbage af den stolte Bisp. Men Jens Beldenak sagde ingenting, trykkede blot tavs hans Haand.

„Fort herfra,“ sagde han.

Men som de skulde hjælpe ham op paa den

Hest, han ikke længer ved egen Hjælp kunde bestige, bad Jep Akelej ham om et Øjebliks Samtale under fire Øjne. De gik da afsides, og Jep fremtog et Brev af sin Barm.

„Jeg har en Bøn til Eders Naade," sagde han. „Vil I fly mig en Sum. saa jeg kan hverve mig en paalidelig Brevdrager til Odense? Jeg har her opsat en Skrivelse til min Fader, hvori jeg fortæller det alt, som det er. Ikke heller har jeg glemt den Medgift, I lovede Elsebe."

„Det var meget betænksomt af Jer," sagde Biskoppen tørt. „Endda jeg ikke har tænkt at gaa fra mit Ord. Jeg mente ellers, I selv vilde drage til Odense og faa den Sag i Orden."

„Jeg kan ikke, Eders Naade," sagde Jep Akelej.

Biskoppen saa paa ham med sine stærke Øjne, men sagde ingenting. Jep knugede Hænderne mod sit Bryst. Hans Mund skælvede, og hans Øjne var fulde af Taarer.

„Vredes ikke paa mig," sagde han sagte og ydmygt. „Jeg drager til Dr. Luther i Wittenberg."

Jens Andersen Beldenak maalte ham fra Hoved til Fod . . . saa udtæret hans Skikkelse var, saa rystende hans Hænder, saa forstyrret hans Blik.

„Aldrig traf jeg værre Taabe," sagde han saa. „Lid paa mit Ord, Jep Akelej . . . I styrter, inden I naar halvt til den mensvorne Munks Rede."

„Jeg maa vide, om han har Bod for min Sjæls Skade," sagde Jep.

Da vendte Biskoppen ham Ryggen.

„Der ligger i disse Tider kun ringe Vægt paa, om Fanden faar en Sjæl mer eller mindre," sagde han. „Giv ham Pengene, Henrik. Og saa fort herfra."

SEKSTENDE KAPITEL.

Hos Morten Luther.

Jep Akelej vandrede og vandrede og kom omsider til Wittenberg.

Det var Aften, da han naaede Byen, men det faldt ham ikke med en Tanke ind at søge et Herberg. Han følte ikke mindste Træthed, da han gik gennem de snævre Gader, blot Længsel efter at vide, om Maalet var Rejsen værd.

Og han havde ingen Møje med at finde Dr. Mortens Hus. Hvert Menneske, han spurgte, viste ham Vejen og undredes bare, at han ikke kendte den.

Der var en ung Kvinde, han talte til, som raadede ham til at lægge Kutten.

„Dr. Morten lider ikke Kutterne," sagde hun. „Og er I saa vidt, at I søger ham, da er det vel ikke heller nødigt, at I bærer den."

„Om han ikke tager mig, som jeg er, da maa jeg gaa bort igen," sagde Jep.

„Vist faar I Foretræde," sagde Kvinden. „Tusinde søger ham, fattig og rig, fornem og ringe, og ingen gik uhjulpen fra hans Dør."

„Da er alt godt og vel," sagde Jep.

Men da han kom til Huset, hvor den store Kætter boede, blev han greben af Tvivl og Forvirring.

Han stod stille og saa derover, og det kom ham for, som stod Broder Hennichin paa Stentrappen og strakte sin Haand advarende ud imod ham. Han vidste, at om den fromme Munk var her til Stede, da vilde det visselig lykkes ham at afholde ham fra hans Forehavende.

Men hvor var Broder Hennichin? Kan hænde, han havde fundet den Død, han længtes efter, og som var det eneste Maal for hans fromme Liv. I alle Fald var han borte, og Jep maatte svare for sig selv.

Rask gik han mod Huset. Og som han stod paa Trappen og havde løftet sin Haand mod Dørhammeren, lod han den atter falde.

Der lød Sang derinde fra og Musik. Han skelnede en dyb, stærk Røst og vidste i det samme, det var Dr. Luthers. Sandelig var det ingen Salme, Reformatoren sang . . . nu tav han, og de lo derinde og raabte lydelig deres Bifald.

Jep Akelej mindedes St. Knudsbrødrene i Odense. Det kom ham for, som blandedes deres Stemmer i Refektoriet med Stemmen derinde.

Nu sang den igen . . .

Han smilte bittert og vilde vende sig og gaa bort.

Saa fo'r der en Skælven gennem ham fra Hoved til Fod. Han bed Tænderne sammen, greb Dørhammeren, som den druknende griber et Halmstraa, og lod den falde mod Døren.

Den blev hurtig aabnet, og en ung Mand med et mildt Ansigt stod foran ham. Jep Akelej bad at faa Doktoren i Tale.

„Om ikke det gælder Liv og Død eller Sjælens Salighed, da kom igen i Morgen," sagde den unge Mand. „Dr. Martin fejrer i Kveld sin yngste Søns Fødselsdag og sidder just i en Kreds af gode Venner."

„Jeg vil ikke forstyrre Doktoren," sagde Jep.

Hans Stemme lød saa bittert, at den unge Mand studsede.

„Vogt Jer, at ikke I gør Dr. Martin Uret i

Eders Tanke,“ sagde han. „Ingen giver større Part af sit Liv end han til dem, der lider ilde.“

Han saa lidt paa Jep, der ikke svarede, men langsomt steg ned ad Trappen. Saa lukkede han Døren.

Jep Akelej satte sig paa Jorden med Ryggen mod Husets Mur.

Han aarkede ikke at gaa mere. Hans Hoved sank tilbage mod Muren, hans Øjne lukkede sig, hans Hænder faldt kraftesløse ned.

Hvor længe han sad saadan, vidste han ikke. Han hørte Sangen derinde fra . . . nu var der en, som talte . . . det var den samme Stemme igen . . .

Døren gik op, og han fo’r sammen.

Der kom en Mand ud, en bred, svær Mand. Han gik ned ad Trappen og stod der og lod sit Vand. Saa blev han staaende og saa mod Himlen, hvor Stjernerne blinkede frem.

Jep Akelej saa paa hans Mund, saa stærk den var. Og hans Øjne saa klare.

Nu korsede Manden Armene over sit Bryst. Og alt imens hans Blik var vendt mod Stjernerne sang han dæmpet, men med en forunderlig Styrke og Glæde i Stemmen:

Vor Gud han er saa fast en Borg,
han kan os vel bevare.
Han var vor Hjælp i al vor Sorg
vort Værn i al vor Fare.
Den gamle Fjende led
er nu for Alvor vred,
stor Magt og Argelist
han samler mod os vist,
ej Jorden har hans lige.

Jep Akelej laa paa Jorden foran ham og klamrede sine Arme om hans Ben.

„Mand, Mand!“ sagde Morten Luther.

Han løste hans Armes Greb og bar ham op ad Stentrappen og ind i Huset, lagde ham paa en Løjbænk i et lille Kammer og lukkede Døren til det Rum, hvor hans Gæster sad.

Jep aabnede Øjnene og lukkede dem igen.

„Er I hungrig, Mand?“ spurgte Luther.

„Nej,“ sagde Jep.

Og pludselig sad han over Ende og begyndte at tale. Ustandseligt strømmede Ordene af hans Mund. Han fortalte om den engelske Skipper og hans Kvinde, om Munken i St. Knud, om Peder og Elsebe, om Jens Andersen Beldenak og Broder Hennichin . . .

Luther stod og saa paa ham, slap ham ikke et Øjeblik med sine skarpe Øjne. Saa gav han sig til at vandre frem og tilbage i det lille Kammer, mens Jep fortalte og fortalte.

„Det er nok,“ sagde han pludselig.

Han sagde det saa stærkt, at Jep standsede i det samme.

„Tror I ikke, jeg har hørt det Klagemaal før?“ sagde Luther. „Saa langt Pavens Magt naar, saa langt er det den samme Ukyskhedens og Horeriets Elendighed. Saadan har den store Skøge i Rom forvandsket Guds hellige Skabning, saa den ikke længer ved, at Mand maa have Kvinde og Kvinde Mand. Det er ikke Menneskers Paafund, men Guds. Det er ikke blot Guds Indretning, men Guds Befaling.“

Hans Røst drønede i Kammeret. Jo stærkere den lød, des roligere blev Jep.

„Dr. Martin,“ sagde han. „Er det da ikke saa, at den ugifte Stand er den helligste?“

„Haa,“ sagde Luther og slog i Bordet. „Der har vi det. Der har vi det. Paven gik Djævelens Ærinde, da han vilde gøre det bedre end Vor-

herre. Han vilde lave en hellig Stand, og de hellige er blevne saadanne Svin, at Sol, Maane og alle Stjerner korser sig derover. Nej, Jep Akelej. Visselig gives der Krøblinge og Gildinger, hvem Ægtestanden er forment. Saa er der ogsaa Sjæle, saa drukne af Gud, at de intet kender til Kødets Begær, men al deres Attraa staar til Himmerige. Saa faa er der af dem, at de er at ligne ved Guds Mirakler. Er I en saadan Sjæl?"

„Nej," sagde Jep.

„Da tag Eder en Hustru og opfyld Guds Lov, som er den: vorder frugtbare og formerer Eder," sagde Luther. „Kast Kutten, som er intet uden en Skændsel og et Skalkeskjul. Forsag Løgnen og lev Livet, som Gud har skabt det."

Jep Akelej lagde de magre Hænder sammen paa sine Knæ. Den Mand, der gik der og talte saa stærkt, var en anden end han, der havde sendt sin Lovsang mod Stjernerne, og for hvem han var sunket i Knæ

„Dr. Martin," sagde han og rejste sig fra Løjbænken, hvor han sad. „Kan hænde, I har Ret. Jeg ved det ikke. Allenfals har jeg intet set i Klostret uden Uskikkelighed, saa nær som Broder Hennichin . . ."

Luther slog sine Hænder paa hans Skuldre, saa han sank i Sæde igen.

„Raser I, Mand?" sagde han. „Vil I have noget bedre Vidne paa mine Ords Sandhed end Broder Hennichin? Naar Gud frelste ham af Indemuringen, var det da ikke, fordi hans Klosterløfte var en større Brøde end hans Synd med Kvinden? Naar Gud lader ham vandre frisk og sund i Verden, er det da ikke for ydermere at vise, at Munkevæsenet er Djævlens Værk?"

Jep Akelej rystede paa Hovedet.

„Saadan er det ikke, Dr. Martin," sagde han rolig. „Men jeg vil ikke strides med Eder derom. Eders Ord passer ikke paa mig. Jeg har det saadan, at den Kvinde, jeg havde kær, volder min Sjæls Fortab. Hun er saadan, at jeg ikke kan gøre hende til min Hustru. Og hun er saadan, at Længslen efter hendes Favn er Dag og Nat i mit Blod. Bedst som jeg raaber til Gud i Bøn, hvisker Vellystens Djævel i mit Øre. Naar helst jeg tror, jeg har fundet Fred, staar hun for min Sjæls Øje, letfærdig og skøn, og det tykkes mig, der er ingen Lykke uden hos hende."

„Ingen Sinde har Djævlen regeret et Menneske, som Jer," sagde Luther. „Har I lidt Skibbrud i Eders Elskov, da raaber Eders Legeme til Jer hver Dag, at I skal tage Eder en anden Kvinde. Gud er det, som raaber i Eders Legeme, men I hører det ikke. Djævlen indbilder Eder, at Guds Villie er Synd. Tag Jer en Hustru, Mand! Verden er fuld af tugtige Møer, som gerne vil fuldkomme Naturens Bestemmelse. Tag Eder en Hustru, fyld Eders Hus med Børn, og Fanden ryger Jer af Kroppen."

„Nej, Dr. Martin," sagde Jep Akelej.

„Jo," sagde Luther. „Sandeligen og til Guds Ære jo. Eders Elskov, som I har den, er intet uden Hedenskab og Synd, der kommer af urent Blod. Jeg udpeger mig en Kvinde og siger: hun staar mig an. Men om hun dør, eller hun vil ikke have mig, da sørger jeg en Stund og vender saa min Hu til en anden. Enhver sund Kvinde kan vorde en god Ægtehustru, som enhver sund Karl en god Ægtemand, og Elskoven kommer ved sund og kristelig Omgængelse."

„Nej, Dr. Martin," sagde Jep Akelej.

Morten Luther greb hans Haand.

„Kom," sagde han. „Jeg vil vise Jer noget."

Han stødte Døren til det andet Rum op og trak sin Gæst hen til Tærskelen.

Jep Akelej saa nogle Mænd, der sad om et Bord, dækket med en skøn Dug og Kander og Stob og Bagværk. Der sad en lille Pige og en Dreng, begge sovende, med friske røde Kinder. For Enden af Bordet længst borte sad en Kvinde. Hun havde et Barn liggende paa sit Skød og et andet ved sit Bryst. Den lille drak med struttende Kinder og klemte med sine smaa Fingre Brystet.

„Dette er min Hustru, Jep Akelej," sagde Luther. „Käthe hedder hun. Nonne var hun, som jeg var Munk, og Gud har givet hende til min Sjæls og mit Legemes Lykke. Jeg ægtede hende midt i Bondekrigen. Mine Fjender var talrige som Havets Sand, og jeg var daglig beredt paa Døden. Just da fejrede jeg vort Bryllup, for at jeg dermed kunde ærgre Satan, forinden Gud tog mig bort. Gud lod mig leve, fordi han sagtens havde Brug for mig en Stund endnu. Skønne Aar har jeg haft ved min Käthes Side, og kærere er hun bleven mig for hver Dag, der gik. Men det véd Gud, som gav mig hende, at om han tog hende til sig i sin Visdom, da vilde jeg først sørge inderligt. Og om jeg var ung endnu og fornam, at den enlige Stand kunde bringe mig i Fare for Ære og Sjæls Salighed, da vilde jeg finde en anden god Kvinde og give hende Käthes Plads i min Seng og ved mit Bord."

Jep lænede sit blege Hoved mod Dørkarmen og saa paa dem, der var i Stuen. Vennerne nikkede trohjertet til Luther. Fru Käthe smilte og rødmede og nikkede glad med de andre.

Morten Luther slap hans Haand og gik hen til sin Hustru.

„Se her den sidste Frugt af min Lænd,“ sagde han. „Paul kaldte vi ham i Daaben, og vil Gud, skal han leve og vokse sig til en sand evangelisk Kristen og tage sig Hustru og avle Børn i Landet.“

Han tog den lille Dreng paa sine Arme og vendte sig mod Jep Akelej.

Men Jep Akelej var borte.

Han gik ned ad Stentrappen, gennem Byen, den Vej han var kommen. Han vandrede Nord paa, ad Danmark til, uden at tænke over det.

Han vilde finde sig et Sted, hvor han kunde bo, ensom og alene, og gruble over de Ting, han ikke forstod.

SYTTENDE KAPITEL.

Knud Akelejs Forræderi.

Jep Akelejs Bud kom ingensinde til Fyen.

Men alle de Odense Æblehaver stod i Blomst igen, og Elsebe havde født sit Barn paa Ulriksholm.

Det var en Dreng, og det kneb haardt for Fru Magdalene ikke at ile derud og se til dem. Men Borgermesteren holdt igen, og Knud erklærede paa ny, at han drog bort, hvis Moderen lyste Slegfredsønnen i Kuld og Køn.

Peder red til Ulriksholm og løftede sin Dreng i Vejret med stormende Glæde. Men Glæden svandt igen, da han maatte bekende for Elsebe, at han ikke havde fundet Jep.

Han havde været i Lübeck hos Jens Beldenak, der havde fortalt ham, at hans Broder var draget

til Wittenberg. Han havde spurgt om Elsebe, og Biskoppen havde svaret ham, at Jep vidste, hvad der var at vide, og at han ikke var til Sinds at tale mer om den Ting. Det lod endda, som om han fortrød, hvad han havde sagt Jep.

„Vi faar bie, til Jep kommer for en Dag,“ sagde Peder. „Jeg drager ud igen og søger efter ham og aflader ikke, før jeg finder ham. Fader gør dig ingen Fortræd, og Moder længes allerede efter at se dig. Men var Tiderne ikke saa onde, som de er, fik Knud sagtens Magt over dem til sidst. Hans Ondskab er uden Ende.“

„Den er det,“ sagde Elsebe.

Peder havde Ret i, at Tiderne var onde.

Tættere og tættere filtrede Vævet sig sammen i Danmarks Rige. Var der den Mand, som fandt Rede i det, saa var det ikke Hr. Mikkel. Han vidste ikke mere, end at ingen længere kunde tro sin Nabo, og at den, der var viis, holdt Munden tæt i. Forgæves havde Raadet opfordret ham til at sige, hvad der var at gøre. Han skød Ansvaret over paa sin Kollega, Jep Unkersen, og da de blev ved at trænge paa, sagde han, at han var syg, og holdt sig fra Møderne.

Gik han uden for sin Dør, haanede Henrik Skræp ham i hans aabne Øjne med alle Slags uhøviske Tilraab. Skrædderen behøvede ikke længer at være bange for Bysvendene. Dem holdt Byfogden Dag og Nat samlede ved Raadhuset.

Og St. Knudsbrødrene barrikaderede sig i deres Kloster som i en Fæstning, og Bispegaardens Port var altid lukket og skarpt bevogtet med ophejset Vindebro, mens Bispen selv for rundt i Landet, ingen vidste hvor.

Mikkel Pedersen havde skikket en tro Mand til København for at høre, hvordan Sagerne stod

der, og hvor meget Rygterne havde paa sig, som fortalte, at Greven af Oldenburg som Lübeckernes Allierede havde besat Byen og underlagt sig hele Sjælland. Og en Aften sad den tro Mand der og bragte vigtige Efterretninger.

Det var rigtigt nok, at Greven var i København. Mange Knægte og Ryttere havde han med sig og en umaadelig lybsk Flaade laa ved Dragør. Herremændene paa Sjælland havde med det gode eller med det onde sluttet sig til hans Fane. Bønderne og Borgerne rejste sig baade paa Sjælland og paa Lolland og Falster og fo'r brændende og skændende frem mod de Adelsfolk, til hvem de bar gammelt Nag. Ikke bedre stod det til i Skaane, hvor Malmøboerne gik i Spidsen for Bevægelsen. Han havde talt med baade Jørgen Kok og Ambrosius Bogbinder, og de havde givet ham den Hilsen til Odense Borgermester, at om nu Fynboerne rejste sig som een Mand, da skulde det nok lykkes ved forenede Kræfter at befri Kong Kristian og atter sætte ham paa Tronen til Borgerstandens Vel og Adelens Undergang.

Hr. Mikkel forhørte Manden i en stiv Klokketime, men fik ikke andet ud af ham end det samme. Over alt prædikedes den evangeliske Lære, Kong Kristians Tilhængere var saa talrige som Havets Sand, og det var ikke længere at tænke paa at gøre Modstand.

Som nu de sad sammen i Borgermesterens Lønkammer, kom et Bud hastigt ridende fra Svendborg, fra Borgermesterens Ven, Jokum Andersen, der drev en stor Handel paa Lübeck og i mangt stod i Forbindelse med ham. Buddet bragte Brev, og i Brevet stod der, at to Fænniker Landsknægte, under Anførsel af Jost Beritz og Albert Flegge, var landede mellem Nyborg og Svendborg og

rykkede frem mod Ørkild Slot, som Biskoppen havde rømmet i stor Hast uden at efterlade synderlig Besætning. De to Herrer var den oldenborgske Greves Høvedsmænd og tog alt Landet i Ed til Greven paa Kong Kristians Vegne. Saa stod der ogsaa i Brevet, men kun som et Rygte, Hr. Jokum havde hørt, at Skipper Clement var landet i Aalborg med en mægtig Hær, og at alle Jyderne rejste sig for Kong Kristian.

Da Mikkel Pedersen havde læst denne Skrivelse, faldt der en Sten fra hans Hjerte. Nu skønnede han, hvad han burde gøre.

Han følte sig helt livlig og frisk igen, gik op og ned ad Gulvet og gned sine Hænder, mens han overvejede, hvordan han skulde gribe Tingene an. Han afskedigede de to Mænd med rigelige Belønninger, gav Fru Magdalene venlige Ord og var mere munter, end nogen havde set ham længe.

Saa bød han sin Husstand god Nat og lukkede sig inde i sit Brevkammer for at forberede alt til den Gerning, der maatte gøres næste Dag, om der skulde være nogen Fortjeneste ved den.

Han brændte nogle Breve, der kunde være farlige, skænkede sig et Bæger god Vin og gav sig til at overveje, hvorledes han vilde belægge sine Ord, naar han i Morgen foreslog Jep Unkersen og Raadmændene at slutte sig til Borgerne og Almuen og en stor Del af Adelen i det øvrige Land og højlydt kræve Kong Kristian udtagen af Sønderborg Taarn og genindsat paa den Trone, hans Farbroder med Urette havde berøvet ham.

Hr. Mikkel blev helt rørt ved Tanken om, at Kong Kristian havde været Gæst i dette hans Hus, drukket Bægere med ham i hans egen Vin og sagt mange og stærke Ord om Købmanden og Borgeren, som han vilde værne mod Adelens Over-

greb. I Morgen skulde han gøre hans Naades Ord til sine. Han skulde ikke gaa af Vejen for Henrik Skræp og Jens Tyndskæg, men stille sig Side om Side med dem og i Spidsen for alle de Odense Mænd hylde Kong Kristian, naar han om en føje Stund holdt sit Indtog i Staden.

Saa langt var Borgermesteren kommen i sine lyse Betragtninger, da Knud stak Hovedet ind og meldte, at Knud Gyldenstjerne stod her og begærede Hr. Mikkel i Tale.

„Biskoppen!“ sagde Borgermesteren forfærdet.

„Ham selv,“ sagde Knud. „Han kom til Bagporten, formummet i en stor Kappe og med Hætten over Ansigtet.“

I det samme lagde en fast Haand sig paa Knuds Skulder. Han blev skubbet til Side, og Knud Gyldenstjerne stod i Stuen, drog Døren til efter sig og stængede den.

„God Aften, Mikkel Pedersen,“ sagde han.

Hr. Mikkel bøjede sig stumt. Biskoppens Besøg kom for meget paa tværs af hans Betragninger til, at han straks kunde klare sig, hvad han skulde sige. Men hans Naade slog Kappen til Side, satte sig i Borgermesterens egen Stol, skænkede sig et bredfuldt Bæger af hans Vin og drak det ud i eet Drag.

„Det gjorde godt,“ sagde han og smækkede med Tungen. „I tolv Timer har jeg redet ad Stier og Krogveie for at undgaa de grevelige.“

„Er Hæren alt saa nær?“ spurgte Borgermesteren.

„Puh — Hæren,“ sagde Knud Gyldenstjerne foragtelig. „Der er et Par Hundrede Landsknægte og nogle Ryttere, tænker jeg. Men Almuen rejser sig vidt og bredt . . . jeg frygter, de i denne Nat brænder mit stolte Ørkild. Svendborgerne er i

fuldt Oprør. Hvidkilde brændte, da jeg red forbi . . . . Gud staa Eiler Erichsen bi, om de fanger ham, han slipper næppe derfra med Livet."

Biskoppen skænkede igen og drak. Borgermesteren tav og saa paa sin fornemme Gæst. Hvad han hørte, maatte jo kun styrke ham i hans Forsæt, og dog var der noget i hans Naades Væsen, som gjorde ham usikker.

„Her bliver ikke godt at bo paa Fyns Land, den Overgang det varer," sagde Biskoppen.

„Tror Eders Naade, det er en Overgang?" spurgte Hr. Mikkel.

Knud Gyldenstjerne saa forundret paa ham.

„Har I tabt Eders sunde Sans, Mikkel Pedersen?" sagde han. „Tror I nogen Tid, Kong Kristian slipper af Sønderborg Taarn? Tror I, Lübeckerne tænker paa andet end deres Handel? Tror I, Greven af Oldenburg er Kong Kristian oprigtig hengiven? Tror I, det sammenløbne Pak kan staa sig mod en adelig Hær?"

Hans Naades Ord knuste brat Mikkel Pedersens Forhaabninger. Men Biskoppen lagde ikke Mærke til hans Minespil.

„Nej," sagde han, „det vil rase sin Tid, og saa vil det ende i et stort Nederlag for de vanvittige Oprørere. Just derfor kommer jeg til Jer. Om ti Dage er det St. Knuds Messe, og da stimler Almuen sammen fra nær og fjern. Da vil det sikkert gaa løs. Men Aftenen før samles den gamle fynske Adel, om ellers den kan komme til Stede, i Hjallese Kirke. Det er vor Agt at sende Hyldingsbrev til Hertug Kristian."

„Jeg mente, Hertugen var luthersk," sagde Hr. Mikkel.

„Det er han," sagde Knud Gyldenstjerne. „Det er det mørke Punkt, men derved er intet at gøre.

Jeg tænker, vi kan binde hans Hænder i Haandfæstningen, saa han lader den hellige Kirke i Ro. Og derfor er jeg kommen til Eder, Mikkel Pedersen, at vare Jer ad mod det, som forestaar. Se til, I holder Staden i Ro og Orden, saa vidt det staar til Jer. Forsvar Eder, hvis I kan, mod de lybske, hvis de kommer. Om I holder Eder bravt, skal Lønnen være Eder vis, naar Kronen sidder fast paa Hertug Kristians Hoved.“

Saa rejste hans Naade sig brat og bød Farvel. Hr. Mikkel bøjede sig dybt til Afsked og fulgte ham til Døren. Men han fandt intet Ord at sige.

Da han atter var alene, kastede han endnu nogle Dokumenter i Ovnen og saa vel til, at de brændte til sidste Stump. Han havde ganske og aldeles opgivet sin nys tagne Beslutning at fremme den fangne Konges Sag. Men han havde ikke fattet nogen anden i Stedet, saa sandt han ikke paa nogen Vis vovede at tage Hertugens Parti.

Han erkendte sig fuldkommen ude af Stand til at se, hvad Enden vilde blive paa Forvirringen. Og han mente, han vovede mindst ved at gaa sin Vej. Det var ikke svært at forudse, at Almuen vilde rejse sig, naar den fik Kundskab om, hvad Borgerne i København og Malmø havde gjort, og hvilken uhyre Fremgang Grev Kristoffer havde haft paa Sjælland og i Skaane. Saa vilde Odense komme i dens Magt, saa sandt Biskoppen var borte, og der intet var at stille op med det forsagte Raad og de faatallige Bysvende, mens Befalingsmanden paa Næsbyhoved havde nok med at klare sig selv.

Kan hænde Byen blev plyndret. Og fik Hertug Kristian Fremgang, da vilde den blive plyndret paany. Lykken kunde atter veksle . . . Mikkel

Pedersen saa sin By i Fjendevold Gang paa Gang og besluttede at forlade den. Siden kunde han atter dukke op, naar alt var endt og i Orden. Og det skulde gaa sært til, om han ikke skulde kunne rede for sig, hvad Udfaldet saa blev, naar han ikke havde haft sine Hænder i noget af det.

Han kaldte paa Knud.

„Knud,“ sagde han. „Jeg drager bort og holder mig skjult i nogen Tid. Saadan er det bedst for os alle. Her vil komme Oprør og Belejring, og det baader Købmanden bedst at holde sig uden for de Dele.“

„Drager I til Nordskov, Fader?“ spurgte Knud.

„Nej,“ sagde Hr. Mikkel. „Jeg drager ikke til Nordskov, og ikke heller til Ulriksholm. Det nytter intet at stampe imod Brodden. I Sjælland har de brændt Herreborgene, og de vil gøre ligedan paa Fyn. Klogest den, der intet Forsvar opstiller. Men ikke engang du skal vide, hvor jeg drager hen. Des lettere er det dig at svare, om nogen spørger dig.“

„Tager I Moder med Jer?“

„Nej,“ sagde Borgermesteren. „Jeg drager bort endnu i denne Nat. I Morgen den Dag rider du med Moder til Ulriksholm. Der sidder hun bedst i Fred, tænker jeg. Det er vel ikke sikkert, at Oprøret naar helt op i den Krog. Selv kan du drage til Nordskov, og stille dig venlig an, mod hvem som kommer, saa du redder Gaarden fra Molest, om det er gørligt.“

Knud vilde gøre Indvendinger, men Hr. Mikkel slog med Haanden.

„Lad det blive, som jeg har sagt, Knud,“ sagde han. „Og gør saa for Resten, som det tykkes dig bedst for vort Gods og vor Ære.“

Borgermesteren tog en Børs med Guldstykker og skjulte nogle Kostbarheder paa sin Person. Saa stak han en Dolk i sit Bælte, hyllede sig i sin Kappe og tog en Hue paa. Han gav Knud Nøglerne og endnu en Pose Formaninger. Saa gik han ud af Bagporten. Han vilde ikke opskræmme Fru Magdalene med at tage Afsked.

Næste Morgen underrettede Knud Fru Magdalene om Borgermesterens Afrejse.

„Jesus Maria!“ sagde hun.

Han tog nu Styret i sin stærke Haand og var ikke længe om at faa alt ordnet, som han vilde.

Tjenestefolkene skikkede han bort saa nær som fire velrustede Svende. Han aflaasede Huset, efterat han først havde gravet et Skrin med Kostbarheder ned i Haven. Det gjorde han selv i Løndom. Derefter lod han for en Sikkerheds Skyld en af Svendene nedgrave et tomt Skrin et andet Sted og bad ham strengelig holde ren Mund.

Saa lod han Fru Magdalene stige til Hest og red med hende og Svendene ud af Østerport. Fru Magdalene sukkede og græd hvert Øjeblik og jamrede over det ene og det andet, hun havde forglemt.

„Om nu Peder kommer og finder Huset tomt?“ spurgte hun.

„Lad du mig om det,“ sagde Knud.

De red i et Træk til Ulriksholm. Knud bød Borgfogeden varetage alt fornødent til Gaardens Forsvar, men hellere dagtinge med Fjenden end udæske ham. Da saa han havde hvilet en Stund og nydt et Maaltid, bød han Elsebe gøre sig rejseklædt og stige til Hest.

„Hvor skal jeg hen?“ spurgte hun rædselslagen.

„Du skal derhen, hvor jeg vil,“ sagde Knud.

„Da tager jeg mit Barn med,“ sagde hun.

„Du lade den Horeunge blive hos Moder,“ sagde Knud barsk. „Og saa fort med dig. Jeg gør, som Fader har befalet det.“

Hun vovede ikke at gøre Indvendinger, og det gjorde Fru Magdalene ikke heller. Grædende tog de to Kvinder Afsked med hinanden, og saa gik Toget atter Syd paa med de fire Svende i Følge.

De red uden om Odense.

„Jeg kan ikke mer,“ sagde Elsebe, da hun saa Byens Taarne svinde i det fjerne. Hun var bleg som et Lig og holdt paa at daane.

„Da faar jeg binde dig til Hesten,“ sagde Knud.

Hun holdt sig i Saddelen med Opbydelsen af al sin Kraft og red med ham.

Mil efter Mil red de Syd paa. Midt i den mørke Nat holdt de uden for en Borgport.

„Hvor er vi?“ spurgte Elsebe med en Stemme saa svag, at den knap kunde høres.

„Du skal straks faa det at vide,“ sagde Knud. „Nu sige du mig for sidste Gang, om du vil slaa Peder af Tanken og blive min?“

„Aldrig,“ sagde Elsebe. „Gud forlade dig din Synd, Knud.“

Knud svarede ikke.

Efter en Stunds Forløb blev Porten aabnet, og de red ind i Gaarden.

Det var Nordskov. Den gamle Gaardfoged kom ud, knap paaklædt, og hilste med blottet Hoved paa sin unge Herre. Knud sad af Hesten, og da Elsebe vilde stige ned, sank hun af Udmattelse sammen og blev liggende paa Jorden. Byfogeden vilde løbe til og hjælpe hende, men Knud tog Lygten af hans Haand og lyste over hendes hvide Ansigt.

„Det er en fattig Kvinde, vi har taget til os,“

sagde han. „Hun har givet os Skam til Tak. Tag hende med Eder, og lad Eders Hustru anvise hende et Kammer, der hvor Pigerne bor. Hun kan vel gøre Nytte for Føden. Er hun opsætsig, da tugt hende. Og lad mig aldrig se hende for mine Øjne."

Elsebe var daanet og hørte det ikke.

ATTENDE KAPITEL.

To Brødre.

Hvor Jep Akelej kom frem paa sin Hjemfart til Odense, mødte han Krigen.

De lybske fangede ham, og Holstenerne greb ham og lagde ham i Baand, baade een og to Gange. Men alle Tider slap han for sit bedrøvede Ansigts Skyld.

De vilde Krigsfolk saa snart, at der var hverken Bytte eller Ære at hente hos denne Stakkel. Selv den fredeligste Mand vovede sig ikke paa Rejse i disse Ufredens Tider uden i det mindste en Dolk i sit Bælte. Men Jep Akelej vandrede frem paa bare Fødder i sin luvslidte Kutte og havde ikke saa meget som en Stav i sin Haand.

Det hændte, at de faldt over ham og vilde have ham til at sværge ved Morten Luthers Navn. Jep rystede paa Hovedet.

„Jeg sværger ikke," sagde han.

Saa gav de ham et Slag over Ryggen med den flade Klinge og lod ham gaa.

Det hændte ogsaa, at Almuen stimlede sammen

om ham og skreg, som de skreg saa mange Steder i denne Tid:

„En Tiggermunk! en Tiggermunk! klyng ham op!“

„Jeg tigger ikke,“ sagde Jep Akelej.

Og han sagde det saadan og saa saadan paa dem, at de lod ham fare uden at gøre ham Overlast.

Engang da han vandrede paa Landevejen mellem Svendborg og Assens og vidste ikke selv, hvor han var, blev han omringet af en Skare Ryttere og ført frem for en fornemt udseende Herre, der begærede Underretning af ham om Hertug Kristians Folk.

„Jeg er Greven af Hoya,“ sagde han, „om du siger mig god Besked, skal du blive godt lønnet.“

„Jeg ved ingen Besked og bryder mig om ingen Løn,“ sagde Jep.

„Han er en Taabe,“ sagde en Mand, der holdt ved Grevens Side.

Saa red de bort, og han gik uantastet sin Vej.

Han kom til et Sted, han ikke kendte, hvor en Gaard stod i Flammer, og en uhyre Hoben Almue vrimlede omkring den. De kom slæbende med Herremanden. De havde bagbundet hans Hænder og trak ham i et Reb om hans Hals. Blodet løb ned over hans Ansigt.

„Hej Munk!“ raabte en lang Karl med en blodig Økse paa sin Skulder. „Kom hid og beret Manden her. Han er Papist, og nu skal han dø“.

Jep Akelej tørrede Blodet af Herremandens Ansigt med sit Ærme og rystede paa Hovedet.

„Jeg er ikke Præst,“ sagde han. „Og den Mand skal ikke dø.“

Saa tænkte de, han var forstyrret i Hovedet.

Den lange Karl løftede Øksen, men betænkte sig og lod den falde igen, og de gik videre med deres Fange.

Om Natten laa Jep i Høet og sov rundt om paa Markerne og led ingen Nød, for det var Skærsommertid. Han drak Vand ved Kilderne og spiste vilde Jordbær. Mangen Gang kom en Almuekvinde ud af sit Hus og rakte ham et Stykke Brød, som han tog med Tak. De beklagede ham, bød ham til Sæde i deres Hytte og vadskede hans saarede Fødder.

„Har alle Helgener forladt os?“ sagde en gammel Kone, som græd og vred sine Hænder. „Begge mine Sønner er dragne mod Gaarden og har stukket den i Brand og slaaet Herremanden ihjel. Der kommer aldrig godt af at sætte sig mod Loven og Øvrigheden.“

„Det gør der ikke,“ sagde Jep.

Paa den Maade vandrede han Nord efter og naaede til sidst Egnen om Nordskov.

Alle Slags Erindringer dukkede op i ham fra hans Ungdom, da han jagede her med Falk paa Haand. Han satte sig i Skovbrynet og faldt i Tanker. Saa blev han skræmmet op ved en Hest, der kom jagende i Galop. Straks efter holdt en Rytter paa Vejen foran ham og standsede sit pustende Dyr, mens han ængstlig saa sig tilbage.

„Er det Vejen til Nordskov . . . er der langt igen?“ spurgte Rytteren.

Jep saa paa ham og genkendte ham. Det var Junker Podebusk. Nu kendte Junkeren ogsaa ham.

„Jep Akelej,“ sagde han.

Jep nikkede.

Junkeren sprang af Hesten og rakte ham sin Haand. Jep nikkede, men tog ikke Haanden.

„Jeg tænker, alle Adelsmænd maa holde sammen i Tider som disse,“ sagde Podebusk. „Jeg undslap kun med Nød og næppe ved Rynkeby. De kommer i en Flok paa mange Hundrede. Det gælder Nordskov, men Eders Broder er varet. Jeg sendte en af mine Svende med Bud, at nu kom de, mens jeg selv opholdt dem i Hulvejen. Alle mine Svende blev dræbt, selv slap jeg uskadt som ved et Under.“

„Er min Broder paa Nordskov?“

„Guds Død og Dros, ved I ikke det, . . hvor kommer I da fra . . . er der langt til Gaarden?“

„Den er et halvt Bøsseskud herfra,“ sagde Jep. „Jeg kommer fra Tyskland og ved af intet.“

Junkeren gav sig med flydende Tunge til at fortælle, hvordan det stod til i Landet. Han havde været i Hjallese og hyldet Kong Kristian. Saa havde han søgt at naa hjem til Hagenskov, men havde paa Vejen faaet at vide, at den stærke Borg ved Forræderi var falden i Oprørernes Hænder. Nu vilde han til Nordskov, hvor Knud Akelej var, og faa sig en ny Hest for at ride ad Jylland til eller hjælpe til Borgens Forsvar, ligesom det kunde falde sig.

„Jep Akelej,“ sagde han. „Sig mig det ærligt, om I bærer Nag til mig?“

„Nej,“ sagde Jep og mødte rolig hans Blik.

„Der talte I som en god Adelsmand,“ sagde Podebusk. „I sparede den Gang mit Liv. Lad mig til Gengæld sige jer, at Veronica Michelsdatter ikke er det værd, at to tapre Mænd kommer i Fjendskab for hendes Skyld. Jeg saa hende sidst i Dalum Kloster . . .“

„Vi tale helst ikke om den Jomfru,“ sagde Jep.

Hans Tone var saadan, at Podebusk blev forlegen og tav. Saa steg han paa sin Hest igen.

„Følg med til Gaarden,“ sagde han, „eller I falder i Böndernes Hænder.“

„De gør mig intet,“ sagde Jep.

„De skaaner ingen Munk.“

„Jeg er ikke Munk,“ sagde Jep.

Saa hilste Junker Podebusk og red derfra. Ved Omdrejningen af Vejen saa han sig tilbage og blev var, at Jep Akelej sad der endnu og stirrede hen for sig.

Det mørknede, og Jep sad der endnu. Da fyldtes Vejen pludselig med Mænd, som vrimlede ud af Skoven og ned over Bakkerne.

Det var Bønder i deres Kofter med Leer og Stegespid, og hvad de ellers havde kunnet væbne sig med. De slog Kreds om Jep og haanede hans Munkekutte.

„Lad os bringe ham til vor Anfører,“ sagde en.

De slæbte ham et Stykke Syd paa og gjorde Holdt paa en Eng, hvor en langt større Skare var forsamlet. Der var tændt Baal, hvor de stegte en Okse. Mændene sad tavse i Klynger rundt om paa Jorden. Lidt fra de andre sad Just Beritz og Albert Flegge samt Borgermesteren i Svendborg, Hans Skriver, der ledede Toget. Derhen blev Jep Akelej ført, og da han stod der, genkendte han i en Mand, der sad hos Anførerne, sin Broder Peder.

„Peder,“ raabte han.

Han følte selv sit Raab som det første Livstegn, han havde givet i lange Tider. Og da Peder stod hos ham med Armen om hans Skulder,

skælvede Jep Akelej, og hans Øjne løb fulde af Taarer.

Saa satte Brødrene sig afsides og fortalte hinanden, hvad der var hændt.

Studsende hørte Peder om Buddet, som ikke var kommet frem, og at Elsebe var Biskoppens Datter. Men saa slog han sine Hænder sammen og rystede kummerfuldt paa Hovedet.

„Det er alt ligegyldigt nu," sagde han. „Elsebe er borte."

Han berettede nu, hvorledes han havde søgt efter Jep, og hvorledes Elsebe var skikket til Ulriksholm, hvor hun havde født sit Barn. Hvordan han sidst var kommen hjem og havde fundet Huset tomt. Mikkel Pedersen var forsvunden, og ingen vidste, hvor han var. Fru Magdalene var med Knud draget til Ulriksholm. Saa meget erfarede han af Jens Tyndskæg og Henrik Skræp, der ganske havde opgivet deres Haandtering og drog rundt i Byen og larmede med den øvrige Almue.

„Saa fik jeg mig en frisk Hest og red til Ulriksholm," sagde han. „Der sad Moder og jamrede og vred sine Hænder og tænkte, hver en Mand, der kom paa Vejen, var en lybsk Sørøver, der vilde brænde Gaarden af. Om Knud vidste hun ikke andet, end at han straks, de var naaet Gaarden, var dragen Syd paa igen og havde taget Elsebe med sig. Det hjalp ikke, hvad jeg truede og bad, jeg kunde ikke faa andet ud af hende. Og hun vidste sagtens heller ikke mere. Saa red jeg til Nordskov, og der fandt jeg Knud. At sige, jeg saa ham paa Muren ved Porttaarnet. Vindebroen var draget op, og der var fuldt af Krigsfolk derinde. Knud stod med korslagte Arme og saa mig koldt an og nægtede mig plat Adgang. Jeg spurgte ham om Elsebe, og han svarede,

at om hende vidste han intet. Hun havde forladt ham i Odense og sagtens søgt til det Skarn, hun var kommen af. Jeg tog en Sten og slyngede efter ham, men ramte ham ikke. Saa lod han sine Mænd skyde efter mig med Muskedonnerne. Jeg undløb i Skoven og drog omkring for at samle Folk til at berende Gaarden. Saa traf jeg disse brave Mænd fra Svendborg. De har stormet Ørkild Slot og lagt den ganske Borg i Ruiner. Hvidkilde har de brændt og Nakkebølle og mange flere Borge Syd paa. Nu agter de sig mod Odense. De vil sætte Kong Kristian paa Tronen igen, og jeg er tilfreds, om Djævelen selv bliver Konge, blot jeg finder Elsebe. I Morgen berender vi Nordskov. Om ikke Knud har hende derinde, saa ved han, hvor hun er, og jeg skal tvinge ham til at bekende med Dolken paa Struben."

Peder tav, og Jep sagde ingenting.

„Hvad tænker du om det, Broder?" spurgte Peder saa. „Har du vundet Fred?"

„Jeg kan ikke tænke," sagde Jep. „Det er, som var Urværket gaaet i Staa i mig. Jeg er færdig med Verden og Verden med mig. Det er min Agt at finde et stille Sted, hvor jeg kan ensom leve eller dø, som det er Guds Villie. Helst vil jeg blive i Nærheden af Odense, hvor mit Liv er rundet. Men jeg bliver hos dig, til du har fundet din Elsebe."

Peder trykkede hans Haand og sagde ham Tak med sine Øjne. Saa gik de begge to hen til Anførerne, hvor de sad. Peder sagde dem, hvem Jep var, og sagde god for ham, i Særdeleshed da, at hans Kutte ikke skjulte nogen arg Papist.

„I skulde lægge det Munkeskrud, Jep Akelej," sagde Hans Skriver. „Det er kun slet i Kurs i Fyns Land nu om Dage."

„Jeg kan ikke leve det foruden,“ sagde Jep.

Anførerne gav sig saa til at raadslaa om Planen for Stormen næste Dag. Peder, som kendte Gaarden ud og ind, havde nemt ved at angive de svage Steder i Befæstningen og lovede dem en let Sejr.

Da Raadslagningen var til Ende, lagde de sig paa Jorden og sov ind. Hele Bondehæren sov. Ikke en Vagtpost var udstillet. Og saa skræmt var Adelsfolket paa Fyn, at de intet vovede ved deres Uforsigtighed.

Kun Jep Akelej sad med Hovedet i sin Haand og sov ikke.

NITTENDE KAPITEL

Nordskov.

Junker Podebusk sad i Hallen paa Nordskov og fortalte Knud Akelej sine Oplevelser.

„Ørkild Slot er stormet og brændt.“ sagde han. „Hvidkilde, Nakkebølle, Hagenskov; Hesselagergaard . . . alle Herreborgene staar i Flammer.“

„Da maa Herrerne have været bortrejste, eller Svendene utro,“ sagde Knud. „Ellers fatter jeg ikke, at en Flok sammenløbne Bønder kan indtage en Adelsborg.“

„I har ikke set dem, Junker Akelej,“ sagde den unge Adelsmand. „De er rent rasende. Saa er ogsaa Lübeckerne med, maa I huske. Just

Beritz og Albert Flegge er forfarne Krigsmænd. Og flere af dem er i Vente."

„Jeg trøster mig til at udholde en Belejring paa Nordskov," sagde Knud. „I alt Fald til Undsætning kan komme."

„Hvor skulde den komme fra?" sagde Podebusk. „Adelen er splidagtig med sig selv. Nogle holder med den fangne Konge, og nogle med Hertug Kristian. De fleste, tænker jeg, ser helst, der ingen Konge er, saa de kan regere med Lenene, som de synes."

„Hvem holder I med?" spurgte Knud.

„Jeg var med at hylde Hertugen i Hjallese," sagde Junkeren. „Men for Resten er jeg lige glad, blot vi ikke faar den fangne Bøddel fra Sønderborg. Hvem støtter Hr. Mikkel i Odense?"

„Min Fader er rejst bort." sagde Knud. „Forretninger tvang ham til at forlade Staden for en Stund."

„Det var helt bekvemt," sagde Podebusk. „Om I nu vil lyde mit Raad, da lad os lade Politiken fare og tænke paa Gaardens Forsvar, at de ikke overrasker os, som de gjorde ved Knud Gyldenstjernes Folk paa Ørkild."

„Er de saa nær?" spurgte Knud. „Det er vel heller ikke sikkert, at de kommer her. Odense-Vejen gaar jo et Stykke herfra, og det er vel til Staden, de agter sig?"

„Kanske I gaar Ram forbi, om I ikke har noget særdeles udestaaende med dem," sagde Podebusk. „Men nu havde jeg nær glemt at fortælle jer, at jeg mødte jeres Broder ret herudenfor i Skoven."

„Jeg har to Brødre," sagde Knud. „Ingen af dem voldte mig nogen Glæde. Hvem af dem var det?"

„Det var Jep," sagde Podebusk. „Han var i Kutte og saa ilde ud."

Knud trak paa Skuldrene. Podebusk skottede til ham og sagde saa:

„Jeg havde engang noget udestaaende med ham. Har han fortalt Jer derom?"

„Nej," sagde Knud ligegyldig.

„Det voldte en Dame i Odense," sagde Podebusk. „Det kom til Haandgemæng imellem os. Vaabenlykken var Eders Broder gunstig, men han skaanede mit Liv."

„Naa," sagde Knud, „saa var det Veronica Michelsdatter."

Podebusk nikkede.

„Hun var ikke den Kamp værd," sagde han. „Jeg sagde det til Eders Broder herudenfor, men han afbødede Samtalen og vilde intet høre."

„Begge mine Brødre kom i Ulykke for Kvinder," sagde Knud. „Jep gav sig i Kloster og skænkede en syndig Mængde Gods til de fede Brødre i St. Knud. Peder faldt i en ussel Kvindes Garn og vil med Djævelens Vold og Magt ægte hende trods Faders Forbud."

„Ej," sagde Podebusk, „da har Rygtet maaske noget paa sig, at Peder Akelej var med Bondehæren."

„Er Peder med?" raabte Knud og sprang op.

„De sagde det," sagde Junkeren. „Selv saa jeg ham ikke. Han var allenfals ikke i den Hob, jeg fægtede med. Men hvorfor gør det Eder urolig? Er Eders Broder med, da betyder det vel Sikkerhed for Eders Liv og Gods? Klogest er det, naar Frænderne gaar hver til sin Side i disse Tider, og mange ved jeg, som gør det."

„Er Peder med, da kommer de hid," sagde Knud.

Saa gik han hastig ud, og Podebusk saa forundret efter ham.

Han gik til Borgfogeden og spurgte efter Elsebe, som han ikke havde set siden den Dag, han kom med hende.

„Hun er syg og lider ilde," sagde den gamle Mand. „Hun gik til Sengs i Gaar og vil intet spise og græder bestandig."

„Før mig til hende," sagde Knud.

Han traadte ind i Kammeret, hvor Elsebe boede sammen med tre andre af Gaardens Piger, løftede Lygten og lyste over hendes Ansigt."

„Kommer du for at dræbe mig, Knud?" sagde hun.

Knud gik igen uden at svare og stængede Døren udvendig fra efter sig. Det var kun hans Agt at forvisse sig om, at hun var ude af Stand til at rømme eller forraade Borgen til Fjenden. Saa kaldte han Svendene sammen, undersøgte deres Vaaben og Rustninger paa det nøjeste og gav enhver sin Post. Han eftersaa selv med Borgfogeden, om Vindebroen var trukken op, og Porten lukket. Saa satte han dobbelt Vagt i Taarnet, bød Borgfogeden være aarvaagen og gik atter op til sin Gæst.

„Nu har jeg efterset alt og fundet alt i Orden. Jeg har tredive Svende paa Gaarden, dertil seks Muskedonnere og to Blider i Taarnet. Saa er der os to, saa jeg tænker, vi rider den Storm af, om den kommer."

„Lad os haabe det bedste," sagde Podebusk. „Og nu vil jeg med Eders Tilladelse lægge mig at sove."

„Og jeg vil vaage i Nat," sagde Knud.

Han sad i Hallen den hele Nat. For hver Lyd i Skoven for han sammen. Tre Gange var

han paa Taarnet for at spejde, men kunde intet se. Han gik paa Volden, talte med Svendene, lyttede efter Ravnenes Skrig i den gamle Eg hinsides Graven og ønskede blot, det vilde blive Dag.

Pludselig fik han en Tanke, som i et Nu blev til en Plan, den han øjeblikkelig satte i Værk.

Han saa mod Himlen og saa, at der endnu kunde være en Time saa vel, til det blev Dag.

Saa gik han ned til Borgfogeden, der sad og nikkede over sit Krus, bød ham gaa til Elsebe og befale hende øjeblikkelig at klæde sig paa ved egen Hjælp, hvor syg hun saa end var. Han maatte ikke sige det til sin Hustru eller nogen paa Borgen.

„Hun dør, Herre,“ sagde den gamle Borgfoged. „I gør en stor Synd mod den stakkels Kvinde.“

„Var din Mund,“ sagde Knud, „og bland dig ikke i, hvad der ikke kommer dig ved.“

Han gik selv med Fogeden til Elsebes Kammer, der var rømmet af de andre Piger, trængte sig foran ham derind og bød hende i en barsk Tone staa op.

„Skal jeg dø?“ spurgte hun.

„Du kan for mig dø eller leve, som du vil,“ sagde Knud. „Nu fort med dig, om du ikke vil smage Hundepisken.“

„Jeg rører mig ikke, før jeg ved, hvad Du vil mig,“ sagde Elsebe med Fortvivlelsens Mod.

„Da skal du faa det at vide,“ sagde Knud. „Din Hjertenskær, min fortræffelige Hr. Broder er i Nærheden. Det har behaget ham at stille sig i Spidsen for en Bande gudsforgaaende Bønder og Oprørere, og om Djævelen ikke henter ham forinden, naar han nok at blive hængt, naar der atter kommer Orden i Landet.“

Elsebe sprang op med et Glædesskrig.

„Er Peder her?“

„Ja, han er, min Putte,“ sagde Knud. „Og i Morgen agter han at berende Gaarden. Jeg tænker nok, det skal lykkes mig og mine Svende at slaa Angrebet tilbage. Men skulde det ske, at Krigslykken var med ham, da skal han allenfals ikke finde sin Skat her. Kom nu, saa skal jeg forvare dig paa et Sted, hvor han mindst vil falde paa at søge dig.“

Elsebe hørte knap, hvad han sagde. Hun vidste blot det, at Peder var her, og saa blev alt nok godt. Hun havde en sikker Tro paa, at han fandt hende, siden han var hende saa nær.

Knud blev helt forbavset over, at hun føjede sig uden Indvendinger og end mere, da han saa, hvor rank hun gik mellem de to Mænd.

„Du ser jo ud, som om du gik til Bryllup,“ sagde han haansk.

Elsebe svarede ikke. Vindebroen var imens bleven nedladt og Porten aaben. De gik ud af Borgen, over en liden Eng, der laa, og ind i Skoven. Natten var lys, saa Vejen var nem at finde.

I et Bøsseskuds Afstand fra Gaarden standsede de ved en Høj. Det var et gammelt Gravkammer, som brugtes til at gemme Frugt og sligt i. Døren peb paa sine rustne Hængsler, da Knud aabnede den.

Elsebe veg tilbage.

„Jeg gaar ikke derind,“ sagde hun forfærdet.

„Tag hende i den ene Arm,“ sagde Knud.

Men Borgfogeden traadte et Skridt tilbage og rystede paa sit graa Hoved.

„Nej, Junker Knud,“ sagde han. „Den Udaad faar I mig ikke med til.“

Knud kastede hende ind i Gravkammeret og stængede Døren.

„Din Tosse,“ sagde han til Borgfogeden. „Hun skal jo kun forvares der, indtil Angrebet er ovre. Naar Bataillen er endt, kan du hente hende hjem igen.“

De gik tilbage mod Borgen. Paa Vejen stod Knud stille og lyttede. De kunde ikke længere høre hendes Skrig, for Døren var dobbelt og svær og sluttede godt.

„Det er godt,“ sagde Knud.

Det lysnede allerede i Øst, og da de gik over Vindebroen, hørte de en fjern Larm.

„Nu kommer de,“ sagde Knud. „Væk Folkene, og hver Mand paa sin Plads.“

Borgfogeden purrede Folkene ud. Junker Podebusk mødte glad og morgenfrisk.

„Det skal blive lystigt at sige de Skælmer Tak for sidst“, sagde han. „Men om I nu møder Eders Broder i Kampen, hvad vil I da gøre?“

„Da vil jeg slaa ham ihjel,“ sagde Knud.

Podebusk saa studsende paa sin Vært,

„Mig tykkes, I har for meget, hvor Junker Jep har for lidt,“ sagde han.

Knud og Podebusk stod paa Porttaarnets Tinde med Borgfogeden og saa Fjenden rykke frem i Skoven. Der var mange, og de havde snart fyldt den lille Eng. Men det var lutter kofteklædte Bønder. Ikke en Landsknægt eller krigsvant Rytter var at opdage mellem dem.

„Det er kun en Part af Hæren,“ sagde Podebusk, der betragtede dem opmærksomt. „Just Beritz og Albert Flegge er dragne til Odense med Hovedstyrken og alle Landsknægtene.“

„Ser I mine Brødre?“ spurgte Knud.

„De er ikke med," sagde Podebusk. „Jo . . . der kommer Jep i sin Kutte. Han sætter sig i Skovbrynet, fjernt fra de andre. Peder er der ikke."

„Saa meget bedre for ham," sagde Knud.

Bønderne stod i Klynger paa Engen og saa over mod Gaarden. En lille Kreds, som aabenbart var Anførerne, stod og holdt Raad.

„Hvem forsvarer Nordsiden?" spurgte Podebusk.

„Der har jeg min paalideligste Svend paa Udkig," sagde Knud. „Men der er ingen Fare. Muren gaar lige ned i Søen, og Søen er dyb og bred."

„Vore egne Bønder er imellem dem," sagde Borgfogeden. „Der ser jeg Sognefogeden staa hos Anførerne."

„Bid nøje Mærke i, hvem du ser," sagde Knud. „De skal visselig klæde Hjul og Stejle, naar Slaget er forbi."

Borgfogeden saa alvorlig paa sin unge Herre.

„Om I vil følge mit Raad, Junker Knud, da fare I mere lempeligt med Bønderne," sagde han. „Ingen Mand øder sin egen Ejendom. Det er Hr. Mikkels Ord. Han var alle Dage mild imod dem, og der var aldrig Mukken i hans Tid. Eders Svende farer ogsaa haardelig frem bag Eders Ryg. Forgangen Uge tog sorte Erik Sognefogedens Datter med Vold."

„Bønder skal have Hug, om de ikke vil lyde," sagde Knud. „Hvad Mildhed fører til, ser vi bedst nu, hele Landet er i Oprør. Men jeg skal love for, at vi skal bøje deres Nakker, naar Krigen er endt."

„Deri har I Ret," sagde Junker Podebusk.

Borgfogeden tav, og nu blev de alle optagne af at betragte de Forberedelser, Angriberne traf.

De slæbte Egeplanker fra Skoven, hvor der i Efteraaret var fældet en Mængde Træ,. som laa endnu, og det var aabenbart deres Mening at lægge Bro over Graven, som paa denne Side ikke var ret bred og heller ikke dyb, da den ikke var oprenset i lange Tider. Saa samlede de store Hobe Kviste. Naar Hoben var stor nok til at skjule en Mand, skød en dem frem til Gravens Rand. Saa løb Manden tilbage og blev hilst med et Jubelskrig af sine Kammerater.

„Skyd, naar Manden løber tilbage," bød Knud.

Lidt efter buldrede Muskedonnerne, og en af Angriberne styrtede til Jorden, truffet af to Kugler. Et vildt Hævnskrig lød fra Bønderne og haanende Tilraab fra Gaardens Forsvarere.

Disse var efterhaanden alle samlede paa Muren, hvorfra de lo af Bøndernes Anstrengelser. Det var aabenbart, at Angriberne ingen Skydevaaben havde, og saa var Faren kun ringe.

„Det bliver kun Barneleg," sagde Junker Podebusk. „Vi kan skyde dem ned, efterhaanden som de kommer, og Porten er stærk og fænger ikke lettelig for Ilden."

„Nej," sagde Knud. „Ser I ikke Peder?"

„Han er der ikke," sagde Podebusk. „Men Jep sidder i Skovbrynet og rører hverken Haand eller Fod."

„Det gjorde han aldrig," sagde Knud og lo haanlig.

I det samme han sagde det, blev han grebet bag fra og kastet til Jorden. Han udstødte et Brøl, Junker Podebusk drog sit Sværd, men blev afvæbnet, inden han kunde bruge det, og kastet

ned ved Siden af sin Vært. Borggaarden genlød af et mangestemmigt Raab, Svendene paa Muren saa sig skrækslagne om og opdagede, at Gaarden var fuld af Fjender.

Svendene vidste kun alt for vel, hvad de havde at vente, om de faldt i Bøndernes Hænder, og Fortvivlelsen gav dem Mod. De sprang ned fra Muren med dragne Sværd og styrtede sig mod Porten og Vindebroen for at slippe bort fra Overmagten. Der opstod et frygteligt Haandgemæng. Et Par af dem blev dræbt og mange af Angriberne. Den gamle Borgfoged, som ikke engang havde et Vaaben i sin Haand, styrtede til Jorden med et frygteligt Saar i Hovedet.

Men de fik Porten op og Broen ned og løb ud i tæt Flok, Skulder mod Skulder. Lettelig brød de gennem Bønderne paa Engen, der stimlede til og prøvede paa at standse dem. Der faldt nogle Stykker paa begge Sider, men saa veg Bønderne. Svendene løb langs Graven til det Hus, hvor Hestene var, fik Dyrene løs, sprang op, to og tre paa hver og red bort gennem Skoven. Bønderne var ude af Stand til at forfølge dem.

Den Mand, der havde kastet Knud Akelej til Jorden, bandt hans Hænder og Fødder, vendte ham saa om paa Ryggen og saa ham ind i hans Ansigt.

„Peder,“ sagde Knud.

„Du glemte Løngangen,“ sagde Peder. „Hvor er Elsebe?“

„Jeg har intet med Elsebe at skaffe,“ sagde Knud.

Peder saa fast paa ham.

„Godt,“ sagde han. „Nu har jeg dig i min Vold, du Nidding, og skal nok faa Sandheden ud af dig.“

Han forvissede sig om, at Knud var forsvarlig bunden og lod ham saa ligge. Saa løftede han Hovedet og saa sig om.

Gaarden var hans. Kampen havde knap varet en halv Time, takket være hans Kendskab til Nordskov, hvor han havde levet sit halve Liv som Dreng. Bønderne stimlede nu over Vindebroen med høje Raab, opsatte paa Plyndring. Men det var ikke Peders Agt at give Gaarden til Pris.

Han løb ned imellem dem og standsede dem, der vilde trænge ind i Huset.

„Holdt," raabte han. „I har gjort Eders Arbejde godt, og jeg skal vise jer Tak derfor. Nu tager jeg Gaarden i Besiddelse som min Fædrenearv og holder den til Kong Kristian, den Dag, han slipper af sit Fængsel. Saadan var Aftalen med Hans Skriver og Lübeckernes Generaler, som I helt vel ved. Gaa nu ud paa Engen undtagen de tolv Mand, jeg har fæstet til min Tjeneste. Jeg skal skikke jer ud, hvad Øl der findes i Bryggerset. Saa kan I gøre jer en glad Dag, forinden I drager til Odense efter Hæren."

Bønderne adlød, om end nogle af dem knurrede. De var ikke vant til at lade Herreborge slippe for saa godt Køb, naar de havde berendt dem. Men Peders Optræden var saa bestemt, og det var jo ogsaa ham, hvem Sejren skyldtes. Og de af Gaardens Bønder, som var med, led ham godt fra gammel Tid og fik de andre med sig.

Men da de drog over Broen, førte de Junker Podebusk med sig, og det var sikkert deres Agt at klynge ham op i det første Træ.

Da mødte de Jep Akelej, som bød dem standse.

„Giv mig den Mands Liv," sagde han til Peder.

Peder bød dem løse hans Baand.

„Det er anden Gang, I skænker mig Livet,“ sagde Junkeren.

„Brug det vel,“ sagde Jep, „og tal ikke ilde om en Kvinde, der skænkede Eder sin Gunst.“

„Jep Akelej,“ sagde Junkeren og rakte Haanden imod ham.

Men Jep vendte ham Ryggen og gik ind paa Borgen.

Nu løb Peder og ledte efter Elsebe.

Han fik snart at vide, at hun havde været der, og Pigerne viste ham det Kammer, der havde været hendes Fængsel.

Men ingen vidste, hvad der var blevet af hende. Borgfogedens gamle Kone var sanseløs af Angst og Forvirring. Hun kunde kun sige, at Elsebe havde været der i Gaar og ligget syg og hjælpeløs i sit Kammer. Hun vilde have bragt hende en Læskedrik, men da havde Junker Knud stængt Døren og vist de andre Piger bort

Og den gamle Borgfoged selv laa bevidstløs af sit Saar og kunde næppe leve Natten over.

Peder løb oppe og nede, og hver Gang han havde endt en unyttig Undersøgelse, løb han til Knud, som laa endnu paa Muren i sine Baand, og satte sit Sværd mod hans Bryst og spurgte:

„Hvor er Elsebe?“

Og hver Gang svarede Knud.

„Jeg ved intet om Elsebe.“

Peder løb igen og spurgte og frittede og kaldte, men fandt ingen.

Saa lod han Knud belægge med svære Lænker og kaste i Kælderen under Taarnet.

„Aldrig skal du se Dagens Lys, før du bekender, hvad du har gjort af min Fæstemø,“ sagde han.

„Aldrig finder du din Slegfred,“ sagde Knud.

Peder løftede sit Sværd og vilde støde til, men tvang sig og gik bort og ledte videre.

Efterhaanden kom alt i Ro paa Gaarden undtagen han.

Der blev baaret Øl over til Bønderne i Engen. De tolv Svende blev indkvarterede i Borgestuen, Porten blev lukket og Vindebroen trukket op.

Jep vilde drage bort, men Peder faldt ham om Halsen og sagde:

„Bliv hos mig, til jeg har fundet Elsebe."

TYVENDE KAPITEL.

Bryllup.

Jep og Peter sad i Hallen ene to.

Jep stirrede, som han plejede van og saa ud, som var hans Tanker langt borte. Peder trommede med Fingrene i Bordet og saa mørkt hen for sig.

„Saa var det alt forgæves," sagde han.

Jep saa medfølende paa ham.

„Sig ikke det," sagde han. „Du finder nok din Elsebe, om det er Guds Villie, at I skal komme sammen. Nu bør du være god og løse Knud af hans Baand."

„Aldrig gør jeg det, før Elsebe er funden," sagde Peder.

„Du tror endnu, han ved, hvor hun er?"

„Det tror jeg," sagde Peder. „Og havde du dine Tanker saa meget paa Jorden, som du har dem i Himlen, saa vilde du tro som jeg. Enhver

kan se det paa hans skulende Fjæs, at han dølger noget."

„Og om du nu gjorde ham Uret," sagde Jep mildt.

„Om jeg gjorde ham Uret, da var min Uret ingen mod den, han har gjort mod mig og Elsebe," sagde Peder djærvt. „Ham og ham alene skyldes vor Ulykke. Ikke blot var det ham, der satte ondt i Fader. Men han har revet hende bort fra Moder med Vold og slipper ikke levende herfra, før han har bekendt, hvor hun er henne. Levende eller død . . . jeg vil finde hende."

Jep tav, og der var stille i Hallen og stille paa Gaarden. Øvre fra Skoven lød nu og da Raab fra Bøndernes Lejr. Paa Gaarden rørte sig intet. Folkene sov, trætte af Dagens Begivenheder og af det gode Øl. Kun Kurens Trin paa Muren over Porten hørte man. Saa blev ogsaa han stille og sov sagtens, forvisset om, at der var ingen Fare.

„Kom Jep," sagde Peder. „Lad os endnu en Gang forsøge, om vi kan faa Knud til at bekende."

Han tændte Lygten og de gik sammen ned i Taarnkælderen.

„Nu Knud, giver du dig?" sagde Peder.

Knud vendte ikke Hovedet om og svarede ikke. Han laa paa det fugtige Gulv med Ansigtet ind mod Muren og stirrede med aabne Øjne.

„Giv dig over Knud," sagde Jep. „Peder har sejret, og Peder har Ret. Det nytter dig ikke at stampe mod Brodden. Sig os, hvad du ved om Elsebe, og du er fri i denne Stund "

Knud vendte sig, saa hans Lænker raslede. Hans Øjne gnistrede, og hans Mund fraadede.

„Jeg véd intet om Elsebe," sagde han. „Om

jeg vidste det, vilde jeg før dø end aabenbare det for Jer. I skal ikke faa Bugt med mig, og der kommer en Regnskabens Time, hvor I skal blive tifold lønnet for den Tort og Pine, I i Dag har forvoldt mig."

„I Morgen strækker jeg dig paa Pinebænken," sagde Peder. „Her findes artige Tommeskruer og den Slags i det gamle Rustkammer. Og det vil klæde dig godt at ride Træhesten i din Faders Gaard."

„Peder, Peder," sagde Jep.

Men Knud lo højt og haansk.

„Gør som du vil," sagde han. „Se til, om du faar Elsebe ved at strække din kødelige Broders Lemmer af Led."

Saa gik de op i Hallen og satte sig igen og led ilde.

Og som de sad der, kom Borgfogdens gamle Kvinde op og bad fra sin Husbond, at Junker Peder vilde komme ned til ham straks. Han var ved sin Bevidsthed, men kunde dø, hvad Øjeblik det skulde være.

„Ved alle Helgene, om han døde, før jeg kom derned!" raabte Peder og styrtede af Sted, saa han nær havde væltet den gamle Kone.

Jep fulgte efter ham og fandt ham i Færd med at skræmme Livet af den døende ved sin Hidsighed. Lempelig skød han ham til Side og tog hans Plads, bøjede sig over Borgfogden og lyttede til de Ord, han hviskede i hans Øre.

Han fik da Beretningen om, hvad der var bleven af Elsebe og saa god en Beskrivelse af Gravkammerets Beliggenhed, som den døende kunde give. Han meddelte det til Peder, som styrtede ud af Kammeret uden at høre mere. Jep Akelej sad hos Borgfogden, til han havde lukket sine

Øjne. Saa lod han den grædende Hustru ene og gik mod Vindebroen for at se, hvordan det gik Peder. Men da han ikke saa noget til ham, satte han sig paa Randen af Borggraven og biede.

Han kom til at bie en god Stund, men han tænkte ikke over det.

Livet tyktes ham saa vederstyggeligt, at det et Øjeblik faldt ham ind stille at gaa bort og slet ikke se Elsebe og Peder. De havde sagtens fundet hinanden og var glade. Hvorfor skulde han se deres Lykke, som dog var født af Synd, om ogsaa han undte dem det bedste.

Han tænkte paa Peder og paa sig selv. Hvorlunde den ene havde taget kækt, hvad Livet bød ham og trods al Modstand omsider stod ved det Maal, han eftertragtede. Mens den anden sad ensom og forladt, en forgræmmet Pilgrim, der vandrede efter en Fred, han aldrig vandt.

Om Broder Hennichin var her, og han kunde tale med ham . . .

Han tænkte paa Veronica.

Hvor led hun vel i Klostret . . . tænkte hun paa ham . . . havde hun Fred, eller pintes hun som han af Længsel . . .

Han sukkede og sagde sig selv, at der ingen Sammenligning var mellem ham og Peder. Hvor det saa gik, vilde hans Elsebe blive ham tro, mens Veronica fluks havde trøstet sig ved Junker Podebusks Bejlen. Og Junkeren havde forladt hende og talte ringe om hende.

Og Veronica havde opfordret ham til Synd og haanet ham, fordi han ikke var kommen den Nat, Æblehaven blomstrede, og haanet ham siden efter, fordi en anden var kommen. Men Peder og Elsebe kendte deres Synd og havde begaaet den, fordi de ikke maatte komme sammen, og vilde intet hellere

end gøre den god ved et ret og kristeligt Ægteskab.

Jep Akelej sukkede, fordi han gav sig hen i disse Tanker. Og saa kom Peder og Elsebe vandrende, tæt omslyngede over Engen. Hun lagde sit Hoved mod hans Skulder og smilede lykkelig. Han saa paa hende saa ømt og saa stolt, som havde han vundet hende i denne Time.

Om Knud talte de tre, da de sad sammen i Hallen.

Jep formanede ham til at tilgive og glemme. Men Peder vilde intet høre.

„Om du havde set Elsebe komme krybende ud af Gravkamret," sagde han, „skælvende og syg, da vilde du skønne, at ingen Straf vilde være for stor til den Nidding."

„Jeg kan ikke skønne, hvorfra hans Had til Elsebe kommer," sagde Jep.

Da slog Elsebe Øjnene ned og sagde stille og blufærdigt:

„Knud bejlede til mig en Gang. Og da jeg sagde nej, forfulgte han mig med uhøviske Tilbud. En Gang vilde han tage mig med Vold og havde gjort det, om ikke en af Ternerne var kommen til. Jeg har ikke villet sige det, for ikke at volde mere ondt mellem Brødrene."

Peder sprang op og slog i Bordet, saa det drønede i Hallen. Han udgød sig i en Strøm af Bandsord mod Knud, saa Elsebe forfærdedes og lagde Haanden paa hans Mund.

„Ja . . . Elskov er gruelig," sagde Jep.

Peder blev pludselig from som et Lam. Han tog Elsebes Hoved mellem sine Hænder og mindede hendes Mund.

„Er Elskov gruelig, Elsebe?" sagde han.

Og Elsebe lo og græd og favnede ham. Og Jep saa bort fra dem, og hans Hjerte blødte.

„Nu ved jeg, hvad jeg vil," sagde Peder.

De saa spørgende paa ham. Men han løb mod Døren.

„Bi en Stund, saa skal I erfare det," sagde han.

Han gik til Borgestuen og vækkede Svendene. Han bød dem drage den gamle Karm ud af Vognporten, om ellers den var i brugelig Stand. En Svend blev sendt til Landsbyen efter Heste, efterdi Knuds Svende havde røvet dem, der var i Stalden. Han skulde komme med seks Øg til Karmen, som var tung at drage, og fem til Ridebrug.

Svendene tænkte, deres unge Herre havde mistet sin Forstand. Men Peder lo kun og bød dem skynde sig, for det havde Hastværk. De skulde tinge pænt om Hestene, men fik de dem ikke godvillig, skulde de tage dem med Magt.

Svendene sprang. Karmen kom ud. Peder gik til Elsebe og bad hende rede sig saa godt hun kunde.

„Hvad har du for?" spurgte hun.

„Bi en Stund, og du skal se det," sagde han glad.

Utaalmodig spejdede han efter Svendene, men omsider kom de da og havde de begærede Heste med. Han lod spænde for Karmen og de andre sadle op. Han bød to af Svendene gøre sig rejserede.

Saa gik han ned i Kælderen under Taarnet, hvor Knud laa.

„Stat op, Knud, du skal til Fest," sagde han.

Han bandt hans Hænder paa Ryggen med et stærkt Reb, satte en Knebel i hans Mund og løste saa hans Lænker. Derefter førte han ham op i

Gaarden, satte ham paa en Hest, kastede en Kappe over hans Skuldre og satte en Hat paa hans Hoved. Han bød Svendene ride hver paa sin Side af ham og vogte nøje paa ham.

Saa hentede han Elsebe og lod hende stige i Karmen. Jep og han steg paa de andre Heste, og saa gik Toget ud af Gaarden.

„Hvor fører du os hen?“ sagde Jep.

„Jeg fører Eder til Bryllup,“ sagde Peder.

Knud vendte Hovedet og saa mod Karmen.

„Det er Elsebe,“ sagde Peder og nikkede til ham. „Jep fandt hende i den Grav, du havde beredt hende. Nu skal du være Gæst ved hendes Bryllup.“

Da Solen stod op, red de ind i Ringe Præstegaard.

Præsten, Hr. Madsen, slog Kors for sig, da han saa de mange fremmede i sin Gaard. Peder forklarede ham sit Ønske: at han vilde vies til sin Hjertenskær i denne samme Time i Ringe Kirke. Hr. Madsen protesterede, men Peder bad ham gøre det med det gode, om ikke han vilde tvinges dertil. Desuden lovede han ham en god Belønning og svor ham til, at han kunde forrette Vielsen med god Samvittighed.

Saa gik de til Kirken, og Vielsen fandt Sted. Knuds Øjne gnistrede, men hans Mund var stum, og hans Hænder bundne.

Da alt var forrettet som det skulde, begav de sig paa Hjemvejen. Og da de kom dertil, hvor Vejen drejer ind til Nordskov, gjorde Peder Holdt.

Han steg af Hesten, løste Knuds Baand og tog Kneblen af hans Mund.

„Rid nu, hvorhen du vil,“ sagde han. „Nu har du set, at Elsebe er vorden min rette Hustru for Gud og Mennesker.“

Knud saa et Øjeblik paa ham med fortrukkent Ansigt, men kunde ikke tale. Saa jog han Hælene i Hestens Side og for derfra.

Jep stod af.

„Vil du ikke følge os til Gaarden,“ sagde Elsebe.

„Nej,“ sagde Jep. „Nu vil jeg bort, og jeg vil vandre paa min Fod, som det sømmer sig en Pilegrim.“

Saa trykkede han deres Hænder og gik hastig bort uden at se sig tilbage.

EN OG TYVENDE KAPITEL.

Hjemkomst.

Det var ret ved Solopgang, at Jep Akelej naaede Hjallese Kirkebakke, hvorfra man kunde se Taarnene paa Albani og St. Knud.

Degnen stod og drog i Klokkerebet. Jep satte sig paa Skrænten ved Taarnets Fod og lyttede. Morgentaagen spredtes, alt mens Klokkerne klang. Nu dukkede de Odense Taarne frem, og Solen blinkede paa deres gyldne Fløje.

„Guds Fred og god Morgen,“ sagde Degnen.

Han stod og saa paa denne høje, magre Mand i den slidte Munkekutte, som bøjede Hovedet til Svar paa hans Hilsen, men ikke gav ham den sædvanlige Velsignelse.

„Fromme Fader,“ sagde han — „hvorfor velsigner I mig ikke?“

„Jeg er ikke Munk,“ sagde Jep.

„Naa,“ sagde Degnen og satte sig uden Omstændigheder ved hans Side. „Saa er I paa Flugt. Mangen Skælm og mangen ærlig Mand har søgt Ly i Munkens Kutte.“

„Det er sandt,“ svarede Jep. „Ogsaa jeg har skjult mig i den.“

„Hvad har I gjort?“ spurgte Manden.

„Intet,“ svarede Jep. „Derfor skjuler jeg mig.“

„I kan godt fortro Eder til mig,“ sagde Degnen. „Jeg er en fattig Landsbydegn og dukker mig i min Hytte og lader Vejret fare over mig. Blot jeg ringer Solen op og Solen ned, er der ingen, der gør mig noget.“

„Det er ogsaa det vigtigste,“ sagde Jep. „Om ikke det er det hele.“

„I taler sært og forbeholdent,“ sagde Degnen. „Jeg ved ikke, hvem I er, men det er mig ogsaa det samme, om I er Bisp eller Adelsmand eller luthersk Prædikant. Det er med den ene som med den anden i disse Tider. Forleden flyede hans Naade Knud Gyldenstjerne hid gennem Hjallese, som om han løb for sin Hals. Næste Dag drog Bønderne en Adelsmand bagbunden til Stenløse. Og i Nat kom en af de evangeliske og bad mig om Skjul og Husly. Han var i Munkekutte, som I.“

„Var han?“

„Vil I se ham?“ spurgte Degnen. „Kan hænde det er en af Eders Venner.“

Jep Akelej rystede paa Hovedet.

„Jeg har ikke uden een Ven,“ sagde han. „Og han er ikke luthersk Prædikant.“

„Naa, lige meget for mig,“ sagde Degnen. „Om I vil vide min Mening, da er der noget i,

hvad de evangeliske siger. Men jeg vil lige godt hellere beholde den gamle Kirke."

Han bød Farvel og gik til sit. Jep Akelej blev siddende og saa mod sin Fødeby.

Han vidste ikke, hvorfor han var gaaet hertil. Nu havde han truffet Peder og Elsebe og vidste dem i Havn, for saa vidt Mennesker kunde komme i Havn i disse Tider. Faderen og Moderen var borte, og Gaarden stod tom. Til St. Knudsbrødrene vilde han ikke mere og blev sagtens heller ikke modtagen, om han kom.

Maaske blev han dreven af et ubestemt Haab om at træffe Broder Hennichin, efter hvem han stundom længtes, saa han følte sig helt syg. Han vilde spørge ham om noget, han vidste ikke selv hvad. Men han vidste, det kom, naar han saa ham. Han maatte tale rent ud med ham om hans Skæbne, kæmpe med ham, hvis det blev nødvendigt, for at faa ham til at aabne sin Sjæl helt.

Nu ringede Klokken i Dalum.

Dernede bag Aaen kunde han skimte de hvide Klosterbygninger mellem Træerne. Der rørte sig noget i Engen . . . der kom en Kvinde gaaende . . . maaske var det Veronica . . .

„Vel mødt igen, Jep Akelej."

Han saa op.

Ved Siden af ham stod en Munk med stort lyst Skæg og et grimt Smil. Nu kendte han ham. Det var Peder Svendsen, Benediktinermunken fra St. Knuds Kloster, som holdt Forsamlinger i Munkemose og prædikede den nye Lære for Almuen.

Jep havde kun sjælden talt med ham. Han havde aldrig set ham ved de andre Brødres Udskejelser og Sviregilder, men han kunde alligevel ikke lide ham. Der var noget dulgt i hans Ansigt og Væsen, som stødte ham bort.

Peder Svendsen satte sig ved Siden af ham.
„Jeg er rømt af Klostret som I," sagde han.
„Jeg er ikke rømt af Klostret," sagde Jep.
„Blev I udjagen?" spurgte Broder Peder. „Det blev sagt mellem Brødrene, men andre sagde, I gik selv. I læste dem nok ordentlig Skæppen fuld? Jeg hørte det ikke selv, men Broder Anton fortalte mig det."
„Nej, I var sagtens i Munkemose og prækede Oprør mod Kirken," sagde Jep. „Endda I blev boende i Klostret og tog dens Goder."
„En maa rede sig," sagde Broder Peder og saa vredt til ham. „Jeg er ingen Rigmands Søn som visse andre."
„Jeg ejer intet uden Kutten, jeg har paa," sagde Jep. „Saa Eders Anklage rammer ikke mig."
„Da er I en god Taabe," sagde Munken.
Han drog ud af sin Kutte et Klæde og viklede deraf en skøn og dyrebar Guldkalk.
„Kender I den?" sagde han triumferende. „Den stod paa Højaltret i Kirken. Jeg tog den, Natten før jeg rømte, og gør den i Mønt, saa snart ske kan uden Fare for min Hals."
„Da er I intet andet end en Tyv," sagde Jep.
„Skæld I kun," sagde Munken og lo. „Det er ude med den gamle Kirke i Danmark. Det sér enhver, som har Øjne at se med. Inden længe er Klostrene jævnede med Jorden og Kirkens Gods i verdslige Hænder. Om ikke jeg havde taget Kalken, da var Prioren bleven tvungen til at udlevere den til Grev Kristoffer eller Hertug Kristian eller hvem, som først brandskatter Byen. Hvis ikke Almuen forinden rotter sig sammen og plyndrer hele Stadsen. Der er svært Røre derinde. De samler sig om Skrædderen, Henrik Skræp. Han

ophidser dem ved gruelige Brandtaler, og Borgermester og Raad gemmer sig i et Musehul, om ikke de er flygtede som Eders Fader."

„I er lige fuldt en Tyv, Peder Svendsen," sagde Jep.

„Skæld I kun," sagde Munken. „Er Peder Svendsen en Tyv, naar han tager Kalken, saa er Hertug Kristian en Tyv, naar han røver de andre hellige Kar. Bedre synes det mig, at dette Guld kommer en brav og fredelig Mand tilgode, end at det omsættes i Landsknægte og andre Manddrabere. Men den papistiske Kirke er en Tyv, som I siger. I tusende Aar har den røvet og stjaalet fra Almuen og Adelen og Kongerne under falske Foregivender og løgnagtige Paafund, hvilket Dr. Morten Luther alt har oplyst for den ganske Verden. Nu er dens Dage omme i Norden. Men Eders Øjne er vel ikke opladt for de nye Sandheder?"

„Nej," sagde Jep.

Saa rejste han sig og gik uden Farvel. Broder Peder lo haanligt efter ham.

Jep Akelej naaede Dalum Kloster. Morgensangen tonede derinde fra. Han blev staaende og lyttede. Da Sangen forstummede, bankede han paa den lille Laage i Porten. En Søster aabnede en Luge og tittede ud.

„Er Jomfru Veronica Michelsdatter optagen her i Klostret?" spurgte han.

„Det er hun," sagde Søsteren. „Men nu hedder hun Søster Veronica. Ved sær Naade af Priorinden og Biskoppen og Domkapitlet har hun sprunget Resten af Ventetid og Prøvelse over og er nu optagen blandt Søstrene."

„Gud signe hende," sagde Jep bevæget. „Vil I bringe hende en Hilsen fra Jep Akelej og sige hende, at han er paa Vejen til Fred."

Søsteren saa paa ham og lo.

„Vil I ikke selv bringe hende den Hilsen?“ spurgte hun. „Der kommer hun just gangende fra Messen.“

Jep Akelej veg tilbage. Han vilde gaa, men kunde ikke løfte en Fod. Hjælpeløs stod han paa Vejen og stirrede mod Lugen, hvor Søsterens Ansigt var forsvundet.

Saa aabnedes den lille Luge, og Veronica stod foran ham.

Hans Mund skælvede, hans Øjne brændte, som han saa paa hende. Hun var mere svær end da han saa hende sidst, men skøn som før, og Smilet om hendes Mund var det samme. Det blev blot stærkere, da hun mønstrede hans udtærede Skikkelse og tyndslidte Kutte.

„Vel mødt, Jep Akelej,“ sagde hun. „Kommer I for at føre Eders Fæstemø af Klostret?“

„Nej, nej,“ sagde Jep.

Hans Stemme var tonløs. Blodet brændte i hans gustne Kind.

„Ilde ser det nok ud for Knudsbrødrene,“ sagde hun. „Herremunke er de af Navn og Tiggermunke af Gavn, som stripper Landet rundt i Pjalter. Kom, Jep Akelej, saa skal I smage de Dalum Nonners Gæstfrihed. Jeg skal drikke Eder til i godt Øl og Vin og to Eders saarede Fødder og snakke med Eder om Æbleblomsterne i de Odense Haver.“

„Nej, nej,“ sagde Jep.

Hun gik tæt til ham og strøg ham med sin Haand over Ansigtet.

„Daare,“ sagde hun. „Kom med mig.“

Da løb Jep Akelej.

Han hørte hende le . . . nu sang hun . . . han stod stille og lyttede:

Den gamle og den kolde
o Herre, du selv beholde!
den unge og den væne
o, Herre, du mig sende!
Den gamle i Graven din!
den unge i Armen min!
Gud høre og gøre det! Amen!

Han hørte Laagen blive smækket i og Klostersøstrene le højt. Saa gik han med tungt Hjerte og tunge Skridt mod Odense.

Vejen var fuld af farende Folk. Det var Bønder, som drog til Staden med deres Varer. De saa sky til den høje, blege Munk, som gik frem imellem dem uden at se til højre eller venstre. En og anden korsede sig og bøjede Hovedet for at faa hans Velsignelse. Andre raabte Smædeord efter ham.

Da han kom til Michel Claussens Æblehave og saa Porten aaben, stod han stille og saa ind. Han gik helt hen til Porten og lænede sig mod Stolpen og stirrede.

Haven var søndertrampet og ødelagt, oprevne Urter og knækkede Grene alle Vegne. Han mindedes, saa skøn den var, og tænkte, den laa der som et Billede af hans eget Liv og Veronicas og af hele Tiden. Han bøjede sit Hoved i Bøn, men kunde ikke bede. Saa sukkede han og gik videre.

I Gaderne var der færre Mennesker end ellers. Mange Huse var stængte og Ruderne lukkede med Skodder. Men da han kom til Østergade, saa han Henrik Skræp og Jens Tyndskæg, som kom lige imod ham.

De saa overmaade forsvirede og medtagne ud, især Skomageren, som dinglede hen ad Gaden og aabenbart havde Møje med at holde sig oppe. Skrædderen gik med fastere Skridt og Holdning.

Han havde Haanden paa Fæstet af en stor Dolk, han havde smykket sig med, og saa ud som en hel Krigskarl.

Jep veg af Vejen for dem, og de saa ham ikke, før han var kommen halvt forbi. Saa vendte Skomageren sig og stod stille og saa efter ham.

„Guds Død og Dros," sagde han. „Det var Jep Akelej, Borgermesterens Søn."

„Lad ham fare, den Taabe," sagde Henrik Skræp. „Der gaar tolv af den Slags paa et Mandfolk. Nej — kan du skaffe mig fat paa Mikkel Pedersen selv. Ham skulde det være en Lyst at klynge op paa hans egen Portstolpe. Men først skulde han stoppe mine gamle Broge."

De gik videre. Jep slog paa Døren til sin Faders Hus, men alt var lukket og stængt. Han gik bag om ad Gyden og fandt til sin Overraskelse Bagporten {aaben. Han gik ind og hørte nogen røre sig i Stalden. Der stod en Hest og gumlede sit Foder. Den var aabenbart medtagen af et langt og skarpt Ridt.

Han tænkte, det maatte være Knud, der var kommen hjem. Og ganske rigtig fandt han Broderen i Mikkel Pedersens Brevkammer.

Knud stod med dragen Dolk, parat til at forsvare sig, da Jep aabnede Døren.

„Naa, det er ikke uden Dig," sagde han og forvarede Dolken igen. „Du kommer hjem i en god Tid."

Jep satte sig paa Hyndebænken.

„Det er ingen synderlig varm Velkomst," sagde han.

„Hvad Velkomst vil du have?" spurgte Knud vredt. „Du løb i Kloster, og du løb af Kloster. Du har bisset Landet rundt for Peders og Elsebes Skyld. Du hjalp ham til at berende vor Faders

Gaard, som jeg var sat til at værge i hans Fraværelse. Du hjalp ham til at ægte sin Frille mod vor Faders Villie. Stort bliver dit Regnskab, Jep."

„Hver faar svare for sit og jeg for mit," sagde Jep. „Sidder ikke Faders ene Søn paa Nordskov, saa sidder den anden der. Peder tænkte, han kunde redde Gaarden for yderligere Plyndring, formedelst sit Venskab med Hans Skriver."

„Og naar saa Holstenerne kommer?" spurgte Knud.

„Nu," sagde Jep. „Peder har jo intet Parti taget og bryder sig ikke derom. Han klarer det vel for sig og Elsebe."

„Den Skurk!" sagde Knud. „Der berendte han Gaarden i Spidsen for al Landsens Almue og lagde vort Gods øde. Jeg tænker, Fader faar ham meldt arveløs, naar han kommer hjem og hører hans Udaad."

Det tror jeg ikke, vil lykkes dig," sagde Jep. „Jeg kan da vidne, at det var dig, der drev ham i Forbund med Oprørerne. Om ikke du havde forholdt ham hans Fæstemø, da havde han siddet stille og rolig her i Odense og biet paa bedre Dage."

„Hans Fæstemø!" sagde Knud haanlig. „Jeg tænker, I er galne alle med den lumpne Kvind, I vil tvinge ind i Slægten. Moder er ikke bedre end I andre, siden hun fødte sin Unge paa Ulriksholm. Paa Jomfruhus skulde hun, om der skete hende hendes Ret."

„Knud, Knud," sagde Jep. „Jeg ved det alt. Og du skal høre det, for at du ikke skal forsynde dig mere, end du alt har gjort. Elsebe fortalte os det, at du har stræbt at vinde hende, ja, endog en Gang søgt at tage hende med

Vold. Deraf kommer din store Ondskab paa hende."

Knud blev askegraa i Ansigtet.

„Hun lyver," sagde han saa.

„Hun siger Sandingen, Knud."

Knud sprang op og slog sig med sine knyttede Hænder for Panden.

„Ja vist, hun siger Sandingen," skreg han. „Og hvad er det saa, I laster mig for. Jeg vilde have den Kvinde, jeg har kær. Hvad andet har jeg gjort, end I andre?"

„Knud, Knud!"

„Hvad skælder I mig for?" skreg han. „Er jeg ringere end du, som gik i Kloster med din Brynde? Er jeg ringere end Peder, som bragte Vanære over hende? Hvad véd du om det, en Mand kan fornemme, naar han ser den, han har kær, i en andens Favn."

„Ak jo, Knud, det véd jeg vist," sagde Jep.

„En Drømmer og Nar, som du var alle Dage," sagde Knud haansk. „Vilde Veronica ikke have dig? Og du gik i Kloster endda. Du er født Munk og ingen Mand. Men jeg er en Mand og mere Mand end Peder. Om ikke Elsebe havde været daaret af Trolddom, da kunde hun set, at jeg havde beredt hende en bedre Lod end Peder. Aldrig var jeg kvindekær som du og ikke spildte jeg min Dag med Vaabenleg og forfængelige Narrestreger som han. Men fra den Stund jeg saa Elsebe for første Gang, har jeg haft hende kær. Saa kær var hun mig, at jeg bad hende blive min Hustru selv da Peder havde bragt hende i Ulykke og Skændsel."

Jep stirrede paa ham, som han stod der i sin Sjælekval og talte, som han aldrig havde talt før. Hans Mund skælvede, hans Hænder skælvede, hans

Øjne var vaade. Nu kastede han sig paa en Stol, lagde Hovedet paa Bordet og gav sig over i Graad, alt imens Eder og Forbandelser mod Peder strømmede fra hans Læber.

„Knud,“ sagde Jep og lagde sin Haand paa hans Skulder. „Forsynd dig ikke saa haardt mod Gud. Ak, Knud, Elskov er intet uden Synd og Pine. Peder har den voldt Ulykke, mig har den drevet i Kloster, og jeg fik endda ingen Fred, dig har den bragt til at efterstræbe din Broders Kvinde og maaske hans Liv.“

„Visselig havde jeg dræbt ham med denne min Haand, om jeg havde kunnet,“ sagde Knud. „Lid trygt derpaa.“

„Jeg lider derpaa,“ sagde Jep sørgmodig. „Selv har jeg dræbt en Mand for en Kvindes Skyld, og nær havde jeg dræbt én til. Hvor jeg kom hen i Verden, saa jeg Elskovs Synd og Farer. Martin Luther sidder i Wittenberg med sin Nonne, som han tog for Vellysts Skyld. Og han forkynder højlydt, at om hun dør, da vil han tage sig en ny Kvinde. Hennichin . . . ak, Broder Hennichin! Og den gamle Biskop . . . véd du det, Knud, at Elsebe er Jens Andersen Beldenaks Datter?“

Knud rejste sig og strøg sig over Ansigtet. Nu var han sig selv igen.

„Jeg spurgte aldrig, hvis Barn hun var,“ sagde han tvært.

Saa vendte han sig mod Jep og saa mistroisk paa ham.

„Hvad vil du her?“ spurgte han. „Jeg mente, du hørte til i Klostret.“

„Jeg vender ikke tilbage til Klostret,“ sagde Jep.

„Da er alt det skønne Gods spildt, om ikke det kan lykkes os at vriste det fra de lede Munke,“

sagde Knud. „Visselig har du der gjort Fader og mig en stor Sorg og et Tab, vi vanskeligt forvinder.“

„Det har jeg vel,“ sagde Jep sagtmodig. „I faar tilgive mig, om I kan. Men du maa ikke tro, jeg er vendt tilbage for i nogen Maade at ligge Eder til Byrde og kræve noget af, hvad Eders er. Om alt kommer til alt, er der vel endnu en rund Sum af min Arvelod tilbage, uanset det, som Klosteret fik.“

„Ikke en Styver er her mere af dit,“ sagde Knud bestemt. „Nok har du og Peder forødt. Jeg er Fader ansvarlig for, hvad han lod tilbage, og har sagtens ogsaa Ret og Pligt at tænke paa mig selv.“

„Det har du, og du behøver ikke at gøre dig vred,“ sagde Jep. „Jeg har jo sagt dig, jeg begærer intet af dit. Om du vil være rolig og høre mig ud, da kommer vi nok til Forlig.“

„Der bliver intet Forlig mellem os to,“ sagde Knud. „Du og Peder, I er et og øder vort Hus.“

„Peder og jeg har intet derom aftalt, og han faar sejle sin egen Sø,“ sagde Jep. „Jeg hjalp ham til at komme sammen med Elsebe, og dermed er min Gerning gjort. Jeg staar ene, Knud, og forladt og ønsker det heller ikke bedre. Du forstaar kun lidet af, hvad der rører sig i mit Sind, og Fader og Moder ikke heller, saa lidt som Peder og Elsebe, der har nok i deres Lykke. Jeg begærer kun at blive for mig selv og gaa bort i Fred.“

„Hvorfor gaar du saa ikke?“

„Jeg gaar, Knud. Lid trygt derpaa,“ sagde Jep. „Det skal ikke være min Skyld, om du nogen Sinde ser mig efter denne Dag. — Men hør mig nu. Mindes du et lidet Hus, der ligger i

Korup og er vort? Det ligger ved Aaen, og der er en Stue i det og ikke mer. Man kan se langt over Engen . . . der staar en gammel Poppelpil . . . det er lige ved Vejen . . ."

„Jeg mindes det," sagde Knud. „Det ligger under Strandgaarden,. Fader mageskiftede det med St. Knudsbrødrenes Part af Engen ved Dalum."

„Ja," sagde Jep. „Jeg var der en Gang og syntes, der var skønt. Lad mig faa det Hus."

„Paa ingen Maade," sagde Knud. „Du fik rigeligt, hvad der tilkom dig. Og Engen er fed og god og kan nære mange Øksne."

„Jeg bryder mig ikke om Engen," sagde Jep. „Det er kun Huset, jeg skøtter om. Og det er ledigt og tomt."

Knud saa mistroisk paa ham.

„Det blev bygget til Vagttaarn en Gang," sagde han. „Jeg skønner ikke, hvad du vil med det."

„Jeg vil bo i det," sagde Jep. „Som jeg sagde dig, vender jeg ikke mere tilbage til Klosteret. Det lille Hus er saa ligt en Celle, som var det bygget til en Munk. Det passer mig just saadan. Jeg ønsker ikke at have mere med Verden at skaffe, men vil ende mine Dage der."

„Og om du nu kommer i Morgen eller en anden Dag med et nyt Paafund?" sagde Knud. „Du er vægelsindet som en Kvinde."

„Mit Sind er fast," sagde Jep. „Bekymre du dig ikke om det. Ingen Sinde skal jeg falde dig til Byrde. Jeg ser ogsaa helst, at du intet siger til Fader om mit Opholdssted, hvis ikke det er nødvendigt."

„Jeg ved ikke heller, hvor du vil faa Føden," sagde Knud.

„Der er en liden Urtegaard ved Taarnets Fod,"

sagde Jep. „Den giver du mig med. Jeg mindes, der staar et Æbletræ. Ofte krøb jeg i dets Grene som Dreng, naar vi var paa Strandgaarden. Jeg fornemmer endnu Æblernes søde Saft i min Mund. Saa kan jeg ogsaa gaa til St. Knud, om jeg er trængende. Brødrene er skyldige at give mig Føden, naar jeg indfinder mig for at begære den.“

„Et skønt Liv for Mikkel Pedersens ældste Søn,“ sagde Knud.

„Nu Knud,“ sagde Jep og smilede første Gang i lange Tider. „Det nytter kun lidt, vi taler om disse Ting. Vi mener ikke ens om Daad og Drøm, om Jord og Himmel. Vær du vor Faders ældste Søn og gør ham Ære. Jeg afstaar dig min Førstefødsels Ret som min Arv. Om du vil unde Peder og Elsebe den Fred, du dog ikke længer kan forholde dem, da skal du være fri og kvit for mig alle Dage.“

„Skal jeg erkende Bolersken for min Broderkone?“

„Hun er din Broderkone,“ sagde Jep. „Hvad saa du tænker derom, kan du ikke gøre det anderledes.“

Knud sad en Stund og tænkte.

Han kunde ikke frigøre sig for Frygten for, at der stak noget bag, men han kunde ikke se, hvad det var. Han tænkte ogsaa, Borgermesteren for sit Navns Skyld, ikke kunde godkende denne Handel mellem Brødrene. Men saa tænkte han igen, der kunde ske mangt og meget, som man ikke gjorde Regning paa i disse Krigens Tider. Den, der skaffede sit paa det tørre, var en klog Mand. Og til sidst faldt det ham ind, at havde han først Overenskomsten skriftlig, saa kunde han jo bruge den eller lade være, som det anstod ham, og han saa sin Fordel derved.

„Vil du lade mig sætte det op og skrive det under?“ spurgte han saa.

„Hjertens gerne,“ sagde Jep.

Knud tog Skrivesagerne frem og gav sig i Gang med Arbejdet. Sindigt og betænksomt føjede han Ord til Ord, prøvede og vejede, om nu intet var glemt eller dunkelt. Da han var færdig og læste sit Værk igennem, kunde han ikke se bedre, end at dette Dokument sikrede hans Ret, hvordan det saa gik.

Jep skrev under. Saa rakte han Broderen Haanden, som han tøvende tog, og gik bort.

Han gik til St. Knuds Klosterport og bankede paa. Lugen blev forsigtig aabnet.

„Jep Akelej!“ raabte Broder Portneren forbavset.

Han lukkede Lugen og løb efter de andre. Jep ventede taalmodig. Saa lød der mange Trin indenfor, Døren blev lukket helt op, og han stod foran en halv Snes af Brødrene med Subprioren og Kældermesteren i Spidsen.

„Den fortabte Søn vender hjem til sin Faders Hus,“ sagde Kældermesteren.

„Søger I atter Optagelse blandt Brødrene?“ sagde Subprioren.

„Han har en Prædiken at holde for os,“ raabte en af Munkene.

„Tys,“ sagde Subprioren. „Lad os høre, hvad han vil sige. Men I skal vide, Jep Akelej, at Tiderne har forandret sig, siden I var her sidst. Ondt er det nu i Klostret. Bønderne bringer os knap saa meget, at vi ikke forkommer af Sult. I Synderlighed er det længe siden vi saa noget fra de seks Gaarde, Eders Fader gav Klostret for Eders Optagelse.“

„Det er ikke min Skyld“, sagde Jep.

Subprioren hørte straks paa Tonen, at af den Mand var intet at frygte. Han saa paa hans lasede Dragt og tænkte, han vilde spilde saa lidt Tid som muligt paa ham.

„Vel,“ sagde han. „Om I atter vil ind i Klostret, da kan det kun blive som tjenende Lægbroder, saa længe til det er undersøgt, om Eders Indskrivningsgods er til at erholde for sin anførte Værdi. I ved sagtens, at Eders Fader er rømt. Der hviler Mistanke paa ham, at han har understukket Stadens Midler. Skrædderen Henrik Skræp anklagede ham forleden derfor, og Raadet undersøger nu Sagen.“

„Henrik Skræp . . .“

„Ja vist,“ sagde Kældermesteren. „Tiderne er anderledes, Jep Akelej. Borgermesteren løber af Byen og hans Søn af Klostret. Seks Gaarde, som var gode i Gaar, har i Dag ikke en Høne, som kan give et Æg. Og Skrædder Skræp er Manden, for hvem Raaderne ryster i deres Bukser.“

„Tys,“ sagde Subprioren. „I maa tæmme Eders Tunge, Broder Andreas.“

„Den er saa sandt baade tam og tør,“ sagde Kældermesteren. „Se paa mig, Jep Akelej . . . er jeg andet end en Skygge af mig selv? Jeg løber lettelig Klostergaarden rundt tre Gange i en kvart Time.“

„Naa . . . hvad er det saa I vil?“ spurgte Subprioren utaalmodig.

„Er Broder Hennichin til Huse,“ spurgte Jep.

„Nej,“ sagde Kældermesteren. „Han stak af før I og tog hele Fromheden med sig. Forleden løb Peder Svendsen med Guldkalken fra Højaltret. Var det ikke bedst, vi undersøgte denne vandrende Ridders rige Klæder, om han har for-

været nogen af vore Kostbarheder? Man bør ingen tro i disse Tider."

„Tys," sagde Subprioren, mens Brødrene lo. „Du har hørt det, at Broder Hennichin er bortrejst, og vi har intet hørt fra ham."

„Om han kommer," sagde Jep — „vil I da sige til ham, at jeg bor i Taarnet ved Korup, og at jeg længes inderlig efter ham."

„Det skal jeg," sagde Subprioren.

Kældermesteren trængte sig frem og stak en Kobberpenge i Haanden paa Jep.

„Tag den til Tærepenge," sagde han. „Og sig saa ikke, I gik tomhændet fra Knudsklostret."

„Jeg siger Jer mangfoldigst Tak," sagde Jep. Saa vendte han sig om og gik. Porten lukkedes bag ham, og Brødrenes skraldende Latter lød over Torvet.

TREDIE BOG

TO OG TYVENDE KAPITEL.

To Venner.

Jep Akelej havde boet otte Dage i sit Taarn.

Det laa helt ensomt, lige ved Vejen og højt, saa det saa ud over Egnen. Ellers var det kun lille og med en Dør saa lav, at han maatte bukke sig for at gaa igennem den, og et lille Glughul helt oppe under Taget, saa en voksen Mand kunde naa det med sin Haand.

Dagen igennem opholdt han sig uden for Huset.

Han arbejdede en Smule i Haven, men blev hurtig træt eller faldt i Tanker og blev staaende med Hakken i sin Haand. Mest sad han under det store, gamle Æbletræ, som gav god Skygge mod Sommersolen og var saa fuldt af smaa bitte grønne Frugter, at han tænkte, han vilde faa Føde nok hele Vinteren.

Vejfarende Folk hilste ham med et Guds Fred, og han gav dem deres Hilsen tilbage men velsignede dem ikke, hvorover de naturligvis undredes. Ofte maatte han fortælle dem, at han ikke var Munk, men blot et Menneske, der vilde leve og dø i Fred, og som en Gang havde været Lægbroder i et Kloster, og derfor bar Benediktinernes

Dragt. Han svarede dem venligt paa deres Spørgsmaal, men det trættede ham at tale med dem og stundom nikkede han blot og pegede paa sin Mund, som om han var stum.

Af sig selv fortalte de ham lidt om Forholdene ude i Byen, som blev værre og værre, efterhaanden som de rige og fornemme Borgere flygtede bort, og Almuens Overmod steg. Der var ogsaa dem, som spurgte ham om den nye Lære, og om alle Munkene skulde udjages, men dem vidste han intet at svare. De fleste satte deres Lid til Kong, Kristian, at han dog maatte komme løs af sit Fængsel og blive Konge igen.

Undertiden gav de ham et Brød eller tørret Fisk, af hvad de havde i deres Kurv. En Kone som daglig gik forbi, gav ham Mælk i en Lerkrukke, men da han kom til at vælte den, forbandede hun ham og bragte ham ikke mere.

De kaldte ham Munken og Taarnet Munkens Hus. Kom nogen forbi ved Nattetid, skyndte han sig videre. Thi ofte sad Jep uden for sin Dør og saa op i de klare Stjerner. Og da havde hans Øjne en sælsom og uhyggelig Glans.

Konen, hvis Krukke han havde slaaet i Sønder, kaldte ham en Troldmand og Sortekunstner og varede alle og enhver mod ham.

Saa var det en Dag, han sad under Æbletræet og saa en Mand komme hen ad Vejen fra Odense.

Der var noget i hans Holdning, der vakte hans Opmærksomhed. Han skyggede med Haanden over Øjet og saa, at det var Broder Hennichin. Med et Fryderaab sprang han op og løb ham i Møde.

„Gud være lovet, at du omsider kom," sagde Jep.

Broder Hennichin saa bekymret paa ham.

„Dig har Livet været ondt, Broder,“ sagde han.
De sad under Æbletræet med Armene om hinandens Skuldre. Jep fortalte om den gamle Biskops Fangenskab, om Elsebe, som var hans Datter, om Peder og Nordskov og Knud. Han skaanede ikke Jens Beldenak i sin Dom, og Broder Hennichin nikkede alvorlig.

„Det er ilde fat med de store Prælater og Kirkefædre,“ sagde han. „Det med Jens Andersen var jeg vidende om. Han har selv fortalt mig det en Gang, jeg søgte ham i stor Sjælevaande. Jeg havde faaet Budskab om, at hun, jeg en Gang havde haft kær, og med hvem jeg havde begaaet Dødssynden, var død i stor Elendighed i det tyske. Da blev det mørkt for mig. Jeg tyede til Biskoppen, fordi han var mig nærmest, men han gav mig ingen Trøst. Han talte til mig, som til dig, mente, jeg kunde nu lade den gamle Sorg fare og havde bødet nok for den.“

„Vil du tale med mig om din Skæbne,“ sagde Jep.

Broder Hennichin saa ud over Engen. Hans Øjne var klare, hans Kind rød, hans Legeme stærkt trods Faste og Svøbeslag.

„Det vil jeg,“ sagde han. „I Aften . . . i Nat, naar Stjernerne skinner . . . da skal jeg lukke mit Hjerte op for dig.“

Han gav sig igen til at tale om Biskoppen.

„Overalt, hvor jeg kom hen, var de store saadan,“ sagde han. „Gud forlade mig min Synd, men jeg tænker stundom, at den hellige Kirke burde opgive sin Magt her paa Jorden, om den ret vilde herske over Sjælene. Jeg ved, det er kætterske Tanker, og de kommer ogsaa kun, naar jeg har staaet Ansigt til Ansigt med de store. Se nu til Knud Gyldenstjerne, den rige Bisp. Han

er Katholik og er indviet af den hellige Fader i Rom. Men han lader Jørgen Sadolin befordre i Trykken Martin Luthers gruelige Bog. Og han rider med Sværd og Hjelm rundt i Landet og læste aldrig en Messe."

„Har du set Dr. Luther?" spurgte Jep.

„Alle Helgene bevare mig, nej," sagde Broder Hennichin og slog Kors for sig. „Men jeg ved, han har ægtet en Nonne, som han har taget ud af Klostret og lever med hende i aabenlys Forargelse. Det samme har jo Hans Tavsen gjort. Ve over mig, som syndede. Men ti Fold Ve over dem, som satte en Ære i deres Synd og pralede frækt af Kødets Lyst, og forledte andre til at følge dem i deres Ugudelighed."

Jep nikkede.

Saa tog han sin Arm til sig og lagde Hovedet tilbage mod Æbletræets Stamme.

„Jeg har været i Wittenberg," sagde han saa.

Broder Hennichin fo'r op og stirrede paa ham og kunde intet sige.

„Det var, den Gang Biskoppen havde sagt mig, at Elsebe var hans Datter," sagde Jep. „Jeg var saa led ved det altsammen, saa jeg tænkte, jeg maatte prøve Kætteren med, om han havde Freden til mig."

„Talte du med den frafaldne Munk?"

„Visselig gjorde jeg det," sagde Jep. „Jeg kom til hans Hus en Aftenstund, han sad og sang ved Bægeret med sine Venner."

„Jeg ved det," sagde Hennichin. „Værre Skørlevner og Fraadser end han sad aldrig i en Klostercelle. — Var Nonnen der ogsaa?"

„Hun sad for Enden af hans Bord med hans Barn ved sit Bryst," sagde Jep. „Men det er ikke, som du tænker. En skøn Mand var han at skue

og stærk i sin Tro, endda hel anderledes end den romerske Kirkes store. Jeg maatte falde ham til Fode, Broder Hennichin."

„Saa er du vorden luthersk i dit Hjerte, om ogsaa du bærer Kutten endnu?"

„Nej," sagde Jep Akelej. „Han kunde ikke hjælpe mig . . . han ikke mere end Guds Moder og St. Knud og St. Benedikt. Han forstod intet af min Kvide. Grov var hans Tale som en Bondes og simpel nok den Løsning, han gav mig. Den ene Kvinde er lige saa god som den anden, sagde han, og den synder, som lever i ugift Stand."

„Den Belials Præst," sagde Munken.

Jep blev ved at tale om Luther, men Broder Hennichin hørte ikke efter, da han havde forstaaet, at Kætteriet ikke havde smittet hans unge Ven. Saa tav ogsaa Jep, og de sad længe tavse.

„Lykkelig du, som bor her.," sagde Broder Hennichin omsider. „Her har du Fred til at kæmpe Striden mod dit Kød. Her kan du bede."

„Broder Hennichin," sagde Jep. „Jeg beder ikke mere."

„Har du en Anfægtelsens Tid?" spurgte Munken. „Det har vi alle nu og da."

„Det er ikke det," sagde Jep. „Jeg tvivler ikke om Gud. Men det synes mig unyttigt at bede. Jeg taler med Gud i mine Tanker, men anderledes end før. Bønnens Ord synes mig tomme."

„Du har heller ikke din Rosenkrans," sagde Hennichin.

„Jeg har sagtens forglemt den i Taarnet," sagde Jep.

„Det nytter ikke, du taler med mig om sligt," sagde Broder Hennichin. „Du maa aldrig glemme, at jeg er ganske og aldeles enfoldig. Herren viste

mig sit Ansigt tidligt, og jeg saa mere af hans Strenghed og hans Barmhjertighed, end de fleste faar at se. Derfor er min Vej saa lige. Jeg vandrer og vandrer og ved, jeg kommer Maalet nærmere, om ogsaa jeg ikke kender Timen, jeg naar det."

„Fortæl mig din Skæbne."

„I Aften . . . naar det er mørkt og Stjernerne skinner," sagde Broder Hennichin.

Da det blev Nat og Stjernerne skinnede, flyede de vejfarende rædselsslagne. For der sad to Munke uden for Munkens Hus i Stedet for een . . . to sorte kutteklædte Mænd, der i Mørket var hinanden saa lige, at det maatte være Djævelens Kunster og Hekseri.

„Jeg ved godt, hvorfor Gud gjorde det Under med mig den Gang," sagde Broder Hennichin. „Han vilde ikke, jeg skulde synke i den evige Fortabelse."

„Angrede du da ikke din Synd?" spurgte Jep Akelej forundret. „Hans Naade fortalte mig, hvorlunde du selv begærede at straffes med den strengeste Straf uden Naade og Barmhjertighed . . . hvorlunde du messende og syngende gik i Døden."

Broder Hennichin nikkede.

„Sandt nok for saa vidt," sagde han. „Saadan saa det ud for dem. Og Gud er mit Vidne, jeg var ikke saa forhærdet en Synder, at jeg ikke ræddedes over den Daad, jeg havde øvet, og gerne vilde sone den med mit Liv. Ikke heller havde jeg sagtens andre Tanker i de Dage jeg stod i Dødens Port. Men Herren saa i mit Hjerte og dømte anderledes."

Han sad en Stund med Haanden under Kind og saa ud i Natten. Jep havde ikke Øjnene fra

hans Ansigt, men vovede ikke at forstyrre ham i hans Tanker.

„Jep Akelej," sagde han. „Har du nogen Tid taget en Kvinde i Favn."

„Ja," sagde Jep sagte.

„Det havde jeg ikke den Gang . . . den Gang jeg syndede."

Atter sad han taus. Der jog en Rytter forbi paa Vejen. Han raabte noget op til dem, men ingen af dem hørte det.

„Ak ja," sagde Broder Hennichin. „Nu er hun død."

Saa rejste han sig brat og stod med Ryggen til Taarnet og Armene korsede over Brystet. Jep blev siddende og saa op i hans Ansigt. Han syntes aldrig, han havde set Øjne lyse saadan.

„Jep Akelej . . . pris Herren, at du ikke tog hende i Favn, du havde kær, om ikke du kunde favne hende alle Dage. Det er derfor, Gud lod mig leve, fordi han saa Synden i mit Hjerte midt i min Rædsel over den. Han vilde ikke, min Sjæl skulde brænde for evig i Skærsilden. Han vilde, jeg skulde leve, til det var slettet ud af mit Sind . . . ak, Jep Akelej, . . . jeg lever endnu."

Han slog Hænderne for sit Ansigt og hulkede, saa hele hans Legeme rystede.

Saa greb han Svøben, han bar ved sit Bælte, strøg Kutten af sig og begyndte at hudflette sin Ryg. Slagene regnede over den, ingen Bøddel kunde tugtet ham haardere.

Omsider holdt han inde og satte sig tungt aandende. Jep smøgede Kutten op om hans Skulder, og hans Haand blev vaad af Blod.

„Tak," sagde Broder Hennichin.

Og da der var gaaet en Stund, og Stjernerne lyste endnu lige fjernt og dejligt, sagde Jep:

„Blev det ikke bedre, da du erfarede, at hun var død.“

„Jo,“ sagde Hennichin.

„Da jeg kom forbi Dalum Kloster og erfarede, at Veronica havde taget Sløret, da faldt der Dug paa min Sjæl,“ sagde Jep. „Siden da var der stille i mig.“

Broder Hennichin vendte Hovedet mod ham og saa saadan paa ham, at han for sammen.

„Du ved intet derom,“ sagde han.

Han lænede sig mod Muren med lukkede Øjne.

„Jeg bar min Synd i mig,“ sagde han, og det var at høre paa hans Stemme, hvor træt han var. „Det nyttede ikke, at jeg tugtede mig med Svøben. Hver Dag, ti Gange hver Dag kom Mindet om den Nat, jeg havde sovet i hendes Favn. Det var det største i mit Liv. Ved du det, Jep, at ikke det Under, Herren gjorde med mig, var større. Jeg vidste bestandig min Synd, jeg forstod den, jeg gruede for den, jeg vilde dø for at sone den — men om jeg var kommen i det Kammer igen, hvor hun tog mig i sin hvide Arm, — jeg havde syndet paa ny. — Forstaar du det?“

„Ja,“ sagde Jep.

„Derfor lod Gud mig leve,“ sagde Broder Hennichin. „Det var min Straf og hans Naade, at jeg skulde vandre her paa Jorden med min Synd og aldrig slippe den af Syne. Først naar den er død i mig, er det forbi. Jeg ved ikke, om jeg skal vandre hundrede Aar paa Jorden. Men jeg ved, at den Dag, min Synd ikke er mere i mig, tager Gud mig hjem til sit Rige.“

„Du fanger snart Fred,“ sagde Jep. „Nu, hun er død.“

Broder Hennichin vendte sit blege Ansigt imod ham.

„Broder," sagde han.

Saa sagde han ikke mere, men bøjede langsomt Hovedet og lagde Panden paa sine Knæ. En Stund var de igen tavse.

„Broder," sagde han saa. „Du er ung, og du har ikke syndet. Du fatter ikke Dybden af min Kvide. Men du skal se den. Du maa vide . . . naar jeg tænker paa Døden og Livet efter dette, da tænker jeg paa hende. Jeg tænker paa, om jeg skal favne hende i Himlen. Ja . . . om jeg mødte hende i Skærsilden, jeg vilde glemme Pinen og drage hende til mig og kysse hendes røde Mund."

„Arme, arme Ven," sagde Jep.

Broder Hennichin sad stum længe.

„Visselig er den enlige Stand tjenligst for Menneskene og fortjenstlig for Gud," sagde han saa. „Lykkelig den, som fra Ungdommen opøves i den, saa han ikke ser andet. Men ve den, der har spist af Kundskabens Træ paa godt og ondt, som var ham ene forbudt af alle Havens Træer."

„Og om du nu havde vundet hende, du havde kær, i din Ungdom," sagde Jep.

„Da var jeg bleven som de andre," sagde Hennichin.

Og han sprang op og vred sine Hænder.

„Visselig ønsker jeg det, at jeg var bleven som de andre!" raabte han. „Ak, om jeg havde haft hendes Børn paa mit Knæ . . ."

Han blottede sin Ryg og greb Svøben og tugtede sig.

„Ser du det," sagde han, da han holdt inde, fordi han ikke kunde mere. „Jeg glemmer det aldrig. Jeg elsker min Synd til Verdens Ende."

Saa sukkede han dybt og lagde Haanden paa Jep Akelejs Skulder.

„Drag Lære af mig,“ sagde han. „Du er ikke klostergiven, som jeg var. Din Elskov er uden Synd...“

„Min Hjertenskær er klostergiven,“ sagde Jep.

„Det er ogsaa sandt,“ sagde Broder Hennichin. „Jeg glemte det, Gud forlade mig min Synd. Men du maa mindes, hvor jeg formanede dig, inden det skete.“

„Jeg mindes det,“ sagde Jep. „Men jeg har givet Gud mit Løfte, hvilket er vel saa godt, som om jeg havde givet Prioren det. Ikke heller ligner min Skæbne din. Hun, jeg havde kær, var ond i sit Hjerte og er det endnu, endda hun har aflagt Løfte. Og jeg tog hende aldrig i Favn.“

„Gud styrke dig,“ sagde Broder Hennichin.

De talte ikke mere sammen.

De blev siddende til Morgengry. Saa rejste Broder Hennichin sig for at gaa tilbage til Staden.

„Bliv hos mig,“ sagde Jep. „Hvad vil du blandt de lede Munke, der bruger Kutten som Skalkeskjul for værre Laster end Synderne i Staden.“

„Det hører til min Bod,“ sagde Munken. „Jeg skal leve just i det Smuds, hvori jeg selv dykkede mig. Jeg skal se dem synde og hade Synden og aldrig dømme Synderen. Kun ad den Vej vorder jeg en Gang helliggjort.“

„Hvem har sagt dig det?“

„Det har Gud,“ sagde Broder Hennichin.

Saa gik han bort i Natten,

TRE OG TYVENDE KAPITEL.

St. Knuds Marked.

Fra Nord og Syd og Øst og Vest kom Almuen strømmende til Odense.

Alle Porte stod aabne, og der var kun ringe Vagt ved dem. For det var St. Knuds Marked den tiende Juli, og den Dag havde Staden fra Arilds Tid været fuld af Folk.

Jep Unkersen, der siden Mikkel Pedersens Flugt styrede som eneste Borgmester, havde foreslaaet i Raadet at lukke Portene og aflyse Markedet, siden der faktisk var Krigstilstand i Landet, og Grev Kristoffers Folk kunde falde over Staden, hvad Dag det skulde være. Men ingen af Raadmændene stod med ham i den Sag. Odense var en aaben By, sagde de, og kunde aldrig forsvare sig mod regulære Krigsfolk. Og om de aflyste St. Knuds Marked, som var det største paa hele Fyns Land, saa vilde ganske sikkert Misfornøjelsen blandt Stadens Almue bryde ud i lys Lue. Der var ikke andet at gøre end holde Markedet som vanligt og lade som ingenting.

„Jeg toer mine Hænder,“ sagde Jep Unkersen. Han gjorde det paa den Maade, at han med Hustru og Børn red ud til et Landsted, han havde i Aasum og lod Byfogeden om Resten.

Og ind vrimlede Folk i bestandig tættere Skarer, endnu før Solen var staaet op.

Det var mest Bønder, som vandrede paa deres Fod eller agede i deres fattige Kærrer. Men der var færre Kvinder med end ellers. Og de koftеklædte Bondemænd vekslede Øjekast og lønlige

Ord, der tydede paa, at de havde andet end Markedsgøgl i Tankerne.

Hist og her red der en Adelsmand i Vrimlen, fulgt af sine rustede Svende. Det var letsindige Fugle, der lod fem være lige, eller trodsige Herremænd, der vilde vise Bønderne, at de ikke var bange.

Paa Flakhaven stod Boderne, hvor Stadens Smaahandlende falbød deres Varer. Af de store havde kun faa givet Møde. Men der var ingen Fart i Handelen. Folk stod stille, som biede de paa, at et eller andet skulde ske.

Foran Bispegaarden stod Mængden Hoved ved Hoved og stirrede paa de stærke Mure, Jens Andersen Beldenak havde bygget. Vindebroen var trukken op, og Skildvagterne gik i fuld Rustning oppe paa Muren og saa haanlig ud over Bønderne.

Rundt om, hvor Vrimlen var tættest, snoede Henrik Skræp sig, bestandig med Jens Tyndskæg i Følge.

Hvor der stod tre Mænd sammen og talte om Vind og Vejr, der var han og gav deres lønlige Tanker Udtryk.

„Lübeckerne er her,“ sagde han. — „Før Aften stormer de Sønderport. — Greven af Hoya med fem Tusinde Ryttere. — Alle Vegne har Bønderne rejst sig. — Svendborgerne har brændt Hvidkilde og Nakkebølle, Tidselholt og Hesselager. De er paa Vej herop med Borgermesteren i Spidsen, — I Dag er det vor Tur. Borgerne mødes i Munkemosen, naar Solen gaar ned, og saa gaar vi mod Næsbyhoved. — Inden Ugen er omme, er Kong Kristian fri af sit Fængsel og sidder atter paa Tronen, Borgers og Bondes Ven.“

Der stod en Stimmel om ham, hvor han talte, og naar han havde faaet det sagt altsammen, og

Mændene drøftede det og bekræftede det og lagde til, hvad de selv vidste, gik han videre og samlede en ny Hob et andet Sted. Jens Tyndskæg beundrede ham over al Maade.

„Du er stor, Henrik,“ sagde han.

Paa sin Vej mødte Skrædderen en Bysvend, som listede sig beskeden langs Husrækken.

„Sæt Hellebarden hen,“ sagde Henrik Skræp, „den kunde nemt bringe dig i Ulejlighed.“

„I maa ikke vredes paa mig, Henrik Skræp,“ sagde Bysvenden ydmyg. „Jeg gør kun, hvad der er befalet mig.“

„Jeg befaler dig at sætte Hellebarden,“ sagde Skrædderen.

Jens Tyndskæg lo, og de Omstaaende stemmede i med.

Saa begyndte Klokkerne at ringe fra St. Knud.

Folk standsede i deres Snak og lyttede. Det var, som bøjede de sig under Klokkernes Magt.

„Nu kalder Munkene paa Tosserne,“ sagde Henrik Skræp.

Jens Tyndskæg lo, men der var kun faa af de andre, der gjorde det, og en højvoksen Bonde fra Dalum saa fast paa Skrædderen.

„Det kan være rigtigt nok med Kong rKistian,“ sagde han, „men ellers skal du vare din Mund.“

„Spring efter Gesellerne og Peblingene,“ sagde Henrik Skræp til Jens, „de holder til omme bag Latinskolen.“

Jens løb, og Klokkerne tonede en Stund endnu.

Da saa de tav, lød Messesangen pludselig og stærkt ud over Torvet. De skønne Stemmer steg og sank, og hver en Tone hørtes gennem Kirkens aabne Ruder. Mange korsede sig og bøjede Hovedet, og nogle knælede.

Da stod Peder Svendsen pludselig højt paa en Sten og begyndte at tale om den evangeliske Lære og Papismens Overtro og Munkenes Gridskhed og Liderlighed. Der var mange af Mængden, der havde hørt ham før og i Hjertet var den nye Lære hengiven. Men Messesangen gjorde, at hans Ord skurrede i deres Øren og ikke fik den Magt over deres Sind som ellers.

„Bi lidt, imens de synger, Fader," raabte en Stemme.

Bonden fra Dalum løftede ham ned fra Stenen, og ikke en Haand rørte sig til hans Forsvar.

„Jesus, hvor det er skønt," sagde en gammel Kone.

Og saadan tænkte de fleste i deres stille Sind, Hoben bølgede ned mod Kirken, og mange gik ind og lagde sig paa Knæ paa Stenfliserne. Saa kom en Junker ridende over Flakhaven. Hoven saa han ned fra sin høje Hest.

„Giv Plads, giv Plads!" raabte hans Svend, der ogsaa var til Hest og vimsede uden om ham.

„Slaa ham af Hesten," raabte en Stemme.

Øjeblikkelig trængte de sig om ham. Den stærke Bonde fra Dalum tog ham i sine Arme, som var han et lille Barn, og Mængden jublede og lo. Junkeren drog sit Sværd, men det blev øjeblikkelig revet fra ham og brækket. Og saa truende Miner saa han rundt om sig, at han fandt det raadeligst at liste stille bort og lade Svenden sørge for Hesten.

Inde i Kirken var Sangen forstummet. Prioren stod for Højalteret og læste med sin tynde Stemme, der helt forsvandt i det store Rum. De fire og tyve Munke sad i deres Stole med Breviarerne opslagne paa Læsepultene. Deres Miner var andægtige nok, men hvert Øjeblik skottede de

angst til Kirkedøren, hvor Mængden strømmede ind.

„Slipper jeg over denne Dag, vil jeg blive from,“ sagde Kældermesteren.

„Tys,“ sagde Subprioren, som sad nærmest ved ham. „Var din Tunge, Broder. En Gnist, og Tønden fænger.“

Pludselig lød der Raab uden for, og Henrik Skræp trængte sig ind, fulgt af Jens Tyndskæg og sine trofaste. Prioren læste videre og mærkede intet, men alle Munkene rejste sig forskrækkede i deres Stole. De kendte Skrædderen og vidste, hvad han førte i sit Skjold.

„Smid Sortkutterne ud,“ raabte Henrik overlydt.

Prioren standsede og missede med sine nærsynede Øjne. Subprioren steg ud af sin Stol og vendte sig med Værdighed mod Urostifterne. De andægtige rejste sig og løb forskrækkede op imod Højaltret.

„Hvem vover at bryde Kirkens Fred paa St. Knuds Dag?“ raabte Subprioren med streng Røst.

„Se ham, se ham,“ skreg Henrik Skræp. „Det er Subprioren, den værste Skelm af dem alle. Han boler med Peder Denkes Hustru. Se Kældermesteren . . . han kvæles i sit eget Fedt. Flaa Kutterne af de Hunde, og pisk dem, saa Fedtet gaar af dem!“

Gesellerne og Peblingene svarede med høje Hyl. Jens Tyndskæg løb frem og vilde gribe Kældermesteren, men faldt i Trængselen og kunde ikke komme op igen. Kvinderne skreg, Prioren tabte sin Bog og saa sig hjælpeløst omkring, en af Brødrene gav sig til i sin Forvirring at drage i Klokkerebet.

Henrik Skræp og hans Folk trængte paa, nye

Skarer mylrede i Kirkedøren, for at se, hvad der var paa Færde.

Der opstod et stort Haandgemæng, hvor alle slog løs uden at kende Forskel paa Ven og Fjende. Munkene slap ud af Døren bag Alteret til Klosteret undtagen Kældermesteren, som ikke kunde komme saa hurtig af Sted for sit Fedts Skyld. Ham styrtede de sig saa over og slog og sparkede ham, til han ikke mere gav noget Livstegn.

Saa forsøgte de at sprænge Døren ind til Klostret, men Munkene havde naaet at stænge den indvendig fra, og den udholdt Angrebet.

„Til Bispegaarden!“ raabte Henrik Skræp.

Han styrtede ud af Kirken, fulgt af sine Mænd og mødte paa Torvet en Skare, som var mange Gange større end hans egen og parat til, hvad det skulde være.

Hylende og larmende samlede de sig foran Bispegaarden, men ingen begreb, hvordan de skulde gribe Sagen an.

Borgen laa stærk og truende med sine høje Mure og sin optrukne Vindebro. Der var dødsstille derinde, og ingen vidste, hvor stor Befæstningen var.

„Til Albani-Kirke!“ raabte Henrik Skræp.

De forstod øjeblikkelig hans Mening.

Albani-Kirke var en gammel Bygning, som laa tæt op til Bispegaarden og ragede højt op over den. Fra dens Taarn og Tag kunde de beskyde Borgen.

Henrik Skræp sendte Jens Tyndskæg med en Flok til Raadhuset, hvorfra han lidt efter kom tilbage med, hvad han fandt af Muskedonnere og Blider og gamle Krigsmaskiner,

Under Skrædderens Kommando slæbte de dem

op i Albani-Kirke, og nu begyndte et regelmæssigt Bombardement.

Kun faa af Bønderne havde deltaget i Kampen. Men da de begyndte at skyde fra Bispegaarden, og et Par Mænd blev saarede, blev det anderledes.

„Det er Knud Gyldenstjernes Gaard," skreg Henrik Skræp. „Den falske Bisp, som lokkede Kong Kristian fra Norge og satte ham i Taarnet i Sønderborg."

De svarede med et frygteligt Skrig, og nu gik det løs for Alvor.

Henrik Skræp var alle Vegne og fandt overalt paa Raad. Hans Øjne flammede, og Fraaden stod om hans Mund. Han havde bestandig det Ord, som bedst kunde opflamme Almuen, en raa Spøg, som fik dem til at le, en Bemærkning, som tændte Hadet til deres Overmænd i Lue.

Han fik hentet en Baad, som han fyldte med Halm og Tømmer og Beg. Den stagede de ind under Porten og tændte Ild i den. Flammerne slog op over Vindebroen og fængede i Træværket. Med et Brag faldt Broen ned, de slukkede Ilden i Plankerne med Vand og stormede under uhyre Jubel ind gennem den brændende Port.

Saa var Bispegaarden tagen. I Løbet af en Time sønderslog de alt, hvad der kunde slaas i Sønder. Besætningen, som kun bestod af syv Mand, bandt de og slæbte dem gennem Byen til Raadhustaarnet.

Bispegaarden lod de brænde. Flammerne slog højt mod Himlen, og før Aften var der ikke Sten paa Sten tilbage af Jens Beldenaks stolte Værk.

„Til Næsbyhoved!" skreg Henrik Skræp.

Jublende fulgte de ham gennem Nørreport til den gamle Kongeborg, hvor Dronning Kristine

havde holdt Hof. Ud af hver Smøge kom nye Mænd, som ingen kendte, saadan saa de ud, med Blod i Øjnene og væbnede med, hvad de kunde faa i Hænderne.

Men der var ogsaa dem, som gik med nedslagne Øjne og saa sig sky omkring. Det var stilfærdige, lovlydige Borgere, som ikke havde turdet blive hjemme af Frygt for Liv og Ejendom. Mer end een Gang standsede Henrik Skræp paa Vejen, brød et Hus op, hvor alt var slukket og lukket, og slæbte Ejermanden ud af hans Seng, hvor han laa skælvende under Dynen.

Kong Kristians Navn var paa alles Mund. De gik som i en Rus og snakkede om, at de næste Dag vilde drage til Sønderborg for at befri den fangne Konge.

Lidt efter Solnedgang kom Henrik Skræp hjem med sin Hær, endnu mere beruset af Sejr og Bytte.

Han havde fuldkommen overrumplet Næsbyhoved, hvor ingen anede Uraad og Besætningen var yderst svag, fordi Størsteparten af Mandskabet var sendt til Hertug Kristian i Kolding.

Hvad der var af Kostbarheder, delte Skrædderen rundelig ud til sine Folk, og hvad de ikke kunde føre med sig, sønderslog de. Saa stak de Ild paa Borgen. Den brændte som et mægtigt Baal, der lyste langt ud over Landet og bragte de Herremænd, der endnu ikke var dragne bort, til over Hals og Hoved at fly fra deres Gaarde.

Natten gik med Svir og Tummel i Gaderne. De brød ind i Købmændenes Bryghuse, hvor der laa godt Øl paa Lager, og slog Tappen af Tønden.

Saa lagde de sig til at sove, enhver hvor han faldt om i sin Rus, og lod Dagen i Morgen sørge for sig.

Men hen paa Morgenstunden, da alt var stille. krøb en uformelig Skikkelse fra St. Knuds Kirkedør til Klosterporten.

Det var Kældermesteren.

Forgæves havde han banket paa Løndøren bag Altret. Og længe maatte han jamre og banke, før Broder Portneren turde se ud og slæbe ham indenfor og lægge hans lemlæstede Krop til Hvile i Klostrets Hospital.

FIRE OG TYVENDE KAPITEL.

Henrik Skræps Herredom.

Henrik Skræp havde indstalleret sig i Mikkel Pedersen Akelejs Gaard paa Østergade

Han var flyttet derind allerede Morgenen efter St. Knuds Marked, fulgt af sin trofaste Ven Jens Tyndskæg, der aldrig veg fra ham og ikke blev træt af at beundre hans Mod og Manddom. Skrædderen havde forefundet Knud i Huset. Og da han ikke godvillig vilde vige, lod Skræp ham gribe og gennemprygle.

„De stores Tid er forbi, Knud Akelej," sagde han. „Vær glad, at du slipper derfra med Livet. Om din Fader var her, hængte jeg ham med mine egne Hænder."

Knud gik bort med sine Prygl og Raseri i Hjertet.

Han sneg sig rundt i Staden og opsøgte Folk, han vidste vilde dæmme op for Oprøret, om de kunde. Men han fandt kun faa ligesindede, og de, der var, vovede ikke at rotte sig sammen mod

den overmægtige Almue. En og anden af Raadmændene var endog af Frygt gaaet med i Toget til Næsbyhoved. Bysvendene havde alle som en stillet sig i Oprørernes Række, al Lov og Orden var ophørt.

Henrik Skræps Livvagt bestod af halvthundrede Skrædder- og Skomagergeseller, som Jens Tyndskæg kommanderede. De havde besat alle Portene, Raadhuset, St. Knuds Kirken og Flakhaven. Hver Time larmede de med Pauker og Trompeter, for at Staden ikke skulde glemme, hvem der regerede den. Vaaben havde de fundet nok af i Bispegaarden og paa Næsbyhoved. Henrik Skræp selv havde omgjordet sig med et drabeligt Slagsværd, som tilhørte ingen ringere end Hans Naade Bispen, Knud Gyldenstjerne.

Da Knud Akelej forgæves havde søgt Mod og Manddom hos Raadmændene, steg han i en Baad og roede til Aasum. Det var hans Agt at opmande Borgermesteren Jep Unkersen, der sad derude paa sit Landsted. Men han traf Hr. Jep i fuldt Opbrud.

„Kommer de allerede?“ spurgte han.

„Der kommer ingen,“ sagde Knud utaalmodig. „Det er ikke uden en Bande sammenløben Almue, som viger fra hinanden, det første en Mand viser dem Brodden. Havde Hans Naade været i sin Bispegaard, da var alt dette visselig ikke sket.“

„Havde Hans Naade været paa Gaarden, da var han bleven ihjelslagen,“ sagde Jep Unkersen. „I dømmer ikke Sagen ret, Knud Akelej. Eders Fader var klogere. Gud give, jeg havde gjort som han og slaaet ham Følge.“

„I kunde vel gjort det lige saa godt som sidde her,“ sagde Knud.

Borgermesteren smilede.

„I er en ung Mand og fremfusende,“ sagde han. „Ikke heller har det hjulpet paa Eder, synes det, at I har faaet en banket Trøje.“

„Faar jeg saa sandt Henrik Skræp i mine Fingre, skal han betale mig den Tort,“ sagde Knud rasende.

„Gerne for mig,“ sagde Borgermesteren. „Hjertens gerne for mig. Den Tid kommer ogsaa nok, men den er der ikke endnu. I forstaar ikke, at vi har med andet end Henrik Skræp og hans Bande at skaffe. Var det kun dem, saa kunde vi nemt samle de lovlydige Borgere og straffe dem paa deres Hals. Men her er større Ting i Gære. Massen af Oprørerne er ikke Ugerningsmænd, men den fangne Kong Kristians Tilhængere. Hans Naade er Borger og Bonde god, saa det er ikke sært, at hans Navn kan kalde dem i Vaaben. Sandelig, om ikke jeg selv hjertens gerne saa ham paa den Trone, der er hans og ingen andens med Rette.“

„Men naar nu Lybekkerne kommer?“ sagde Knud. „De er under Vejs fra Svendborg. Det siges. at selve Greven af Hoya er med.“

„Ja, hvad saa?“ spurgte Borgermesteren.

„Da kan vi vel ved deres Hjælp faa Freden genoprettet,“ sagde Knud. „De kan dog ikke ønske Staden lagt øde, og Greven kan umulig holde Maskepi med Henrik Skræp og Jens Tyndskæg.“

Borgermesteren rystede paa Hovedet.

„Det bliver en dyr Hjælp den, Knud Akelej,“ sagde han. „Om I gaar Lybekkerne til Haande, da er I Kong Kristians Mand. Hvordan vil det da gaa Eder, naar Hertugen sejrer?“

„Tror I Hertugen sejrer?“

„Ved jeg derom, ved jeg derom,“ sagde Jep Unkersen. „Just derfor drog jeg fra Staden og holder mig derfra en god Stund. Eders Fader var klogere end I, Knud.“

„Hvor drager I da nu hen?“ spurgte Knud.

„Jeg vil ikke bebyrde Eders Samvittighed ved at sige Jer det,“ sagde Hr. Jep. „Saa kommer I ikke i Fristelse til at sige det videre. Her er ikke godt at dvæle. Her er for tæt til Blangstedgaard, som er en af Bispens og derfor sagtens staar for Fald. Hans Naade er mere forhadt af Almuen end nogen anden Mand i Fyens Stift, siden han gjorde den Streg mod Kong Kristian i Norge.“

Knud Akelej fik en Hest og red til Ulriksholm for at vare sin Moder.

Men endnu samme Dag ankom Greven af Hoya til Odense med en Hob Ryttere og to Fænniker Landsknægte.

Han red ind af Sønderport og tog Standkvarter paa Flakhaven. Han skikkede Bud efter Borgermester og Raad, men ingen gav Møde. Han efterlyste Byfogden, men han havde allerede Dagen før gjort sig usynlig.

Saa begærede han, at Prioren for St. Knud skulde føres frem for ham. Men den ærværdige Fader laa i sin Seng, rystende af Feber efter Gaarsdagens Begivenheder.

Omsider vovede Subprioren sig frem for den høje Herre og fortalte ham, at var der nogen, som kunde siges i Dag at være Stadens Herre, saa var det med Tugt at melde en simpel Skrædder ved Navn Henrik Skræp.

„Det er godt,“ sagde Greven. „Vi skal forhøre ham og siden etablere en saadan Øvrighed

i Staden, som kan regere, indtil Hans Naade, Kong Kristian selv kan tage Styret."

Subprioren vilde trække sig tilbage med mange og dybe Buk. Men paa et Vink af Greven greb en af Landsknægtene ham i Kraven og sikrede sig hans Person.

„Bi en Kende, Munk," sagde Feltherren. „Om I saa synes, da bringer I mig til Krigens Førelse og mine Troppers Sold hundrede Mark Sølv af Eders Klosterskat."

Subprioren faldt paa Knæ.

„Ak, Eders grevelige Naade," sagde han. „Vort Kloster er fattigt og ganske ude af Stand til at opfylde Eders Begæring. Bønderne bringer ikke mere de skyldige Afgifter, og Fromheden er saaledes aftagen i disse Tider, at ingen mere betænker St. Knud med en Gave."

„Deri gør Bønderne Ret og de andre med dem," sagde Greven og lo. „For længe skattede Landets Indvaanere til de fede Præster, som mæskede sig bag Klostermurene. Nu er det forbi. Du taler med en god luthersk Mand, Munk, og om du ikke inden en Time bringer, hvad jeg forlanger, da overgiver jeg Klostret til mine Landsknægte. De har ingen gudfrygtige Skrupler og skal hurtig finde Eders Skatte. — Nu fort med dig, og er du her ikke inden en Time med de hundrede Mark, da ve dig."

Subprioren gik tilbage til Klostret. Og nu kom en af Grevens Underbefalingsmænd med Henrik Skræp.

Skrædderen saa ikke glad ud og heller ikke var han saaledes pyntet og klædt, som sømmeligt var, naar han skulde fremstille sig for saa berømmelig en Feltherre. Han skulede fælt og lod sig kun modstræbende føre frem. Sit store Slag-

sværd havde han med sig. Og Jens Tyndskæg, der ikke havde været til at skille fra ham, saa stolt og tillidsfuld ud, som stolede han trygt paa sin Herre og Mester.

Greven saa nysgerrig paa ham.

„Saa er I den Mand, der har stormet Næsbyhoved,“ sagde han.

„Det er jeg,“ sagde Henrik Skræp, som straks fik noget af sit Mod tilbage. „Saa ogsaa Knud Gyldenstjernes Residens paa en og samme Dag. Jeg tænker, at mine Mænd og jeg vil kunne berende mange flere Borge i denne Krig.“

„Nu, det er godt, hvad I har gjort,“ sagde Greven. „Eftersom I har gjort det i Hans Naade Kong Kristians Navn. Jeg skal forskaffe Eder en passelig Belønning, naar Hans Naade atter er sit Rige mægtigt. Nu bør I imidlertid afvente, hvilke Befalinger, jeg giver Eder og ikke operere videre paa egen Haand. Ligesaa lider jeg paa, at I adlyder den Øvrighed, jeg forinden min Afrejse i Kongens Navn indsætter i Staden, siden det lader til at baade Borgermester og Raad er flyede fra deres Post.«

„Jeg tænker, det er bedst, at jeg og de menige Borgere, som har erobret Staden til Hans Naade, styrer den, til han kommer selv,“ sagde Skrædderen.

„Der ligger liden Vægt paa, hvad I tænker,“ sagde Greven. „Fort med Eder. Jeg har andet at tage vare end at drøfte Politik med Eder.“

Henrik Skræp gik, og vred var han.

„Sejrens Frugt vristes af min Haand,“ sagde han. „Men bi kun, saa skal jeg vel faa Bugt med den lybske Herre, som jeg fik med Biskoppen.“

„Biskoppen var her ikke, da du fik Bugt med ham, Henrik,“ sagde Jens Tyndskæg. „Du vil

da vel aldrig sætte dig op mod Landsknægtene? Dertil gaar Gesellerne ikke med.“

Henrik Skræp tav og gik med lange Skridt til sin Residens i Akelejernes Gaard. Jens Tyndskæg fulgte ham og biede paa, hvad hans Herre og Mester nu vilde beslutte. Men rigtig dristig var han ikke mer. Landsknægtene paa Flakhaven saa saa morderiske ud, og der var saa mange af dem.

Saa lukkede han sig inde i Hr. Mikkels Brevkammer og bød sin Adjudant gaa ud i Staden og udforske Stemningen.

Endnu forinden den fastsatte Time var gaaet, mødte St. Knudsbrødrene for Greven af Hoya med en Del af Kirkens hellige Kar og andre Kostbarheder.

„Vi har plyndret Altret,“ sagde Subprioren. „Om der mangler lidt i den foreskrevne Sum, da holde Eders Naade os det til Gode for vor gode Villies Skyld. Vi beder og, at I vil efterlade en Afdeling af Eders Knægte, som kan beskytte os mod Almuen. I Gaar trængte Peblinge og Geseller under Messen ind i vor Kirke og skamslog Broder Kældermesteren, saa hans Liv er i Fare.“

„Gjorde de?“ sagde Greven smilende. „Desværre er Almuen vore Allierede, saa jeg kan ikke give Eder den Hjælp, I begærer. Der er sagtens ogsaa nok en anden af Brødrene, som vil overtage Kældermesterens Embede.“

De omstaaende lo, og Subprioren tav og hang med Hovedet. Greven gav sig til at efterse de hidbragte Kostbarheder. Men da kom en Rytter i fuld Galop. Han red tæt hen til Høvedsmanden og gav ham en lønlig Besked.

„Til Hest, alle Mand!“ raabte Greven af Hoya.

I en Fart kom Rytterne paa deres Heste. De

røvede Klosterskatte blev fordelt imellem dem og bundne til Sadlerne, saa godt det i en Hast lod sig gøre. Kommandoraab lød, et Øjeblik efter var Flakhaven tom, og Greven og hans Tròp rykkede i Ilmarch ad Nyborg til.

„Om vi havde forhalet det en Stund, var vi kanske sluppen med Skrækken,“ sagde Subprioren med et dybt Suk og trak sig med Brødrene tilbage til Klostret

Men Mand og Mand imellem løb Rygtet i Staden, at Hertug Kristians Holstenere med selve Johan Rantzau i Spidsen nærmede sig fra Middelfart.

„Lybekkerne er borte,“ sagde Jens Tyndskæg, da han forpustet stormede ind til Henrik Skræp, hvor han sad i Kammeret og rugede over Mindet om sin korte Herredom. „Men Holstenerne kommer.“

„Hvor skulde de komme fra?“ spurgte Skræp mistroisk. „Johan Rantzau er i Jylland og drager mod Nord.“

Han rejste sig op og trak ned i sit Bælte.

„Af Sted med dig og saml Gesellerne sammen,“ sagde han. „Nu skal de atter spørge nyt fra Henrik Skræp og hans Mænd.“

Jens Tyndskæg løb, og han havde kun ringe Ulejlighed med sit Forehavende. For i samme Nu Krigsfolkene var ude af Staden, vrimlede Oprørerne frem af deres Smuthuller, hvor de havde holdt sig skjult, og var øjeblikkelig rede til at gaa til nyt Hærværk under den tapre Skrædders Anførsel.

Vist nok var Hoben ikke nær saa talrig som Dagen før. Bønderne var dragne ud i Landet til alle Sider under deres egne Anførere for at storme Herregaardene, hvor deres nærmeste Undertrykkere

boede. Men hvad Henrik Skræps Trop havde tabt i Tal, det havde den vundet i Ensartethed. Bønderne var alle Dage mere betænkelige, naar det ikke netop gjaldt Angreb paa Adelens Huse. De for ogsaa mere sindigt frem, saa sandt det ikke var deres Agt at gøre andet, end hvad de kunde staa til Regnskab for, naar Kong Kristian kom og tog sit Herredømme igen. Endelig var de ikke synderlig ivrige for at give sig under Købstadsboernes Kommando.

Men Gesellerne var af en anden Slags, akurat som Henrik Skræp kunde bruge dem.

De havde alt at vinde og ingenting at tabe. Hylende og larmende samledes de om Jens Tyndskæg, der lovede dem, at nu skulde det gaa løs igen som Dagen før. Og det var en tro og redelig Skare, der modtog Skrædderen, da han med sand fyrstelig Værdighed traadte frem paa Stentrappen med sit store Sværd i Haanden.

„Til St. Knud Kloster!“ brølede han.

Jublende satte Skaren sig i Gang. Kvinder, som var paa Gaden, flyede rædselslagne til alle Sider, og de, der var i Husene, skælvede og græd. Ingen turde lukke sin Dør, for det havde Henrik Skræp i Gaar strengt forbudt. Ingen turde staa i den, af Frygt for at blive tvungen til at gaa med Skaren, hvis Voldsgerninger før eller senere maatte ende med Forskrækkelse.

Udfor Klosterporten gjorde de Holdt. Skrædderen slog egenhændig et dundrende Slag i Porten, og den forfærdede Portner løb sin Vej.

Men Brødrene havde faaet Nys om, at nu var Turen til dem. Blege og rystende havde de forsamlet sig i Refektoriet. Den syge Prior var stablet op i en Stol og saa med sine halvblinde

Øjne fra den ene til den anden, uden at forstaa andet, end at Rædslerne fra i Gaar skulde gentages.

Ogsaa Kældermesteren var humpet derhen fra sin Celle, om end han jamrede lydeligt for hvert Skridt han tog.

„Hvad er der at gøre?“ sagde Subprioren. „Paa Modstand er ikke at tænke. De sprænger Porten, som var det Pindeværk, og saa er der ingen Naade at vente.“

„Lad os forsamle os i Gaarden og bede til Gud,“ sagde Prioren. „Knælende og messende vil vi da afvente, hvad han har bestemt med os.“

„Om vi gør saa, er Bestemmelsen nem at tyde,“ sagde Subprioren tørt. „Vi vil blive hængt alle sammen.“

De saa raadvilde paa hinanden.

„Lad os underhandle med dem,“ sagde Kældermesteren. „De kan vel købes. Lad os forsøge at bestikke Skrædderen, som er deres Anfører. Sandelig, om jeg skøtter om en Gang til at falde i deres Hænder.“

„Der er ikke andet for,“ sagde Subprioren. „Broder Andreas' Raad er det bedste.“

Saa kom Portneren styrtende med Bud, at de var der. Og Meldingen var for saa vidt overflødig, som hele Klostret genlød af deres Slag i Porten.

„Nu gaar jeg derud,“ sagde Subprioren.

Han gik til Porten, skød Lugen fra og stak sit Ansigt ud.

„Hvem er Eders Anfører?“ spurgte han.

„Det er jeg,“ sagde Henrik Skræp. „Og om ikke I aabner paa Timen, skal der ikke blive Sten paa Sten tilbage af Eders Kloster.“

„Gaa I nu kun indenfor, da kan vi underhandle,“ sagde Subprioren.

„De vil myrde dig! gaa ikke derind! træk ham ud af hans Hul og hæng ham op!“ skreg de i Munden paa hinanden.

Henrik Skræp var af en anden Mening.

Han frygtede ikke for, at de dovne Munke skulde gøre ham nogen Overlast. Og det smigrede ham, at de bød ham Underhandling. Han følte sig større ved det. Han havde begyndt at tænke paa, at hvis han lagde hele Staden øde, fik han ikke mere noget at regere over. Magtfornemmelsen steg ham til Hovedet . . . han saa sig selv som virkelig Borgermester i Staden, bekræftet af Kongen . . .

„Tilbage Folk!“ raabte han. „Lad mig underhandle med Munken.“

Den lille Laage blev aabnet, og Skrædderen stod i Klostergaarden.

„Henrik Skræp,“ sagde Subprioren, da ingen mere kunde høre dem. „I ved vel, at Klostret er fattigt. Lybekkerne, som nys red herfra, tog alle vore Kostbarheder med sig.“

„I hitter nok lidt endnu, Munk,“ sagde Henrik Skræp grinende.

„Nej,“ sagde Subprioren. „Der er ikke mere. Der er kun Klostrets hemmelige Skat, som er nedgraven i Æblehaven. Ingen uden Prioren og jeg ved, hvor. — Men hvorfor vil I dele den med alle de andre derude? Der bliver da kun saare lidt til Mands. Naar I vil skaffe os Fred, da skal I faa Halvddelen i Løndom for Eders egen Part.“

Skrædderens Øjne gnistrede.

„Og de derude?“ sagde han.

„Vi oplader vort Fadebur for dem.“ sagde Munken. „Om de faar nogle Tønder godt Øl, da glemmer de snart deres Anslag.“

„Om I bedrager mig, koster det jer Livet, Munk,“ sagde Henrik Skræp.

„I kan jo til enhver Tid berende Klostret,“ sagde Subprioren. „Det er os, der vover noget, ikke Jer.“

Henrik Skræp gik ud til Mængden og fortalte dem, at de lybske havde plyndret Klostret, og der var ikke mere igen.

„Vi hitter nok noget!“ skreg en Stemme. „Lad os blot komme til at ransage deres Gemmer.“

Men Skrædderen formanede dem til Ro. Det var ikke værd at spilde Kræfterne, hvor der intet var at tjene. Han skulde føre dem til større Sejre.

Som han talte, blev Porten aabnet og Lægbrødrene rullede store Tønder og Fade ud paa Pladsen. Der var nok til alle, og snart genlød Torvet af Sang og Skraal. Klosterporten var lukket igen, men Brødrene urolige, fordi Skaren blev derudenfor. Af og til lød ogsaa Raab, at de vilde have fat i Munkene.

„Det ender ilde,“ sagde Subprioren. „Vi har ofret vor gode Mumme til ingen Nytte.“

„Broder Nicolaus,“ sagde Kældermesteren. „Kald Skrædderen herind og giv ham Anvisning paa Nonnerne i Dalum.“

Subprioren studsede og saa usikkert paa ham.

„Der er intet andet, der kan fri os,“ sagde han.

Saa gik Broder Nicolaus til Lugen og fik sig paa ny en hemmelig Samtale med Henrik Skræp.

Og da Dagen led, og Øllet svandt og Raabene paa de fede Munke blev højere, steg Skrædderen op paa Tingstenen og raabte med høj Røst.

„Munkene er fede at se til, men magre paa Gods, siden Lybekker-Greven var her. Allenfals

kan vi hænge dem en anden Gang. Nu vil vi gaa hjem og sove. I Morgen ved Gry mødes vi her igen. Da vil vi drage ud af Sønderport og gæste Nonnerne i Dalum."

Et jublende Vræl lønnede hans Forslag. Efterhaanden drog Gesellerne bort, og der blev stille om Klosteret.

FEM OG TYVENDE KAPITEL.

Nonnerne.

Broder Johannes kom St. Knuds Dag i vild Fart løbende til Dalum Klosterport. Han var ellers omhyggelig med sit Ydre, som det sømmer sig en Skriftefader for fromme Kvinder. Men i Dag var hans trinde Person ganske forsømt. Den bredskyggede Hat var fløjet af ham og Haarkransen paa hans Hoved, som ellers var sirlig ordnet, flagrede og fløj. Sandalerne paa hans Fødder var kun løselig bundne, og den ene faldt af ham, da han løb ned ad Bakken til Klostret. Saa bankede han ogsaa paa Klosterporten med saadan en Ivrighed og Angst og saa sig bestandig tilbage, om nogen forfulgte ham, saa det var klart, der maatte være noget særdeles paa Færde.

Da han slap ind og sad paa Stenbænken indenfor Porten og pustede ud, stimlede de muntre Nonner om ham, som de plejede, naar han kom, og lo overmaade af hans Udseende og Gebærder.

„Ak, som han ser ud," sagde Søster Anna. „Jeg blues paa Klosterets Vegne ved at tænke paa,

at Søster Birgitte i Fredags kyssede dette svedige Ansigt."

„Han kvæles," sagde Søster Birgitte. „Hjælp mig at løse Kutten op . . . vi maa have ham gydt over med Vand, før han kommer til sig selv igen."

„Du har jo tidt nok set ham nøgen," sagde Søster Maria.

De lo overgivent. Søster Sofie korsede Armene over sit Bryst og nejede dybt for ham.

„Som I taler," sagde hun. „Den Mand dér er ingenlunde vor højt elskede Skriftefader. Ser I ikke, det er den hellige Antonius, som er flyet for Fristelsen. Djævlen har taget hans ene Sandal og alt hans Vejr . . . hellige Antonius . . . sig os, var hun skønnere end Søster Birgitte?"

Latteren steg. Priorinden kom til og satte sig paa Broder Johannes' Knæ.

„Er mine Duer onde ved dig, fromme Broder?" sagde hun. „Da tugt dem strengelig i Skriftestolen. Byd Anna, at hun skal lukke sin Dør for den unge Humlemester i otte Dage, og du skal se, hun vil bitterlig angre sin Uartighed."

Hun strøg ham over hans fede Kind, og Jubelen blandt Nonnerne steg.

Men nu var Broder Johannes kommen saa meget til Hægterne, at han kunde tale. Han skød Priorinden fra sig med en Hast og Uhøviskhed, der under andre Omstændigheder vilde fornærmet hende højligen, rejste sig og raabte:

„Stæng Døren . . . kald Klosterets Tjenere sammen . . . lad dem væbne sig med, hvad de kan finde . . ."

„Har du tabt Forstanden?" spurgte Priorinden.

„Nej, men I taber Livet, om ikke I skynder

Jer at lukke og stænge," sagde han. „Staden er i Oprør . . . de kommer . . . de kommer . . ."

Han løb rundt i Klostergaarden og gebærdede sig som en vanvittig. Nonnerne hvinede og skreg. Alene Priorinden bevarede Fatningen. Hun gik til Porten, skød Laagen op, gik ud paa Vejen og stirrede ad Odense til.

Der var intet at se. Saa løb hun op paa Bakken, hvorfra hun kunde se langt over Vejen. Men den laa hvid og bar . . . ikke et Menneske at øjne uden to Bønder, som gik ad Odense til.

Saa vendte hun tilbage til Klosteret og stod i Kreds med de andre Søstre, hvem den forskræmte Skriftefader imens havde begyndt at fortælle. Hun standsede hans Ordstrøm med korte, skarpe Spørgsmaal. Paa den Maade fik hun efterhaanden at vide, hvad der var gaaet for sig, og hvordan Sagerne stod paa det Tidspunkt, da Broder Johannes havde forladt Byen, hvilket var umiddelbart efter at Henrik Skræp og Gesellerne trængte ind i Kirken og forstyrrede Messen.

„Saadant er vel sket før," sagde Priorinden. „Jeg tænker ikke, vi bryder os derom, men giver os til vore hellige Gerninger, som vi plejer, og stoler paa Gud. Hvad skulde Almuen gøre de fromme Nonner i Dalum? Bedre kan jeg forstaa, de vredes paa St. Knudsbrødrene, hvis Hovmod og Vellevnet er kendt i hele Stiftet."

„Nu," sagde Broder Johannes. „Jeg er selv Broder af St. Knud og vil ikke laste mine Brødre. Men jeg tænker, det er klogest at vogte paa sit Hus, naar Naboens Væg brænder. — Før mig nu til Refektoriet. Jeg er ved at omkomme af Sult og Tørst."

„Nu er du dig selv igen, Broder Johannes," sagde Priorinden.

De gik saa alle til Refektoriet, og det varede ikke længe, inden Skrækken satte sig. Kun Veronica var tavs og alvorlig.

Hun havde ikke været sig selv, siden Jep Akelejs Besøg ved Klosterporten.

I samme Nu, hun havde lukket Portlaagen, var Forandringen sket. Hun tog ingen Del i Søstrenes højrøstede Latter, og da de opfordrede hende til at synge Visen igen og spurgte, hvor hun kendte den fra, vendte hun dem Ryggen og gik til sin Celle. Priorinden, der al Tid vogtede nøje paa hendes Miner, søgte at opmuntre hende, men hun blev tavs og tvær, vilde intet sige om, hvad der tyngede hende.

Nu sad hun blandt Søstrene og saa med rynkede Bryn fra den ene til den anden.

„Hvorfor tager du ikke Del i Lystigheden, min Due?“ sagde Priorinden og tog hende under Armen og drog hende afsides. „Dit Sortsyn gør mig snart ængstelig. Fortæres du af Elskov til den arme Jep Akelej? Det hjælper ikke, du ryster paa dit skønne Hoved. Jeg ved for vist, han bejlede til dig en Gang. Men han saa lidet ud som en Mand, forleden han var her. Og stundom glemte du ham da. Mindes du, da jeg paalagde dig i otte Dage at opvarte Gæsterne, der tyede til Klostret? Det var i de Dage Junker Claus fra Egeskov besøgte os. Det var en haard Bod for en from Kvinde at være om slig verdslig ung Herre, men det hjalp paa min Due. Var du ikke i den Uge muntrere, end jeg nogen Sinde har set dig, og næsten grædefærdig, da Ugen var omme, og jeg fritog dig for yderligere Tjeneste i Hospitiet.“

Veronica tog sin Arm til sig.

„Lad af at tale saadan, Søster Abelone,“ sagde hun. „Mit Hjerte er tungt. Det bæres mig for,

som kommer der en stor Ulykke over mig og os alle."

„Hvad Ulykke skulde true os?" sagde Priorinden. „Lever vi ikke fromt og stille, afsondrede fra Verden, giver vi ikke de fattige Almisser og aabner Porten for vejfarende uden at spørge om Rang eller Stand? Mindes du den Landsknægt, vi gav Husly forleden . . . en ringe Mand forvist, men en køn Karl, og som var glad ved vor Venlighed. Han blev heller ikke mindre vel behandlet af Søster Sofie end Junker Claus af dig."

Veronica saa paa hende, som hun havde set den første Dag ved Skarndyngen i Klosterhaven.

„Du er en stor Synderinde for Gud, Søster Abelone," sagde hun.

Priorinden kneb Munden sammen, og hendes Øjne skød Lyn. Men hun betvang sig og smilede venligt.

„Det er vi alle, mit Barn," sagde hun. „Men hvorfor siger du det just til mig og just nu?"

Veronica svarede ikke.

Hun saa bort fra Priorinden og saa paa hende igen. Hun ledede ved hendes sødladne Stemme og hendes lystne, leende Øjne, der passede saa slet til hendes ærbart stramme Mund. Hun følte en pludselig Trang til at slaa hende og spytte hende i Ansigtet.

Priorinden læste i hendes Miner som i en aaben Bog.

„Jeg forstaar dig godt," sagde hun. „Det kommer over os, især i Begyndelsen, men det bliver forbi, og vi fanger Fred. Kan hænde, det var for tidlig, du blev optaget i vort hellige Samfund. Det var en stor og sjælden Gunst, der blev vist dig. Det kom sig af, at jeg havde dig saa kær."

Hun tog igen hendes Arm, men Veronica rev den til sig og traadte et Skridt tilbage.

„Rør ikke ved mig, Søster Abelone," sagde hun. „Og mind mig helst ikke om, hvad jeg har set her i Klostret. Jeg kan ikke raade mine Tanker i Dag, og det er bedst for dig, at jeg beholder dem for mig selv."

„Er der sket noget i Klostret, du ikke selv var med til?"

„Nej," sagde Veronica. „Just derfor skal du tie."

Priorindens Ansigt skiftede pludselig Udtryk.

„Længes du mod Verden?" spurgte hun.

„Jeg længes mod intet uden bort herfra," sagde Veronica.

„Da er det sagtens det eneste, du ikke kan komme, min Due," sagde hun.

Saa greb hun Veronica i Armen, saa haardt at hendes Negle borede sig ind i Kødet. Veronica skreg.

„Skrig ikke!" sagde Priorinden. „Om du skriger, er du Dødsens. Du maa tro, at jeg har Magt til at kue en opsætsig Søster. Her er et Kammer, du aldrig har set. Der skinner hverken Sol eller Maane, og der sad en Gang en Nonne i syv Aar."

Veronica blev bleg.

„Din Kind er graa, min Due," sagde Priorinden. „Det er Ret, at du er bange. Vogt dig for mig, at du ikke gør mig ond. God har jeg været mod dig, som mod ingen af Søstrene. Du véd for meget allerede. Hvis jeg faar blot den mindste Mistanke om, at du røber noget, da kommer du paa Timen derhen, hvor ingen skal høre din Klage."

„Hvad skulde jeg røbe?" sagde Veronica. „Og hvor skulde jeg ogsaa hen? Jeg har jo været saa

god som I andre herinde. Min Fader er borte, jeg ved ikke hvor, og jeg har ingen i Verden at ty til. Tror I, nogen af de unge Junkere, der fandt deres Lyst stillet i Klosteret, vil tage mod en forløben Nonne?“

„Vogt dig for, hvad du siger,“ sagde Priorinden. „Her er intet at klage paa Klostret og Nonnerne. Om nogen siger andet, da er det falskt. Og da skal Bagvadskeren komme til at bøde, saa sandt jeg nu i femten Aar har opretholdt Klostrets Ære. Mærk dig det og vogt dig!“

Hun greb hende igen i Armen og saa hende saadan i Øjnene, at Veronica gøs. Saa vendte hun hende Ryggen og gik hastig ind i Huset.

Men Veronica gik ud af Porten, over Vejen og ind i Æblehaven, der laa rundt om Kirken. Hun søgte ned til Aaen, satte sig paa Bredden og stirrede paa de glidende Vande.

Saa kom hun i Tanker om, at hun sad tæt ved de nedgravne Barneben. Hun saa sig angst om, fo'r op med et Skrig og løb tilbage til Klosteret.

Alt som Dagen led, forsvandt Priorindens Ro overfor Begivenhederne i Odense.

Der kom vejfarende, som drog hjem fra St. Knuds Marked, og de meldte, at nu var Oprørerne i Færd med at brænde Bispegaarden, og at der ingen var, som lagde deres lovløse Færd Hindringer i Vejen. Der kom andre Bud, som meldte, at nu var Bispegaarden falden.

„Rid til Staden, og bring os Besked,“ sagde Priorinden til Broder Johannes.

Men derpaa vilde den gode Skriftefader paa ingen Maade indlade sig. Meget mere havde han Tilbøjelighed til at drage Syd paa, og naar han ikke gjorde det, var det alene, fordi han vidste,

det sagtens ikke stod bedre, men snarere værre til i Sydfyen.

„Jeg bliver her og forsvarer Eder, mine Søstre,“ sagde han. „Om noget kommer paa, er det godt, der er en Mand, som kan lede Forsvaret af Klosteret. Og er jeg ogsaa en Fredens Mand, saa skal jeg ikke svigte i Farens Stund.“

Priorinden trak utaalmodig paa Skuldrene.

„Hvad snakker I om Forsvar,“ sagde hun. „Hvorledes skulde vi forsvare Klosteret, om nogen for Alvor vilde brænde det. Men er I bange for Eders Skind, da bliv I kun.“

Han protesterede mod Beskyldningen, men Priorinden vendte ham Ryggen og gik. Hun begyndte at begribe, at dette kunde blive farligere, end hun fra først havde troet, og kaldte Søstrene sammen i Refektoriet.

„Om de lybske Landsknægte vilde komme,“ sagde hun. „Da kunde vi vel faa en Høvidsmand og en Fænnike til vort Forsvar.“

„De lybske er alle Kættere,“ sagde Søster Anna.

„Nu,“ sagde Priorinden, „i saadanne Tider bør man ikke tage det saa nøje, med hvem man indlader i Klostret. Der findes saare høviske Mænd ogsaa blandt de lutherske, og de vil ikke nægte at forsvare os enlige Kvinder, om vi tager vel imod dem og byder dem et godt Kvarter.“

Søstrene lo undtagen Veronica. Priorinden holdt hele Tiden Øje med hende og truede hende hemmeligt. Men Veronica lod, som om hun ikke mærkede det.

„Vi kan give Humlemesteren den rappeste Hest og lade ham ride Syd paa, om han kan møde Hæren,“ sagde Priorinden.

„Kan ikke en af de andre Svende ride i hans Sted?“ bad Søster Anna.

Herover opstod der en vældig Lystighed, som Priorinden mod Sædvane ikke delte.

„Søster Veronica siger intet,“ sagde hun. „Du er saa tavs og tankefuld . . . hvad mener du, min Due, at vi skal gøre?“ sagde hun.

Ingen uden Veronica kunde høre, at hendes Stemme var anderledes end vanligt. Men hun løftede stolt Hovedet og saa hende fast i Øjnene.

„Jeg ved intet Raad, uden det, at vi vender os til Gud om Hjælp,“ sagde hun.

Søstrene fnisede. Men Priorinden tyssede paa dem.

„Det er intet ilde Raad,“ sagde hun. „Og vi vil visselig følge det. Men medens nu vi andre drager Omsorg for at skjule vore Kostbarheder, og for Resten drøfter, hvorledes vi skal møde Faren, om den kommer, saa skal Veronica, som er den frommeste af os alle, bede for os alle. Vil du gaa over i Kirken, Veronica. Du kan blive der til Sol gaar ned og opsende saa mange Bønner, som du formaar.“

Søstrene saa til Veronica. Om der var Fare paa Færde, da var det tilvisse en Uriaspost, Priorinden satte hende paa, saasandt Kirken laa paa den anden Side Vejen og helt udenfor Klostrets Grund, saa den vilde blive Oprørernes første Bytte. De begyndte at forstaa, at der var noget i Vejen mellem Veronica og Priorinden, og stak Hovederne sammen.

Men Veronica rejste sig tavs af sin Stol og gik.

„Jeg gaar at forene mine Bønner med Søster Veronicas,“ sagde Broder Johannes.

„Nej," sagde Priorinden. „Bliv I helst hos os. Her er Eders Hjælp mere fornøden."

Saa kom der Bud, at Henrik Skræp og hans Skare var dragen mod Næsbyhoved, og Sindene faldt igen lidt til Ro. Det kunde vel tænkes, at Oprørerne løb deres Pande itu mod Kongeborgen.

Men Natten bragte den Hjobspost, at Næsbyhoved var falden. Det virkede først, at Broder Johannes lønlig sneg sig ud af Klostret og stjal en Hest for at ride Syd paa. Forinden var han ovre i Kirken, til hvilken han havde Nøglen. Han lukkede sig ind og fandt Veronica siddende i sin Stol, fast indslumret. En Stund saa han paa hendes skønne Ansigt. Han havde begæret hende fra første Dag, han saa hende, og haabede bestandig trods hendes Kulde. Saa rørte han ved hende, og hun vaagnede.

„Bliv ikke bange, Søster, det er ingen uden mig," sagde han.

Veronica saa sig om, som mindedes hun ikke, hvor hun var. Saa gik det op for hende.

„Jeg har sovet," sagde hun og rejste sig. „Jeg aad min Nadver, som Søster Petra bragte mig, og saa faldt jeg i Søvn. Vil I forklage mig for Priorinden?"

„Hvor kan du tro, min Due," sagde han kælent.

„Det gør alt lige meget," sagde Veronica. „Jeg er led ved Klosteret og vil herfra."

„Det samme vil jeg," sagde Skriftefaderen, glad over at finde Vejen halvvejs banet. „Min Hest staar sadlet ved Kirkeporten. Jeg kan tage dig op paa Sadlen foran mig, saa rider vi bort fra det hele."

„Hvor skulde vi to ride hen?" sagde hun og saa forundret paa ham.

„Hvor hen du vil, min Due," sagde han. „Hør nu — der er ikke lang Tid til Snak. Siden du selv siger, du vil bort, saa vil jeg tale aabent med dig. Ogsaa jeg er ked af Klosterlivet. Jeg tænker ogsaa snart, det ender alt til Hobe i Undergang. Oprøret dernede i Staden er kun Begyndelsen. Hvad enten det bliver kuet eller ej, da er det ude med os. Kong Kristian paa Sønderborg er ikke mere Munkenes Ven end Hertugen, saa det er ét Fedt, hvem af dem, der bliver Konge i Danmark. Jeg er da betænkt paa at afsværge Papismen og gaa over til de evangeliske. Vil du med, Veronica? Jeg har længe baaret Elskov til dig — sid op hos mig, da faar jeg vel Præsteembede i den nye Tid, og du skal være min Frue."

„Er du galen, Munk?" sagde Veronica. „Før Døden end som i din Seng."

Broder Johannes spejdede i hendes Ansigt, som hun vendte lige mod ham. Stjerneskæret lyste saa klart gennem de høje Kirkeruder, at han ikke kunde være i Tvivl om dets Udtryk. Og det saas straks, det var ham ingen Hjertesag.

„Ja, ja, ja, ja," sagde han. „Du vredes ikke for saa lidt. Saa rider jeg ene. Og jeg lader Døren staa, at du kan slippe ud."

„Luk den helst," sagde Veronica. „Jeg har Nøglen til Løndøren, om jeg vil flygte."

„Lille Slange," sagde han og truede ad hende med Pegefingeren. „Forraader du mig til Priorinden?"

„Jeg forraader ingen," sagde hun.

Saa satte hun sig atter i sin Stol og sov ind. Broder Johannes stod en Stund ved Hesten og funderede. Saa listede han sig ind i Klostret, vækkede Søster Birgitte, som sov fjernt fra de

andre, og fik hende med sig. For uden Kvinder kunde han ikke være.

Tidlig den næste Dag holdt Greven af Hoya i Spidsen for sin Trop udenfor Klosterets Port. Han havde med sig en Munk og en Nonne, der sad sammenbundne paa een Hest og stadig var Skive for Krigsfolkets Spot.

Priorinden traadte frem for Porten, nejede og rakte ham en Velkomstdrik i et kostbart Sølvbæger.

„Maa jeg byde Eder Velkommen paa Klosterets Grund,“ sagde hun og kniksede.

Greven drak, saa paa Bægeret og stak det i Barmen.

„Jeg vil beholde dette Bæger som Minde om Eders Hilsen,“ sagde han smilende. „Jeg og mine Mænd er kun lidet forvænt med Venlighed fra de katholske.“

„Bægeret er Eders,“ sagde Priorinden med et stramt Træk om Munden.

Saa kom hun frem med sin Begæring, som var den, at han vilde efterlade tyve Krigsfolk til Klosterets Forsvar, om Oprørerne i Odense skulde driste sig til at angribe det.

„Ej,“ sagde han og lo. „Det vilde visselig være mine Landsknægte en Glæde at tage Kvartér hos saa elskværdige Damer. Dog maa vi først til Staden for at se, hvad der gaar for sig. Saa kan jeg ikke heller skjule for Eder, at Oprørerne, som I kalder dem, paa en Maade er vore Bundsforvandte, for saa vidt det antagelig er det menige, undertrykte Folk, der har rejst sig for atter at sætte Hans Naade, den fangne Kong Kristian paa Tronen. Dog vil de sikkert ikke gøre Nonnerne i Dalum Fortræd, naar de ikke udæskes.“

„Jeg frygter andet,“ sagde Priorinden, „og beder ydmygst om Eders Bistand.“

„Den jeg ikke vil nægte Eder,“ sagde Greven naadig. „I Morgen skal jeg skikke en liden Afdeling herud.“

Søster Abelone nejede og takkede mangfoldigst.

Saa fik hun Øje paa Munken og Nonnen og genkendte Broder Johannes og Søster Birgitte. Hun blev hed i Ansigtet af Harme. Greven fulgte hendes Blik og lo.

„Kender I de to elskende?“ spurgte han.

„Visselig gør jeg det,“ sagde hun, dirrende af Harme. „Det er vor Skriftefader, som flygtede i Nat af Frygt for Skrædderen fra Odense — og Søster Birgitte her af Klosteret. Jeg beder Eder, at I vil udlevere mig dem til Undersøgelse af deres Forhold og strengeste Straf.“

Greven af Hoya lo, og hans Mænd lo med ham.

„Ej,“ sagde han. „Det synes, som om det vel er værd at dvæle en Stund i Eders Fuglebur, min værdige Priorinde. Kan hænde jeg selv tager Kvartér hos Eder i Nat. Da vil vi ogsaa udlevere Eder de to Syndere og selv være Vidne til deres Afstraffelse. Men indtil da maa de forblive i min Magt. Jeg fandt dem i en Hæk ved Vejen, og de var saa lykkelige med hinanden, at det vilde være syndigt altfor brat at styrte dem i Elendigheden. — Og nu Farvel. Paa Gensyn, naar jeg har ordnet Sagerne i Staden.“

Han hilste og red bort, fulgt af sine Folk. Nonnerne var alle stimlede ud paa Vejen. Krigsmændene raabte muntert til dem, og de svarede ikke mindre muntert igen.

„Ind med jer," sagde Priorinden i en strengere Tone, end hun plejede at anvende.

De tumlede ind, kaade og leende.

„Rap jer nu, og gør alt rede til Greven, naar han kommer i Aften," sagde hun. „Dæk op med alt, hvad Huset formaar. Det gælder at stemme den høje Herre mild imod os."

„Søster Abelone," sagde en af Nonnerne. „Hvorfor bad I kun Greven om tyve Mand? Vi er jo da fire og tyve."

„Vi er vel fem og tyve," sagde Priorinden, der pludselig fandt sin Munterhed igen. „Eller regner I mig for intet?"

Saa lo de, lystigt som før.

„Men Søster Veronica?" sagde en.

„Søster Veronica . . ."

Priorinden stod lidt og betænkte sig.

„Hun kommer ikke med til Festen," sagde hun saa. „Men om en af Eder bag min Ryg skikker hende et Bæger og en Smule Festnadver, da skal det være hende tilgivet."

De gik saa hver til sin Gerning med at duge og dække. Kælderen blev efterset, og Kogersken fik travlt med at stege og brase. Hospitiet blev redt med rent Lin, og snart var alt i Orden til Gæsterne.

Priorinden gik over i Kirken.

„Veronica," sagde hun — „jeg byder dig Tilgivelse, om du vil være forstandig og gaa i dig selv."

Veronica saa paa hende. Hendes Øjne var store og fjerne.

„Søster Abelone," sagde hun. „Jeg vil ikke tale med Eder derom. Det bæres mig for, at der er store Ting i Gære for os alle."

„Ser du Syner?" spurgte Priorinden spodsk.

„Ikke just det,“ svarede Veronica . . . „men jeg drømte . . .“

„Djævlen annamme dig og dine Drømme,“ sagde Priorinden.

Saa gik hun bort og laasede omhyggeligt efter sig.

SEKS OG TYVENDE KAPITEL.

Flugt.

Jep Akelej havde det godt.

Siden Broder Hennichins Besøg var hans Sind saa roligt, som aldrig før. Han syntes, hans Kval var for intet at regne mod Vennens. Han tænkte, han kom over den og vandt den Hellighedens Krone, der alene var værd at eftertragte. Der kunde intet hænde ham mere, som kunde forstyrre ham. Han følte sig ikke ung og ikke gammel, mild mod alle og tilfreds med sig selv.

Ivrig grov han i Urtegaarden og henfaldt ikke som før i timelange Grublerier. Han arbejdede sig træt og sov sødt, naar Hvilens Time var der. Han stod op med Solen, lagde sin Kutte i det dugvaade Græs og dukkede sig i Aaen. Han følte sit Legemes Karskhed og befandt sig vel derved. Stundom læste han i en Afskrift af den hellige Skrift, som Broder Hennichin selv havde gjort og foræret ham.

En Aften, han sad udenfor Taarnet, saa han store Røgskyer stige mod Himlen hen ad Odensekanten. Da det blev mørkere saa' han Flammerne med. En Rytter kom jagende forbi.

„Hvor brænder det?“ spurgte Jep.

„Næsbyhoved Slot brænder,“ sagde Rytteren. „Den hele Stad er i Oprør. Bispegaarden er brændt og gaaet op i Luer. St. Knudskirken er plyndret. Tak du Gud, Munk, at du ikke er i Byen.“

„Jeg takker Gud,“ sagde Jep.

Rytteren sprængte videre, da han havde ladet sin Hest drikke af Aaen. Han skulde til Middelfart og se, om han kunde slippe til Kolding med Bud til Hertugen fra Bispen, som var i Nyborg. Men han var bange for, at Bæltet var spærret af Lybekkerne.

„Giv mig din Velsignelse, Munk,“ sagde han. „Nok er jeg luthersk, men jeg tænker ikke en Velsignelse kan skade, hvor den saa kommer fra. Og jeg er ræd for mit Liv.“

„Jeg er ikke Munk,“ sagde Jep. „Men jeg giver dig Ønsket om Guds Fred med paa Vejen.“

„Tak,“ sagde Manden. „Men er du ikke Munk, saa lyd mit Raad og læg Kutten. Den er ilde anset i Fyen nu, og siden du ikke hører til Lauget, kan jeg nok sige dig, det er Kuttens egen Skyld.“

Han red bort ad Middelfart til, men der kom snart flere.

Flygtninge fra Byen, som bar deres fattige Sager i en Byldt. Kvinder med Børn ved Haanden og Kvinder med Børn ved Brystet. Oldinge og Krøblinge, som knap kunde slæbe sig frem.

Der var en gammel Mand, som stod stille og stirrede paa Jep.

„Bedrager mine Øjne mig, eller er det Borgermesterens Søn?“ sagde han.

„Det er ham,“ svarede Jep. „Det er, hvad der er tilbage af ham i Verden.“

„Da synes jeg, I kunde gøre noget bedre end sidde her og se Jer ud,“ sagde Manden. „Ret nu

har Skrædderen Henrik Skræp, den gudsforgaaende Krop, taget Eders Slægts Gaard i Besiddelse og sidder der og regerer Byen. De store er alle flyede eller holder sig skjult. Smaafolk maa følge Trop med Gesellerne paa deres Plyndringstog eller fly. — Giv mig en Drik Vand."

Jep hentede Vand i Aaen i Skaaret af sin Krukke.

„Jeg har det ikke bedre," sagde han.

„I har det ikke godt," sagde Manden. „Men Gud i Himlen . . . Mikkel Pedersens ældste Søn . . . aa ja, aa ja . . . var det ikke Jer, som skulde haft Jomfru Veronica?"

„Det var mig," sagde Jep. „Men Gud vilde det anderledes."

„Aa ja, aa ja," sukkede den gamle. „Guds Villie ske."

Saa humpede han videre med sine to Stokke.

Men der kom andre . . . et langt Tog. Der var en syg Kvinde, som blev baaren af sine Sønner. De satte hende paa Jorden foran Jep. Han rev Halm af sin Sengemaatte og lagde det under hendes saare Steder. Han bragte hende Vand og gav Mændene det lille Brød, han havde.

„Tak," sagde hun med mat Røst. „Men er det ikke Mikkel Pedersens Søn?"

„Det er saa," sagde Jep.

„Ak, Gud, ak, Gud," sagde hun. „Dommens Dag er kommen over de store. Og de gør deres Ugerninger i Kong Kristians Navn, han som var Borgers og Bondes Ven. — Tror I, han kommer løs af Taarnet?"

„Det staar i Guds Haand," sagde Jep.

Det blev ved hele Dagen. Da Solen gik ned, var han træt af sin Samaritanergerning og sad udenfor sit Taarn og var ved at blunde.

Da vaagnede han ved Hovslag af en Hest. Han saa efter Rytteren, og da han kom nær, saa han, at det var Knud. Han red Fod for Fod, med sænket Hoved og mørk Mine. Han saa slet ikke derhen, hvor Jep sad, skønt Hesten standsede udenfor Taarnet og drak af Aaen.

„Knud,“ sagde Jep.

Knud saa op, og hans Ansigt blev ikke blidere, da han kendte Broderen.

„Hvor rider du hen?“

„Ved jeg det?“ sagde Knud. „Jeg er en hjemløs Mand og ejendomsløs. Staden er i Oprør. De har skændet Kirken og dræbt St. Knuds Kældermester midt under Højmessen. Bispegaarden er stormet og brændt, Næsbyhoved jævnet med Jorden.“

„Jeg ved det,“ sagde Jep. „Her drog Flygtninge forbi den hele Dag.“

„Ved du ogsaa, at Henrik Skræp har taget Kvarter i vort Hus?“ sagde Knud.

Jep nikkede.

„Han har sovet i Nat i vor Moders Ægteseng med en Pige fra Jomfruhuset . . . den usle Skrædder i Boden overfor vor Dør, hvem vi af Naade lod bøde vore Klæder. Han er i Kompagni med Lybekkerne og Svendborgerne. Peder er sagtens blandt dem.“

„Saa du ham?“

„Nej,“ sagde Knud. „Jeg saa ham ikke. For den Skam blev jeg sparet. Men han er der nok.“

„Det er han ikke,“ sagde Jep.

„Jeg ved intet derom,“ sagde Knud. „Og jeg kerer mig ikke heller derom. Det er jo hans Venner og Forbundne, de samme, som hjalp ham for Nordskov. Jeg har gjort, hvad jeg evnede, for at samle de hæderlige Borgere i Staden, men de

er alle lamslaaede af Skræk. Bysvendene gaar med Oprørerne. Jep Unkersen er flygtet over Hals og Hoved, og Raadmændene har skjult sig i Stalde og Kældere."

„Kommer du fra Byen?"

„Jeg red der igennem," sagde Knud. „Jeg var i Aasum hos Jep Unkersen, den feje Karl. Saa red jeg til Ulriksholm, for at se, hvor det gik Moder. Men hun var flyet, jeg ved ikke hvorhen. Gaarden var tom og plyndret, om end ikke afbrændt. Bønderne har rejst sig ogsaa der paa Egnen og er dragne videre til andre Gaarde."

„Og saa red du til Byen?" spurgte Jep.

„Jeg red derom ad. Jeg hørte paa Vejen, at Lybekkerne var borte, og tænkte saa, der var kanske kommen Orden igen. Men Oprøret floreredе værre end nogen Sinde. Henrik Skræp og hans Bande ligger paa Flakhaven og drikker St. Knudsbrødrenes Øl. I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum."

„Mod Nonnerne i Dalum . . ."

Jep sprang op og stirrede paa ham.

„Det er sandt, der har du din Hjertenskær forvaret," sagde Knud haanlig. „Ja . . . red hende, om du kan."

Han red videre uden Farvel. Jep stirrede efter ham.

I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum . . .

Han saa mod Stjernerne, som blinkede frem, alt som Mulmet sænkede sig. Men det var lys Nat, og han kunde se langt over Landet. Længe stod han derude med Hænderne knugede mod sit Bryst.

I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum . . .

Hvad gik det ham saa an . . . Gud frelste nok Kvinderne fra Vold, om ellers det hele blev

til noget, og ikke Skrædderens Herredom var endt forinden. De, som drog forbi, havde fortalt, at Hertugens Folk rykkede frem fra Middelfart. En anden vidste, at den fynske Adel samlede en Hær ved Nyborg . . .

Jep Akelej gik ind og lagde sig paa sin Halmsæk for at sove.

Han lukkede sin Dør tæt, men Lyset vældede ind fra Lugen deroppe under Taget. Han hængte sin Halmsæk derop, saa det blev ganske mørkt i Rummet, og lagde sig paa Stengulvet. Han lukkede Øjnene, men kunde ikke sove og fik en saadan Længsel efter atter at se Stjernernes Skær, at han stod op og tog Halmsækken ned og stod der med sit hvide Ansigt op i Lyset.

I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum . . .

Han gik ud i Natten, vandrede raadløs op og ned paa Vejen og vred sine Hænder. Han lyttede, om ikke der kom nogen, som kunde sige ham Besked . . . bare et Menneske, han kunde tale med.

Men alt var tyst.

Han gik til Aaen, afførte sig Kutten og dykkede sig Gang paa Gang. Men i Stedet for at køle hans Blod, tændte det kolde Vand det i Flammer.

I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum . . .

Han gjorde en Svøbe af Rebet, han havde om Livet og gav sig til at tugte sig selv, som Broder Hennichin gjorde. Men Svøben blev mat i hans Haand, og han mærkede ikke Slagene.

Solen stod op i Øst, rød og rund. Han vendte sit Ansigt mod den og stirrede, til hans Øjne sved. Han knælede og bad alle de Bønner, han vidste. Han sprang efter sin Rosenkrans og ledte alle Vegne, men kunde ikke finde den.

I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum . . .

Han tvang sig til at tænke paa Veronicas Haan, sidst de saas paa Vejen foran Klostret. Han sagde det lille Vers, hun havde sunget efter ham, og som var en Almue-Vise, han kendte godt nok.

Men han kom til at mindes, at de havde sunget det til Dansen den Gang, de var til Gilde sammen hos Jacob Mule.

Han tænkte paa Hans Podebusk . . . som han kæmpede mod ham udenfor Michel Claussens Æblehave . . . som han traf ham siden paa Vejen til Nordskov. Han havde budt ham sin Haand og sagt, at den Jomfru var ikke værd to Adelsmænds Strid . . .

Men han knyttede Hænderne i Harme over, at han ikke havde dræbt ham.

Ak, om han havde dræbt ham, den Gang han laa med hans Sværdspids paa sit Bryst . . .

I Morgen gaar det mod Nonnerne i Dalum . . .

Han stirrede mod Solen.

Den steg og steg i Østen . . .

I Morgen . . . i Dag . . .

Jep Akelej fo'r sammen og skælvede, saa han næppe kunde holde sig oprejst.

Saa løb han ad Odense til, over Stok og Sten, saa hurtig hans Ben kunde bære ham.

SYV OG TYVENDE KAPITEL.

Stormen paa Dalum.

Priorinden havde alting færdig i god Tid.

Hun gik rundt og saa efter og tænkte, Greven

af Hoya vilde sove godt i disse Vaar og Bolstre. Hun lod mod Sædvane, som om hun ikke forstod Søstrenes Hentydninger, og kostede dem til Side, naar de stimlede om hende, som de plejede.

„Hun tænker alene paa Greven,“ sagde Søster Anna. „I skal se, hun tager ham for sin egen Mund.“

„Jeg tænker, han tager, hvem han vil,“ sagde Søster Mariane.

Søster Petra gik over i Kirken med Veronicas Nadver og satte sig hos hende og sladrede. Hun fortalte, at de ventede de lybske ud paa Aftenen, og at Klostret var sat i Stand til deres Modtagelse, saa det ikke var til at kende igen.

„Du staar dig selv i Lyset, min Due,“ sagde hun. „Vil du, saa skal jeg lægge et godt Ord ind for dig hos den gamle.“

„Jeg bliver hellere her,“ sagde Veronica.

Saa tog hun hende om Halsen og saa hende ind i Øjnene.

„Jeg er bange, Søster,“ sagde hun. „Det kommer mig for, der forestaar os alle en stor Ulykke.“

„Ulykken hænger nær nok i disse Tider,“ sagde Søster Petra. „Men hvad skulde der ellers ske, siden de lybske vil beskytte os?“

Veronica tog hendes Haand i sin og sad lidt stille.

„Du var alle Dage anderledes end de andre, Søster Petra,“ sagde hun. „Om jeg nu fortroede mig til dig?“

„Jesus Marie, gør ikke det!“ sagde Nonnen forskrækket. „Her var en Søster engang, som ogsaa fortroede sig til mig, og Dagen efter gik hun i Aaen og kom død op.“

„Jeg gaar ikke i Aaen,“ sagde Veronica.

„Nej, hvorfor skulde du det? Og hvad mener du med, at jeg er anderledes end de andre? Er vi ikke alle ens, og er du ikke som vi andre? Sandt nok, jeg har lettere til Graad, men det gør bare ondt at græde.“

„Du har Ret,“ sagde Veronica.

Men saa begyndte Søster Petra at græde.

„Ak ja, ak ja, for Syndere vi er,“ sagde hun. „Nu har du ødelagt denne Aften for mig.“

Hun løb derfra, og Veronica var atter alene.

Imens gik Tiden, og Mørket faldt paa, uden at Greven af Hoya viste sig. Alle Stjerner var paa Himlen, Kerterne var tændte i Refektoriet, og Priorinden gik utaalmodig op og ned uden for Porten. Der var ingen Lyd af ridende Krigsfolk. Ikke en vejfarende kom engang, hun kunde spørge.

Søstrene blev mer og mer urolige, og saa sendte Priorinden Humlemesteren til Staden for at forhøre. Det var kun en halv Mil, og hun gav ham Klostrets rappeste Hest, saa han maatte snart være tilbage.

Men Time gik efter Time, han kom ikke. Saa sendte hun Bryggersvenden, men han kom heller ikke tilbage.

„Det er lidet ridderligt af saadan en Herre, at han ikke skikker os et Bud,“ sagde Priorinden. „Al Maden fordærves blot til ingen Nytte.“

„Om nu Oprørerne har overvældet Grevens Tropper,“ sagde Søster Anna.

„Snak,“ sagde Priorinden. „Hvor skulde de Geseller kunne staa sig mod virkelige Krigsfolk.“

Det var langt over Midnat. Søstrene sad paa Stenbænkene i Klostergaarden, saa lang Natten var og kunde næppe holde deres Øjne aabne. Søster Petra græd. Hun havde grædt hele Tiden, siden hun talte med Veronica.

„Saa ti med den Flæben," sagde Priorinden.

Men Søster Petra kunde ikke holde op.

„Guds Straf rammer os," sagde hun. „Ingen Messer og ingen Vigilier og ingen Horaer og fromme Gerninger Dagen lang."

„Det er tilladt at forsømme Andagten i Dødsfare," sagde Priorinden. „Men nu tænker jeg, vi kan opgive vore Gæster for i Dag."

Saa jog hun Søstrene i Seng. Selv blev hun oppe for at bede, som hun sagde. Men i Virkeligheden var hun en god Del urolig. Hun savnede Veronica, med hvem hun kunde tale mere frit end med de andre, fordi hun var klogere, og besluttede endnu en Gang at forsøge med hende.

Men da hun stod foran Kirkedøren, betænkte hun sig.

Hun gik rundt om Kirken, som lyste i den lyse Nat, og gennem Æblehaven ned til Aaen. I Dag var her lyst og tavst. Hun tænkte paa, hvor ofte hun havde gaaet her i de dunkle Gange og mødt Søstrene, og de var vegne af Vejen for hinanden, fordi de havde hver sin Løndom i Sommernatten.

Saa stod hun tæt ved Dyngen, hvor Veronica havde sét Benet af det lille Barn. Hun blev pludselig greben af en saadan Angst, at hun rystede over hele Kroppen og løb derfra og gemte sig i sin Celle.

Næste Morgen var alle i Klostret tidlig paa Benene.

„I Dag kommer Greven," sagde Priorinden. „Om ikke alt er saa godt som i Gaar, da er det hans egen Skyld."

Hun bød dem duge og dække igen, og snart var alt i Orden til Gæsternes Modtagelse.

Saa gik de over i Kirken til Ottesang, højtide-

lige og alvorlige i Procession med Priorinden i Spidsen, som altid naar de viste sig for Almuen. Men i Dag var der ikke andet end en gammel Kone, som knælede paa Vejen og slog Kors for sig. I Kirken var Veronica. De undredes alle, saa frisk hun saa ud, skønt hun i to Nætter ikke havde været af Klæderne. Hun knælede og bad med de andre, men Priorinden hørte ikke hendes Stemme i Koret.

Da de gik ud, strejfede hendes Blik hende med et Spørgsmaal. Men Veronica rystede paa Hovedet.

Ret som de gik over Vejen tilbage til Klostret, hørte de Larm ad Odensekanten.

„Nu kommer han,“ sagde Priorinden.

De skyndte sig at stille sig op i Klostergaarden til Modtagelse. De rettede paa deres Hovedlin og lo og puffede til hinanden. Klosterporten var aaben. Priorinden stod midt i den for at være den første til at byde Greven af Hoya velkommen.

Nu maatte de være oppe paa Bakken . . .

Der var pludselig noget, som gjorde Priorinden mistænksom. Hun lyttede et Øjeblik, løb ud paa Vejen, stirrede, slog Hænderne sammen og kom løbende tilbage med et højt Skrig.

„Luk Porten . . . luk for Guds Skyld . . . det er Skrædderen og hans Geseller!“

De styrtede frem i vild Forvirring og fik Porten stængt. Saa stod de i skælvende Klynge i Gaarden, mens Larmen uden for voksede og løste sig op i vilde Skrig.

De saa' til Priorinden, som kunde de faa Hjælp af hende. Men hun var raadvild som de, virrede frem og tilbage med Hovedet og vred sine Hænder. Det var Søster Petra, der gav hende Besindelsen tilbage.

„Veronica, Veronica,“ sagde hun grædende.

„Hvad er der med Veronica?“ sagde Prorinden rasende. „Hun ligger, som hun har redet.“

Men Søster Petra gav et højt Skrig og faldt paa Knæ.

„Veronica har sagt det!“ skreg hun. „Straffen er over os for vore Synderes Skyld. Jesus Marie! vi skal dø uden Skriftemaal og Sakramente.“

Priorinden gav hende en Kindhest, saa det klang i Klostergaarden.

„Slæb det hylende Dyr til Carceret!“ bød hun. „I andre gaar alle sammen ind og bliver enhver i sin Celle.“

Hendes Stemme var saadan, at de lød hende, saa meget mere, som de hellere vilde alt andet end blive her. Et Øjeblik efter stod hun alene i Klostergaarden, og saa lød det første drønende Slag paa Porten.

„Luk op, I Horer, om I har Eders Liv kært!“ skreg en raa Stemme uden for. „Luk op, vi vil paa Jomfru-Hus.“

Priorinden gik med faste Skridt til Porten, slog Slaaen fra og stod lige over for Jens Tyndskæg, der allerede var beruset.

Bag ham var der hundrede vilde, skæggede Ansigter. Men hendes Blik var saa fast, og hendes Holdning saa rank, at Skomageren uvilkaarlig veg et Skridt tilbage og tog til sin Hue.

„Hvem er Eders Anfører?“ spurgte hun.

„Der kommer han,“ sagde Jens Tyndskæg.

Men saa havde han ogsaa faaet Ligevægten igen. Han tog Priorinden om Livet og svingede hende rundt.

„Kom nu, min Putte, skal vi danse?“

De lo og jublede, men Priorinden slog ham med sin knyttede Haand i Ansigtet, saa det gni-

strede for hans Øjne. De lo igen, men nu blev Jens vred.

Han slog Huen af hendes Hoved, greb hende i det lange Haar og drog hende ud af Porten.

„Slaar du Jens Tyndskæg, din liderlige Nonne!“ skreg han.

Men hun slog ham igen og rev sig løs og slog ham een Gang til. De veg alle sammen tilbage for den rasende Kvinde. Og saadan stod hun, rank med udslaget Haar og knyttede Hænder, da Henrik Skræp kom anstigende.

„Der er vor Høvidsmand,“ sagde Jens Tyndskæg. „Og hvis ikke dine Negle skal blive flaaede af dig, inden Timen er ude, vil jeg aldrig tjene ham mer.“

Henrik Skræp stillede sig op med skrævende Ben, støttet paa sit lange Slagsværd.

Hans Magt var gaaet ham saadan til Hovedet, at han artede sig som en fyrstelig Herre. Han talte næsten ikke mer til sine Følgesvende, knap nok til Jens Tyndskæg, uden naar han gav sine Befalinger. Paa Hovedet bar han en Kvindebaret med Fjer, han havde røvet ved Stormen paa Næsbyhoved. Om Livet havde han bundet et gult Silketøj, han havde taget i en Købmandsbod. Ansigt og Hænder var blodige og smudsige. Hans Øjne stirrede røde og betændte, hans Aande stank, naar han ræbede af alt det Øl, han havde drukket.

Priorinden gøs, da hun stod overfor ham. Men hun fattede sig hurtigt.

„Er I disse Mænds Anfører?“ spurgte hun.

„Hvem er du?“ sagde han.

„Jeg er Søster Abelone,“ sagde hun. „Ved Guds Naade og Biskoppens Udvælgelse Priorinde for Dalum Jomfrukloster.“

„Jomfru-Hus,“ raabte Jens Tyndskæg.

„Jomfru-Hus! Jomfru-Hus!“ skreg hundrede Stemmer bag ved ham.

Henrik Skræp løftede sit store Sværd som Tegn paa, at han paabød Stilhed.

„Der er ingen Priorinde mer,“ sagde han saa.

„Deri tager I fejl,“ sagde hun uforknyt. „Om I vil lade disse Mænd gaa bort og ene træde ind i Klostret, da skal jeg bevise Eder min Ret af gode Dokumenter.“

„Der er ingen Klostre mer,“ sagde Henrik Skræp. „Og ingen Nonner og Munke. Gaa væk, dit papistiske Gespenst.“

Han strakte sin smudsige Haand ud for at støde hende til Side. Men da saa hun i hans Øje et Glimt, hun kendte helt vel fra mange Mænd. Hun fik pludselig den Tanke, at hun kunde tæmme denne Oprører og var rede til at gøre, hvad det kostede, skønt det gøs i hende.

Saa gik hun tæt hen til ham og sagde saa sagte, saa ingen andre kunde høre det:

„Er I Høvedsmand for Angriberne, saa er jeg Høvedsmand paa Borgen. Byd Eders Mænd blive her. Jeg skal skikke ud til dem, hvad Øl vi har i Bryggerset. Saa sætter I og jeg os ind i Refektoriet ved et Bæger god fransk Vin.“

Henrik Skræp saa paa hende med et Grin. Saa tog han hende under Hagen, saa hun tænkte, han vred hendes Kæber af Led.

„Du er for gammel, min Snut,“ sagde han.

„Lad mig faa hende!“ skreg Jens Tyndskæg. „Jeg har en Regning at opgøre med den knibske Satan.“

„Tag hende,“ sagde Henrik Skræp med Værdighed.

Jens Tyndskæg tog hende og kastede hende over sine Skuldre og bar hende ind i Kloster-

gaarden. Hun skreg og sparkede og slog, men han gav hende Slag for Slag, alt mens han kærtegnede hende og halvt rev hendes Kjortel i Stykker.

I næste Nu var Klostergaarden fuld af Oprørere.

De stormede ind i Refektoriet og udbrød i vild Jubel ved Synet af de dækkede Borde.

„For Gud, om ikke jeg tror, Jomfruerne har ventet os,“ sagde Henrik Skræp.

Han bød sine Mænd bie, da de vilde styrte sig over Maden, og en, der ikke lystrede, huggede han ned. Der var nogle, der knurrede, men han dræbte en Mand til, og saa blev de stille.

„Du er stor, Henrik,“ sagde Jens Tyndskæg.

„Her vil jeg opslaa mit Kvarter for i Dag og i Nat,“ sagde Skrædderen. „Bring Nonnerne herhid, Karle, og den skønneste til eders Anfører.“

De løb med vilde Hyl rundt i Klostret og trak de skrigende Nonner ud af deres Celler. Jens Tyndskæg satte sig ved Henrik Skræps Side med den daanede Priorinde paa Skødet.

OTTE OG TYVENDE KAPITEL.

I Klosterets Æblehave.

Det var en Stund efter Solopgang.

Staden var som uddød. Henrik Skræp og hans Mænd var hujende og skrigende dragne ud ad Sønderport. De havde ingen Vagt sat ved Portene og ingen efterladt i Byen. Alle vilde være med til Stormen paa Dalum Kloster.

Men skønt Staden saaledes for en Stund var befriet fra sine Plageaander, vovede ingen af Beboerne at forlade deres Huse.

Der gik dunkle Rygter om, at Johan Rantzau og hans Holstenere var paa Vej fra Middelfart. Det Rygte havde gaaet hver Dag den sidste Tid, og hver Dag blev det troet. Andre fortalte, at Greven af Hoya havde indtaget Nyborg faste Slot og nu var paa Tilbagevejen til Odense. Atter andre vidste med Bestemthed, at Henrik Skræp havde lagt et Baghold tæt udenfor Byen og vilde komme over dem, naar de var gaaet ud af deres Huse og troede, der var Fred og ingen Fare.

Det ene Rygte var saa godt som det andet, og der var nok, som troede dem alle. Følgen blev, at ikke en Sjæl viste sig paa Gaden.

De kunde alle forstaa, at Staden vilde blive plyndret, naar Krigsfolket kom, og det var ikke nemt at sige, hvem der vilde give dem den haardeste Medfart. Rimeligvis vilde Holstenerne blive de værste. Der gik gruelige Sagn om Johan Rantzaus Plyndringer.

Og hvis nu først det ene Parti kom og saa det andet . . .

Det var ikke til at udholde at tænke paa for fredelige Folk. De klogeste vidste jo nok, at Enden sagtens vilde blive Hertug Kristian og Holstenerne. Men de var altsaa slemme. Og hvad kunde der ikke ske forinden.

Henrik Dunk, som var en af Raadmændene, tittede ud af sin Dør og fandt, at hans Nabo, Kasper Hansen, gjorde det samme. Med sagte Stemmer, som var der nogen, der kunde høre dem, talte de om Sagernes Stilling.

„Om nu Krigsfolket kommer — hvem skal da give dem Stadens Nøgler?“ sagde Henrik Dunk.

„Det bliver sagtens Skrædderen, siden han har dem," sagde Kasper Hansen. „Gud naade os for en Elendighed."

„Og Lybekkerne vil brandskatte os," sagde Raadmanden. „Greven af Hoya talte derom i Gaar, han holdt paa Torvet og biede paa Munkenes Penge. Om ikke han var bleven bange for Holstenerne og havde retireret i det samme, da var vi komne til at bløde vældigt."

„Tys!" sagde Kasper Hansen.

Der lød hastige Skridt i Gaden, og begge de to Borgere trak skyndsomst Hovederne ind og lukkede deres Døre. Men da de kunde høre, det var en enkelt Mand, tittede de ud igen.

Der kom en Munk, barhovedet, barbenet, med stirrende Øjne. Han saa dem ikke, gik blot videre, nu slog han over i Løb og drejede om Hjørnet.

„Jesus Marie . . . var det ikke . . ."

„Det var Borgermesterens ældste Søn," sagde Raadmanden og nikkede. „Han har længe været galen."

„Hvor løb han mon hen?"

„Til Dalum tænker jeg," sagde Raadmanden. „Der sidder jo Michel Claussens Datter, den skønne Veronica."

„Gud se i Naade til os," sagde Kasper Hansen. „Al Orden og Skikkelighed er ude."

Saa trak de Hovederne til sig.

Jep Akelej stod paa Flakhaven og saa sig om. Der var tomt og øde alle Vegne. Det røg endnu af Bispegaardens Tomt, og Torvet var fuldt af Øltønder og andet af Oprørernes Efterladenskaber. Klostret laa mørkt og tavst, som var det uddøet. Maaske var det det ogsaa . . . maaske var Munkene ihjelslagne . . .

Han saa op til Klokken i Kirketaarnet. Den

hang stum og stiv og stille, som vilde den aldrig mere faa Mæle . . .

Han løb til Klosterporten og løftede Haanden for at banke paa.

Broder Hennichin . . .

Hans Navn klang som et Skrig i hans Indre.

Saa lod han Haanden falde og sprang derfra som fra en Fristelse.

Han løb ad Dalum Vejen.

Udfor Michel Claussens Æblehave stod han stille. Porten var aaben, sønderslagen. Han gik derind. Der var ingen. Han løb hele Haven rundt, stod stille med Hænderne foldede op mod Brystet og stirrede paa den Græsbænk, hvor han og Veronica havde siddet.

Han styrtede paa sine Knæ, rakte de foldede Hænder mod Himlen i fortvivlet Bøn og laa i næste Øjeblik med Ansigtet mod Jorden og bedækkede den med sine Kys og sine Taarer.

Saa fo'r han op i Dødsens Angst for, at han kunde komme for sent og sprang ad Dalum til paa sine saarede Fødder

Han løb lige i Oprørernes Eftertrop et Stykke inden det Sted, hvor Bakken falder ned mod Klosteret og Kirken.

„En Munk! En Munk!“ skreg de. „Grib ham, og klyng ham op. Nej, tag ham med . . . han skal vie os til Nonnerne!“

Et Par af dem greb fat i ham. Men han rev sig løs . . . han slog en af dem i Ansigtet . . . han sprang ind over Marken ad Aaen til. Og de lod ham løbe, fordi de havde større Ting for.

Ved Bredden fandt han en lille Baad. Den løsnede han og roede sig op ad Aaen med rasende Tag. Snart var han ved Kirkevænget og Klosterets

Æblehave. Han sprang i Land, lod Baaden flyde og stod og saa mod den store Klosterkirke.

Han hørte Larmen af Oprørerne, men den var dæmpet af de mange Træers tætte Kroner, saa den lød fjernere, end den virkelig var. Han blev ogsaa narret af det og troede, han havde mere Tid end der var.

Forunderlig betagen blev han staaende og stirrede paa Kirken.

Derinde havde hun knælet og bedet. Der havde hendes Stemme sunget Lovsange til Gud . . .

Der blev saa stille i ham som aldrig før.

Han tænkte, at om han havde kunnet knæle ved hendes Side i Koret i dette Øjeblik og forene sin Stemme med hendes i de hellige Rythmer, da vilde de brusende Bølger i hans Blod lagt sig for evig, og han var bleven god og glad.

Saa kunde de vilde Mænd komme og dræbe dem. Han skulde dø med hendes Haand i sin og deres Sjæle svæve forenede til Himlen . . .

Ak, om de kunde tale sammen en Gang . . . om han kunde se hendes Ansigt uden Smilet . . .

Da steg Larmen derude paa Vejen pludselig saadan, at han vaagnede til Besindelse.

Han forstod, at de maatte staa foran Klosterporten. Der var ingen til at forsvare Kvinderne derinde. Porten vilde sprænges ved det første Stormløb. Om faa Minutter vilde det alt være forbi.

Han rettede sig, som var han endnu Junkeren, forfaren i al Slags Krigsbrug, modig og raadsnar. Han greb til Hoften, som hang hans gode Sværd der endnu, og mindedes det altsammen og sukkede.

Han gjorde et Spring frem og vidste ikke, hvordan han skulde gribe Sagen an. Han kom til at se paa sin nøgne Overkrop . . . han havde

smøget Kutten ned, mens han roede Baaden for at have Armene bedre fri.

Da saa han op og tog sig med begge Hænder til Hovedet og stirrede.

Ud af en lille Dør ved Taarnets Fod kom Veronica.

Hun saa ham ikke straks. Hun stod med bøjet Hoved og lyttede efter Larmen derude paa Vejen. Saa vilde hun løbe mod Aaen og gjorde et Skridt og stod foran ham.

En Stund stod de og saa paa hinanden.

Hendes Øjne var saa store og blanke. som om hun havde grædt, og der var intet Smil paa hendes Mund. Hun løftede Armene og lod dem falde igen, gik et Skridt mod ham og stod saa stille.

Han følte sig rank og ung under hendes Blik og gav hende det fuldt og stærkt tilbage. Al Rædselen var vegen af hans Sjæl, al Kummeren af hans Legeme. Han bar sit Hoved højt og rakte Hænderne ud som hun og lod dem falde som hun.

Saa smilte hun.

Og pludselig, ganske stille og uden at det saa ud, som om hun gjorde en Bevægelse, stod hun hos ham.

„Jep Akelej . . .“

Hun lagde Hænderne sagte paa hans nøgne Skuldre, der skælvede ved Berøringen.

Saa tog hun Hænderne til sig igen og løste sin Dragt og lod den falde, saa hendes unge, hvide Bryst og hendes hvide Lemmer lyste nøgent i Solen. Hun løste Rebet om hans Liv, saa hans Kutte faldt til Jorden. Saa drog hun ham ned paa Grønsværet under de store Æbletræer og tog ham i Favn, mens Solen skinnede over dem, og Larmen steg derude paa Vejen.

Og Larmen steg og stilnede og steg igen.

Der lød Hyl og fortvivlede Kvindeskrig. Der lød raa Sang og Vaabenlarm, da Røverne sloges om Byttet. Saa blev der roligere. De havde fordelt sig i Klostret og nød Frugterne af deres Sejr. Saa blev der Larm igen, da de brød op og drog tilbage til Staden.

Men der var ingen, som kom til Æblehaven.

Jep Akelej og hans Kæreste sov sødt og tungt, nøgne og hvide i det grønne Græs, mens Solen stod højt paa Himlen.

FJERDE BOG

NI OG TYVENDE KAPITEL.

Timen.

Jep Akelej sprang over Stok og Sten, fredløs, aandeløs med aaben Mund og stirrende Øjne.

Ofte stod han stille og saa' sig tilbage, om nogen forfulgte ham. Saa havde hans Ansigt et saadant Udtryk af Rædsel, at de, der saa det, blev bange og løb selv derfra.

Men de, der saa det, var kun faa. Og de glemte det snart igen, fordi enhver den Dag havde nok i sine Tanker.

Hvor han kom hen, og der var Folk, stod han lidt hos og lyttede til deres Samtale. Den drejede sig al Tid og alle Vegne om Overfaldet paa Dalum og den Vold, Henrik Skræp og hans Bande havde øvet mod Nonnerne. Saa uhørt, saa frygtelig var Udaaden, at alt andet stod i Skygge. Bisperesidensens Brand var glemt, Indbrudet i St. Knuds Kirke, Næsbyhoveds Fald. Det blev altsammen til intet mod Stormen paa Dalum.

Jep stod og lyttede. De vekslede sagte skrækslagne Ord — for hvem turde tale højt i disse Tider. Henrik Skræp sad endnu uantastet i Odense. De korsede sig og saa paa hinanden med stumme, rædselsslagne Øjne . . . nu var Verdens Undergang kommen og den sidste Dag nær. De havde set

det ene Tegn og det andet. og der var ikke mere nogen Trøst mulig. Men allermest Nonnerne i Dalum . . .

Jep lyttede.

Saa udstødte han et frygteligt Skrig og løb derfra med oprakte Hænder. De saa efter den gale Munk, rystede paa Hovedet og talte saa videre om deres.

Han løb en hel Dag til Ende langs Aabredden, ikke paa den Side, hvor Klosteret laa, men paa den anden. Han løb til dèr, hvor Æblehaven var, og vendte saa om. Han saa aldrig derover. Frem og tilbage løb han. Hans Fødder var ét Saar, hans Kutte saa forreven, at den knap mere skjulte hans Nøgenhed.

Næste Dag løb han til Nordskov. Da han naaede Skovbrynet om Borgen, styrtede han bevidstløs om. Der laa han, lige ved Peders og Elsebes unge Lykke, og de anede intet derom. Han vaagnede igen til Bevidsthed, drak af Voldgraven som et Dyr, aad vilde Bær og stirrede forfærdet paa Borgen. Han vidste ikke, hvad han vilde her, og hvordan han var kommen her hen.

Han løb atter ad Odense til.

Paa den tredie Dag drev hans Uro ham til Korup.

Han havde været paa Vejen før, én Gang saa nær, at han vilde have kunnet se Taarnet, om han havde set efter det. Men saa vendte han om, instinktsmæssig, som han gjorde alt.

Nu løb han lige op til Taarnet, ind ad Døren, som han havde ladet staa aaben, da han for tre Dage siden forlod Huset, satte sig paa sin Halmsæk og syntes, han vilde sove.

Han sov ogsaa Døgnet rundt uden Afbrydelse. Saa stod han op, gik ned til Aaen og dykkede

sig, som han plejede. Rolig iførte han sig Kutten og aad alt det Brød, der laa, skimlet og gammelt, som det var.

Han gav sig til at bruge Hakken i Haven, som han havde gjort før. Han sad ved Taarnets Fod og læste i Skriften og frydede sig over Broder Hennichins skønt malede Bogstaver. Han lænede sit Hoved mod Muren og saa op mod Himlen med klare Øjne.

Han havde Fred med sig selv og Verden. Hans Tanker var standsede som et Urværk. De viste paa Dagen, før han løb til Dalum, og kom ikke videre. Han mindedes intet af det, der var sket.

Men saa kom en Mand forbi . . . en vejfarende, en fremmed, som sagtens havde været der før, for han hilste kendt til Munkens Hus.

„I Dag jorder de Nonnerne i Dalum,“ raabte han.

Jep Akelej styrtede til Jorden uden en Lyd. Manden saa det, men fortsatte sin Vej. Der styrtede saa mange Mennesker i disse Tider. Man kunde ikke tænke paa dem alle, endsige hjælpe dem.

Men da Jep Akelej kom til sig selv igen, vidste han, hvad der var sket.

Det dæmrede langsomt i hans Minde. Han rakte Hænderne frem for at holde det borte . . . han lukkede Øjnene for ikke at se det. Men det kom alt sammen, nærmere og nærmere, til det hvirvlede ham med sig i Malstrømmen.

Han saa sig løbe ad Dalum til i afsindig Længsel og Angst. Han hørte Gesellernes Raab . . . nu var han midt iblandt dem og sloges for at komme løs og løb mod Aaen . . .

Han saa Æblelunden om den store Kirke . . .

Solpletterne paa det grønne Græs og Blomsterne i Græsset.

Saa kom Veronica ud fra Kirken . . . hvid og nøgen og skøn. Saa store hendes Øjne var . . . saa rød hendes Mund . . . Han hørte hendes Stemme . . . og Vindens Sus i Æbletræerne . . . og Larmen og Skrigene derovre, som steg og sank og ikke kom dem ved.

Saa havde hun taget ham i Favn. Og saa vaagnede han og saa paa hende, som hun laa dér i sin hvide, nøgne Dejlighed.

Hun sov endnu. Hun smilte i Drømme, og hendes Smil stak ham gennem Hjertet.

Det var hendes Smil fra gamle Dage . . . det Smil, hvormed hun havde drevet Emmerich Bodsvend i Døden . . . det Smil, hvormed hun havde bedt ham støde sit Sværd i Hans Podebusks Bryst . . .

Han vækkede hende, og hun vaagnede uden at Smilet sluktes . . . hun saa paa ham og smilte som før, blot stærkere.

Hun strakte sig i Græsset, saa ned ad sit hvide Legeme og fo'r sammen i Kuldegysning. Hun sagde ikke noget til ham, ikke et Ord, smilte blot, drejede saa Hovedet bort og saa den anden Vej.

Da var det, han slog hende . . . pludselig, rasende, i hendes Ansigt, saa Blodet sprang.

„Nu har du bolet med mig, som med de andre,“ sagde han.

Hun satte sig overende.

Hun saa nu, at hun var nøgen, og rakte Haanden efter sin Kjortel og tog den paa. Omhyggelig ordnede hun Dragten i hans Paasyn, som var der intet sket, og det var den naturligste Sag af

Verden. Blodet fra hans Slag løb over hendes Kind, men hun ændsede det ikke.

„Fy dig an . . . du er nøgen,“ sagde hun.

Saa var det, han sprang op og fandt sin Kutte og løb derfra.

De havde ikke vekslet flere Ord. Hun saa paa ham, mens han iførte sig sine Klæder, men uden en Bevægelse i sit Ansigtet. Hun smilte ikke engang mere. Hun rettede lidt paa sin Stilling, saa hun sad mageligere . . . saa strakte hun sig paa Ryggen i Græsset, foldede Hænderne under Nakken og saa' op i Løvet.

Saadan saa han hende sidst.

Jep Akelej sad og saa hen for sig.

Han vidste det altsammen, som det var gaaet til. Der var ikke noget at sige til det, og det kunde ikke være anderledes. Han var en Misdæder, hvem det ikke kunde falde ind at besmykke sin Brøde end sige at nægte den.

Og han havde lidt saa meget i sin Sjæl, da Brøden lurede der, forinden den blev til Daad, og da han øvede den, og da han flyede bag efter i Rædsel, at det var ham en Lise at bekende den og vide, at Boden var nær.

Men som der ikke var nogen Tvivl om hans Brøde, saadan var der ikke heller nogen Tvivl om hans Straf.

Han rejste sig, da han var kommen saa vidt i sine Tanker, og fornam, at han kun med Besvær kunde støtte paa Benene. Hans Fødder var saa saarede af Vejens Sten, saa svuldne, at han skreg, for hvert Trin han traadte. Da Mindet om, hvad der var hændt, vaagnede, kom al Legemets Pine i det samme.

Han gik til Aaen og badede Fødderne. Han lagde Vejbredblade paa dem, som læger. Han

toede sine Hænder og sit Ansigt. Saa gav han sig i Vej.

Han gik til Strandgaarden, som laa ikke langt borte og var ganske forladt i denne Krigens Tid. Han gik rundt i alle Gaardens Bygninger og søgte og fandt omsider, hvad han søgte.

Han tog Murstenene, der hvor de laa ved Fæhuset, og bar dem til sit Taarn. Syv—otte Stykker kunde han have i Favnen. Men han gik frem og tilbage og bar Sten, til han tænkte, der var nok. Han tog Kalk ogsaa. Han tog en Murske, der laa.

Han tænkte paa, at det tilhørte altsammen hans Fader. Og han havde fraskrevet sig sin Arv til Knud. Om Knud saa det, vilde han vredes og skælde ham for Tyv.

Saa smilte han tungsindig og sagde til sig selv, at han tog det af Peders Arvelod. Han vilde unde ham denne sidste Gave.

Da han var færdig, sad han udenfor Taarnet og biede, til der kom én forbi, som kunde gaa hans Ærinde. Der gik Time efter Time, forinden det skete. For Landet var uddøet. Ingen vovede sig ud, som ikke havde Ærinde. Og hvem havde Ærinde nu?

Omsider kom der en Knøs, som gik ad Odense til.

Jep Akelej kaldte ham til sig. Han kom vrangvilligt og langsomt.

„Gaa til Staden for mig,“ sagde Jep. „Gaa til St. Knudsklosteret og bank paa dets Port. Bliv ved at banke, til nogen lukker dig op, om ogsaa det drøjer en Stund. Bed saa Broder Portneren, om du maa tale med Broder Hennichin. Og sig saa til ham, naar han kommer, at nu maa han begive sig til Jep Akelej, for Timen er der, som han ventede. Og sig saa til ham, at er han ved

at prænte i sin Krønike, da skal han prænte Siden ned. For Jep Akelej bier, til han kommer."

Knøsen saa dumt paa ham. Han gentog det baade to og tre Gange.

„Bring det Bud for mig, og du vil faa din Løn i Himlen," sagde Jep.

„Jeg er saa arm," sagde Knøsen. „Fik ingen Mad i to Dage. Fader og Moder gik bort og kom ikke tilbage."

Jep saa raadløs paa ham. Han ejede ikke det, han kunde skænke ham i Budløn.

Saa mindedes han det Møntstykke, Kældermesteren havde givet ham saa haansk, den Dag han var ved Klosterporten. Han greb i Lommen paa sin Kutte . . . Møntstykket var der endnu.

Han gav Drengen det med et lykkeligt Smil om sin Mund. Og Drengen takkede og løb.

TREDIVTE KAPITEL.

Guds Dom.

Jep Akelej sad udenfor sit Hus, da Broder Hennichin kom.

Ilsomt gik Munken hen ad Vejen. Han havde af Knøsens Ord forstaaet, at der var hændt en Ulykke, og han satte den i Forbindelse med Overfaldet paa Dalum Nonnerne, men havde ingen Anelse om hvordan. At Jep havde været i Dalum, vidste han ikke.

Det led mod Aften, og Skyggerne var allerede lange. Men Solen brændte hedt. Hennichin gik

barhovedet, som han plejede. Da han kom nær nok og saa sin Ven, løftede han Haanden og vinkede. Jep saa ham, men vinkede ikke igen og løb ham ikke i Møde som sidst. Urolig fremskyndede Munken sine Skridt og stod snart foran ham.

„Guds Fred og god Dag," sagde han.

Jep nikkede og tog Haanden, der blev rakt ham, men hans Haand var kold og slap. Tavs satte Broder Hennichin sig ved hans Side og skottede til ham, mens han biede paa, at han vilde tale.

Han led ikke Jep Akelejs Udseende. Hans Ansigt var blevet saa haardt, som var det af Træ, og hans Øjne var forunderlig tomme. Der var ikke den svageste Skælven i hans Træk, ikke mindste Sitren om hans Mund. Kun Haanden, der laa paa hans Knæ, aabnede og lukkede sig og aabnede sig igen.

De sad en Stund saadan, og Solen gik i Bjerge. Da drog Jep Akelej et dybt Suk.

„Timen er der, Broder Hennichin," sagde han.

„Dit Bud meldte mig det," sagde Munken. „Jeg brød da ogsaa straks op og malede ikke Krønikesiden færdig, som du venlig tillod mig. Her er jeg nu og bier, til du melder mig, hvilken Time du mener. Der er mange Timer for os syndefulde Mennesker. Der er Syndens Time og Angerens. Bønnens Time og Bodens."

„For mig er alle Timer løbne sammen i een," sagde Jep.

„Fortæl," sagde Broder Hennichin. „Jeg har gode Stunder. Min Krønike er nær sin Fuldendelse."

Jep Akelej fortalte.

Han fortalte det hele ganske tørt og liden-

skabsløst, som om han berettede en gammel Saga om en Munk og en Nonne. Han skildrede, hvordan det kom over ham, hvordan det voksede i ham og tog Magten fra ham, til han løb til Dalum. Han mindedes nu og gjorde Rede for Ting, han aldeles ikke havde ænset, da han løb dem forbi, eller de hændte. Han skildrede sin Sindsstemning da han stod i Æblehaven og lyttede efter Larmen, og da Veronica kom, og da de saa paa hinanden og blev staaende og biede i skælvende Længsel. Han fortalte om deres Favntag og hvordan de slumrede ind i Haven, hans Opvaagnen, hans Rædsel, da han saa hende, hvordan han slog hende . . . hendes Haan og hans Flugt.

Han fortav intet af, hvad der var hændt ham, mens han strejfede rundt i Egnen. Ikke en Tanke skjulte han. Hvad han havde gjort ubevidst og uden at vide det, det fortalte han nu klart og bestemt med den største Ro. Der blev ikke et dunkelt Punkt i det hele. Ingen Dommer og ingen Advokat kunde udredet Sagen med større Tydelighed.

Og da han tav, sad han der saa rolig og med saa koldt et Ansigt, som gik det hele ham slet ikke an.

Broder Hennichin lagde Armen om hans Skulder og saa kærligt paa ham.

„Arme, arme Broder!“ sagde han. „Gud have Lov og Pris, at du ikke aflagde det hellige Løfte. Saa er det ingen Dødssynd, du har begaaet.“

„Jeg forstaar dig ikke,“ sagde Jep. „Hun har jo aflagt Løftet.“

„Visselig er hendes Synd en Dødssynd,“ sagde Broder Hennichin. „Men ikke din.“

„Er hendes Synd større end min?“

„Visselig er den det,“ sagde Hennichin. „For

hende findes ingen Bod uden den, der er værre end Døden . . . Indmuring i Klostercellen og Døden, naar Gud sender den."

Jep Akelej smilede.

„Jeg forstaar dig ikke," sagde han. „Jeg tænker ikke paa hendes Brøde, men paa min. Og jeg er klostergiven saa godt som nogen. Har jeg ikke aflagt Løftet til Prioren og Domkapitlet, saa har jeg visselig aflagt det til Herren, som ser vore Hjerter. Det ved du selv, saa godt som jeg."

„Om det er sandt, da kan ogsaa Herren alene straffe dig for din Brøde," sagde Broder Hennichin. „Du faar æske hans Dom og bie paa hans Vrede og hans Naade. Mennesker vil sige dig fri for Dødssynden."

„Jeg bryder mig ikke om Mennesker," sagde Jep. „Og jeg vil æske Guds Dom, som du siger."

Broder Hennichin saa paa ham og forstod ham ikke. Men Jeps Øjne fik Liv, de flammede mod Munkens med en Ild, som forfærdede ham.

„I alle Helgenes Navn . . . hvad vil du?" sagde han.

„Jeg vil æske Guds Dom," sagde Jep. „Jeg vil dømmes efter Klosterloven, som dømte dig for samme Brøde . . . nej, jeg er dobbelt skyldig, siden hun, jeg bolede med, er Nonne, som jeg er Munk."

Broder Hennichin rystede sørgmodig paa Hovedet.

„Da faar du ingen til at dømme dig," sagde han. „Al Lov og Orden er opløst i dette Land og i den halve Verden. Du ved selv bedst, hvordan det staar til i St. Knuds Klostret. Der kunde visselig ikke øves Klostertugt. Og som det er der, er det alle Vegne. Ikke heller var det bedre i Dalum. Priorinden vidste at bevare Skinnet,

men hver, der kendte til Tingene, var ikke i Tvivl om, hvordan det stod til. For at sige Sandheden om end med Skamrødme paa min Kind paa mine Brødres og Søstres Vegne, saa var Dalum Kloster kun lidet bedre end et Jomfruhus."

Jep Akelej hørte ikke Halvdelen af, hvad han sagde.

„Og om nu ogsaa Prioren hævdede Klostertugten," sagde Broder Hennichin, „da vilde den verdslige Øvrighed, som er ganske hadsk paa Munkene og luthersk i sit Hjerte, visselig hindre hans Forehavende. Det er længst kundgjort ved kongelig Befaling, at intet Munkeløfte binder længere, end Munken selv vil, og at ingen maa hindre Munk og Nonne i at indgaa retmæssigt Ægteskab, om de dertil har Villie. Der er da intet, som støtter din Tanke. Din Brøde er ikke for jordiske Dommere den, du tror. Og der findes ikke de jordiske Dommere, som kan dømme dig."

Jep Akelej rejste sig. Han stod med korslagte Arme og saa mod den synkende Sol.

„Du skal dømme mig," sagde han saa.

„Gud bedre dig for Dommer," sagde Broder Hennichin . . . „Jeg dømmer saa vist ingen, arm og dødsdømt Synder, som jeg selv er."

„Du skal ikke heller dømme mig," sagde Jep. „Jeg talte vildt. Loven har dømt mig, og mit eget Hjerte har dømt mig tusindfold haardere. Men du skal hjælpe mig til at æske Guds Dom."

Munken stirrede paa ham.

Da trak Jep ham hen, hvor Stenene laa i Dynge, han havde hentet i sit Fang, og Murskeen og Kalken.

„Du skal mure mig ind, som Loven er," sagde han.

Broder Hennichin tumlede tilbage.

„Raser du?“ sagde han.

Men Jep Akelej greb fat i hans Arm og tvang ham til Sæde igen og talte til ham med en Ild og en Kraft, saa han lyttede betagen.

„Du skal gøre det,“ sagde Jep. „Hør mig, og du vil gøre det. Der er for mig intet tilbage uden at fuldkomme Lovens Bud. Jeg kan ikke leve paa Jorden. Jeg har ikke det Sted, hvor jeg kan gaa hen, ikke det Menneske, med hvem jeg kan tale. Ikke engang dig. Jeg vil efter denne Dag ikke mere kunne se dig . . . jeg vil ingen se. Mit Liv er fuldkommet, som det maatte, der staar mig intet tilbage uden at dø. Om nogen dræbte mig, da kunde jeg sparet dig. Jeg løb imellem dem, men ingen dræbte mig. Sværd har hængt over mit Hoved og Lanser stod mod mit Bryst. Men ingen dødede mig. Jeg skulde spares til Brøden og Straffen. Jeg havde Synden i mig, endda jeg troede mig ren. Min Kraft var Løgn, min Fred Bedrag, min Hellighed Synd over alle Synder. Nu ved jeg det, og nu æsker jeg Guds Dom.“

„Og hvem siger dig, at Gud dømmer?“ spurgte Hennichin.

„Det siger du,“ sagde Jep Akelej og saa fast paa ham. „Er du anderledes og bedre end jeg? Om han dømte dig . . . hvi skulde han da ikke aabenbare mig sin Villie?“

Broder Hennichin slog Kutten ned over sine Skuldre og greb Svøben.

„For Hovmod,“ sagde han. „Ak, at ingen Synd i Verden er mig fremmed.“

Han lod Slagene regne, til Blodet sprang. Saa knælede han og bad. Jep Akelej bad med ham, højt og frejdigt.

„Ja,“ sagde han. „Jeg kan bede til Herren

igen. I samme Nu, jeg vidste min Brøde og min Straf, kom Bønnen igen paa mine Læber. Om nu du opfylder min Begæring til dig, da vorder jeg lykkelig."

„Broder," sagde Hennichin — „forlad mig min Tvivl. Men ledes ikke din Tanke af Forfængelighed? Kan hænde du ser i mig, som mange gør det, et Menneske, der er udkaaret af Gud. Visselig er jeg det ogsaa, men til Gru og Afskrækkelse for Synderne. Har Herren gjort et Under med mig, da er det for at straffe mig. Tro mig, jeg ønskede mig Døden hver Dag, som randt. Grib i din Barm og spørg dig selv, om du ikke haaber, at Herren skal gentage Underet paa dig, og dit Liv saaledes skaanes."

Jep Akelej rystede paa Hovedet.

„Du tager fejl af mig," sagde han. „Jeg har ikke de Tanker, du tror. Men du maa vide, at siden jeg begik Dødssynden, er alt veget bort under Fødderne paa mig. Om ikke jeg nu æsker Guds Dom, da er jeg fortabt. Forhen havde jeg mit Haab og min Tro . . . ja, selv naar mit Kød raabte i Længsel mod hende, jeg begærede . . . selv naar jeg kæmpede haardest . . . selv naar jeg laa under . . . ja, selv i Dødssyndens Øjeblik . . . jeg havde noget . . . jeg følte min Sjæl . . . Nu har jeg intet. Alt er ude og forbi. Gud maa drage mig op af Mørket."

„Broder, lad os bede sammen," sagde Hennichin.

De lagde sig paa Knæ og bad med høj Røst. De sang, og sært lød deres Stemmer i Natten. De laa længe, hensunkne i tavs Bøn med skælvende Læber og brændende Øjne mod Stjernerne.

Omsider rejste Broder Hennichin sig.

„Jeg ved det ikke," sagde han. „Jeg tør intet

sige. Gud tilkendegiver mig ikke, hvad jeg skal gøre."

„Han har tilkendegivet det for mig," sagde Jep Akelej.

„Du kan ikke fordre, at mine Hænder skal gøre Værket," sagde Hennichin.

„Og hvem ellers?" spurgte Jep. „Hvem kan bedre end du, som blev ramt af den samme Skæbne? Du vil det — du kan det. Om dine Brødre i Klostret den Gang havde nægtet at udføre Dommen — hvad da?"

„Her er ingen Dom," sagde Hennichin og vred sine Hænder i Fortvivlelse.

„O, du lidet troende!" raabte Jep Akelej og rakte sine Arme mod Himlen. „Er her ingen Dom . . . Broder Hennichin . . . svar mig, saa sandt hjælpe dig Gud . . . ved du ikke som jeg, hvad Dommen er . . . vilde du ikke handle som jeg . . . vilde du ikke kræve af mig, hvad jeg kræver af dig?"

Broder Hennichin bøjede Hovedet og tav.

Saa randt Time efter Time, og de stred med hinanden. Omsider erkendte Hennichin den andens Ret og lovede at gøre, som han begærede. Kun bad han om tre Dages Frist for at berede sig ved Bøn og Faste.

„Jeg kan ikke unde dig nogen Frist," sagde Jep. „Jeg kan ikke bie. I tredive Aar har du fastet og bedet og svunget Svøben over din saare Ryg. Visselig, om nogen er beredt til at gøre Guds Villie, da er det dig."

„Men du forkommer her i Taarnet," sagde Hennichin. „Om nogen bliver indemuret i Klostret, da stikker de Føde til ham hver Dag gennem Glughullet."

„Jeg forkommer, naar Gud vil," sagde Jep.

„Jeg vil raabe til Gud i mit Fængsel. Om da nogen hører det paa Vejen og kommer hen, da vil jeg tro, at Gud har sendt ham og tage det Brød, han rækker mig. Om han ikke hører mig og gaar forbi, eller om han intet Brød har at give mig, da vil jeg tro, at det saadan er Guds Villie."

„Din Tro er stærk," sagde Broder Hennichin. „Ak, om den holder til Enden."

Han saa sig om i Egnen, der laa øde med fjerne, forladte Huse og den tomme Vej.

„Kan hænde, din Pine bliver kort," sagde han saa. „Her er øde i Landet nu. Menneskene myrder hinanden og bliver som vilde Dyr. De onde rotter sig sammen i Oprør. De gode flyer af deres Huse. Jep Akelej, der kan gaa mange Dage, forinden der kommer en Sjæl forbi dit Fængsel."

„Der kommer dem, som Gud skikker," sagde Jep.

„Saa ske Guds Villie i Guds Navn," sagde Hennichin.

„Tak, Broder," sagde Jep. „Om jeg kommer for Herrens Aasyn før du, da vil jeg bede ham afkorte din Vandring for denne Gernings Skyld. Og om han gør et Under med mig som med dig, da vil vi vandre sammen indtil Enden."

„Amen," sagde Broder Hennichin.

De løftede Døren af Hængslerne og lagde Stenene i Aabningen og bandt dem sammen med Kalken. Jep hjalp saa vidt, at der blev et Hul tilbage, hvor han netop kunde krybe ind. Saa steg han ind og stod og saa paa, at Hennichin arbejdede.

Da Muren naaede ham til Hagen, bad han Vennen komme tæt hen.

„Giv mig Dødskysset," sagde han. „Og Tak, og Gud være med dig."

Broder Hennichin kyssede ham under Taarer.

Saa satte Jep Akelej sig paa Halmsækken, og Hennichin saa ham ikke mere.

Han murede videre, saa der nu ikke var anden Forbindelse mellem Jep og Verden end det lille Hul foroven. Saa lagde han sig paa Knæ og bad.

„Farvel Broder,“ raabte han.

Der kom intet Svar.

„Nu gaar jeg til mit Kloster,“ sagde han. „Hver tredie Dag kommer jeg hid og kalder paa dig.“

Han raabte igen Farvel, men fik intet Svar. Saa gik han bort ad Vejen. Og da han var kommen et Stykke bort, hørte han Jep Akelej synge Ottesangen med høj og kraftig Røst.

„Gud være ham naadig,“ sagde han.

Saa gik han. Solen stod op i Øst, og Duggen glinsede paa Engen.

Men ret udenfor Nørreport mødte Broder Hennichin en Fænnike af Jørgen Rantzaus Landsknægte.

„En Munk!“ raabte de.

De stak efter ham med deres Lanser. Han drejede sig for at undgaa den, der var ham nærmest og løb en anden gennem sit Bryst.

Uden at give en Lyd fra sig, sank han sammen og var død.

Landsknægtene kastede Liget i Vejgrøften og gik syngende videre.

EN OG TREDIVTE KAPITEL.

Fred.

Landet om Korup laa fuldkommen øde.

Holstenerne drog igennem det og røvede, hvad der var at røve. Lybekkerne kom efter dem og rasende over intet at finde, stak de Ild paa hver en Vraa, de kom i Nærheden af.

I Odense herskede Henrik Skræp endnu, men Nettet trak sig sammen om ham, og ingen kunde tvivle paa, hvad Enden vilde blive. En og anden af de fredelige Borgere dukkede op igen og rejste Hovedet. Og da Hertugens Folk havde slaaet Bøndernes Hær paa Fagerskov Banker, viste Jep Unkersen pludselig sit Ansigt og prøvede paa at tage Tøjlerne fra Henrik Skræp. Det lykkedes ham ikke. Men han blev dog i sin Gaard, og Skrædderen vovede ikke at fængsle ham.

I Knuds Klostret optog Munkene deres daglige Sysler. Klokken ringede paa ny til de fastsatte Tider, og Messesangen tonede ud over Flakhaven. Men den lød ængstelig og spæd, som vilde den udtrykke Klosterbrødrenes Angst for, hvad der skulde komme.

Dalum Kloster stod øde og forladt.

Tre Dage efter, at Broder Hennichin havde indmuret Jep Akelej og selv fundet den Død, han sukkede saa inderligt efter, gik en gammel Kone ved sin Stok forbi Taarnet. Da stod hun pludselig stille og lyttede:

„Du, som gaar forbi . . . ræk mig et Brød og en Drik Vand at læske min Tunge. Jeg er en stor Synder for Gud.“

Rædselsslagen tabte hun sin Kæp og stirrede

mod Taarnet. Saa lød Stemmen igen . . . den sagde det samme. Og saa løb Konen, sikker paa, at Djævlen selv huserede derinde.

Vejen var øde igen.

„Du, som gaar forbi . . . ræk mig et Brød og en Drik Vand at læske min Tunge. Jeg er en stor Synder for Gud."

Det lød saa ensformigt, saa klagende. Det var at høre, at det var sagt saa mange Gange, bestandig mere kummerfuldt og haabløst.

Der kom tre Landsknægte slentrende.

De støttede sig paa deres Landser og gik tungt og træt. De kom fra en Skærmydsel med Holstenerne og var med Nød og næppe undslupne Dræbningen. Paa Vejen havde den ene faaet Lejlighed til at røve en Høne i en Bondegaard. Den hang i Benene ved hans Livrem. Den anden havde et stort Sølvkar bundet paa sin Ryg. Det var et Kirkekar og af stor Værdi.

„Giv mig din Høne, saa faar du Sølvkarret," sagde den første. „Tarmene skriger i mig af Sult."

„Endnu ikke," sagde han med Hønen. „Jeg holder ikke ud ti Skridt til. Saa æder jeg min Høne selv."

Den tredie havde en Flaske Most. Han drak af den.

„En Slurk!" skreg de andre.

Men han proppede den til og stak den i Barmen.

Han med Sølvkarret gik til. De andre to stak Hovederne sammen. De blev enige om at myrde ham og tage Sølvet. Saa var de kun to om Hønen og Mosten.

De løb til og løftede paa samme Tid deres Hellebarder. Deres Kammerat styrtede til Jorden. Han med Mosten satte sin Fod paa hans Legeme,

der vred sig i Dødstrækninger, og gav ham hans Bekomst.

Saa satte de to sig ved Taarnets Fod med Sølvkarret mellem sig.

Den ene rev Fjerene af Hønen. Den anden holdt sin Dunk i venstre Haand og skjulte den højre bag sin Ryg. Saa bukkede han med Hønen sig ned, bed i det raa Kød og drak Blodet. I samme Nu sad hans Kammerats Dolk mellem hans Skuldre.

Han drog den ud, stødte den en Gang til i hans Nakke, og saa var han død. Saa aad han Hønen raa og blodig og tømte Dunken til Bunden, strakte sig i Græsset og gav sig til at efterse Sølvkarret.

„Du, som gaar forbi . . . ræk mig et Brød og en Drik Vand at læske min Tunge. Jeg er en stor Synder for Gud.“

Landsknægten fo'r op og stirrede omkring sig.

Han saa intet, hørte intet mere, tænkte, han havde blundet af Træthed og drømt. Og som han stod der, lød det igen:

„Du, som gaar forbi . . . ræk mig et Brød og en Drik Vand at læske min Tunge. Jeg er en stor Synder for Gud.“

Da slap Landsknægten Sølvkarret og løb, sikker paa, at Djævelen selv var i Hælene paa ham.

Sølvkarret laa og blinkede i Solen. Vejen skinnede støvet og hvid. Der rejste sig en Støvsky langt ned ad Odensekanten. Der kom en Skare Ryttere ud af den. De galoperede frem, gjorde saa pludselig Holdt, raadslog og vendte om igen og red tilbage, saa hurtig, som de var komne.

„Du, som gaar forbi . . . ræk mig et Brød og en Drik Vand at læske min Tunge. Jeg er en stor Synder for Gud.“

Der var ingen, som hørte det. Og der kom ingen.

Solen gik ned og skinnede paa Taarnets Bagside, der luede helt rød i Skæret. Solen sank helt i Vest og Engene dampede.

Taagerne dansede i sælsomme Skikkelser frem og tilbage. De svøbte sig om Taarnet, saa det helt forsvandt. Nu kom det frem igen og lyste i Stjerneskæret. Klokkerne ringede i Korup Kirke, men holdt pludselig op, som angrede de det eller tænkte, deres Tid var forbi, og de skulde tie.

„Du, som gaar forbi . . . ræk mig et Brød og en Drik Vand at læske min Tunge. Jeg er en stor Synder for Gud.“

Det lød saa svagt, at det næppe var bleven hørt, om nogen var gaaet forbi. Men der gik ingen.

Natten skred.

Time efter Time, uden en Lyd. Der var ikke et Dyr, der brølte i Engen, ikke en Fugl som pippede i det gamle Æbletræ, ikke en Fisk, som slog i Aaens Vand. Alt Liv var slukt.

Men da Dagen dæmrede i Øst, strøg Morgenvinden Taagerne bort. De flygtede over Engen og spredtes og blev borte. Bladene raslede i Æbletræet. Klokkerne ringede i Korup Kirke, en anden Klokke svarede fjernt . . . og en til . . . og endnu en.

Da lød der et vildt, fortvivlet, vanvittigt Skrig fra Taarnet:

„Veronica! Veronica! Veronica!“

Og saa blev der stille for bestandig.

EFTERSKRIFT.

Krøniken fortæller intet om, hvad der blev af Veronica.

Michel Claussen kom tilbage og fik Tilgivelse og sine Ejendomme igen, da Kong Kristian den Tredie sad fast paa sin Trone.

Michel Pedersen Akelej kom pludselig for en Dag, da Odense var plyndret for sidste Gang. Han blev Borgermester paany og døde i Embedet. Over ham og Fru Magdalene Drage blev der sat en skøn Tavle i St. Knuds Kirke.

Henrik Skræp og Jens Tyndskæg blev halshuggede udenfor Dalum Kloster.

Peder Akelej og Elsebe levede paa Nordskov til deres Død. Knud drog til fremmede Lande og kom hjem, da Peder var død Han fik Gaarden efter ham og giftede sig standsmæssigt og avlede Sønner og Døtre.

Jep Akelejs Taarn stod i mange Aar, skyet af Almuen som Pesten. Da man omsider brød det ned, fandt man en Benrad og Stumperne af en Munkekutte. Liget blev jordet paa Korup Kirkegaard og en Sten indsat i en Mur i Præstegaarden, hvorpaa man saa en Munk, som hudflettede sig selv.

Endnu for hundrede Aar siden var den dér at se.

NOV 9 1918		
11-9-18		
11-13-18		
11/30/18		
5-7-20		
5-7-20		

